

Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg: Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga
álbmotmeahccestivra

Møtested: ,

Dato: 27.04.2026

Tidspunkt: 10:15

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 10/26	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 11/26	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll		
ST 12/26	Konstituering av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2026 - 2027		2024/772
ST 13/26	Utvikling i elgbestanden i Varanger - vinterbeitene i Komagdalen og Syltefjorddalen		2026/2850
RS 4/26	Referat fra årets bestandsplanmøte i Tana - Varanger 2026 - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vadsø og Nesseby kommuner - elgregistrering i 2026 etter jakt		2026/2850
ST 14/26	Høringsuttalelse fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - utredning av alternativer for organisering av verneområdeforvaltere		2026/3962
ST 15/26	Arbeid med forvaltningsplaner Varangerhalvøya nasjonalpark m.fl. Organisert ferdsel		2026/1956
ST 16/26	Behandling av søknad om hundekjøring - Varangerhalvøya nasjonalpark - Ursa Minor Adventures		2026/1707
ST 17/26	Behandling av søknad om oppsett av toalett ved toetasjershytta - Syltefjorddalen naturreservat - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2026/4336
ST 18/26	Orienteringssaker styremøte 2 2026		2026/1869
ST 19/26	Behandling av klage på vedtak - kjøring med snøskuter mellom Emetoaive og Jakobselva - Varangerhalvøya nasjonalpark - Klubvik beitelag		2025/11765
ST 20/26	Eventuelt		
RS 5/26	Tilsyn og feiing av fyringsanlegg 2026 - Veis ende - Vardø 18/1/86 - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vardø kommune		2026/4093
RS 6/26	Tilsyn og feiing av fyringsanlegg 2026 - Indre Syltevik - Vardø 18/1/83 - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vardø kommune		2026/4093
RS 7/26	Tilsyn med fyringsanlegg 2026 - Greenhytta - Vardø 18/1/36 - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vardø kommune		2026/4093
RS 8/26	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel - kjøring med snøskuter til Telebu - Vardø Sportsfisker og Jegerforening		2026/1938
RS 9/26	Referat rådgivende utvalgsmøte 26 februar 2026 for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Vårnjárgga álbmotmeahccestivra/ Varenkinniemen kansalistarhaan styyri		2019/12491

RS 10/26	Innvilget dispensasjon 2026 - 2028 - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vardø 2/2 - Komagdalen - bruk av snøskuter til hytte - Arnt Støme	2025/3997
RS 11/26	Innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel 2026 - 2028 - snøskuter - frakt av utstyr til 3 Linjehytter - Båtsfjord Røde Kors	2026/2451
RS 12/26	Vedtak - innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - Porthytta og Portgammen i Komagdalen - motorferdsel - 2026 - 2027 - bruk av snøskuter til transport av utstyr - Komagvær Jeger og Fiskeforening	2026/3311
RS 13/26	Informasjon til innkjøp av ferdselstellere - Varangerhalvøya nasjonalpark - besøkstellere til bruk i verneområde	2026/3518
RS 14/26	Tilsyn og feiing av fyringsanlegg 2026 - Telegrafhytta - Båtsfjord - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vardø kommune	2026/4093
RS 15/26	Møteprotokoll - styremøte 200226 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - styremøter og AU møter 2026	2026/1869

ST 10/26 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
ST 11/26 Godkjenning av innkalling og sakliste, valg av godkjenner protokoll

Arkivsaksnr: 2024/772-5

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 13.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	12/26	27.04.2026

Konstituering av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2026 – 2027

Vedlegg

- 17.03.26 Oppnevning av representanter til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre Miljødirektoratet
- 21.03.2024 Vedtekter 2024 - 2028 - nasjonalpark-/verneområdestyrer

Det er behov for å konstituere Varangerhalvøya nasjonalparkstyre på nytt etter Sametingsvalget høsten 2025. Vi har mottatt brev fra Miljødirektoratet om nye representanter

Forvalters innstilling

Styret konstituerer seg

-Det velges leder og nestleder, som også deltar i arbeidsutvalget.

Det velges en fast representant til arbeidsutvalget, og en fast representant vara.

-Vedtekter (vedlagt) for styrets arbeid tas til etterretning.

-Dagens organisasjonsform og sektorkode i brønnøysundregisteret videreføres.

Saksopplysninger

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen kansalistarhaan styyri har behov for å konstitueres etter Sametingsvalget høsten 2025.

Det er nyoppnevnt ny fast representant med personlig varamedlem for Sametinget. Disse fremkommer av vedlagt brev fra Miljødirektoratet 17.03.2025.

De to representantene oppnevnt av Sametinget, med personlig vara består frem til nye er oppnevnt – i 4 år.

Arbeidsutvalg

Minst en av representantene er oppnevnt av sametinget.

I forrige periode ble også en fast representant valgt som vara til arbeidsutvalget, om en ikke var tilgjengelig.

Fra vedtektene;

6.9 Opprettelse av et arbeidsutvalg Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret. Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

Arbeidsutvalget i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre (3 faste og en vara)
Består av leder i styret og nestleder og en fast representant, samt vara (fast representant).

Organisasjonsform og sektorkode i Brønnøysundregisteret

Organisasjonsform: Annen juridisk person

Næringskode(r):

94.992 Aktiviteter i andre medlemsorganisasjoner ellers

Institusjonell Sektorkode:

7000 Statsforvaltningen

Organisasjonsform passet bra i året som gikk.

Bestemmelser Angående Signaturrett og Prokura.

Signaturrett foreslås uendret

- *Daglig leder eller styrets leder hver for seg.*

Vurdering

Styreleder inntil dag har vært Birger Knutsen (Vardø), Nestleder Elise Lund Holm (Båtsfjord).

Faste medlemmer i tillegg: Frank Inge Sivertsen (Sametinget), Bård Kostamo Olsen (Nesseby), Ingvild Maria Leifsdatter (Sametinget), Wenche Pedersen (Vadsø).

Arbeidsutvalg; leder, nestleder, Frank Inge Sivertsen Vara; Willy Pedersen

---

Endringer etter Sametingsvalget 2025

Ingvild Maria Leifsdatter (Sametinget) går ut av styret og erstattes at Sara Sukuvara Smuk med Personlig vara: Ragnhild Melleby Aslaksen
Frank Inge Sivertsen Personlig vara: Márget Rávdná Smuk

Torill Olsen (Vara) går ut av styret og erstattes av Márget Rávdná Smuk (Vara).

Om Signaturrett

Styret kan tildele visse personer signaturrett på vegne av virksomheten, det kan for eksempel være utvalgte styremedlemmer, daglig leder eller navngitte ansatte.

--

I den praktisk hverdagen sender nasjonalparkforvalter (daglig leder) ut brev, kontrakter og avtaler på vegne av nasjonalparkstyret. Da er det praktisk at forvalter har Signaturrett.

I dag signeres en rekke dokumenter med elektronisk underskrift – som en setning under brevet, men særlig ved kontrakter og avtalesignering er det praktisk å signere på utsendelsen for å ivareta at korrekt versjon er signert.

Ofta er styreleder en helt annen plass enn hvor forvalter er. Da er det praktisk at forvalter kan signere på vegne av styret.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 VADSØ

Trondheim, 17.03.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/8469

Saksbehandler:
Ingrid Moe Dahl

Oppnevning av representanter til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbotmeahccestivra/Varenkinniemen kansalistarhaan styyri

Miljødirektoratet har delegert myndighet etter naturmangfoldloven § 62 andre ledd tredje punktum til å bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V, jf. forskrift av 28. februar 2025 nr. 320 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven og forskrift 28. februar 2025 nr. 321 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet.

Etter forslag mottatt fra Sametinget i brev av 05.02.2026 vil Miljødirektoratet oppnevne følgende personer til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbotmeahccestivra/Varenkinniemen kansalistarhaan styyri for perioden 2026- 2029:

Frank Inge Sivertsen
Sara Sukuvara Smuk

Personlig vara: Márget Rávdná Smuk
Personlig vara: Ragnhild Melleby Aslaksen

Oppnevningen gjelder også for 2030 inntil nye representanter fra Sametinget oppnevnt. I tillegg kommer tidligere oppnevnte styremedlemmer foreslått fra kommuner og fylkeskommune med funksjonstid 2023/24-2027.

Forvalter orienterer de valgte representantene om oppnevningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingrid Moe Dahl
seniorrådgiver

Kopi til:

SAMEDIGGI / SAMETINGET
Geir Østereng

Árvjovárgeaidnu 50

9730

KARASJOK

Vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrer oppnevnt i medhold av naturmangfoldloven § 62

Fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 62 annet ledd tredje punktum, jf. delegeringsvedtak 8. januar 2021 nr. 65 og 15. januar 2021 nr. 82

1. Vedtektenes formål

Formålet med vedtektene er å gi bestemmelser om oppnevning av nasjonalpark- og verneområdestyret, og om styrets og nasjonalpark- /verneområdeforvalters myndighet og oppgaver.

Vedtektene skal videre legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyret i samsvar med verneformålet og i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. Oppnevning og sammensetning av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra berørte kommuner, fylkesting og Sameting.

Oppnevningsperioden for medlemmene i styret følger valgperioden for henholdsvis kommunestyrene, fylkestingene og Sametinget. Sammensetningen av nasjonalpark-/verneområdestyret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Hver fylkeskommune skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer.

Medlemmene skal ha personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall.

Nasjonalpark-/verneområdestyret velger selv sin leder og nestleder.

3. Nasjonalpark-/verneområdestyrets myndighet

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende myndighet etter naturmangfoldloven:

- forvaltningsmyndighet etter verneforskrifter
- myndighet til å gi dispensasjon fra verneforskriftene med hjemmel i verneforskriftens dispensasjonsbestemmelser og naturmangfoldloven § 48
- myndighet til å utføre skjøtsel i verneområdene etter naturmangfoldloven § 47
- håndheving etter naturmangfoldloven §§ 69 – 72 og § 73.

Utøving av myndigheten skal skje i samsvar med naturmangfoldloven, herunder alminnelig bestemmelser om bærekraftig bruk i lovens kapittel 2.

Alle medlemmene i nasjonalpark-/verneområdestyret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven. Medlemmene av nasjonalpark-/verneområdestyret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Forvaltningsknutepunkt for verneområdet(ene) fastsettes av Miljødirektoratet.

4. Nasjonalpark-/verneområdestyrets sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ha et sekretariat som består av en eller flere nasjonalpark-/verneområdeforvaltere.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter(e) ansettes av Statsforvalteren.

Ansettelsen skjer etter egen instruks for ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter utarbeidet av Klima- og miljødepartementet, og i dialog med styret.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet.

Statsforvalteren har personal- og administrativt ansvar for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren. Ved permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal Statsforvalteren i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Nasjonalpark-/verneområdestyret disponerer forvalterens arbeidstid.

5. Om møtene i nasjonalpark-/verneområdestyret

Kommuneloven kap. 11 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i disse vedtektene. Kommuneloven kap. 8 §§ 8-1 og 8-2 gjelder tilsvarende.

Nasjonalpark-/verneområdestyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalpark-/verneområdestyret skal varsles senest 2 uker før møtet. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes senest 1 uke før møtet. Nasjonalpark-/verneområdestyret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

For at nasjonalpark-/verneområdestyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

6. Nasjonalpark-/verneområdestyret oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende oppgaver:

6.1. Behandle søknader

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle søknader og treffe vedtak etter verneforskriftene eller etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum, i tråd med forvaltningsloven og naturmangfoldlovens bestemmelser.

Vedtak etter verneforskrifter og naturmangfoldloven § 48 som nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget fatter, skal registreres i Miljøvedtaksregisteret innen tre virkedager, jf. forskrift om Miljøvedtaksregisteret § 3. Vedtak som gjelder håndheving (retting, tvangsmulkt mv) etter naturmangfoldlovens kap. IX skal ikke registreres i Miljøvedtaksregisteret.

Alle vedtak fattet av nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget skal sendes i kopi til Statsforvalteren.

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom

nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret.

Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans. Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret.

Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktlig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

6.3 Delegere myndighet til forvalter

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:

1. Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.
2. Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
  - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
  - b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
  - c) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
6. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.

7. Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å ilegge overtredelsesgebyr.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter må gjøres skriftlig og det må fremgå hvilken delegert myndighet forvalter har. Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

6.4 Følge opp brudd på verneforskriftene, naturmangfoldloven og enkeltvedtak

Nasjonalpark-/verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene i medhold av reglene i naturmangfoldloven kap. IX om Håndheving og sanksjoner, som styret får kjennskap til. Dette kan f.eks. være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, overtredelser av bestemmelser i verneforskriftene, eller brudd på enkeltvedtak eller vilkår i gitte tillatelser.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal vurdere hvorvidt overtredelsen skal anmeldes til politiet etter naturmangfoldloven § 75, eller sendes Miljødirektoratet for vurdering av overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. I vurderingen skal nasjonalpark-/verneområdestyret sikre at hensynet til både allmennpreventive og individualpreventive hensyn ivaretas for best mulig å kunne forebygge miljøkriminalitet. Dersom forholdet anmeldes, skal kopi av anmeldelse, samt avgjørelsesbeslutningen fra politiet, sendes Miljødirektoratet.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal i tillegg vurdere og følge opp ulovlige forhold i verneområdene etter bestemmelsene i naturmangfoldloven § 69 første ledd (stans og retting), § 70 andre ledd (tiltak ved uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet), § 71 første ledd (direkte gjennomføring) og § 73 første ledd (tvangsmulkt).

6.5 Utarbeide og revidere forvaltningsplaner

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide og revidere forvaltningsplan for verneområdet. Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssteder i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtelses- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark-/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

6.7 Grensemerking

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481).

6.8 Oppnevne rådgivende utvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

6.9 Opprettelse av et arbeidsutvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

6.10 Opprettelse av et administrativt kontaktutvalg

For å sikre at god samordning mellom forvaltning av verneområdene og annen kommunal forvaltning, bør nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

Formålet er å formalisere forvalteren sin administrative kontakt mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.

6.11 Naturbase og rapportering

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at opplysninger i Naturbase om verneområdet er oppdatert.

Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven og verneforskriften skal sendes til Miljødirektoratet.

7. Nasjonalpark-/verneområdeforvalters oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter har følgende oppgaver:

7.1 Sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdeforvalters hovedoppgave er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalteren skal bidra til at verneområdene forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften og at saksbehandlingen følger forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren skal i samråd med nasjonalpark-/verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser.

7.2 Fatte vedtak etter delegert myndighet

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter kan fatte vedtak etter delegert myndighet. Dette

forutsetter at nasjonalpark-/verneområdestyret i skriftlig beslutning har delegert aktuell myndighet til forvalter etter pkt. 6.3.

Det skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter fatter vedtak etter delegert myndighet. Alle vedtak som fattes etter delegert myndighet, skal refereres for styret.

Vedtak forvalteren fatter etter delegert myndighet etter pkt. 6.3 skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriften og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

8. Statsforvalterens klagerett

Statsforvalterne har klagerett på vedtak fattet av nasjonalpark- og verneområdestyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning.

9. Samarbeid med SNO lokalt

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i verneområdet, jf. lov om statlig naturoppsyn.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal etablere et samarbeid med SNO lokalt.

10. Endring av vedtektene

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

Arkivsaksnr: 2026/2850-5

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 16.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	13/26	27.04.2026

Utvikling i elgbestanden i Varanger - vinterbeitene i Komagdalen og Syltefjorddalen

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

I forbindelse med fastsettelse av elgkvoter for 2026 ved bestandsmøter med FEFO og lokale organisasjoner, hvor nasjonalparkforvalter har tilbud om å delta, fremkom at det ble observert svært mange elg i Syltefjorddalen i Båtsfjord kommune ved slutten av jakta 2025 (rundt 40 forskjellige dyr).

I mars 2021 gjennomførte nasjonalparkstyret en telling med helikopter i Syltefjorddalen hvor man kom til ca. 31 elg. Området ivaretar de nordligste bjørkeskogene med vier, rogn etc. som er gode beitearter for elg vinterstid. Området har ikke skuterløyper og her får elgen stå i fred vinterstid.

Forvalter kom i samråd med styreleder frem til at man burde gjennomføre en telling da nye 4 årige bestandsplaner skal vedtas vårvinteren 2027. Det innkom en del bekymringemelding om svært høy elgbestand i Syltefjorddalen, og bestanden i Komagdalen er også økt jfr. lokale innspill fra jegerne.

En aktør med drone med varmesøkende kamera ble leid inn og området fra Ordo til Syltefjorden og Austerelv ble telt, hvor man kom til 55 elg. En betraktelig økning. Observasjoner tilsier også at skogen i Syltefjorddalen med rogn beites hardt, en indikasjon på at bestanden er for høy. Flere hytteiere er også blitt utrygge da elg er nært hytter og dukker opp nært på ski- og skuterturer.

Da elgen også trekker til Komagdalen ble det samme uke telt elg her av forvalter sammen med SNO på bakken. Funn fremgår av kart.
Syltefjorddalen 16 mars

Det ble telt 55 elg i Syltefjorddalen og Austerelva med termisk drone i Båtsfjord kommune,

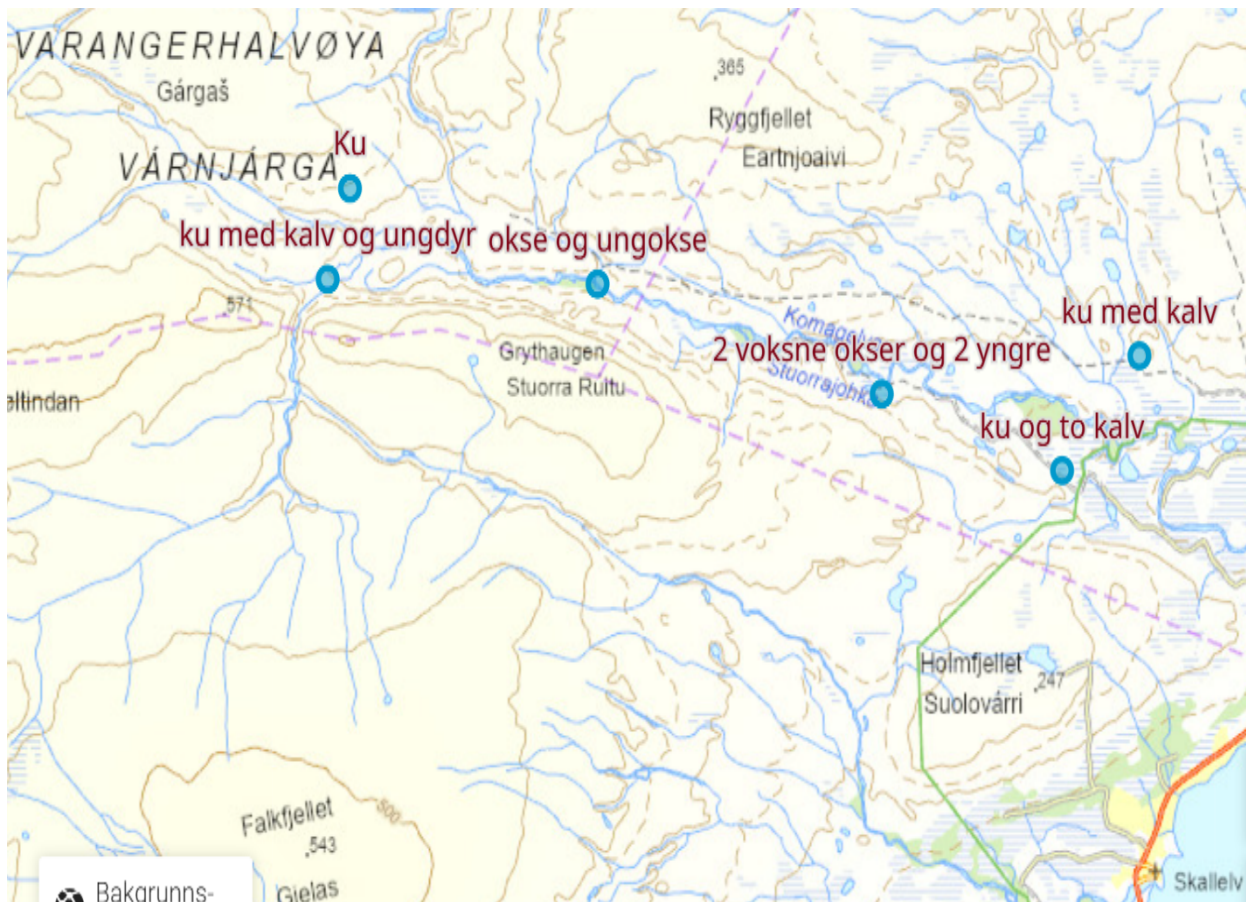
på mandag 16 mars. Metoden viste seg for å fungere veldig bra og var veldig effektiv - vinter.

Plott som viser den geografiske fordelingen av elgobservasjoner i Syltefjorddalen og Østerelva, registrert under dronetellingen 16. mars 2026.

Komagdalen 19 mars i vierbeltene – telling på bakken med fokus på vierbeltene
Målet var å se dagens bestandsnivå sammenliknet med tellingen i 2021 i mars med helikopter hvor vi telte ca. 31 elg i selve Syltefjorddalen (Austerelv ble ikke telt).
I 2021 ble det telt 15 øverst + 6 elg nederst i Komagdalen samme dag. Kartet under viser for Komagdalen telt på bakken. Så noen har man kanskje gått glipp av.
Totalt 16 dyr ble telt i komagdalen i år. Termisk drone hadde gitt et mer komplett bilde også her, da elgen også lå i fjelldalene rundt omkring. Evt. i tillegg var det tre dyr som vi var usikre på om ble telt to ganger, så de kommer evt. i tillegg.

Visstnok disponerer Vardø kommune ved brannvesenet termisk drone – som man kanskje kunne benyttet i kommunal regi i alle fall i Komagdalen fremover.

Kart. Telling av elg på bakken mars 2026

Nytt i elgjakten fra 2026 i Varangerhalvøya nasjonalpark og Syltefjorddalen naturreservat

Jaktområde Vardø får 2 jakt perioder, med 2 +2 dyr og et tilleggsdyr. 2 jaktlag får tilbud.

Syltefjorddalen jaktområde deles i to hvor begge får to perioder 4+ 4 x2 + 2 tilleggsdyr. 4 jaktlag får tilbud.

Ekstra bestandsmøte Båtsfjord

Som en direkte følge av tellingen iverksatt av nasjonalparkstyret i samarbeid med Båtsfjord kommune, innkalte FeFo til et nytt møte den 22.03, der både FeFo, kommune, brukerinteresser og nasjonalparkforvalter var representert. Det var enighet i møtet om at vinterbestanden synes å ha økt betraktelig, og at vinterbeitene nå belastes for hardt. Bestandsplanen gir da hjemmel til å redusere bestanden til et nivå som er i balanse med vinterbeitegrunnet. I møtet ble partene enig om en 80% økning av fellingsmål og kvote. Den utvidede kvoten fordeles med like mange dyr på hvert tilbud, samt en begrenset tilleggsdyrpott som bare andreperiodelagene kan søke på.

Fellingskvote for 2026 – Båtsfjord

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, gjennomført telling i mars 2026 og løpende vurderinger underveis, økes fellingsmålet fra 9 dyr til **16** dyr og kvotestørrelsen fra 10 dyr til **18** dyr. Kvotefordelingen justeres blir som følger:

4 fridyr + **4** okser + **4** ungdyr + **4** kalver + **2** tilleggsdyr = **18** dyr totalt

Kvoten fordeles på **4 jakttilbud** (2 felt med 2-periode-jakt i begge), med 4 dyr per tilbud.

Jakttidene settes til 25.09-07.10 og 08.10-01.11.

FEFO økte kvotene i Båtsfjord med etter tellingen etter anmodning fra Båtsfjord kommune / Båtsfjord jff. i møte fra 10 dyr til 18 dyr.

Utfordringen blir å finne et passende nivå fremover – over 50 dyr kan ha en rimelig høy produksjon (20-30 %), og balansering av bestanden kan kreve et relativt høyt uttak i seg selv.

Vurdering

Forvalter vil vise til at det vil være viktig å følge tilstand på skogen i Syltefjorddalen fremover for å identifisere passende bestandsmål, slik at man unngår overbeite vinterstid. Til høsten etter jakt kan man vurdere en telling med drone med varmesøkende kamera. Nasjonalparkstyre har allerede sagt de vil dekke utgifter for 50 000 kr til telling av elg med helikopter etter jakt i verneområdene Vadsø, Vardø, Nesseby og Båtsfjord. FEFO har gitt 50 000 til telling av elg også i Tana- Varanger bestandsplanområde.

Det innstilles på at man kjøper inn et transportbrett til i Båtsfjord kommune, da det vil være to jaktlag. Det er også behov for et transportbrett til i Komagdalen .

Jegere som har jaktet i Komagdalen oppgir at de opplever mye trafikk nederst i dalen i starten av jakta (turgåere, fiskere), og senere i jakta er det mye aktivitet av reindriften ved samling av rein for uttak av slakt. Det er et ønske om å kunne ta seg lengre inn i dalen til området ved Hubehytta.

Vedlegg:

- 1 Referat fra årets bestandsplanmøte i Tana - Varanger 2026 - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vadsø og Nesseby kommuner - elgregistrering i 2026 etter jakt
- 2 2026 - Bestandsplanmøte Tana-Varanger - referat.pdf
- 3 Bidrag til utgifter for helikoptertelling av elg - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vadsø og Nesseby kommuner - elgregistrering i 2026 etter jakt

Fra: Anders Aarthun Ims[aim@fefe.no]

Sendt: 15.04.2026 14:23:01

Til:

ellenxtina@yahoo.no; Erlend.Eide@tana.kommune.no; stein@joks.net; knutv87@hotmail.com; jan.hansen@nesseby.kommune.no; torguh@gmail.com; gunnarnoste@hotmail.com; torbjorn@autosalg-

as.no; veronicafjellberg@hotmail.com; gunlaug.egeland@hotmail.com; tobias.ervik@vardo.kommune.no; komagvar.jff@gmail.com; inst@online.no; bfi_7@hotmail.com; geiwest@online.no; arvo.kristiansen@batsfjord.kommune.no; orjan@codcluster.no; Kristin Hornset; Anders Aarthun Ims; Østereng,

Geir[ellenxtina@yahoo.no; Erlend.Eide@tana.kommune.no; stein@joks.net; knutv87@hotmail.com; jan.hansen@nesseby.kommune.no; torguh@gmail.com; gunnarnoste@hotmail.com; torbjorn@autosalg-

as.no; veronicafjellberg@hotmail.com; gunlaug.egeland@hotmail.com; tobias.ervik@vardo.kommune.no; komagvar.jff@gmail.com; inst@online.no; bfi_7@hotmail.com; geiwest@online.no; arvo.kristiansen@batsfjord.kommune.no; orjan@codcluster.no; kro@fefe.no; aim@fefe.no; geir.ostereng@statsforvalteren.no]

Kopi: Postmottak Tana kommune[postmottak@tana.kommune.no]; Postmottak Nesseby kommune[postmottak@nesseby.kommune.no]; Postmottak Vadsø kommune[postmottak@vadsø.kommune.no]; Postmottak Vardø kommune[postmottak@vardo.kommune.no]; Postmottak Berlevåg kommune[postmottak@berlevag.kommune.no]; Postmottak Båtsfjord kommune[postmottak@batsfjord.kommune.no];

Tittel: Endelig referat fra årets bestandsplanmøte i Tana-Varanger

---

Her kommer det endelige referatet fra årets bestandsplanmøter i Tana-Varanger bestandsplanområde, med oppdatert fallviltstatistikk per 31.03.2026 (i henhold til det som er lagt inn i Hjorteviltregisteret).

Anders

BESTANDSPLANMØTER 2026

for TANA-VARANGER BESTANDSPLANOMRÅDE

Referat fra bestandsplanmøter, 16. og 17. februar 2026

SAKSLISTE

- Sak 1. Bestandsplangruppa 2026 – sammensetning og kontaktinfo
- Sak 2. Noen relevante saker
- Sak 3. Bestandsstatistikk fram til 2025 og kvote 2026
- Sak 4. Eventuelt
- Sak 5. Trekning av stjernefelt 2026

SAK 1 - Bestandsplangruppa

Bestandsplangruppa for Tana-Varanger bestandsplanområde består i 2026 av følgende medlemmer:

Ellen Kristina Saba, Tana kommune
Erlend Eide, Tana kommune
Stein Joks, Tana EJJ
Knut Vidar Mathisen, Tana JFF
Jan Hansen, Nesseby kommune
Tor Gunnar Henriksen, Nesseby kommune
Gunnar Noste, Nesseby Herreds JFF (meldt forfall)
Torbjørn Bernhardsen, Vadsø kommune
Veronica Fjellberg Sagen, Vadsø JFF (meldt forfall)
Gunlaug Egeland, Vestre Jakobselv JFF
Tobias Ervik, Vardø kommune (begge møter)
John Arne Kristiansen, Komagvær JFF (møtte ikke)¹
Knut Svendsen, Berlevåg kommune
Bjørn Pedersen, Berlevåg kommune (deltok ikke)
Geir Westberg, Berlevåg JFF
Arvo Kristiansen, Båtsfjord kommune
Ørjan Nergaard, Båtsfjord JFF
Geir Østereng, Nasjonalparkforvalter Varangerhalvøya
Kristin Hornset, Finnmarkseiendommen (begge møter)
Anders Aa. Ims, Finnmarkseiendommen (begge møter)

1 Leif Asbjørn Øyen møtte som stedfortreder for John Arne Kristiansen

SAK 2 - Noen relevante saker

Rullering av bestandsplaner

Bestandsplanene skal rulleres før jaktseasonen 2027. FeFo orienterte litt om prosessen fram mot rullering, herunder fastsetting av kommunale mål for elgbestandene for neste planperiode og prosess for eventuell endring av jaktfeltgrenser.

Elgkonferanse og feltkontrollørkurs

FeFo planlegger å arrangere en elgkonferanse i Alta i desember 2026. En viktig målsetning med konferansen er gi kunnskap vi kan bruke når det skal utarbeides nye bestandsplaner. FeFo informerte kort om planene og oppfordret bestandsplangruppa til å gi innspill til både tema og foredragsholdere.

FeFo orienterte i tillegg om feltkontrollørkurs, som i samarbeid med Skogbrukets kursinstitutt arrangeres 13. mars i Kirkenes og 15. mars i Alta.

Foreslått endring i jakttid i ny viltressurslov

FeFo orienterte litt om relevante endringer i forslaget til ny viltressurslov. Det er blant annet foreslått å endre jakttidforskriften, slik at det kan åpnes for elgjakt i alle kommuner i Finnmark fylke fra 1. september. Dette betyr at hele fylket kan få samme jakttidssamme som tidligere var forbeholdt Kautokeino og Karasjok.

Endringen skal behandles av Stortinget og trer i kraft 1. juli 2026. Det mangler avklaring på hvordan forskriftsendringen skal løses i praksis, og i vårt høringsinnspill har vi bedt om svar på følgende:

- Hva kreves av kommunene før grunneier kan åpne for elgjakt fra 1. september?
- Hva vil være kommunens rolle opp mot reindrift og andre relevante aktører som blir berørt av eventuell tidligere jaktstart på elg?

Ny jakttid kan først tre i kraft når vi har fått svar på disse spørsmålene. Videre må kommune, reindrift og andre brukerinteresser som blir berørt få fremme sine synspunkter før en eventuell endring trer i kraft. Det er med andre ord ikke realistisk med fremskyndet jaktstart før tidligst 2027. Videre skal jakttingsforskriften revideres før jaktseasonen 2028-29, så endring av jakttid for elg i Finnmark fylke vil foreløpig ha virkningstid til og med elgjakta 2027.

Erfaringer med ordningen med erstatningsdyr for kalv under 50 kg

I 2023 ble ordningen med tildeling av nytt dyr på kvoten ved felling av kalv under 50 kg. Hensikten var blant annet å få tatt ut svake dyr for på sikt å heve kvaliteten på bestandene. Ordningen har stort sett blitt godt tatt i mot, men har også skapt noen nye problemstillinger. FeFo orienterte kort om erfaringer så langt og om innkomne forslag til justeringer i ordningen, herunder å senke vektgrensa eller forskyve fristen for når ordningen blir gjeldende.

SAK 3 – Bestandsstatistikk og ny kvote for 2026

1.0. Bestandsmål og analysegrunnlag

Tabellen under gir en oversikt over målsetninger fastsatt i bestandsplan for de ulike valdene/delbestandene i Tana-Varanger bestandsplanområde.

Tabell 1.1. Målsetninger i bestandsplan for de ulike valdene/delbestandene i Tana-Varanger bestandsplanområde i de siste 4 planperiodene.

VALD/DELBESTAND	BESTANDSMÅL 2011-14	BESTANDSMÅL 2015-18	BESTANDSMÅL 2019-22	BESTANDSMÅL 2023-26	PRODUKTIVITETSMÅL 2023-26
Tana	redusere bestand	redusere bestand	redusere/stabilisere bestand (dvs. stabilisering fra estimert 907 dyr i 2014 til 800 dyr i 2022)	øke bestand moderat (dvs. 10% økning til 421 dyr ved telling første uka i februar 2027)	ku per okse på 1,5 kalv per ku på 0,75 kalv per kalvku på 1,28
Nesseby	stabilisere bestand/reducere litt	stabilisere bestand	øke bestand	stabil bestand (2022-nivå)	ku per okse på 1,0-1,5
Vadsø/Vardø	øke bestand	øke bestand	stabilisere bestand	stabil bestand (2022-nivå)	ku per okse på 1,5-2,0
Berlevåg	redusere bestand	stabilisere bestand	stabilisere bestand (2018-nivå)	stabil bestand (2022-nivå), evt. moderat reduksjon	ku per okse på 1,0-1,5
Båtsfjord	moderat øke bestand	stabilisere bestand	stabilisere bestand (2018-nivå)	stabil bestand (2022-nivå), evt. moderat reduksjon	ku per okse på 1,0-1,5

«Felt elg per jegerdag» vs sett elg per jegerdag»

I bestandsplanene som ble laget før 2019 ble indeksen «sett elg per jegerdag» lagt til grunn for å beskrive endringer i bestandsstørrelse. Fra og med høsten 2018 ble instruksjonen for registrering av sett elg endret av Miljødirektoratet etter anbefaling fra NINA. Ifølge nåværende instruks skal alle observasjoner rapporteres. Dette til forskjell fra tidligere, da samme dyr bare skulle telles en gang selv om det ble observert av flere jegere eller flere ganger samme dag. Med ny metode blir tallverdien for «sett elg per jegerdag» høyere enn før, og verdier fra før og etter endringen er ikke direkte sammenlignbare.

Vårt inntrykk er at mange jaktlag fortsatt holder fast på gammel registreringsmetode. Sett elg-dataene vi får inn er en blanding av data registrert etter gammel og ny metode. Vi har derfor valgt å ikke bruke indeksen «sett elg per jegerdag» før de langt fleste jaktlag bruker ny registreringsmetode. I mellomtiden har vi brukt indeksen «felt elg per jegerdag», en indeks som ikke påvirkes av metodeendringen. Tidligere studier har vist at denne indeksen gir et godt mål på endringer i bestandsstørrelse.

I år velger vi likevel å vise «sett elg per jegerdag» i samme figur som «felt elg per jegerdag». Vi har inntrykk av at andelen jaktlag som rapporterer etter ny og gammel metode har stabilisert seg over år, noe som gjør at «sett elg per jegerdag» i noen områder kan sammenlignes mellom år på tross av metodeblandingen. Men vi understreker at slik sammenligning må skje med varsomhet. Dersom resultatene spiker mellom «sett elg per jegerdag» og «felt elg per jegerdag», mener vi fortsatt at det er indeksen «felt elg per jegerdag» som bør tillegges størst vekt.

2.0. Bestandsvurderinger per 2025

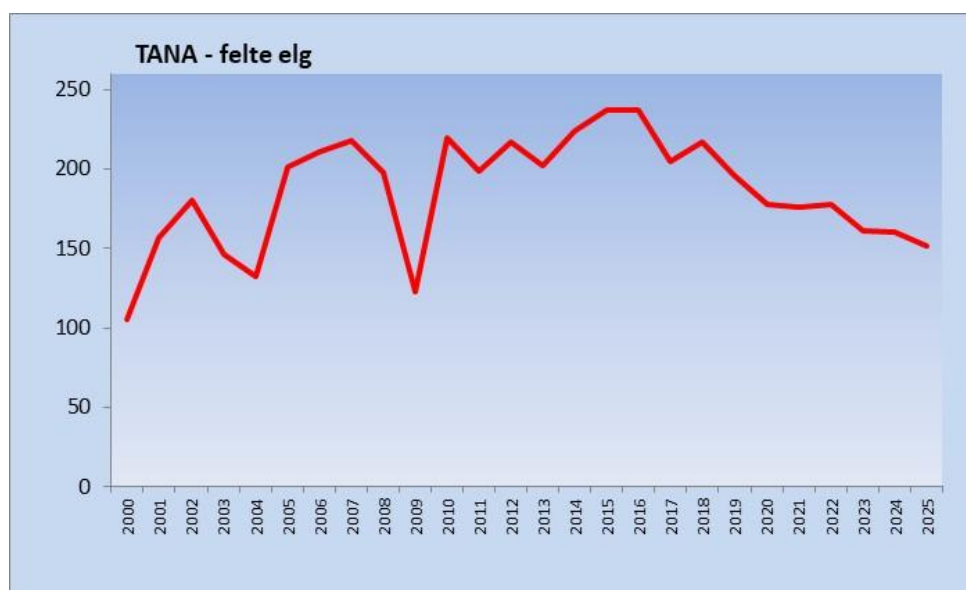
2.1. Delbestand Tana

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Tana bakover i tid. Datagrunnlaget for delbestanden er vurdert som stort nok til at enkeltår kan brukes som referanse for bestandsutviklingen.

Tabell 2.1.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Tana.

	AR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL				
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ungdyr
TANA	2011	106			70	124	53	38	34	24	50	300	250	199	66 %	80 %	Målprofil 2013-14*:			
	2012	108			71	121	62	33	34	38	50	300	250	217	72 %	87 %	max	max	min	min
	2013	108			71	81	55	34	27	29	57	260	220	202	78 %	92 %	60 %	30 %	40 %	25 %
	2014	132			47	81	58	48	34	27	57	260	220	224	86 %	102 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	454			259	407	228	153	129	118	214	1120	940	842	75 %	90 %	57 %	18 %	55 %	25 %
	2015	112			70	98	56	31	40	43	67	280	235	237	85 %	101 %	Målprofil 2015-18:			
	2016	131			51	98	65	33	35	43	61	280	250	237	85 %	95 %	max	max	min	min
	2017	112			70	98	52	35	39	31	48	280	250	205	73 %	82 %	55 %	20 %	50 %	30 %
	2018	102			70	68	57	31	25	39	65	240	210	217	90 %	103 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt	457			261	362	230	130	139	156	241	1080	945	896	83 %	95 %	56 %	15 %	60 %	27 %
	2019	104			44	72	55	31	36	19	55	220	200	196	89 %	98 %	Målprofil 2019-22:			
	2020	104			44	52	52	42	24	19	41	200	180	178	89 %	99 %	max	max	min	min
	2021	53	33		67	47	60	25	27	18	46	200	180	176	88 %	98 %	55 %	20 %	50 %	30 %
	2022	52	53		105		58	30	24	22	44	210	180	178	85 %	99 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	313	86		260	171	225	128	111	78	186	830	740	728	88 %	98 %	62 %	18 %	52 %	26 %
	2023	52	22		83	23	42	20	28	19	52	180	160	161	89 %	101 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	52	22		83	23	40	24	18	29	49	180	160	160	89 %	100 %	max	max	min	min
	2025	40	30		70	20	45	18	19	23	47	170	150	152	89 %	101 %	65 %	15 %	60 %	30 %
	2026																Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	144	74		236	66	127	62	65	71	148	530	470	473	89 %	101 %	59 %	13 %	60 %	31 %

NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigeret for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (6 kort i 2023, 6 kort i 2024 og 7 kort i 2025).

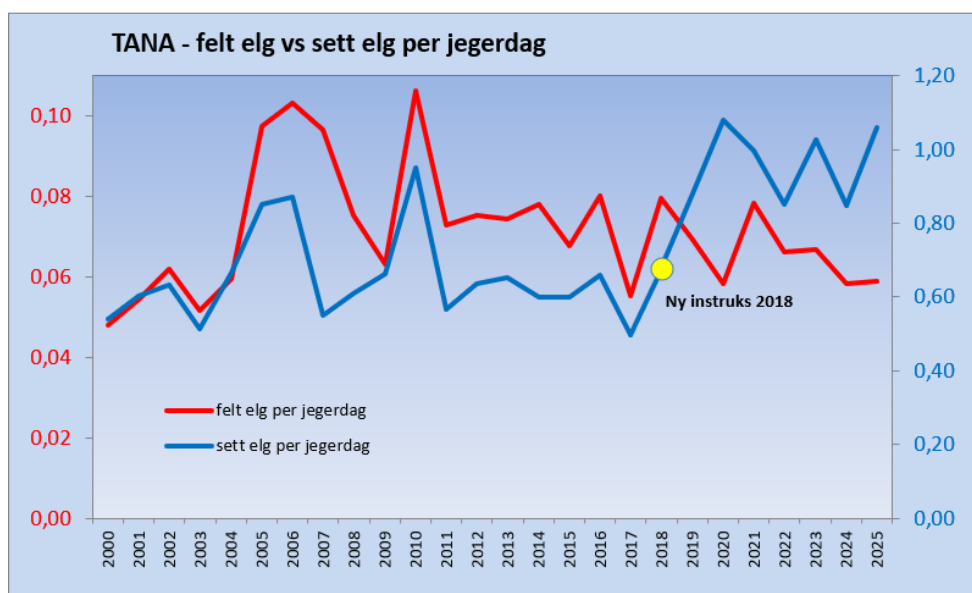
Figur 2.1.1. Felte elg i delbestand Tana.

Tabell 2.1.2. Avgang utenom ordinær jakt i delbestand Tana (per 31.03.2026), fordelt på dyrekategori og tapsårsak.

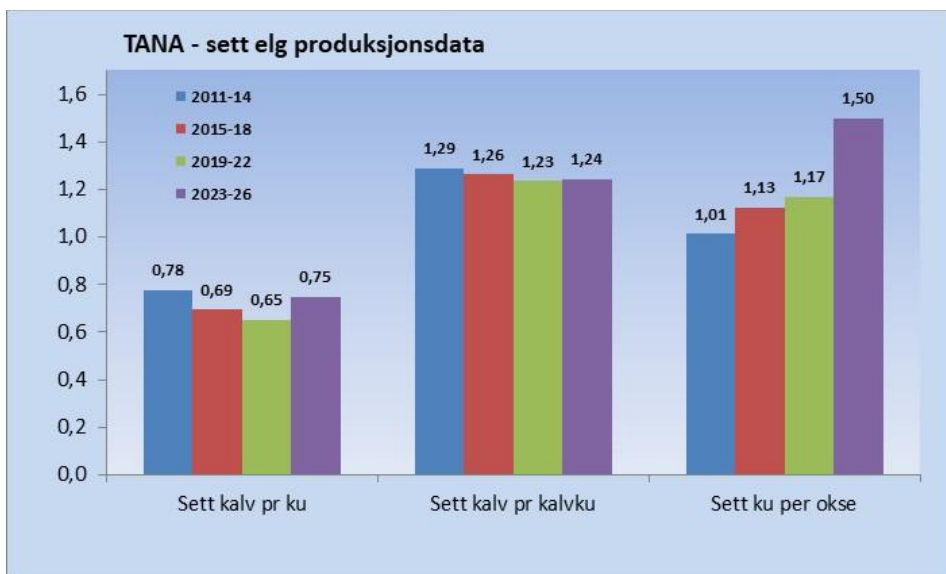
	ÅR	AVGANG UTENOM ORDINÆR JAKT						ÅRSAK		TOTAL AVGANG		
		okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	ukjent	påkjørt	andre årsaker	jakt-uttak	annen avgang	sum
TANA	2011/12	1	8	1	1	7	1	8	11	199	19	218
	2012/13	1	4	1	1	5	3	8	7	217	15	232
	2013/14	2		2	2	7	3	9	7	202	16	218
	2014/15	1	2	2		9	2	7	9	224	16	240
	Totalt	5	14	6	4	28	9	32	34	842	66	908
	2015/16	1			1	5	1	5	3	237	8	245
	2016/17	5	2	2	3	5		7	10	237	17	254
	2017/18	4	1	4		1		6	4	205	10	215
	2018/19	1	2	2	1	2	1	4	5	217	9	226
	Totalt	11	5	8	5	13	2	22	22	896	44	940
	2019/20	5	3		2	7		9	8	196	17	213
	2020/21	1	2		1	2		4	2	178	6	184
	2021/22	2	1	2		3	2	6	4	176	10	186
	2022/23	2	5			2		3	6	178	9	187
	Totalt	10	11	2	3	14	2	22	20	728	42	770
	2023/24	1	3	1		2		4	3	161	7	168
	2024/25	1	6			4		6	5	160	11	171
	2025/26	2	3	1		2		4	4	152	8	160
	2026/27											
	Totalt	4	12	2		8		14	12	473	26	499

Tabell 2.1.3. Sett elg-data for delbestand Tana, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

TANA	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	2084	2005	1696	1828	2314	3222	2172	2258	2402	2348	2763	7613	9966	7513
Sett elg per 8-timers dag	0,60	0,66	0,50	0,68	0,88	1,08	1,00	0,85	1,03	0,85	1,06	0,60	0,95	0,97
Felt elg per 8-timers dag	0,068	0,080	0,055	0,080	0,069	0,058	0,078	0,066	0,067	0,058	0,059	0,070	0,067	0,061
Sett kalv pr ku	0,71	0,75	0,62	0,70	0,66	0,63	0,64	0,67	0,82	0,68	0,74	0,69	0,65	0,75
Sett kalv pr kalvku	1,33	1,28	1,23	1,21	1,24	1,24	1,22	1,24	1,30	1,21	1,22	1,26	1,23	1,24
Andel ku med kalv	53 %	58 %	49 %	56 %	53 %	51 %	52 %	53 %	62 %	54 %	60 %	54 %	52 %	59 %
Sett ku per okse	1,12	1,00	1,27	1,15	1,19	1,05	1,26	1,23	1,37	1,39	1,73	1,13	1,17	1,50
Andel kalv i bestanden	27 %	27 %	26 %	27 %	27 %	25 %	26 %	27 %	32 %	28 %	32 %	27 %	26 %	31 %
Andel okse i bestanden	34 %	36 %	33 %	34 %	34 %	37 %	33 %	33 %	29 %	30 %	25 %	34 %	34 %	28 %

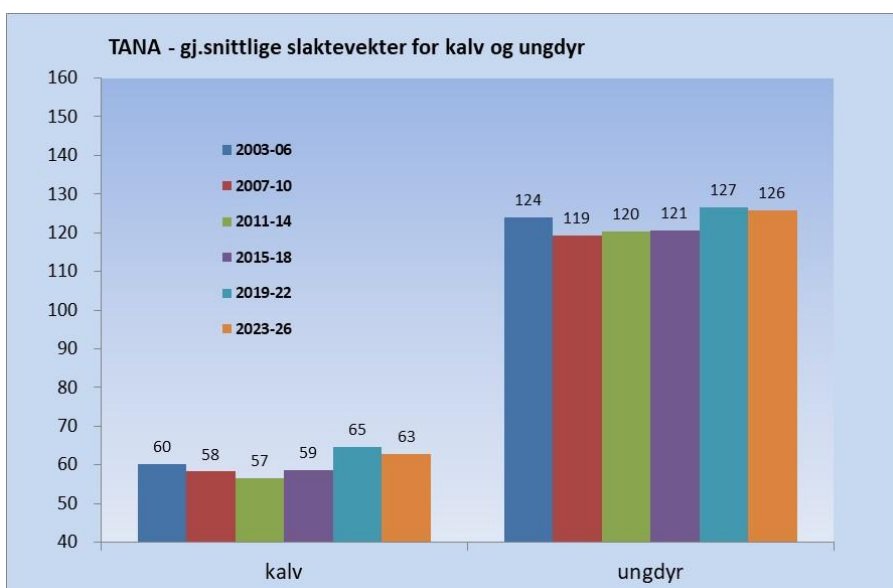
Figur 2.1.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Tana.

Figur 2.1.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Tana.

Tabell 2.1.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Tana.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
TANA	2020	64,0	41	123,9	19	132,6	24	172,4	42	197,6	52
	2021	61,5	46	122,9	18	124,6	27	176,7	25	190,6	60
	2022	65,6	44	127,7	22	132,0	24	177,9	30	198,8	58
	2023	62,5	52	128,8	19	125,8	28	169,1	20	188,0	42
	2024	63,4	49	122,3	28	124,8	18	170,6	25	187,5	40
	2025	62,5	47	126,8	23	127,4	19	161,4	18	194,3	45
	2003-06	60,2	212	119,1	96	128,4	112	157,7	90	187,5	180
	2007-10	58,3	226	119,2	125	119,4	129	161,2	136	190,5	145
	2011-14	56,6	214	117,9	116	122,5	128	154,9	155	184,3	229
	2015-18	58,7	241	119,1	156	122,2	139	162,0	130	186,3	230
	2019-22	64,7	186	124,3	78	128,3	111	174,4	128	195,0	224
2023-26	62,8	148	125,5	70	126,0	65	167,5	63	190,1	127	

Figur 2.1.5. Gjennomsnittlige slaktevekter per planperiode for kalv og ungdyr i delbestand Tana.

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Tana er at bestanden skal **økes** moderat. I bestandsplanen er dette konkretisert til en 10% økning «til 421 dyr ved telling første uka i februar i 2027». En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på 1,5 og kalverater på 0,75 (kalv per ku) og 1,28 (kalv per kalvku). Det er videre satt som mål for planperioden å oppnå følgende gjennomsnittlige slaktevekter: 65 kg for kalv, 125 kg for kvige og 127 kg for ungoксе.

Indeksen «felt elg per jegerdag» indikerer nå en stabilisering i størrelsen på bestanden etter noen år med svak nedgang. Indeksen er ca. 10% lavere enn indeksen var ved utgangen av forrige planperiode (0,59 vs 0,66). Dette indikerer at målet om 10% moderat økning trolig ikke er nådd. Dersom vi legger den alternative indeksen «sett elg per jegerdag» til grunn, synes utviklingen å være mer positiv og til og med indikere økning. Imidlertid tilsier den fortsatt usikre kvaliteten på «sett-elg»-registreringene (se kap. 2.1) at «sett elg per jegerdag» inntil videre ikke bør tillegges avgjørende vekt i bestandsvurderingen.

Når det gjelder kjønnsfordeling og rekruttering i bestanden så går utviklingen i samme retning. Ku/okse-forholdet har økt fra 1,4 til 1,8 det siste året, som er høyere enn måltallet på 1,5. Videre har både «kalv per ku» og «kalv per kalvku» økt noe (hhv. 0,74 og 1,22), som betyr at kalveratene nå ligger omtrent på eller litt under måltallene (0,75 og 1,28).

I 2025 felte jaktlagene 145 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 170 dyr. I tillegg ble det felt 7 kalver under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 152 dyr og 177 dyr. Det samlede jaktuttaket var så vidt over fellingsmålet på 150 dyr.

Fellingsprofilen er i sin helhet innenfor målprofilen. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det registrert 26 fallvilt, hvorav 12 voksne kyr. Dette gir et snitt for planperioden så langt på 8,7 fallvilt per år. Til sammenligning ble det i foregående planperiode registrert 10,5 fallvilt per år.

Slaktevektene for planperioden så langt er i gjennomsnitt 63 kg for kalv, 125 kg for kvige og 126 kg for ungoксе. Vektene for kalv og ungoксе er så vidt under målvektene, men avvikene er ikke særlig store.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at jaktuttaket i 2025 var noe lavere enn året før. Videre ble andelen hodyr i jaktuttaket redusert fra 48% til 39%, som kan ha gitt grunnlag for at ku/okse-forholdet forblir godt over 1,5. Lavere fellingstall i 2025 kombinert med høyt ku/okse-forhold gir potensiale for bestandsøkning i 2026, men trolig ikke nok til å oppfylle økningsmålsetningen.

FeFo la før møtet fram forslag om å videreføre fellingsmål på 150 dyr og kvote på 170 dyr, samt å øke fridyrandelen på kvoten for å dreie ku/okse-forholdet ned mot 1,5. Tana kommune ga et skriftlig innspill før møtet¹, med forslag om fellingsmål på 150 dyr og kvote på 160 dyr. Grunnkvoten ble foreslått fordelt med 2 dyr (fridyr+ungdyr) per jakttilbud og overskytende kvote som tilleggsdyr. Tana kommune ønsket å begrense tilleggsdyrtildelingen til 2 dyr per lag med første tildeling (alternativt andre tildeling) fra 05.10. Kommunen ønsket også å videreføre «grunnstammebeskyttelse» med fellingstak på 6 dyr per felt, inkludert felte kalver med vekt under 50 kg som tidligere ikke har blitt regnet med i dette taket. Tana kommune ønsket videre å tillate flytting til ledig jaktfelt fra tiende jakt dag. FeFo gikk med kommunens alternative forslag til kvote, kvotefordeling, fellingstak og tidligere flytting, men etterkom ikke ønsket om 10 dagers utsettelse på tilleggsdyrtildeling. Med en tilleggsdyrpott på over 50 dyr kan ikke FeFo se at det har noen hensikt å avvente tileggsdyrtildeling, bortsett fra at det kan virke ekskluderende for tilreisende lag som har ferie bare første uka.

FeFo har over år etablert en praksis med generell jakttid til og med første søndag i november, med unntak av noen jaktfelt. For 2026 vil det si generell jakttid 25.09-01.11. Siden første søndag i november kommer bare er en dag etter 31.10, foreslo FeFo å gjøre denne generelle jakttida gjeldende for alle jaktfelt, inkludert de feltene som av hensyn til reindriften har hatt jakttid fram til og med 31.10. Tana kommune fremmet forslag om å forlenge jakttida til 08.11, med forbud mot bruk av løshund der det er reinflokker. FeFo ønsket imidlertid ikke å fravike praksisen om jakt til og med første søndag i november og etterkom ikke ønsket fra kommunen.

¹ Brev av 06.02.2026 fra Tana kommune.

Fellingskvote for 2026 – Tana

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, videreføres fellingsmålet på **150 dyr**, mens kvotestørrelsen reduseres fra 170 dyr til **160 dyr**. Kvotefordelingen justeres som følger:

52 fridyr + **1** okse + **53** ungdyr + **2** kalver + **52** tilleggsdyr = **160** dyr totalt

Kvoten fordeles på **52 jakttilbud**, med 2 dyr per tilbud med unntak av opplæringsfeltet, som får 6 dyr. Det kan felles inntil 6 dyr per jaktfelt. Tilleggsdyr kan tildeles med inntil 2 dyr per lag. Opplæringsfeltet vil ikke få tilleggsdyr.

Vektgrensa for felt kalv som utløser erstatningskort reduseres fra 50 kg til 40 kg. Kalv under 40 kg skal regnes med i maksimalt antall tillatte fellinger per jaktfelt.

Jakttida settes til 25.09-01.11 for alle jaktfelt. Flytting til eventuelt ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 720 dyr, samt en beredskapskvote på 40 dyr, som ifølge bestandsplan primært kan brukes «til felling av kalv under 50 kg». Kommunen har videre gitt FeFo adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Etter 3 år av planperioden gjenstår en rest plankvote på til sammen 266 dyr (inkl. 76 dyr av ubenyttet kvote fra tidligere år), og en rest beredskapskvote på 21 dyr. FeFo har dermed tilstrekkelig rest plankvote til å dekke for kvoten som er fastsatt for 2026.

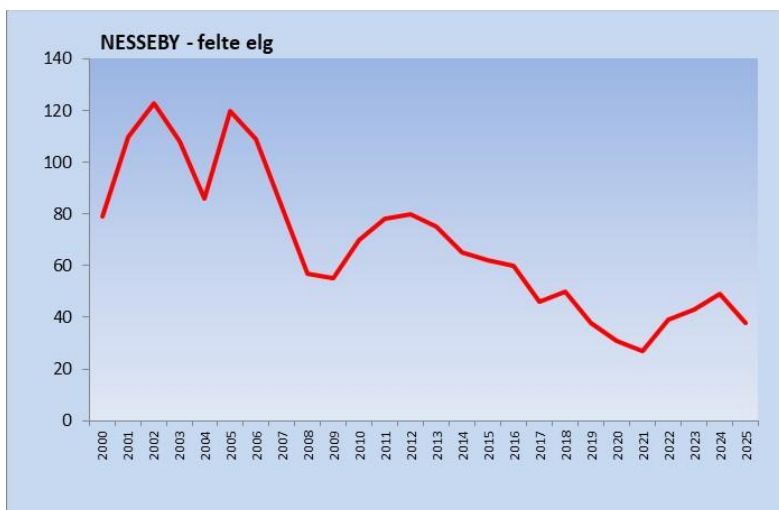
2.2. Delbestand Nesseby

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Nesseby bakover i tid. Datagrunnlaget for sett elg er vurdert som stort nok til at enkeltår kan brukes som referanse for bestandsutviklingen. Gjennomsnittstall for planperiodene bør likevel brukes som støttegrunnlag i vurderingene.

Tabell 2.2.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Nesseby.

	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL					
		fri- dyr	okse	ku	ung- dyr	kalv till- dyr	okse	ku	ung- okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings- mål	felte totalt	fellings- % kvote	fellings- % mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ ungdyr	kalv	
NESSEBY	2011	33			27	15	25	11	11	17	13	26	100	75	78	78 %	104 %	Målprofil 2011-14:			
	2012	41			40	19	19	11	8	21	17	23	100	75	80	80 %	107 %	max	max	min	min
	2013	41			40	19	19	12	10	11	21	21	100	75	75	75 %	100 %	60 %	20 %	50 %	25 %
	2014	38			37	25	25	11	10	14	17	13	100	75	65	65 %	87 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	153			144	15	88	45	39	63	68	83	400	300	298	75 %	99 %	50 %	13 %	72 %	28 %
	2015	35	7		21	17	17	17	7	9	13	16	80	64	62	78 %	97 %	Målprofil 2015-18:			
	2016	38	4		21	17	17	13	8	15	9	15	80	64	60	75 %	94 %	max	max	min	min
	2017	34	8		21	17	17	9	3	12	11	11	80	64	46	58 %	72 %	60 %	15 %	50 %	25 %
	2018	14	6		20	20	20	13	4	4	9	20	60	45	50	83 %	111 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt	121	25		83	71	71	52	22	40	42	62	300	237	218	73 %	92 %	59 %	10 %	66 %	28 %
	2019		18		9	9	4	10		10	1	17	40	36	38	95 %	106 %	Målprofil 2019-22:			
	2020		18		9	9	6	14	3	2	6	6	42	36	31	74 %	86 %	max	max	min	min
	2021		18			18		11	1	5	2	8	36	28	27	75 %	96 %	70 %	10 %	50 %	25 %
	2022	6	12		11	7	6	13	3	4	5	14	42	33	39	93 %	118 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	6	66		29	43	16	48	7	21	14	45	160	133	135	84 %	102 %	77 %	5 %	59 %	33 %
	2023	10	10		20	6	6	13	3	7	6	14	46	40	43	93 %	108 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	14	6		20	10	10	13	6	8	5	17	50	40	49	98 %	123 %	max	max	min	min
	2025	20			20	10	10	8	6	11	3	10	50	47	38	76 %	81 %	60 %	20 %	50 %	20 %
	2026																	Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	44	16		60	26	26	34	15	26	14	41	146	127	130	89 %	102 %	67 %	12 %	62 %	32 %

NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigeret for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (1 kort i 2023, 5 kort i 2024 og 3 kort i 2025).

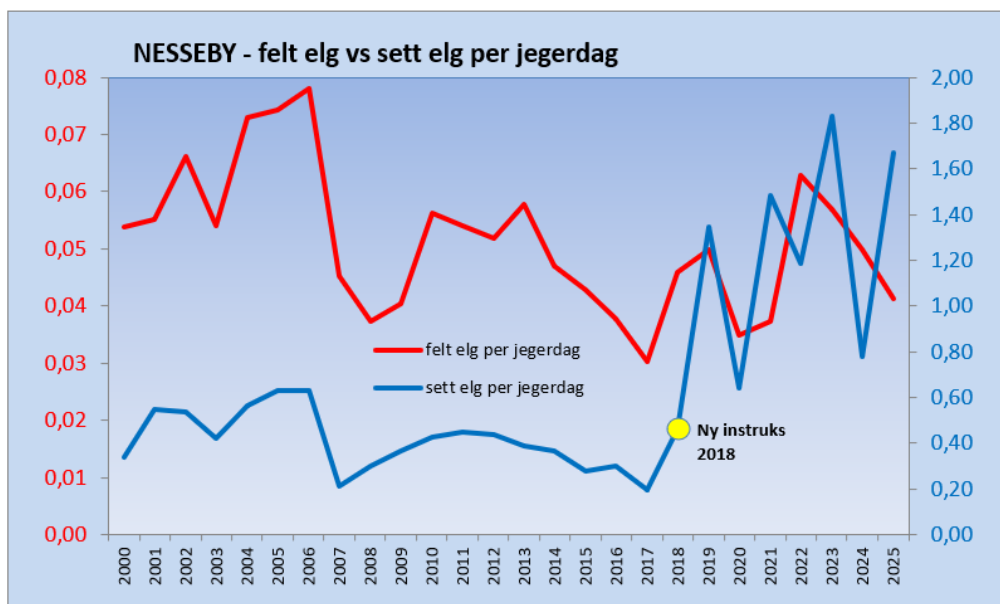
Figur 2.2.1. Felte elg i delbestand Nesseby.

Tabell 2.2.2. Avgang utenom ordinær jakt i delbestand Nesseby (per 31.03.2026), fordelt på dyrekategori og tapsårsak.

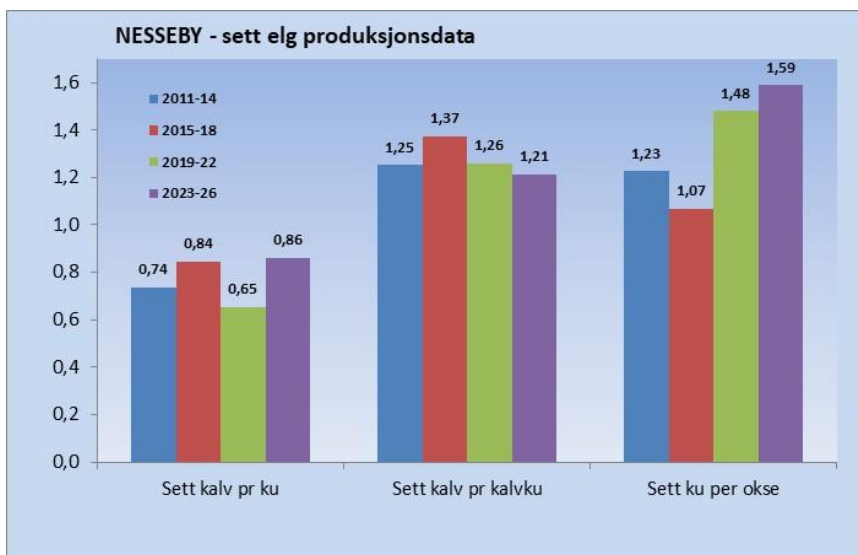
AR	AVGANG UTENOM ORDINÆR JAKT						ÅRSAK		TOTAL AVGANG		
	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	ukjent	påkjørt	andre årsaker	jakt-uttak	annen avgang	sum
2011/12		1					1		78	1	79
2012/13	1					1	2		80	2	82
2013/14		1		1	1		1	2	75	3	78
2014/15			2	1	1			4	65	4	69
Totalt	1	2	2	2	2	1	4	6	298	10	308
2015/16		1		1	3		4	1	62	5	67
2016/17		2					1	1	60	2	62
2017/18					1			1	46	1	47
2018/19		1					1		50	1	51
Totalt	4	4	1	4	4	6	6	3	218	9	227
2019/20	1	3	3	2	3		7	5	38	12	50
2020/21		1						1	31	1	32
2021/22		2		1	2		4	1	27	5	32
2022/23		2	1		1		4		39	4	43
Totalt	1	8	4	3	6	15	7	135	22	157	
2023/24			2	2	2		5	1	43	6	49
2024/25		3			1		3	1	49	4	53
2025/26				2	3		4	1	38	5	43
2026/27											
Totalt	3	2	4	6	6	12	3	130	15	145	

Tabell 2.2.3. Sett elg-data for delbestand Nesseby, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

NESSEBY	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	406	462	301	501	975	443	1030	696	1417	764	1576	1670	3144	3757
Sett elg per 8-timers dag	0,28	0,30	0,20	0,46	1,35	0,64	1,48	1,18	1,83	0,78	1,67	0,30	1,17	1,39
Felt elg per 8-timers dag	0,043	0,038	0,030	0,046	0,050	0,035	0,037	0,063	0,057	0,050	0,041	0,039	0,046	0,049
Sett kalv pr ku	1,05	0,90	0,63	0,82	0,50	0,53	0,81	0,81	0,90	0,77	0,87	0,84	0,65	0,86
Sett kalv pr kalvku	1,43	1,34	1,28	1,41	1,24	1,19	1,40	1,15	1,19	1,25	1,21	1,37	1,26	1,21
Andel ku med kalv	70 %	62 %	48 %	55 %	40 %	44 %	55 %	70 %	74 %	61 %	71 %	58 %	51 %	70 %
Sett ku per okse	1,12	0,75	1,74	1,03	1,80	1,69	1,33	1,17	1,68	1,99	1,39	1,07	1,48	1,59
Andel kalv i bestanden	36 %	28 %	29 %	29 %	24 %	25 %	31 %	30 %	36 %	34 %	34 %	30 %	28 %	35 %
Andel okse i bestanden	30 %	41 %	26 %	35 %	27 %	28 %	29 %	32 %	24 %	22 %	28 %	34 %	29 %	25 %

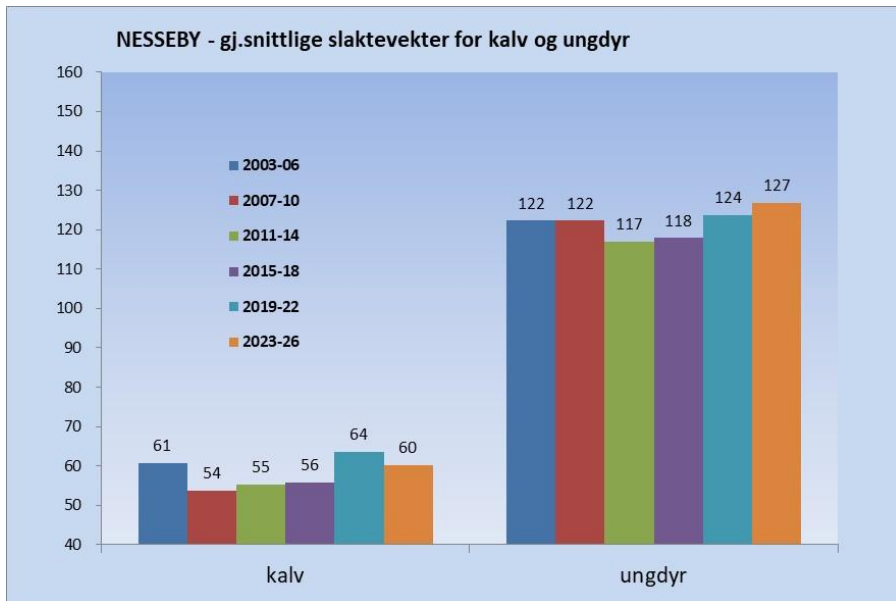
Figur 2.2.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Nesseby.

Figur 2.2.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Nesseby.

Tabell 2.2.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Nesseby.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
NESSEBY	2020	69,3	6	120,2	6	127,0	2	189,0	3	169,8	14
	2021	54,9	8	135,0	2	107,6	5	154,0	1	187,6	11
	2022	64,0	14	129,0	5	131,0	4	168,3	3	188,9	13
	2023	64,3	14	132,0	6	127,4	7	173,7	3	184,2	13
	2024	59,2	17	124,2	5	122,0	8	166,3	6	194,4	13
	2025	56,1	10	130,7	3	127,5	11	164,2	6	172,0	8
	2003-06	60,7	140	120,7	69	124,0	63	154,9	58	180,1	93
	2007-10	53,8	66	120,2	60	124,7	53	167,7	38	185,7	47
	2011-14	55,4	83	114,9	67	119,3	63	157,1	40	184,4	45
	2015-18	55,8	62	115,9	42	119,9	40	150,8	22	175,3	52
	2019-22	63,6	45	126,6	14	121,9	21	175,1	7	186,3	48
2023-26	60,2	41	128,9	14	125,8	26	166,9	15	185,2	34	

Figur 2.2.5. Gjennomsnittlige slaktevekter per planperiode for kalv og ungdyr i delbestand Nesseby.

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Nesseby er at bestanden skal **holdes stabil** på 2022-nivå. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på 1,0-1,5. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

Indeksen «felt elg per jegerdag» indikerer at bestandspila peker nedover og at bestanden før jakt 2025 var lavere enn den var i referanseåret 2022. Fallet i bestandsindeksen sammenfaller med den markerte økningen i felte dyr i 2022, 2023 og 2024, og samsvarer også med forutsigelsen fra fjorårets referat om potensielt ytterligere nedgang. I hvert av 3 ovennevnte årene har fellingsmålet blitt overskredet med til dels stor margin². Dersom vi legger den alternative indeksen «sett elg per jegerdag» til grunn, synes utviklingen å være noe mer positiv. Imidlertid tilsier den fortsatt usikre kvaliteten på «sett-elg»-registreringene (se kap. 2.1) at «sett elg per jegerdag» inntil videre ikke bør tillegges avgjørende vekt i bestandsvurderingen.

Når det gjelder kjønnsfordeling og rekruttering i bestanden, så er utviklingen litt sammensatt. Ku/okse-forholdet har sunket til 1,4 siste år og har dermed kommet innenfor rammen i bestandsplan (etter å ha vært oppe på 2,0 i 2024). Nedgangen har kommet på tross av en oksedominert avskyting i 2024. Videre har «sett kalv per ku» økt noe, mens «sett kalv per kalvku» har blitt noe redusert. Forskjellene i endring mellom kalveratene kan indikere noe lavere gjennomsnittsalder på hodyrene i bestanden. Dette kan indikere litt for hard beskatning på voksne hodyr i forhold til kviger.

I 2025 felte jaktlagene 35 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 50 dyr. I tillegg ble det felt 3 kalver under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 38 dyr og 53 dyr. Det samlede jaktuttaket var 19% under fellingsmålet på 47 dyr (som i 2025 ble oppjustert fra 40 dyr). Uttaket i 2025 endte ganske nært de foregående årenes fellingsmål.

Fellingsprofilen er, med ett unntak, godt innenfor målprofilen. Unntaket er en litt for høy andel okser i avskytingen. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det registrert en irregulær avgang på 15 dyr. Dette gir et snitt for planperioden så langt på 5 fallvilt per år. Til sammenligning ble det i foregående planperiode registrert 5,5 fallvilt per år.

² Halve overskridelsen i 2024 skyldes uttak av kalv under 50 kg, som ble tildelt i tillegg til ordinær kvote.

Slaktevekta for kalv er på 60 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. Dette er 3 kg ned i forhold til perioden 2019-22, men fortsatt innenfor målsetning. Noe av nedgangen kan nok også tilskrives ordningen med tildeling av erstatningsdyr ved uttak av kalv under 50 kg³.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Det lavere uttaket siste år har forhåpentligvis bidratt til å snu den negative bestandsutviklingen, men trolig ikke nok til at bestanden før jakta 2026 vil være helt tilbake på samme nivå som i 2022. Vi merker oss at økningen i fridyrandel på kvoten i 2025 ikke førte til et mer balansert uttak mellom hanndyr og hodyr. Blant felte hodyr var det derimot overrepresentasjon av voksen ku, som kan være en årsak til at det ble registrert lavere «kalv per kalvku».

FeFo la før møtet fram forslag om å redusere fellingsmålet til 40 dyr og kvoten til 46 dyr. Dette for å stimulere til fortsatt vekst. For å øke «kalv per kalvku», eller «tvillingraten», anbefalte FeFo at uttaket av voksen ku ikke bør være høyere enn uttaket av kviger (som tilfellet har vært i de seinere år). FeFo foreslo derfor å gå litt ned på fridyrandelen på kvoten. Ønsket effekt vil være avhengig av at jegerne i større grad feller kviger på ungdyrkvotene enn i de foregående årene.

Nesseby kommune fremmet i møte i viltnemnda⁴ forslag om videreføring av samme kvote og kvotefordeling som i 2025. FeFo valgte å etterkomme dette forslaget, samt også å videreføre muligheten for flytting til ledig jaktfelt fra ca. 10. jakt dag. En framskyving av fristen for flytting er fra lokalt hold begrunnet med at mange felt raskt blir stående tomme fordi kvotene raskt fylles. Dette hindrer bevegelse på dyrene som står igjen i disse feltene, som dermed ikke kan jaktes før flytting tillates.

Viltnemnda rettet tydelig kritikk til FeFo for å ha gjort administrative endringer som gir redusert fleksibilitet for flytting, samjakt og bruk av tilleggsfelt (se også under kap. 6). Viltnemnda mener dette var en medvirkende årsak til at fellingsmålet ikke ble nådd i 2025. I møtet ble det også framholdt at forsvarets øvingsaktivitet i valdet i jakttida også har medvirket til manglende måloppnåelse. I tillegg mente viltnemnda at det felles for mye kalv i valdet. Dette på bakgrunn av at det prosentvise uttaket av kalv per 2025 (32%) ligger godt over minsteuttaket gitt i bestandsplan (20%). FeFo ble i møtet anmodet om ikke å tildele tilleggsdyr som kalv så lenge minimumskravet til uttak av kalv for planperioden som helhet var oppfylt. FeFo på sin side har tolket kravet i bestandsplan som et minimumskrav til uttak, men tar like fullt kritikken fra lokalt hold til etterretning.

Fellingskvote for 2026 – Nesseby

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, reduseres fellingsmålet fra 47 dyr til **45 dyr**, mens kvotestørrelsen på **50 dyr** videreføres. Kvotefordelingen blir som følger:

20 fridyr + **20** ungdyr + **10** tilleggsdyr = **50** dyr totalt

Kvoten fordeles på **20 jakttilbud**, med 2 dyr per tilbud. Det kan felles inntil 4 dyr per jaktfelt. Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.

Jakttida settes til 25.09-01.11. Flytting til eventuelt ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 184 dyr, samt en beredskapskvote på 20 dyr, som ifølge bestandsplan primært kan brukes «til felling av kalv under 50 kg». Kommunen har videre gitt FeFo adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Etter 3 år av planperioden gjenstår en rest plankvote på til sammen 63 dyr (inkl. 25 dyr av ubenyttet kvote fra tidligere år), og en rest beredskapskvote på 11 dyr. FeFo har dermed tilstrekkelig rest plankvote til å dekke for kvoten som er fastsatt for 2026.

³ I 2024 og 2025 var 8 av 27 felte kalver under 50 kg.

⁴ Protokoll fra møte i viltnemnda 08.12.2025.

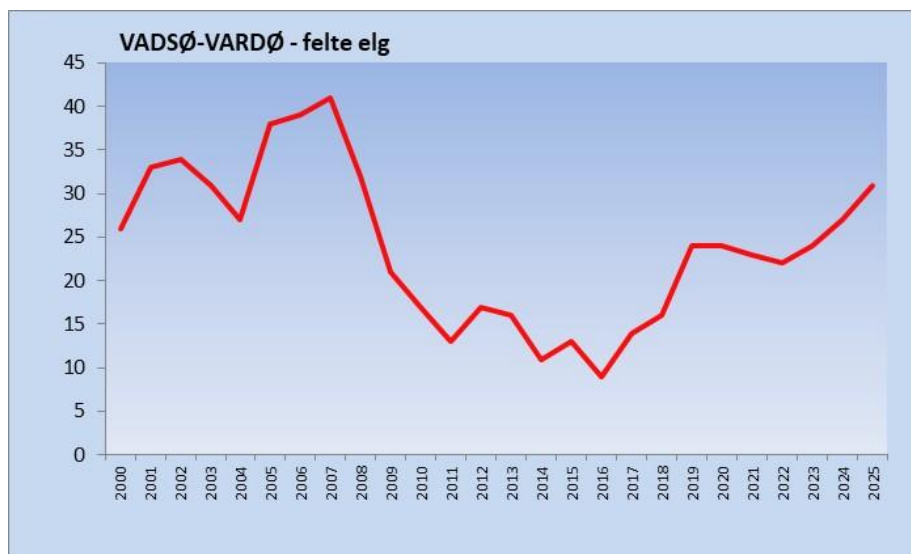
2.3. Delbestand Vadsø-Vardø

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg- og slaktevektdata for Vadsø-Vardø bakover i tid. Vardø har vært en del av valdet siden 2019. Siden datagrunnlaget for sett elg er noe begrenset, bør vi være forsiktig med ensidig å bruke indekser fra enkeltår som referanse for bestandsutviklingen. Gjennomsnittsindeks for hele planperioder bør derfor også legges til grunn for bestandsvurderingene.

Tabell 2.3.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Vadsø-Vardø.

	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT					FELLINGSPROFIL				
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote	fellings-mål	felte	fellings-%	fellings-%	okse	ku	kalv/	kalv	
												totalt		totalt	kvote	mål	1,5 år+	2,5 år+	ungdyr	kalv	
VADSØ-VARDØ	2011	5	4		7	3	4	1	2	5	1	4	23	18	13	57 %	72 %	Målprofil 2011-14:			
	2012	5	4		11	3	3	3	2	4	5	3	23	18	17	74 %	94 %	max	max	min	min
	2013	5	4		11	3	4	4	1	1	7	3	23	17	16	70 %	94 %	60 %	15 %	60 %	20 %
	2014	4	6		10	5	3	6	6	2			25	17	11	44 %	65 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	19	18		39	3	15	11	5	16	15	10	94	70	57	61 %	81 %	57 %	9 %	72 %	18 %
	2015		8		8			6	4	1	2		16	10	13	81 %	130 %	Målprofil 2015-18:			
	2016		8		8			3	3	3			16	10	9	56 %	90 %	max	max	min	min
	2017		8		8			5	4	1	4		16	8	14	88 %	175 %	70 %	10 %	60 %	20 %
	2018		6		6	4		7	3		6		16	8	16	100 %	200 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt		30		30	4		21	14	5	12		64	36	52	81 %	144 %	88 %		60 %	23 %
	2019		8		8	5	5	7	7	1	9		26	18	24	92 %	133 %	Målprofil 2019-22:			
	2020	4	5		9	4	5	9	3	1	6	5	27	20	24	89 %	120 %	max	max	min	min
	2021	4	5		9	5	6	4	5	4	3	7	29	25	23	79 %	92 %	70 %	10 %	60 %	20 %
	2022	5	5		9	1	5	6	2	6	3	5	25	22	22	88 %	100 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	13	23		35	15	21	26	10	18	13	26	107	85	93	87 %	109 %	66 %	11 %	61 %	28 %
	2023	4	5		9		6	8	3	5	2	6	24	19	24	100 %	126 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	4	5		9		6	5	7	3	4	8	24	19	27	113 %	142 %	max	max	min	min
	2025	4	8		12		6	11	2	4	6	8	30	27	31	103 %	115 %	70 %	10 %	60 %	20 %
	2026																	Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	12	18		30		18	24	12	12	12	22	78	65	82	105 %	126 %	60 %	15 %	56 %	27 %

NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigeret for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (3 kort i 2024 og 3 kort i 2025).

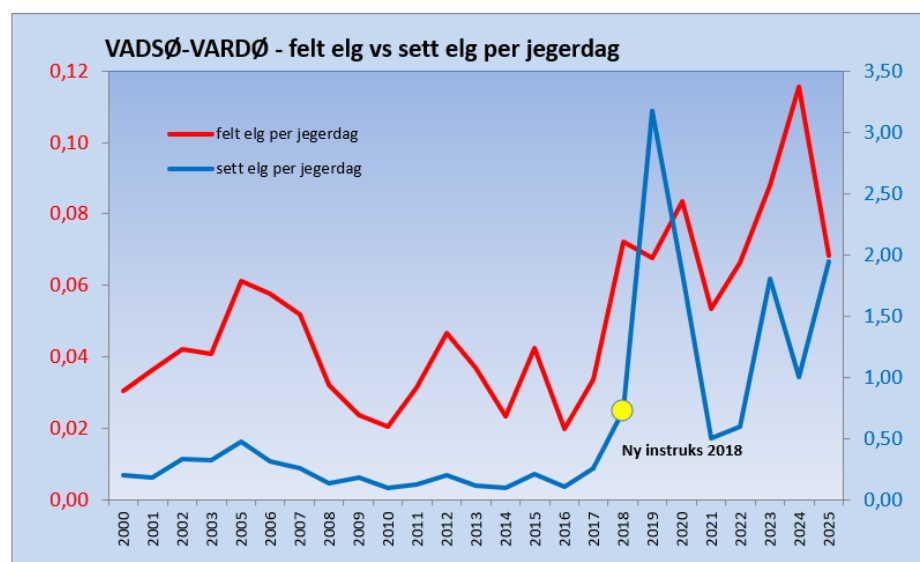
Figur 2.3.1. Felte elg i delbestand Vadsø-Vardø.

Tabell 2.3.2. Avgang utenom ordinær jakt i delbestand Vadsø-Vardø (per 31.03.2026), fordelt på dyrekategori og tapsårsak.

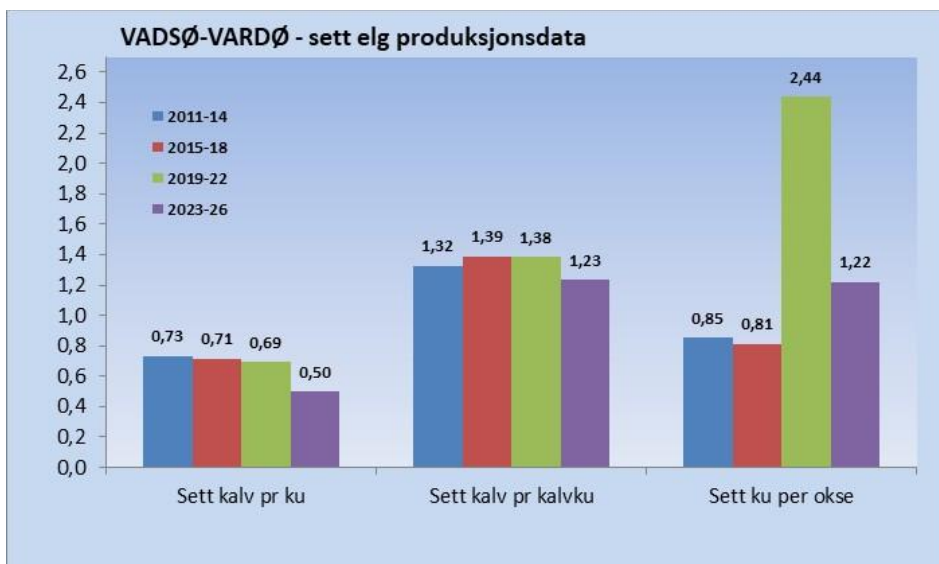
	ÅR	AVGANG UTENOM ORDINÆR JAKT					ÅRSAK		TOTAL AVGANG			
		okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	ukjent	påkjørt	andre årsaker	jakt-uttak	annen avgang	sum
VADSØ-VARDØ	2011/12								13		13	
	2012/13								17		17	
	2013/14				1	1		1	1	16	2	18
	2014/15	1				1		1	1	11	2	13
	Totalt	1			1	2		2	2	57	4	61
	2015/16									13		13
	2016/17									9		9
	2017/18			1					1	14	1	15
	2018/19									16		16
	Totalt			1				1		52	1	53
	2019/20		1	1	1				3	24	3	27
	2020/21				1				1	24	1	25
	2021/22									23		23
	2022/23									22		22
	Totalt		1	1	2				4	93	4	97
	2023/24		1				1			24	2	26
	2024/25				1				1	27	1	28
	2025/26									31		31
	2026/27											
	Totalt		1	1			1		3	82	3	85

Tabell 2.3.3. Sett elg-data for delbestand Vadsø-Vardø, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

VADSØ-VARDØ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	64	51	99	163	1173	552	217	196	492	234	880	377	2138	1606
Sett elg per 8-timers dag	0,21	0,11	0,26	0,73	3,17	1,85	0,51	0,59	1,80	1,00	1,94	0,28	1,50	1,67
Felt elg per 8-timers dag	0,042	0,020	0,034	0,072	0,068	0,084	0,054	0,067	0,088	0,115	0,068	0,037	0,067	0,085
Sett kalv pr ku	0,33	0,88	0,36	1,02	0,66	0,85	0,56	0,57	0,56	0,41	0,48	0,71	0,69	0,50
Sett kalv pr kalvku	1,00	1,56	1,00	1,54	1,31	1,57	1,39	1,18	1,41	1,11	1,17	1,39	1,38	1,23
Andel ku med kalv	33 %	56 %	33 %	64 %	45 %	54 %	40 %	46 %	39 %	33 %	41 %	50 %	47 %	39 %
Sett ku per okse	0,78	1,00	0,69	0,83	2,71	2,65	2,14	1,41	1,31	1,01	1,24	0,81	2,44	1,22
Andel kalv i bestanden	13 %	30 %	13 %	32 %	33 %	38 %	28 %	25 %	24 %	17 %	21 %	24 %	33 %	21 %
Andel okse i bestanden	49 %	35 %	52 %	37 %	18 %	17 %	23 %	31 %	33 %	41 %	35 %	42 %	20 %	35 %

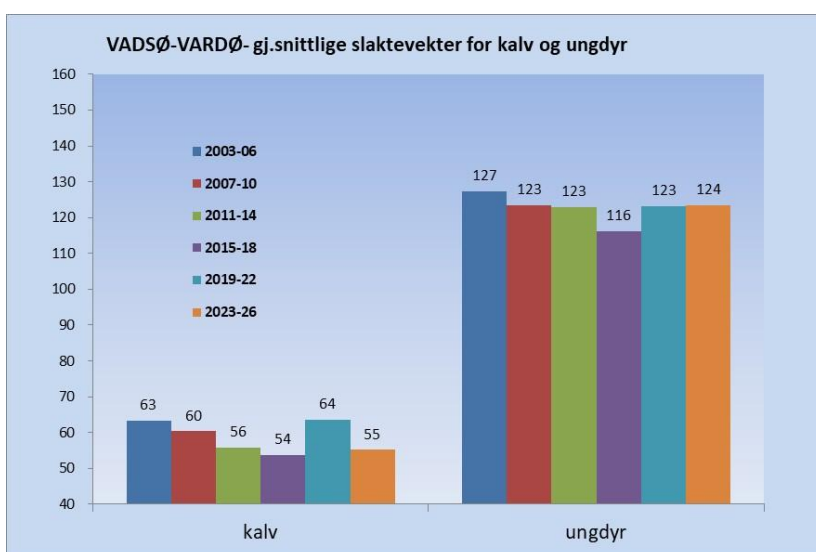
Figur 2.3.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Vadsø-Vardø.

Figur 2.3.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Vadsø-Vardø.

Tabell 2.3.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Vadsø-Vardø.

	ÅR	GJENNOMSNTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
VADSØ-VARDØ	2020	62,0	5	122,8	6	120,0	1	186,3	3	197,2	9
	2021	51,4	7	119,0	3	126,5	4	159,0	5	225,5	4
	2022	66,2	5	116,0	3	131,5	6	174,5	2	204,9	6
	2023	59,8	6	130,5	2	121,6	5	186,7	3	188,6	8
	2024	55,4	8	129,0	4	128,3	3	158,1	7	197,0	5
	2025	51,5	8	123,2	6	114,0	4	202,0	2	180,4	11
	2003-06	63,3	35	124,6	23	129,6	27	165,7	10	190,7	40
	2007-10	60,4	20	122,2	18	124,5	20	153,6	17	186,9	36
	2011-14	55,9	10	122,0	15	123,7	15	152,6	5	179,8	12
	2015-18	53,7	12	111,0	5	118,1	14		0	178,0	21
	2019-22	63,5	26	119,5	13	125,9	18	170,3	10	207,3	26
	2023-26	55,2	22	126,3	12	120,8	12	172,6	12	186,6	24

Figur 2.3.5. Gjennomsnittlige slaktevekter per planperiode for kalv og ungdyr i delbestand Vadsø-Vardø.

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Vadsø-Vardø er at bestanden skal **holdes stabil** på 2022-nivå. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på 1,5-2,0. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

Indeksen «felt elg per jegerdag» indikerer at bestanden har vært i vekst siden 2021. Dette på tross av at fellingsmålet er overskredet med god margin hvert av de siste 3 årene. For det siste året peker bestandspila imidlertid nedover. Dette kan være en tilfeldig svingning grunnet begrenset datagrunnlag, men det kan også være begynnelsen på en nedgang. Det vil vi først få svaret på etter neste års jakt. Dersom vi legger den alternative indeksen «sett elg per jegerdag» til grunn, får vi i grove trekk en liknende vekstkurve. Bestandspila peker imidlertid her oppover også for siste år. Den fortsatt usikre kvaliteten på «sett-elg»-registreringene (se kap. 2.1) tilsier at «sett elg per jegerdag» inntil videre ikke bør tillegges avgjørende vekt i bestandsvurderingen.

For inneværende planperiode er ku/okse-forholdet redusert fra 2,4 til 1,2 i snitt, som er under målsetningen i bestandsplan. Vi ser i tillegg en nedgang mellom planperiodene i «kalv per ku» og «kalv per kalvku». Samlet sett indikerer det at produktiviteten i bestanden er redusert sammenlignet med perioden 2019-22. For det siste året synes imidlertid både ku/okse-forholdet og begge kalveratene å ha økt litt.

I 2025 felte jaktlagene 28 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 30 dyr. I tillegg ble det felt 3 kalver under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 31 dyr og 33 dyr. Det samlede jaktuttaket endte 15% over fellingsmålet på 27 dyr.

Den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år er delvis utenfor målprofilen. Det er felt for stor andel voksen ku og litt for lav andel unge dyr. Fellingsprofilen for 2025 alene er litt bedre, med avvik bare for unge dyr.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det registrert en irregulær avgang på 3 dyr. Dette gir et snitt for planperioden så langt på 1 fallvilt per år. Til sammenligning ble det i foregående planperiode også registrert 1 fallvilt per år.

Slaktevekta for kalv er på 55 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. At snittvekta ligger godt under målvekta på 60 kg må sees i sammenheng med at 6 av 16 felte kalver felt i 2024 og 2025 var under 50 kg.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at uttaket i 2025 var enda høyere enn i 2024. Vi merker oss også det hanndyrdominerte uttaket i 2025, som kan forventes å øke ku/okse-forholdet ytterligere i 2026.

Det er vanskelig å konkludere sikkert ut fra sett elg-data om bestandsstørrelsen har falt ned på 2022-nivå (som «felt elg per jegerdag» kan indikere), eller om den fortsatt ligger over 2022-nivå (som «sett-elg per jegerdag» kan tyde på). Det gir oss to alternativer:

- 1) Jaktuttaket reduseres i 2026 på bakgrunn av avtakende «felt elg per jegerdag» og høyt uttak i 2025. Lavere uttak kan oppnås ved å redusere, eventuelt videreføre, fellingsmål og kvote. En videreføring av kvote forutsetter at fellingsmålet ikke overskrides på ny. Hensikten er å forebygge at bestanden reduseres til under 2022-nivå. FeFo valgte denne tilnærmingen som grunnlag for et kvoteforslag på 30 dyr som ble framlagt før møtet.
- 2) Jaktuttaket økes i 2026 på bakgrunn av fortsatt stigende «sett elg per jegerdag». Høyere uttak kan oppnås ved å øke fellingsmålet og kvoten fra 2025. Hensikten er å redusere bestanden ned til 2022-nivå. Det er trolig det er denne tolkningen som ligger til grunn for det lokale forslaget⁵ om å øke kvoten til 34 dyr.

Etter litt diskusjon valgte FeFo å gå for de lokales forslag, det vil si at kvoten økes fra 30 til 34 dyr. Med en forventet fellingsprosent på ca. 90% innebærer det at fellingsmålet må justeres opp fra 27 dyr til 31 dyr. I det lokale kvoteforslaget på 34 dyr var det lagt opp til en utvidelse av antall tilbud i både Vadsø og Vardø:

- deling av jaktfelt Goaivbæski/Æimenbæ, samt foreta grensejustering mot nabofelt i Nesseby som vil kunne gi feltet mer attraktive jaktområder enn i dag,
- innføring av 2-periode-jakt i Vardø, med 2 dyr per tilbud, samt 1 tilleggdyr.

⁵ E-post av 08.01.2026 fra Vadsø kommune.

FeFo er på generelt grunnlag positiv til å øke antall jakttilbud, men ga i sine vurderinger før møtet uttrykk for tvil om det er bestandsmessig grunnlag for å dele jaktfelt Goaivbæski/Æimenbæ og doble kvoten der. FeFo viste til at det finnes andre jaktfelt i Vadsø med langt høyere fellingstall som vil være mer egnet for deling (f.eks. Sabelhaugen og Gammerabben). De lokale fastholdt imidlertid sitt ønske i møtet. Forslaget ble underbygget med at det står elg i områder langs Jakobselva, som med den foreslåtte grenseendringen vil bli mer tilgjengelig for jakt. FeFo valgte i møtet å etterkomme endringsforslaget. Endringen innebærer en endring av valdgrensa mot Nesseby-valdet, og i tillegg endring av arealgrunnlaget for de respektive kommuners delbestandsplaner. Siden begge kommuner har ønsket og gjort skriftlig vedtak om grenseendringen, legger vi til grunn at både endring av valdgrensa og endring av delbestandsplaner er formelt godkjent av kommunene.

I Vardø var kvoten på 2 dyr samt 1 tilleggsdyr i 2025, hvorav 2 dyr ble felt. FeFo påpekte i grunnlagsdokumentet til møtet at det lokale forslaget om å øke til 2 jakttilbud (voksen+ungdyr) og en kvote på 5 dyr vil kunne øke beskatningen betraktelig. For å redusere risikoen for overbeskatning foreslo FeFo derfor kalv på kvoten og ingen tilleggsdyr. De lokale gikk imot dette, og FeFo valgte å etterkomme det lokale ønsket.

Etter bestandsplanmøtet, den 19.03, ble det gjennomført en bakketelling i Komagdalen⁶. Tellingen dokumenterte 15 elg, som må betraktes som minimumstall da det også ble sett mye spor øverst i dalen. Tellerresultatet er noe lavere enn tilsvarende telling i 2021, som viste 21 dyr. Ellers er det et generelt inntrykk blant dem som kjenner området godt at det er mye elg og at vieren beites hardt.

I sitt skriftlige innspill før møtet fremmet de lokale et ønske om at det ikke skal tildeles kalv som tilleggsdyr. FeFo mener at det å la være å tildele kalv potensielt kan bryte med bestandsplanen, som kommunene har godkjent. Ifølge planen er et av bestandsmålene at minimum 20% av uttaket skal være kalv. Dersom det verken skal være kalv på fastkvoten eller tilleggsdyrkvoten, står en i fare for å ikke nå dette målet. FeFo vil derfor forbeholde seg muligheten å tildele tilleggsdyr dersom det vurderes som nødvendig for å oppfylle målprofilen i bestandsplan.

Fellingskvote for 2026 – Vadsø-Vardø

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, økes fellingsmålet fra 27 dyr til **31 dyr** og kvotestørrelsen fra 30 dyr til **34 dyr**. Kvotefordelingen justeres som følger:

7 fridyr + **7** okser + **14** ungdyr + **6** tilleggsdyr = **34** dyr totalt

Kvoten fordeles på **14 jakttilbud**, med 2 dyr per tilbud. Dette inkluderer deling av jaktfelt Goaivæski-Æimenbæ og 2-periode-jakt i feltene Skallelv og Vardø.

Tilleggsdyrene fordeles med 2 dyr til Vadsø felt 1-7 og 3 dyr til Vadsø felt 8-11 og 1 dyr til Vardø. Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.

Jakttida settes til 25.09-01.11. For 2-periodejaktfelt settes jakttidene til 25.09-11.10 og 12.10-01.11. Flytting til eventuelt ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

Restkvote siste år

Vadsø og Vardø kommuner har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på til sammen 96 dyr (84 til Vadsø og 12 til Vardø). Kommunene har videre gitt FeFo adgang til å overføre all ubenyttet plankvote mellom år. I tillegg har kommunene gitt en ekstra beredskapskvote på til sammen 20 dyr (18 til Vadsø og 2 til Vardø), som ifølge bestandsplan primært brukes ved «felling av kalv under 50 kg», men som også kan brukes «til å øke kvoten seinere i planperioden dersom bestandssituasjonen tilsier det».

For 2026 er det fastsatt en kvote på 34 dyr, fordelt med 29 dyr til Vadsø og 5 dyr til Vardø. Før siste år i planperioden har FeFo tilgjengelig en kvote på 23 dyr for Vadsø og 5 dyr for Vardø. Da er restberedskapskvote (13 dyr til Vadsø og 1 dyr til Vardø) regnet med. For Vadsø er gjenværende tilgjengelige kvote på 23 dyr ikke nok til å dekke opp for den fastsatte kvoten på 29 dyr. For Vardø sin del er tilgjengelig kvote akkurat tilstrekkelig til å dekke opp for fastsatt kvote på 5 dyr. For å få tilstrekkelig kvote til både å fylle de fastsatte kvotene og eventuelle kalver under 50 kg må FeFo derfor søke tilleggskvote på 10 dyr fra Vadsø kommune og 2 dyr fra Vardø kommune⁷.

⁶ E-post av 20.03.2026 fra nasjonalparkforvalter Geir Østereng.

⁷ Søknader om tilleggskvote ble godkjent av Vadsø og Vardø kommuner i e-poster av 28.03.2026.

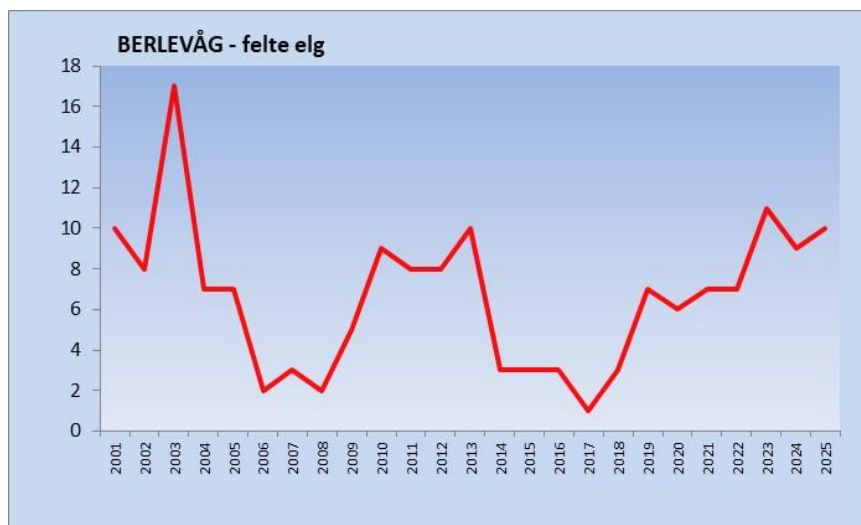
2.4. Delbestand Berlevåg

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Berlevåg bakover i tid. Datagrunnlaget for sett elg i Berlevåg-bestanden er svært begrenset. Data må derfor tolkes med varsomhet. Dette gjør at vi velger å bruke gjennomsnittsindeks for hele planperioder som referanse for bestandsutviklingen.

Tabell 2.4.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Berlevåg.

AR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL				
	fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ungdyr	kalv
2011	5			3	4	2		2	1	3	12	10	8	67 %	80 %	Målprofil 2011-14:			
2012	5			3	4	2	2	1	1	2	12	10	8	67 %	80 %	max	max	min	min
2013	6			4	4	4	1		1	4	14	10	10	71 %	100 %	55 %	30 %	40 %	25 %
2014	6			3	5	1	1		1		14	10	3	21 %	30 %	Fellingsprofil 2011-14:			
Totalt	22			13	17	9	4	3	4	9	52	40	29	56 %	73 %	60 %	14 %	55 %	31 %
2015	2			2	3		1	1		1	7	6	3	43 %	50 %	Målprofil 2015-18:			
2016	2	2		1		1		1		1	3	3	3	100 %	100 %	max	max	min	min
2017	2			1						1	3	3	1	33 %	33 %	60 %	20 %	60 %	30 %
2018	1			1	1	2				1	3	3	3	100 %	100 %	Fellingsprofil 2015-18:			
Totalt	2	5		5	4	3	1	2		4	16	15	10	63 %	67 %	83 %	10 %	60 %	40 %
2019	2			2	4	2		1	1	3	8	6	7	88 %	117 %	Målprofil 2019-22:			
2020		4		2	3	3		1		2	9	7	6	67 %	86 %	max	max	min	min
2021		2		2	3	2		2		3	9	7	7	78 %	100 %	60 %	20 %	60 %	30 %
2022	3			3	3	3		1		3	10	8	7	70 %	88 %	Fellingsprofil 2019-22:			
Totalt	5	6		5	9	10		5	1	11	36	28	27	75 %	96 %	94 %		63 %	41 %
2023	1	3		4	2	3	1	2	1	4	10	7	11	110 %	157 %	Målprofil 2023-26:			
2024	2	3		4	3	3	1	2		3	12	7	9	75 %	129 %	max	max	min	min
2025	3	1		3	3	2		4		4	10	8	10	100 %	125 %	60 %	20 %	60 %	30 %
2026																Fellingsprofil 2023-26:			
Totalt	6	7		11	8	8	2	8	1	11	32	22	30	94 %	136 %	84 %	7 %	67 %	37 %

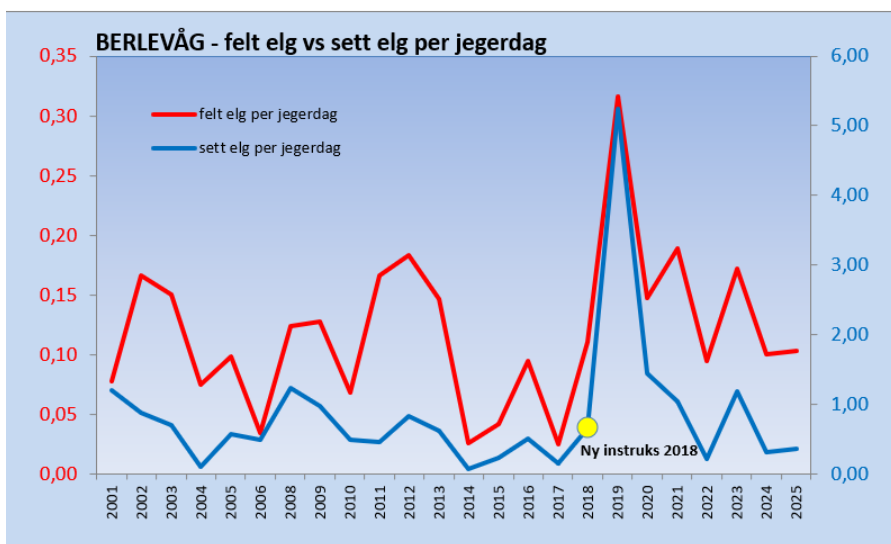
NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigert for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (1 kort i 2023).

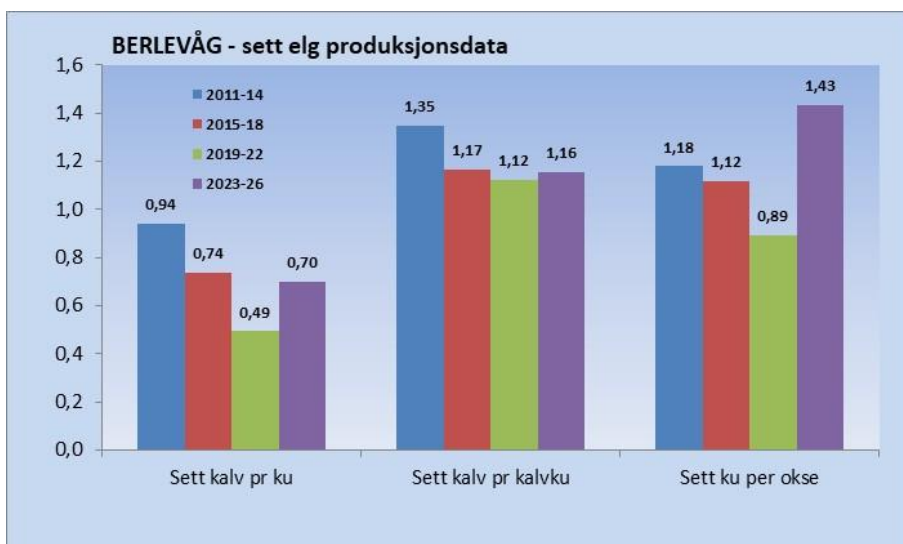
Figur 2.4.1. Felte elg i delbestand Berlevåg.

Tabell 2.4.3. Sett elg-data for delbestand Berlevåg, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

BERLEVÅG	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	17	16	6	18	116	59	39	16	76	28	35	57	230	139
Sett elg per 8-timers dag	0,24	0,51	0,15	0,66	5,24	1,45	1,05	0,22	1,19	0,31	0,36	0,33	1,32	0,56
Felt elg per 8-timers dag	0,042	0,095	0,025	0,111	0,316	0,148	0,189	0,094	0,172	0,100	0,104	0,059	0,155	0,120
Sett kalv pr ku	0,60	1,20	0,33	0,67	0,47	0,26	0,69	1,00	0,67	0,58	0,91	0,74	0,49	0,70
Sett kalv pr kalvku	1,00	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,38	1,33	1,18	1,17	1,11	1,17	1,12	1,16
Andel ku med kalv	60 %	80 %	33 %	67 %	47 %	26 %	50 %	75 %	57 %	50 %	82 %	63 %	44 %	60 %
Sett ku per okse	0,71	1,67	3,00	1,00	0,82	0,73	2,67	0,50	1,50	1,50	1,22	1,12	0,89	1,43
Andel kalv i bestanden	20 %	43 %	20 %	25 %	18 %	10 %	33 %	25 %	29 %	26 %	33 %	28 %	19 %	29 %
Andel okse i bestanden	47 %	21 %	20 %	38 %	45 %	52 %	18 %	50 %	29 %	30 %	30 %	34 %	43 %	29 %

Figur 2.4.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Berlevåg.

Figur 2.4.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Berlevåg.

Tabell 2.4.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Berlevåg.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv	kvige	ungokse	ku 2 år+	okse 2 år+					
BERLEVÅG	2020	69,0	2	0	138,0	1	0	185,0	3		
	2021	56,0	3	0	125,0	2	0	251,0	2		
	2022	61,7	3	0	146,0	1	0	215,7	3		
	2023	70,5	4	136,0	1	128,0	2	192,0	1	216,3	3
	2024	67,7	3	0	124,5	2	182,0	1	205,3	3	
	2025	77,3	4	0	123,8	4	0	201,5	2		
	2003-06	73,2	12	145,0	4	148,4	7	177,6	5	221,8	5
	2007-10	57,3	6	149,5	2	138,0	5	151,3	3	207,0	3
	2011-14	56,9	9	120,8	4	119,7	3	166,0	4	207,3	9
	2015-18	53,5	4	0	112,5	2	130,0	1	182,3	3	
	2019-22	63,0	11	123,0	1	133,2	5	0	205,4	10	
	2023-26	72,2	11	136,0	1	125,0	8	187,0	2	208,5	8

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Berlevåg er at bestanden skal **holdes stabil** på 2022-nivå, men med rom for moderat reduksjon av hensyn til vinterbeitetrykket. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på mellom 1,0 og 1,5. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

«Felt elg per jegerdag» og «sett elg per jegerdag» gir ganske like kurver for bestandsutvikling. Felles for begge er store mellomårsvariasjoner, som nok i hovedsak kan tilskrives lite data-materiale. De store variasjonene gjør det nødvendig å bruke gjennomsnittsindeksener når vi skal vurdere bestandsutviklingen, og tilsvarende bruke gjennomsnittsverdier fra perioden 2019-22 som referanse for ønsket bestandsnivå (framfor enkeltårsindeksen fra 2022). En sammenligning av gjennomsnittlig «felt elg per jegerdag» og «sett elg per jegerdag» indikerer at bestanden har gått ned siden forrige planperiode. Dette gjelder også dersom vi tar ut de urealistisk høye indeksverdiene fra 2019. Den observerte nedgangen i bestandsindeksene kan ha sammenheng med overskridelser av fellingsmålet i både 2023, 2024 og 2025. Men høye fellingsprosenten kan også være en indikasjon på at bestanden er i vekst. Lokale representanter informerte i møte om at det var telt 16 dyr i Berlevåg-feltet både i 2025 og 2024 (vintertellinger fra bakken).

Stor andel okse i uttaket gjennom hele planperioden vises igjen i ku/okse-forholdet, som har økt fra 0,9 til 1,4 mellom planperiodene. Vi merker oss også at «kalv per ku» og «kalv per kalvku» har økt siden perioden 2019-22, men begge kalveratene har ligget høyere i tidligere planperioder.

I 2025 felte jaktlagene hele kvoten på 10 dyr. Fellingsmålet (som var 8 dyr i 2025) ble dermed overskredet for tredje året på rad.

Fellingsprofilen er tilnærmet innenfor målprofilen med unntak av for stor andel okser i uttaket. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det ikke registrert fallvilt i Berlevåg. Til sammenligning ble det registrert 1 fallvilt i hele forrige planperiode.

Slaktevekta for kalv er på 72 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. Dette er 12 kg over målvekta.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at fellingsmålet på ny ble overskredet i 2025. Vi merker oss videre at det ikke ble felt voksne hodyr i siste års jakt, som potensielt kan gi ytterligere økning i ku/okse-forholdet i 2026. Med forbehold om usikkerhet knyttet til det begrensede datagrunnlaget, antar vi at bestandsstørrelsen er omtrent der den skal være i forhold til målsetningen, eventuelt litt under.

FeFo la før møtet fram forslag å videreføre fellingsmål og kvotestørrelse fra 2025. Et høyt ku/okse-forhold, muligens over 1,5, og økte kalverater indikerer et godt produksjonspotensiale i bestanden. Kommunen har tidligere gitt uttrykk for at det ut fra gjeldende stabiliseringsmålsetning ikke er ønskelig med en mer produktiv bestand, og at ku/okse-forholdet derfor ikke bør økes utover 1,0. For å forebygge et for høyt ku/okse-forhold foreslo FeFo derfor å omgjøre hele okseandelen på kvoten til fridyr. De lokale representantene i gruppa var litt bekymret for at det ble tatt ut for mye kalv, og ønsket å fjerne de to kalvene fra kvoten. FeFo ga uttrykk for at kalveuttak på drøyt 40% ikke bør bære noe problem i forhold til påsett, men gikk likevel med på det lokale forslaget.

Fellingskvote for 2026 – Berlevåg

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, videreføres fellingsmålet på **8 dyr** mens kvotestørrelsen reduseres fra 10 dyr til **8 dyr**. Kvotefordelingen blir som følger:

4 fridyr + **4** ungdyr = **8** dyr totalt

Kvoten fordeles på **4 jakttilbud** (som 2-periodejakt i 2 jaktfelt), med 2 dyr per tilbud.

Jakttidene settes til 25.09-07.10 og 08.10-01.11.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 40 dyr og en beredskapskvote på 8 dyr. FeFo er gitt adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Beredskapskvoten skal primært brukes «til felling av kalv under 50 kg», men den kan også brukes «til å øke kvoten seinere i planperioden dersom bestandssituasjonen tilsier det». Etter 3 år i planperioden gjenstår en rest plankvote på til sammen 11 dyr og en rest beredskapskvote på 7 dyr. Gjenværende plankvote på 11 dyr er dermed tilstrekkelig for å dekke opp en kvote på 8 dyr.

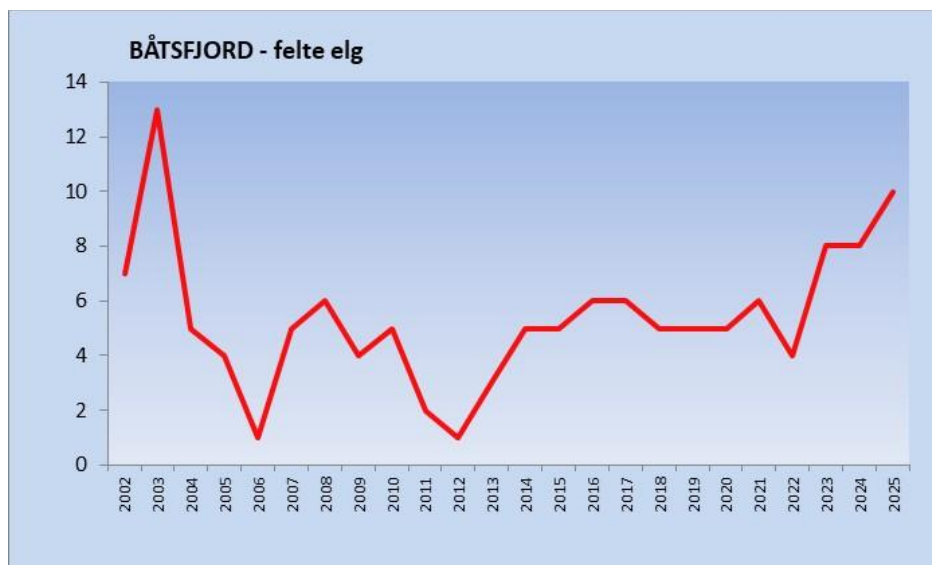
2.5. Delbestand Båtsfjord

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Båtsfjord bakover i tid. Datagrunnlaget for sett elg i Båtsfjord-bestanden er svært begrenset. Data må derfor tolkes med varsomhet. Dette gjør at vi velger å bruke gjennomsnittsindeks for hele planperioder som referanse for bestandsutviklingen.

Tabell 2.5.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Båtsfjord.

	AR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT					FELLINGSPROFIL			
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till.-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote	fellings-mål	felte	fellings-%	fellings-%	okse	ku	kalv/
																	1,5 år+	2,5 år+	ungdyr	kalv
BÅTSFJORD	2011	1	1			1	2	1	1			5	5	2	40 %	40 %	Målprofil 2011-14:			
	2012	2				1	2	1			5	4	1	20 %	25 %	max	max	min	min	
	2013	1	1			1	2	2		1		5	5	3	60 %	60 %	60 %	15 %	60 %	30 %
	2014	1			2		2	1	1		3	5	5	5	100 %	100 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	4	3		2	3	8	5	2	1	3	20	19	11	55 %	58 %	75 %	18 %	36 %	27 %
	2015	1	1		1	1	1	1	1		2	5	5	5	100 %	100 %	Målprofil 2015-18:			
	2016	1	1		1	1	2	2	1		3	6	6	6	100 %	100 %	max	max	min	min
	2017	2			1	1	2	1	1	1	1	6	6	6	100 %	100 %	60 %	20 %	60 %	30 %
	2018	1			1	1	2	1	2		1	5	5	5	100 %	100 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt	2	5		4	4	7	5	3	6	1	22	22	22	100 %	100 %	73 %	14 %	64 %	32 %
	2019	1	1		1	1	2		2	1	2	6	5	5	83 %	100 %	Målprofil 2019-22:			
	2020	1	1		1	1	1		2		3	5	5	5	100 %	100 %	max	max	min	min
	2021	1	1		2	1	1	1	2		3	6	6	6	100 %	100 %	60 %	20 %	60 %	30 %
	2022	1	1		2	1	1	2		1	1	6	6	4	67 %	67 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	4	4		6	4	5	3	6	2	9	23	22	20	87 %	91 %	82 %		85 %	45 %
	2023	1	2		3	2		2	2	1	3	8	7	8	100 %	114 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	1	2		3	2		1	1	2	2	8	7	8	100 %	114 %	max	max	min	min
	2025	1	3		3	3		3	1	1	2	10	9	10	100 %	111 %	60 %	20 %	60 %	30 %
	2026																Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	3	7		9	7		6	2	5	5	26	23	26	100 %	113 %	61 %	8 %	69 %	31 %

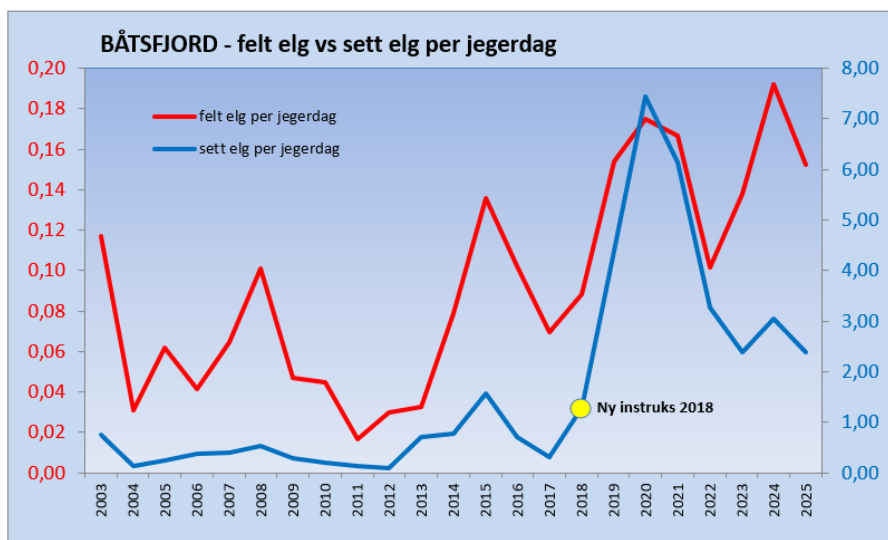
NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigert for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (1 kort i 2025).

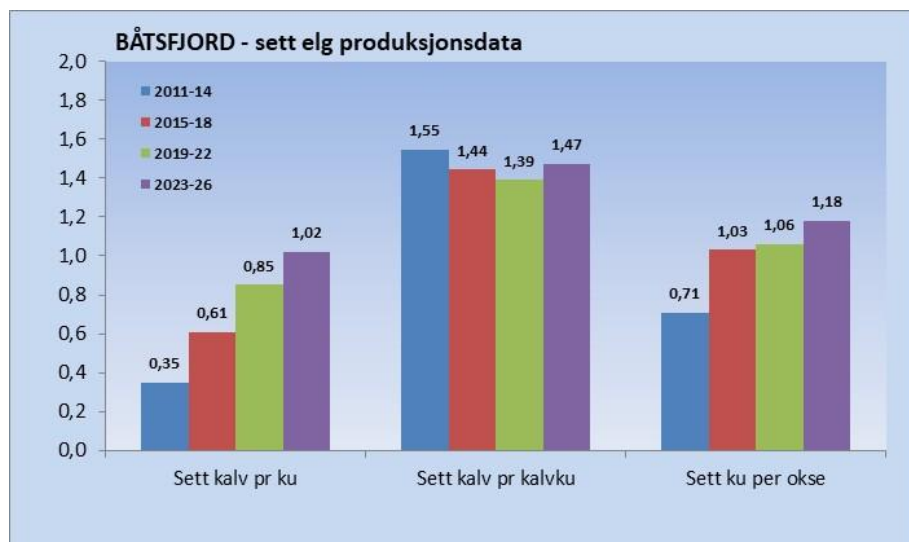
Figur 2.5.1. Felte elg i delbestand Båtsfjord.

Tabell 2.5.3. Sett elg-data for delbestand Båtsfjord, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

BÅTSFJORD	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	58	42	27	72	143	213	221	129	138	127	157	199	706	422
Sett elg per 8-timers dag	1,57	0,71	0,31	1,27	4,40	7,44	6,14	3,28	2,38	3,05	2,39	0,83	5,17	2,55
Felt elg per 8-timers dag	0,136	0,102	0,069	0,088	0,154	0,175	0,167	0,102	0,138	0,192	0,152	0,092	0,147	0,157
Sett kalv pr ku	0,89	0,86	0,14	0,41	0,71	0,64	1,30	0,84	1,07	1,24	0,88	0,61	0,85	1,02
Sett kalv pr kalvku	1,45	1,33	*	1,57	1,67	1,04	1,37	1,58	1,35	1,57	1,53	1,44	1,39	1,47
Andel ku med kalv	61 %	64 %	0 %	26 %	43 %	34 %	95 %	53 %	79 %	72 %	58 %	41 %	54 %	68 %
Sett ku per okse	0,75	1,00	0,78	1,59	1,09	1,14	0,81	1,26	0,98	1,00	1,55	1,03	1,06	1,18
Andel kalv i bestanden	28 %	30 %	6 %	20 %	27 %	25 %	37 %	32 %	35 %	38 %	35 %	24 %	30 %	36 %
Andel okse i bestanden	41 %	35 %	53 %	31 %	35 %	35 %	35 %	30 %	33 %	31 %	26 %	38 %	34 %	30 %

Figur 2.5.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Båtsfjord.

Figur 2.5.4. Produksjonsindeks (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Båtsfjord.

Tabell 2.5.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Båtsfjord.

	AR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)						
		kalv	kvige	ungokse	ku 2 år+	okse 2 år+		
BÅTSFJORD	2020	69,0	3	0	133,0	2	0	0
	2021	60,0	3	0	121,0	2	0	267,0
	2022	71,0	1	135,0	1	0	0	208,5
	2023	68,7	3	102,0	1	136,5	2	0
	2024	68,0	2	131,5	2	133,0	2	151,0
	2025	60,0	3	137,5	2	147,0	1	202,0
	2003-06	71,2	9	0	75,0	1	161,2	6
	2007-10	63,0	7	123,5	2	118,3	3	168,5
	2011-14	67,0	3	0	120,0	1	178,0	2
	2015-18	66,4	7	145,0	1	141,0	6	167,0
	2019-22	66,7	9	128,5	2	132,7	6	0
	2023-26	65,3	8	128,0	5	137,2	5	176,5

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Båtsfjord er at bestanden skal holdes stabil på 2022-nivå, men med rom for moderat reduksjon av hensyn til vinterbeitetrykket. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold mellom 1,0 og 1,5. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

Store mellomårsvariasjoner i indeksene «felt elg per jegerdag» og «sett elg per jegerdag» kan nok i hovedsak tilskrives lite datamateriale. De store variasjonene gjør det nødvendig å bruke gjennomsnittsindeksener når vi skal vurdere bestandsutviklingen, og tilsvarende bruke gjennomsnittsverdier fra perioden 2019-22 som referanse for ønsket bestandsnivå (framfor enkeltårsindeksen fra 2022). En sammenligning av gjennomsnittlig «felt elg per jegerdag» indikerer at bestanden har hatt en liten økning siden forrige planperiode (2019-22). Gjennomsnittlig «sett-elg per jegerdag» viser det motsatte. De ekstremt høye «sett elg»-verdiene fra forrige planperiode virker imidlertid lite troverdige og bør derfor ikke legges vekt på. For de siste 3 årene viser de to indeksene derimot samme utvikling.

Det observerte ku/okse-forholdet for siste planperiode ligger på 1,2, som er litt høyere enn i forrige planperiode. Kalveratene («kalv per ku» og «kalv per kalvku») har begge økt.

I 2025 felte jaktlagene 9 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 10 dyr. I tillegg ble det felt 1 kalv under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort, slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 10 dyr og 11 dyr. Fellingsmålet (som var 9 dyr i 2025) ble dermed overskredet for tredje året på rad.

Fellingsprofilen er innenfor målprofilen. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det ikke registrert fallvilt i Båtsfjord. Til sammenligning ble det registrert 1 fallvilt i hele forrige planperiode.

Slaktevekta for kalv er på 65 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. Dette er 5 kg over målvekta.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at fellingsuttaket i 2025 var større enn i de to foregående årene. Dette kan potensielt ha bidratt til å bremse eller stanse bestandsøkningen. Med forbehold om usikkerhet nyttet til det begrensede datagrunnlaget antar vi derfor at bestandsstørrelsen fortsatt er over målsetning, men at bestanden ikke lenger er i vekst. Det registrerte ku/okse-forholdet synes å være godt innenfor målspekket, og økte kalverater indikerer rimelig godt produksjonspotensiale i bestanden.

FeFo la før møtet fram forslag om å videreføre fellingsmål og kvote fra 2025. Lokale representanter i bestandsplangruppa sluttet seg da til vurderingene og kvoteforslaget.

Under møtet kom det inn forslag fra de lokale om å dele Syltefjorddalen-feltet i 2 jaktfelt, som med 2 jaktperioder i hvert felt vil gi 4 jakttilbud til sammen. FeFo var positiv til dette. Som en tilpasning til 4 jakttilbud ble det gjort en liten justering i forhold til FeFo sitt kvoteforslag (1 kalv ble erstattet med 1 ungdyr).

Etter bestandsplanmøtet, nærmere bestemt 16.03, ble det i regi av Båtsfjord kommune gjennomført telling med drone med termisk kamera⁸. Tellingen startet i Østerelvdalen, fortsatte videre til Nordfjord og deretter opp Syltefjorddalen (med sidedaler) opp til Delinga. Tellingen dokumenterte en høy og konsentrert elgbestand i nedre deler av Syltefjorddalen, hvor 37 av totalt 55 elg ble observert. Til sammenligning ble det under helikoptertelling vinteren 2021 registrert 31 elg i Syltefjorddalen (Østerelvdalen ble da ikke telt). Tellingen bekrefter inntrykket fra lokale jegere, som telte 40 forskjellige elg i Syltefjorddalen mot slutten av jakta 2025. Det er også et generelt inntrykk blant lokale brukere av Syltefjorddalen at bestanden har økt mye.

Som en direkte følge av tellingen innkalte FeFo til et nytt møte den 22.03, der både FeFo, kommune, brukerinteresser og nasjonalparkforvalter var representert. Det var enighet i møtet om at vinterbestanden synes å ha økt betraktelig, og at vinterbeitene nå belastes for hardt. Bestandsplanen gir da hjemmel til å redusere bestanden til et nivå som er i balanse med vinterbeitegrundlaget. I møtet ble partene enig om en 80% økning av fellingsmål og kvote. Den utvidede kvoten fordeles med like mange dyr på hvert tilbud, samt en begrenset tilleggsdyrpott som bare andreperiodelagene kan søke på.

Fellingskvote for 2026 – Båtsfjord

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, gjennomført telling i mars 2026 og løpende vurderinger underveis, økes fellingsmålet fra 9 dyr til **16** dyr og kvotestørrelsen fra 10 dyr til **18 dyr**. Kvotefordelingen justeres blir som følger:

4 fridyr + **4** okser + **4** ungdyr + **4** kalver + **2** tilleggsdyr = **18** dyr totalt

Kvoten fordeles på **4 jakttilbud** (2 felt med 2-periode-jakt i begge), med 4 dyr per tilbud.

Jakttidene settes til 25.09-07.10 og 08.10-01.11.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 32 dyr og en beredskapskvote på 8 dyr. FeFo er gitt adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Beredskapskvoten skal primært brukes «til felling av kalv under 50 kg», men den kan også brukes «til å øke kvoten seinere i planperioden dersom bestandssituasjonen tilsier det». Etter 3 år i planperioden gjenstår en tilgjengelig restkvote på 14 dyr, som inkluderer 7 dyr fra plankvoten og 7 dyr fra beredskapskvoten. For å få tilstrekkelig kvote til både å fylle den fastsatte kvoten og til eventuelle kalver under 50 kg, må FeFo derfor søke tilleggskvote på 6 dyr fra Båtsfjord kommune⁹.

---

⁸ Rapport av 16.03.2026. Telling av elg i Syltefjorddalen og Østerelva.

⁹ Søknad om tilleggskvote ble godkjent av Båtsfjord kommune i brev av 26.03.2026.

SAK 4 - EVENTUELT

Erstatningsdyr for kalv under 50 kg

FeFo orienterte innledningsvis om ordningen (se under sak 2).

Tana kommune fremmet i brev til FeFo¹⁰ ønske om å senke vektgrensa for å få tildelt erstatningskort fra 50 kg til 40 kilo. Som begrunnelse for dette viste kommunen under møtet til jaktfelt Searbbat, der det ble tildelt 3 erstatningsdyr i 2025. I tillegg fikk andre lag flytte inn dit. Det ble også tildelt erstatningsdyr i nabofeltet. Den totale beskatningen i området ble da i høyeste laget. Tana kommune ønsket også at de små kalvene skal telle med i maxsgrensa på antall felte dyr per jaktfelt. FeFo gikk med på å redusere vektgrensa for Tana fra 50 kg til 40 kg, samt inkludere kalv under vektgrensa i maksimalt tillatt antall felte dyr per jaktfelt.

FeFo luftet på møtet om alle kalver som det søkes erstatningskort for bør kalles inn til kontrollveing. Dette fikk støtte både fra Tana, Nesseby og Vadsø.

Tellinger

Under bakketelling i Berlevåg-feltet denne vinteren ble det observert 16 dyr. Dette var samme antall som 2025. Telling i Gulgodalen er planlagt i mars når det blir tillatt å bruke scooter der. De lokale ønsket generelt at bestandsplanmøter legges etter 1. mars for å få med tellingen i Gulgo.

I Syltefjorddalen i Båtsfjord ble det i møtet framsatt ønske fra lokalt hold om å gjennomføre telling med drone med termisk kamera, gjerne som et samarbeid med FeFo og nasjonalparkforvaltningen. Kommunen gjennomført en telling med termisk drone den 16.03. Selve gjennomføringen tok 4-5 timer og dekket et stort geografisk område. Tellingene ble vurdert å være svært god og effektiv både med hensyn til tidsbruk, kostnader, kvalitet og dokumentasjon¹¹.

Tana kommune vurderer også å telle med termisk drone i samarbeid med firmaet «Raggio Drone». Kommunen stilte i møtet spørsmål om når det bør telles for å få tall som er mest relevante for jakt.

Vadsø og Nesseby kommuner har søkt om støtte til gjennomføring av helikoptertelling etter jakta 2026. FeFo har innvilget kr. 50.000 i støtte av en total kostnad på omtrent kr. 400.000. Tilskuddet tilsvarende kostnaden for ca. 2 flytimer (tilsvarende som FeFo dekket ved sist flygning, da flyprisen var under halvparten av hva den er nå). Kommunene ga i møtet uttrykk for at de ikke var fornøyd med tilskuddets størrelse. De lokale mener helikoptertellingene har stor verdi, og anmodet FeFo om å øke bevilgningen.

Endringer i regelverket for flytting, samjakt og tilleggsfelt

I Vadsø, Nesseby, Vadsø og Vardø er det stor lokal misnøye med fjorårets innstramming av regelverket, som sperret muligheten for å inngå samjakt og få tilleggsfelt etter flytting. De lokale var i tillegg misfornøyd med at det er satt en begrensning på bare én flytting per jaktlag. Denne siste regelen har vært gjeldende siden 2020, og ble i tillegg forankret gjennom storvilthøringen i 2023. Hovedformålet med disse endringene har vært å lette administrasjonen for FeFo.

De lokale mener servicenivået med disse endringene er tatt helt ned og ga tydelig uttrykk for det, både skriftlig i brev til FeFo¹² og muntlig i møtet. De lokale ønsket å kunne flytte 2 ganger, og kunne ha samjakt og tilleggsfelt etter flytting. FeFo lovet å ta opp saken internt og komme tilbake med skriftlig tilbakemelding. Slik tilbakemelding ble gitt den 20.03¹³.

Forskrift om fellingsavgift

I henhold til ny viltressurslov er kommunene pålagt å fastsette forskrift om fellingsavgift. Det ble i møtet foreslått at FeFo kan koordinere kommunene slik at satsene for fellingsavgift blir bakt det inn i den felles åpningsforskriften for jakt. En slik felles forskrift for alle kommunene i Finnmark vil være mer oversiktlig enn at hver enkelt kommune lager sine egne forskrifter.

---

¹⁰ Brev av 06.02.2026 fra Tana kommune.

¹¹ Rapport av 16.03.2026. Telling av elg i Syltefjorddalen og Østerelva.

¹² Brev av 05.01.2006 fra Vadsø kommune, Nesseby kommune, Vadsø JFF, Vestre Jaokobselv JFF, Nesseby HJFF og Komagvær JFF.

¹³ Brev av 20.03 fra Finnmarkseiendommen til Vadsø og Nesseby kommuner m.f.

SAK 5 – STJERNEFELTTREKNING

Stjernefelttrekning for Tana, Nesseby, Vadsø og Vardø ble gjennomført i bestandsplanmøtet den 17.02.

For Båtsfjord og Berlevåg ble stjernefelttrekningen gjennomført i eget TEAMS-møte 02.03.

Resultatet fra stjernefelttrekningene, jakttider og fordelingen av kvote på jaktfelt framkommer av kvoteoversiktene under. Lokale reguleringer er gitt under hver tabelloversikt.

TANA KOMMUNE

Vald/delbestand	Feltnavn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Tana	1-Lakta(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	2-Searbbat	1			1		2	25.09-01.11
Tana	3-Nurki(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	4-Buolbmátvuopmi/Polmakdalen(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	5-Ringi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	6-Gollevárri	1			1		2	25.09-01.11
Tana	7-Skiippagurra(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	8-Sáttovárri/Seidafjell	1			1		2	25.09-01.11
Tana	9-Luovttajohka	1			1		2	25.09-01.11
Tana	10-Háná(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	11-Lievlan(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	12-Hárrejávri/Harrevann	1			1		2	25.09-01.11
Tana	13-Petterlund(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	14-Juovavuotna/Austertana (oppl.felt)	1	1		2	2	6	25.09-01.11
Tana	15-Juovaleahki/Juladalen(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	16-Riidoveadji/Riddovei(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	17-Goškesvággi/Lille Molvik	1			1		2	25.09-01.11
Tana	18-Alggašvárri	1			1		2	25.09-01.11
Tana	19-Ráttovuotna/Smalfjord(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	20-Bokcá(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	21-Leiboš	1			1		2	25.09-01.11
Tana	22-Deanudat/Vestertana	1			1		2	25.09-01.11
Tana	23-Golggotjohka/Gulbojok	1			1		2	25.09-01.11
Tana	24-Geassájávri/Sommervann(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	25-Ridoaivi	1			1		2	25.09-01.11
Tana	26A-Máskevárri øst	1			1		2	25.09-01.11
Tana	26B-Máskevárri vest	1			1		2	25.09-01.11
Tana	27-Čoarveskáidi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	28-Hánáskáidi	1			1		2	25.09-01.11
Tana	29-Mohkkeveadji	1			1		2	25.09-01.11
Tana	30-Lišma	1			1		2	25.09-01.11
Tana	31-Horma(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	32-Hillagurra(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	33-Fanasgieddi/Báteng(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	34-Bildam(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	35-Lákšjohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	36-Gurte(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	37-Sirbmá	1			1		2	25.09-01.11
Tana	38-Buljjošvuopmi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	39-Levsse(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	40-Ovddaldasvárri(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	41-Borsi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	42-Loddevári-Linduvári(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	43-Áitevárri(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	44-Leawajohka/Levajok(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	45-Darjohka	1			1		2	25.09-01.11
Tana	46-Áitejohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	47-Gieddeoaivi	1			1		2	25.09-01.11
Tana	48-Vesterbukta(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	49-Rustefjelbma(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	50-Basávzi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	51-Savetvuopmi(*)	1			1		2	25.09-01.11
	Grunnkvote	52	1		53	2	108	
	Tilleggsdyr	52					52	
	TOTALKVOTE	104	1		53	2	160	

Lokale reguleringer

- Det kan felles inntil 6 dyr per jaktfelt.
- Det kan tildeles inntil 2 tilleggsdyr per jaktlag. Opplæringsfeltet (felt 14) kan ikke søke tilleggsdyr.
- Flytting til annet ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.
- Vektgrensa for felt kalv som utløser erstatningskort reduseres fra 50 kg til 40 kg. Kalv under 40 kg skal regnes med i maksimalt antall tillatte felling per jaktfelt (se første kulepunkt).

NESSEBY KOMMUNE

Vald/delbestand	Feltavn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Nesseby	1A-Oddajohka/Nyelv(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	1B-Reahpen/Reppen	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	2-Diergi	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	3-Sabetuopmi/Skidalen	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	4-Reikejohka	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	5-Geresborri(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	6-Stivrranat/Styrene	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	7-Suovka/Suki(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	8-Rowejohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	9-Čiesttarákkas(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	10-Rássejohka/Rasjok nedre og øvre(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	12-Aljjaveadji/Allevei(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	13-Nieidavári-Álddajohka/Meskelv	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	15-Stallenvári	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	16-Máttavárjohka/Bergeby vest(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	17-Skoarrojohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	18-Eametoaivi/Kjerringhaugen	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	19-Suovejohka/Bergeby øst(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	20-Bealátjohka/Hammernes(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	21-Gohppejohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
	Grunnkvote	20			20		40	
	Tilleggsdyr	10					10	
	TOTALKVOTE	30			20		50	

Lokale reguleringer

- Det kan felles inntil 4 dyr per jaktfelt.
- Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.
- Flytting til annet ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

VADSØ-VARDØ KOMMUNER

Vald/delbestand	Feltavn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Vadsø-Vardø	1-Goaivbæski(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	2-Æimenbæ(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	3-Flintelva	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	4-Jakobselv(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	5-Østervann	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	6-Jålma(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	7-Andersby(*)		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	8-Vinikka(*)		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	9-Gammerabben(*)		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	10-Sabelhaugen		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	11-Skallelv 1.periode		1		1		2	25.09-11.10
Vadsø-Vardø	11-Skallelv 2.periode		1		1		2	12.10-01.11
Vadsø-Vardø	1-Vardø 1.periode		1		1		2	25.09-11.10
Vadsø-Vardø	1-Vardø 2.periode(*)	1			1		2	12.10-01.11
	Grunnkvote	7	7		14		28	
	Tilleggsdyr Vadsø felt 1-7	2					2	
	Tilleggsdyr Vadsø felt 8-11	3					3	
	Tilleggsdyr Vardø	1					1	
	TOTALKVOTE	13	7		14		34	

Lokale reguleringer

- Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.
- Flytting til annet jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

BERLEVÅG KOMMUNE

Vald/delbestand	Felt navn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Berlevåg	1-Gulgo 1.periode	1			1		2	25.09-07.10
Berlevåg	1-Gulgo 2.periode(*)	1			1		2	08.10-01.11
Berlevåg	2-Berlevåg 1.periode(*)	1			1		2	25.09-07.10
Berlevåg	2-Berlevåg 2.periode	1			1		2	08.10-01.11
	Grunnkvote	4			4		8	
	TOTALKVOTE	4			4		8	

BÅTSFJORD KOMMUNE

Vald/delbestand	Felt navn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Båtsfjord	1-Syltefjorddalen nedre 1.periode(*)	1	1		1	1	4	25.09-07.10
Båtsfjord	1-Syltefjorddalen nedre 2.periode	1	1		1	1	4	08.10-01.11
Båtsfjord	2-Syltefjorddalen øvre 1.periode(*)	1	1		1	1	4	25.09-07.10
Båtsfjord	2-Syltefjorddalen øvre 2.periode	1	1		1	1	4	08.10-01.11
	Grunnkvote	4	4		4	4	16	
	Tilleggsdyr	2					2	
	TOTALKVOTE	6	4		4	4	18	

Alta/Vadsø 15.04.2026

Ref. Anders Aarhun Ims & Kristin Hornset

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2026/2850-3 432.3

Deres ref. «REF»

Dato 10.03.2026

Bidrag til midler for helikoptertelling av elg etter jakta 2026 - Varangerhalvøya nasjonalpark, Syltefjorddalen naturreservat m.fl.

Vi viser til forespørsel 13.11.2025 fra viltnemnda i Vadsø v/ Torbjørn Bernhardsen til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre om muligheter for å bidra til dekning av kostnader for helikoptertelling av elg etter høstjakta 2026.

I løpet av vinteren 2026-2027 skal det lages ny bestandsplan for elg i Tana-Varangerstammen for 2027-2030.

Kunnskapen av tellingen vil støtte opp om vurderingene i ny bestandsplan.

Kostnadsoverslag for flyging var:
12 timer flyging a 24.350,-
Totalt 294.000,- eks mva.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre disponerer ikke tilskuddsmidler, men ser behovet for at det gjøres grundige vurderinger ved utarbeidelse av ny plan. Til dette behøves oppdatert kunnskap hvor helikoptertelling bidrar.

Styret søkte om midler for 2026 til elgtelling fra Miljødirektoratet, for å tilse at tellingen omfatter verneområdene med Syltefjorddalen og Komagdalen. Særlig i Syltefjorddalen naturreservat i Båtsfjord rapporteres det om mye elg vinterstid, og til dels under jakta, til tross for økte kvoter de siste årene. Ansamlinger av elg i Komagdalen har samtidig gått ned vinterstid siden 2021.

Formålet med Syltefjorddalen naturreservat tilsier at forvaltningen bør være presis i forhold til elgens tilgang til vinterbeiteressurser.

Formålet med fredningen er å bevare et tilnærmet urørt elvenært lauvskogsområde samt en sidedal med kalkrasmark med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser.

Området har særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av en frodig vier- og høgstaudeskog nær den arktiske skoggrensen, med en rekke arter som

---

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturreservat	Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

her har sin absolutte nordgrense eller ligger i utkanten av sitt utbredelsesområde. Reindalen har spesiell kalkvegetasjon med fastlands-Europas eneste kjente primærlokalitet for varangervalmue.

Nasjonalparkstyret søkte om 50 000 kr eks. mva. (ca. 2 helikoptertimer) og fikk tildelt dette for bidrag til dekning av utgifter til tellingen.

Vi håper en god og ensartet innrapportering via Sett elg data fra jegerne også bidrar til å kunne fange opp bestandssvingningene, for å sikre en god forvaltning. Vintertelling med drone kan også bli aktuelt i utvalgte områder.

Ta kontakt i forkant av tellingen for å avtale det praktiske.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Båtsfjord kommune v/ Viltnemnda
Vardø kommune v/ Viltnemnda
Finnmarkseiendommen v/ Elgforvalter

Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Postboks 292	9951	VARDØ
Postboks 133	9811	VADSØ

Fra: Anders Aarhun Ims[aim@fefe.no]

Sendt: 15.04.2026 14:23:01

Til:

ellenxtina@yahoo.no; Erlend.Eide@tana.kommune.no; stein@joks.net; knutv87@hotmail.com; jan.hansen@nesseby.kommune.no; torguh@gmail.com; gunnarnoste@hotmail.com; torbjorn@autosalg-

as.no; veronicafjellberg@hotmail.com; gunlaug.egeland@hotmail.com; tobias.ervik@vardo.kommune.no; komagvar.jff@gmail.com; inst@online.no; bfi_7@hotmail.com; geiwest@online.no; arvo.kristiansen@batsfjord.kommune.no; orjan@codcluster.no; Kristin Hornset; Anders Aarhun Ims; Østereng,

Geir[ellenxtina@yahoo.no; Erlend.Eide@tana.kommune.no; stein@joks.net; knutv87@hotmail.com; jan.hansen@nesseby.kommune.no; torguh@gmail.com; gunnarnoste@hotmail.com; torbjorn@autosalg-

as.no; veronicafjellberg@hotmail.com; gunlaug.egeland@hotmail.com; tobias.ervik@vardo.kommune.no; komagvar.jff@gmail.com; inst@online.no; bfi_7@hotmail.com; geiwest@online.no; arvo.kristiansen@batsfjord.kommune.no; orjan@codcluster.no; kro@fefe.no; aim@fefe.no; geir.ostereng@statsforvalteren.no]

Kopi: Postmottak Tana kommune[postmottak@tana.kommune.no]; Postmottak Nesseby

kommune[postmottak@nesseby.kommune.no]; Postmottak Vadsø

kommune[postmottak@vadsø.kommune.no]; Postmottak Vardø

kommune[postmottak@vardo.kommune.no]; Postmottak Berlevåg

kommune[postmottak@berlevag.kommune.no]; Postmottak Båtsfjord

kommune[postmottak@batsfjord.kommune.no];

Tittel: Endelig referat fra årets bestandsplanmøte i Tana-Varanger

---

Her kommer det endelige referatet fra årets bestandsplanmøter i Tana-Varanger bestandsplanområde, med oppdatert fallviltstatistikk per 31.03.2026 (i henhold til det som er lagt inn i Hjorteviltregisteret).

Anders

BESTANDSPLANMØTER 2026

for TANA-VARANGER BESTANDSPLANOMRÅDE

Referat fra bestandsplanmøter, 16. og 17. februar 2026

SAKSLISTE

- Sak 1. Bestandsplangruppa 2026 – sammensetning og kontaktinfo
- Sak 2. Noen relevante saker
- Sak 3. Bestandsstatistikk fram til 2025 og kvote 2026
- Sak 4. Eventuelt
- Sak 5. Trekning av stjernefelt 2026

SAK 1 - Bestandsplangruppa

Bestandsplangruppa for Tana-Varanger bestandsplanområde består i 2026 av følgende medlemmer:

Ellen Kristina Saba, Tana kommune
Erlend Eide, Tana kommune
Stein Joks, Tana EJJ
Knut Vidar Mathisen, Tana JFF
Jan Hansen, Nesseby kommune
Tor Gunnar Henriksen, Nesseby kommune
Gunnar Noste, Nesseby Herreds JFF (meldt forfall)
Torbjørn Bernhardsen, Vadsø kommune
Veronica Fjellberg Sagen, Vadsø JFF (meldt forfall)
Gunlaug Egeland, Vestre Jakobselv JFF
Tobias Ervik, Vardø kommune (begge møter)
John Arne Kristiansen, Komagvær JFF (møtte ikke)¹
Knut Svendsen, Berlevåg kommune
Bjørn Pedersen, Berlevåg kommune (deltok ikke)
Geir Westberg, Berlevåg JFF
Arvo Kristiansen, Båtsfjord kommune
Ørjan Nergaard, Båtsfjord JFF
Geir Østereng, Nasjonalparkforvalter Varangerhalvøya
Kristin Hornset, Finnmarkseiendommen (begge møter)
Anders Aa. Ims, Finnmarkseiendommen (begge møter)

1 Leif Asbjørn Øyen møtte som stedfortreder for John Arne Kristiansen

SAK 2 - Noen relevante saker

Rullering av bestandsplaner

Bestandsplanene skal rulleres før jaktseasonen 2027. FeFo orienterte litt om prosessen fram mot rullering, herunder fastsetting av kommunale mål for elgbestandene for neste planperiode og prosess for eventuell endring av jaktfeltgrenser.

Elgkonferanse og feltkontrollørkurs

FeFo planlegger å arrangere en elgkonferanse i Alta i desember 2026. En viktig målsetning med konferansen er gi kunnskap vi kan bruke når det skal utarbeides nye bestandsplaner. FeFo informerte kort om planene og oppfordret bestandsplangruppa til å gi innspill til både tema og foredragsholdere.

FeFo orienterte i tillegg om feltkontrollørkurs, som i samarbeid med Skogbrukets kursinstitutt arrangeres 13. mars i Kirkenes og 15. mars i Alta.

Foreslått endring i jakttid i ny viltressurslov

FeFo orienterte litt om relevante endringer i forslaget til ny viltressurslov. Det er blant annet foreslått å endre jaktidsforskriften, slik at det kan åpnes for elgjakt i alle kommuner i Finnmark fylke fra 1. september. Dette betyr at hele fylket kan få samme jaktidsramme som tidligere var forbeholdt Kautokeino og Karasjok.

Endringen skal behandles av Stortinget og trer i kraft 1. juli 2026. Det mangler avklaring på hvordan forskriftsendringen skal løses i praksis, og i vårt høringsinnspill har vi bedt om svar på følgende:

- Hva kreves av kommunene før grunneier kan åpne for elgjakt fra 1. september?
- Hva vil være kommunens rolle opp mot reindrift og andre relevante aktører som blir berørt av eventuell tidligere jaktstart på elg?

Ny jakttid kan først tre i kraft når vi har fått svar på disse spørsmålene. Videre må kommune, reindrift og andre brukerinteresser som blir berørt få fremme sine synspunkter før en eventuell endring trer i kraft. Det er med andre ord ikke realistisk med fremskyndet jaktstart før tidligst 2027. Videre skal jakttingsforskriften revideres før jaktseasonen 2028-29, så endring av jakttid for elg i Finnmark fylke vil foreløpig ha virkningstid til og med elgjakta 2027.

Erfaringer med ordningen med erstatningsdyr for kalv under 50 kg

I 2023 ble ordningen med tildeling av nytt dyr på kvoten ved felling av kalv under 50 kg. Hensikten var blant annet å få tatt ut svake dyr for på sikt å heve kvaliteten på bestandene. Ordningen har stort sett blitt godt tatt i mot, men har også skapt noen nye problemstillinger. FeFo orienterte kort om erfaringer så langt og om innkomne forslag til justeringer i ordningen, herunder å senke vektgrensa eller forskyve fristen for når ordningen blir gjeldende.

SAK 3 – Bestandsstatistikk og ny kvote for 2026

1.0. Bestandsmål og analysegrunnlag

Tabellen under gir en oversikt over målsetninger fastsatt i bestandsplan for de ulike valdene/delbestandene i Tana-Varanger bestandsplanområde.

Tabell 1.1. Målsetninger i bestandsplan for de ulike valdene/delbestandene i Tana-Varanger bestandsplan-område i de siste 4 planperiodene.

VALD/DELBESTAND	BESTANDSMÅL 2011-14	BESTANDSMÅL 2015-18	BESTANDSMÅL 2019-22	BESTANDSMÅL 2023-26	PRODUKTIVITETSMÅL 2023-26
Tana	redusere bestand	redusere bestand	redusere/stabilisere bestand (dvs. stabilisering fra estimert 907 dyr i 2014 til 800 dyr i 2022)	øke bestand moderat (dvs. 10% økning til 421 dyr ved telling første uka i februar 2027)	ku per okse på 1,5 kalv per ku på 0,75 kalv per kalvku på 1,28
Nesseby	stabilisere bestand/reducere litt	stabilisere bestand	øke bestand	stabil bestand (2022-nivå)	ku per okse på 1,0-1,5
Vadsø/Vardø	øke bestand	øke bestand	stabilisere bestand	stabil bestand (2022-nivå)	ku per okse på 1,5-2,0
Berlevåg	redusere bestand	stabilisere bestand	stabilisere bestand (2018-nivå)	stabil bestand (2022-nivå), evt. moderat reduksjon	ku per okse på 1,0-1,5
Båtsfjord	moderat øke bestand	stabilisere bestand	stabilisere bestand (2018-nivå)	stabil bestand (2022-nivå), evt. moderat reduksjon	ku per okse på 1,0-1,5

«Felt elg per jegerdag» vs sett elg per jegerdag»

I bestandsplanene som ble laget før 2019 ble indeksen «sett elg per jegerdag» lagt til grunn for å beskrive endringer i bestandsstørrelse. Fra og med høsten 2018 ble instruksjonen for registrering av sett elg endret av Miljødirektoratet etter anbefaling fra NINA. Ifølge nåværende instruks skal alle observasjoner rapporteres. Dette til forskjell fra tidligere, da samme dyr bare skulle telles en gang selv om det ble observert av flere jegere eller flere ganger samme dag. Med ny metode blir tallverdien for «sett elg per jegerdag» høyere enn før, og verdier fra før og etter endringen er ikke direkte sammenlignbare.

Vårt inntrykk er at mange jaktlag fortsatt holder fast på gammel registreringsmetodikk. Sett elg-dataene vi får inn er en blanding av data registrert etter gammel og ny metode. Vi har derfor valgt å ikke bruke indeksen «sett elg per jegerdag» før de langt fleste jaktlag bruker ny registreringsmetode. I mellomtiden har vi brukt indeksen «felt elg per jegerdag», en indeks som ikke påvirkes av metodeendringen. Tidligere studier har vist at denne indeksen gir et godt mål på endringer i bestandsstørrelse.

I år velger vi likevel å vise «sett elg per jegerdag» i samme figur som «felt elg per jegerdag». Vi har inntrykk av at andelen jaktlag som rapporterer etter ny og gammel metode har stabilisert seg over år, noe som gjør at «sett elg per jegerdag» i noen områder kan sammenlignes mellom år på tross av metodeblandingen. Men vi understreker at slik sammenligning må skje med varsomhet. Dersom resultatene spiker mellom «sett elg per jegerdag» og «felt elg per jegerdag», mener vi fortsatt at det er indeksen «felt elg per jegerdag» som bør tillegges størst vekt.

2.0. Bestandsvurderinger per 2025

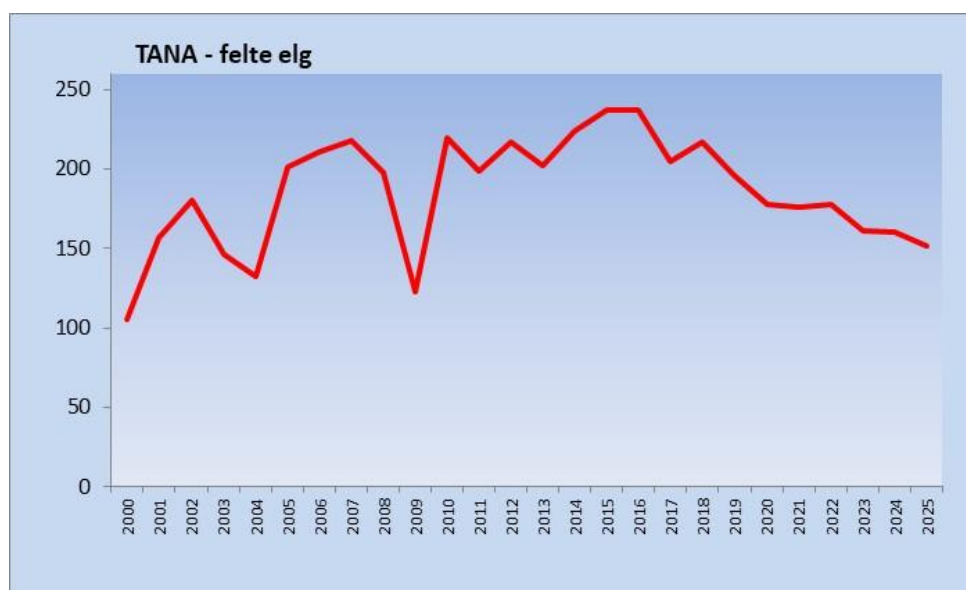
2.1. Delbestand Tana

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Tana bakover i tid. Datagrunnlaget for delbestanden er vurdert som stort nok til at enkeltår kan brukes som referanse for bestandsutviklingen.

Tabell 2.1.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Tana.

	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL				
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till.-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ungdyr
TANA	2011	106			70	124	53	38	34	24	50	300	250	199	66 %	80 %	Målprofil 2013-14*:			
	2012	108			71	121	62	33	34	38	50	300	250	217	72 %	87 %	max	max	min	min
	2013	108			71	81	55	34	27	29	57	260	220	202	78 %	92 %	60 %	30 %	40 %	25 %
	2014	132			47	81	58	48	34	27	57	260	220	224	86 %	102 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	454			259	407	228	153	129	118	214	1120	940	842	75 %	90 %	57 %	18 %	55 %	25 %
	2015	112			70	98	56	31	40	43	67	280	235	237	85 %	101 %	Målprofil 2015-18:			
	2016	131			51	98	65	33	35	43	61	280	250	237	85 %	95 %	max	max	min	min
	2017	112			70	98	52	35	39	31	48	280	250	205	73 %	82 %	55 %	20 %	50 %	30 %
	2018	102			70	68	57	31	25	39	65	240	210	217	90 %	103 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt	457			261	362	230	130	139	156	241	1080	945	896	83 %	95 %	56 %	15 %	60 %	27 %
	2019	104			44	72	55	31	36	19	55	220	200	196	89 %	98 %	Målprofil 2019-22:			
	2020	104			44	52	52	42	24	19	41	200	180	178	89 %	99 %	max	max	min	min
	2021	53	33		67	47	60	25	27	18	46	200	180	176	88 %	98 %	55 %	20 %	50 %	30 %
	2022	52	53		105		58	30	24	22	44	210	180	178	85 %	99 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	313	86		260	171	225	128	111	78	186	830	740	728	88 %	98 %	62 %	18 %	52 %	26 %
	2023	52	22		83	23	42	20	28	19	52	180	160	161	89 %	101 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	52	22		83	23	40	24	18	29	49	180	160	160	89 %	100 %	max	max	min	min
	2025	40	30		70	10	45	18	19	23	47	170	150	152	89 %	101 %	65 %	15 %	60 %	30 %
	2026																Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	144	74		236	66	127	62	65	71	148	530	470	473	89 %	101 %	59 %	13 %	60 %	31 %

NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigeret for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (6 kort i 2023, 6 kort i 2024 og 7 kort i 2025).

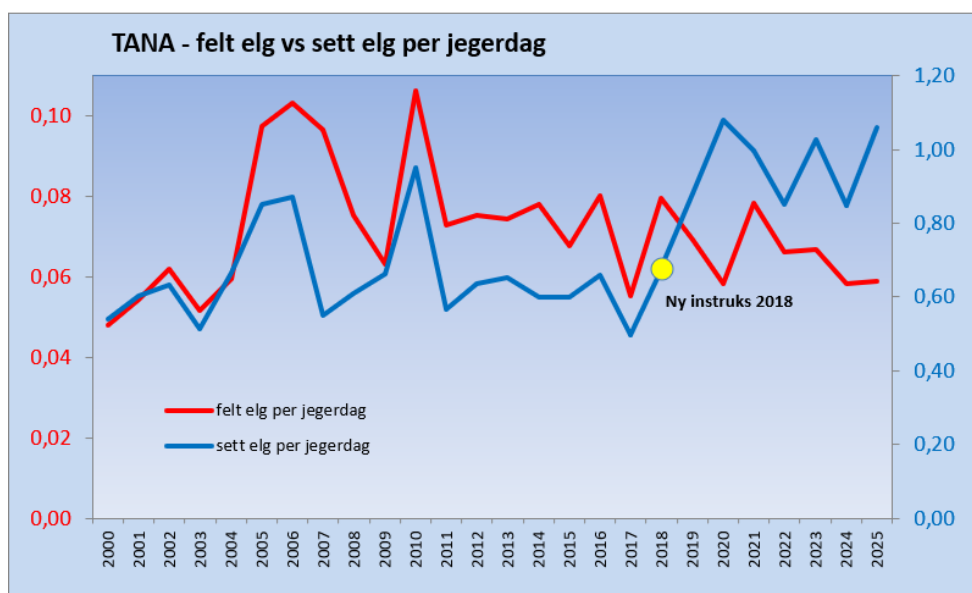
Figur 2.1.1. Felte elg i delbestand Tana.

Tabell 2.1.2. Avgang utenom ordinær jakt i delbestand Tana (per 31.03.2026), fordelt på dyrekategori og tapsårsak.

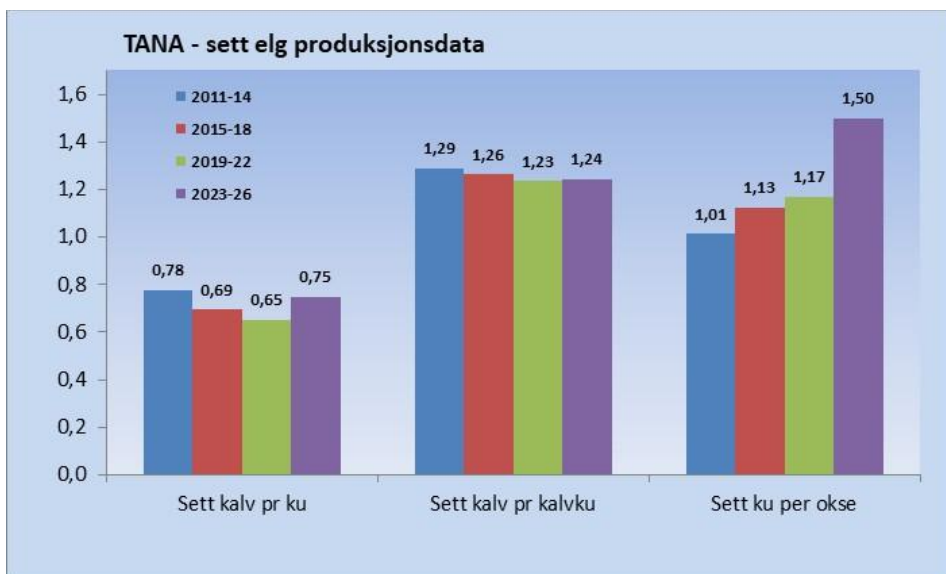
	ÅR	AVGANG UTENOM ORDINÆR JAKT						ÅRSAK		TOTAL AVGANG		
		okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	ukjent	påkjørt	andre årsaker	jakt-uttak	annen avgang	sum
TANA	2011/12	1	8	1	1	7	1	8	11	199	19	218
	2012/13	1	4	1	1	5	3	8	7	217	15	232
	2013/14	2		2	2	7	3	9	7	202	16	218
	2014/15	1	2	2		9	2	7	9	224	16	240
	Totalt	5	14	6	4	28	9	32	34	842	66	908
	2015/16	1			1	5	1	5	3	237	8	245
	2016/17	5	2	2	3	5		7	10	237	17	254
	2017/18	4	1	4		1		6	4	205	10	215
	2018/19	1	2	2	1	2	1	4	5	217	9	226
	Totalt	11	5	8	5	13	2	22	22	896	44	940
	2019/20	5	3		2	7		9	8	196	17	213
	2020/21	1	2		1	2		4	2	178	6	184
	2021/22	2	1	2		3	2	6	4	176	10	186
	2022/23	2	5			2		3	6	178	9	187
	Totalt	10	11	2	3	14	2	22	20	728	42	770
	2023/24	1	3	1		2		4	3	161	7	168
	2024/25	1	6			4		6	5	160	11	171
	2025/26	2	3	1		2		4	4	152	8	160
	2026/27											
	Totalt	4	12	2		8		14	12	473	26	499

Tabell 2.1.3. Sett elg-data for delbestand Tana, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

TANA	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	2084	2005	1696	1828	2314	3222	2172	2258	2402	2348	2763	7613	9966	7513
Sett elg per 8-timers dag	0,60	0,66	0,50	0,68	0,88	1,08	1,00	0,85	1,03	0,85	1,06	0,60	0,95	0,97
Felt elg per 8-timers dag	0,068	0,080	0,055	0,080	0,069	0,058	0,078	0,066	0,067	0,058	0,059	0,070	0,067	0,061
Sett kalv pr ku	0,71	0,75	0,62	0,70	0,66	0,63	0,64	0,67	0,82	0,68	0,74	0,69	0,65	0,75
Sett kalv pr kalvku	1,33	1,28	1,23	1,21	1,24	1,24	1,22	1,24	1,30	1,21	1,22	1,26	1,23	1,24
Andel ku med kalv	53 %	58 %	49 %	56 %	53 %	51 %	52 %	53 %	62 %	54 %	60 %	54 %	52 %	59 %
Sett ku per okse	1,12	1,00	1,27	1,15	1,19	1,05	1,26	1,23	1,37	1,39	1,73	1,13	1,17	1,50
Andel kalv i bestanden	27 %	27 %	26 %	27 %	27 %	25 %	26 %	27 %	32 %	28 %	32 %	27 %	26 %	31 %
Andel okse i bestanden	34 %	36 %	33 %	34 %	34 %	37 %	33 %	33 %	29 %	30 %	25 %	34 %	34 %	28 %

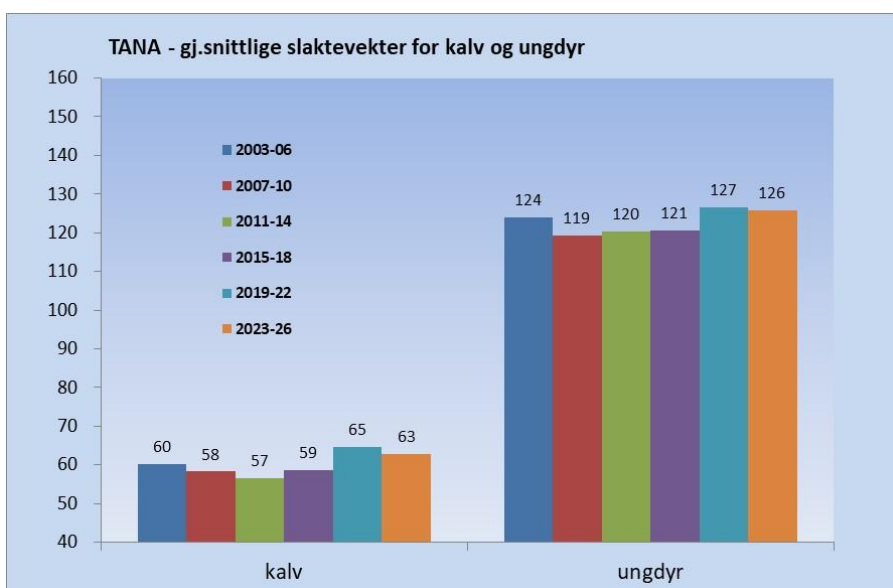
Figur 2.1.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Tana.

Figur 2.1.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Tana.

Tabell 2.1.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Tana.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
TANA	2020	64,0	41	123,9	19	132,6	24	172,4	42	197,6	52
	2021	61,5	46	122,9	18	124,6	27	176,7	25	190,6	60
	2022	65,6	44	127,7	22	132,0	24	177,9	30	198,8	58
	2023	62,5	52	128,8	19	125,8	28	169,1	20	188,0	42
	2024	63,4	49	122,3	28	124,8	18	170,6	25	187,5	40
	2025	62,5	47	126,8	23	127,4	19	161,4	18	194,3	45
	2003-06	60,2	212	119,1	96	128,4	112	157,7	90	187,5	180
	2007-10	58,3	226	119,2	125	119,4	129	161,2	136	190,5	145
	2011-14	56,6	214	117,9	116	122,5	128	154,9	155	184,3	229
	2015-18	58,7	241	119,1	156	122,2	139	162,0	130	186,3	230
	2019-22	64,7	186	124,3	78	128,3	111	174,4	128	195,0	224
2023-26	62,8	148	125,5	70	126,0	65	167,5	63	190,1	127	

Figur 2.1.5. Gjennomsnittlige slaktevekter per planperiode for kalv og ungdyr i delbestand Tana.

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Tana er at bestanden skal **økes** moderat. I bestandsplanen er dette konkretisert til en 10% økning «til 421 dyr ved telling første uka i februar i 2027». En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på 1,5 og kalverater på 0,75 (kalv per ku) og 1,28 (kalv per kalvku). Det er videre satt som mål for planperioden å oppnå følgende gjennomsnittlige slaktevekter: 65 kg for kalv, 125 kg for kvige og 127 kg for ungoke.

Indeksen «felt elg per jegerdag» indikerer nå en stabilisering i størrelsen på bestanden etter noen år med svak nedgang. Indeksen er ca. 10% lavere enn indeksen var ved utgangen av forrige planperiode (0,59 vs 0,66). Dette indikerer at målet om 10% moderat økning trolig ikke er nådd. Dersom vi legger den alternative indeksen «sett elg per jegerdag» til grunn, synes utviklingen å være mer positiv og til og med indikere økning. Imidlertid tilsier den fortsatt usikre kvaliteten på «sett-elg»-registreringene (se kap. 2.1) at «sett elg per jegerdag» inntil videre ikke bør tillegges avgjørende vekt i bestandsvurderingen.

Når det gjelder kjønnsfordeling og rekruttering i bestanden så går utviklingen i samme retning. Ku/okse-forholdet har økt fra 1,4 til 1,8 det siste året, som er høyere enn måltallet på 1,5. Videre har både «kalv per ku» og «kalv per kalvku» økt noe (hhv. 0,74 og 1,22), som betyr at kalveratene nå ligger omtrent på eller litt under måltallene (0,75 og 1,28).

I 2025 felte jaktlagene 145 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 170 dyr. I tillegg ble det felt 7 kalver under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 152 dyr og 177 dyr. Det samlede jaktuttaket var så vidt over fellingsmålet på 150 dyr.

Fellingsprofilen er i sin helhet innenfor målprofilen. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det registrert 26 fallvilt, hvorav 12 voksne kyr. Dette gir et snitt for planperioden så langt på 8,7 fallvilt per år. Til sammenligning ble det i foregående planperiode registrert 10,5 fallvilt per år.

Slaktevektene for planperioden så langt er i gjennomsnitt 63 kg for kalv, 125 kg for kvige og 126 kg for ungoke. Vektene for kalv og ungoke er så vidt under målvektene, men avvikene er ikke særlig store.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at jaktuttaket i 2025 var noe lavere enn året før. Videre ble andelen hodyr i jaktuttaket redusert fra 48% til 39%, som kan ha gitt grunnlag for at ku/okse-forholdet forblir godt over 1,5. Lavere fellingstall i 2025 kombinert med høyt ku/okse-forhold gir potensiale for bestandsøkning i 2026, men trolig ikke nok til å oppfylle økningsmålsetningen.

FeFo la før møtet fram forslag om å videreføre fellingsmål på 150 dyr og kvote på 170 dyr, samt å øke fridyrandelen på kvoten for å dreie ku/okse-forholdet ned mot 1,5. Tana kommune ga et skriftlig innspill før møtet¹, med forslag om fellingsmål på 150 dyr og kvote på 160 dyr. Grunnkvoten ble foreslått fordelt med 2 dyr (fridyr+ungdyr) per jakttilbud og overskytende kvote som tilleggsdyr. Tana kommune ønsket å begrense tilleggsdyrtildelingen til 2 dyr per lag med første tildeling (alternativt andre tildeling) fra 05.10. Kommunen ønsket også å videreføre «grunnstammebeskyttelse» med fellingstak på 6 dyr per felt, inkludert felte kalver med vekt under 50 kg som tidligere ikke har blitt regnet med i dette taket. Tana kommune ønsket videre å tillate flytting til ledig jaktfelt fra tiende jakt dag. FeFo gikk med kommunens alternative forslag til kvote, kvotefordeling, fellingstak og tidligere flytting, men etterkom ikke ønsket om 10 dagers utsettelse på tilleggsdyrtildeling. Med en tilleggsdyrpott på over 50 dyr kan ikke FeFo se at det har noen hensikt å avvende tileggsdyrtildeling, bortsett fra at det kan virke ekskluderende for tilreisende lag som har ferie bare første uka.

FeFo har over år etablert en praksis med generell jakttid til og med første søndag i november, med unntak av noen jaktfelt. For 2026 vil det si generell jakttid 25.09-01.11. Siden første søndag i november kommer bare er en dag etter 31.10, foreslo FeFo å gjøre denne generelle jakttida gjeldende for alle jaktfelt, inkludert de feltene som av hensyn til reindrifta har hatt jakttid fram til og med 31.10. Tana kommune fremmet forslag om å forlenge jakttida til 08.11, med forbud mot bruk av løshund der det er reinflokker. FeFo ønsket imidlertid ikke å fravike praksisen om jakt til og med første søndag i november og etterkom ikke ønsket fra kommunen.

¹ Brev av 06.02.2026 fra Tana kommune.

Fellingskvote for 2026 – Tana

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, videreføres fellingsmålet på **150 dyr**, mens kvotestørrelsen reduseres fra 170 dyr til **160 dyr**. Kvotefordelingen justeres som følger:

52 fridyr + **1** okse + **53** ungdyr + **2** kalver + **52** tilleggsdyr = **160** dyr totalt

Kvoten fordeles på **52 jakttilbud**, med 2 dyr per tilbud med unntak av opplæringsfeltet, som får 6 dyr. Det kan felles inntil 6 dyr per jaktfelt. Tilleggsdyr kan tildeles med inntil 2 dyr per lag. Opplæringsfeltet vil ikke få tilleggsdyr.

Vektgrensa for felt kalv som utløser erstatningskort reduseres fra 50 kg til 40 kg. Kalv under 40 kg skal regnes med i maksimalt antall tillatte fellinger per jaktfelt.

Jakttida settes til 25.09-01.11 for alle jaktfelt. Flytting til eventuelt ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 720 dyr, samt en beredskapskvote på 40 dyr, som ifølge bestandsplan primært kan brukes «til felling av kalv under 50 kg». Kommunen har videre gitt FeFo adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Etter 3 år av planperioden gjenstår en rest plankvote på til sammen 266 dyr (inkl. 76 dyr av ubenyttet kvote fra tidligere år), og en rest beredskapskvote på 21 dyr. FeFo har dermed tilstrekkelig rest plankvote til å dekke for kvoten som er fastsatt for 2026.

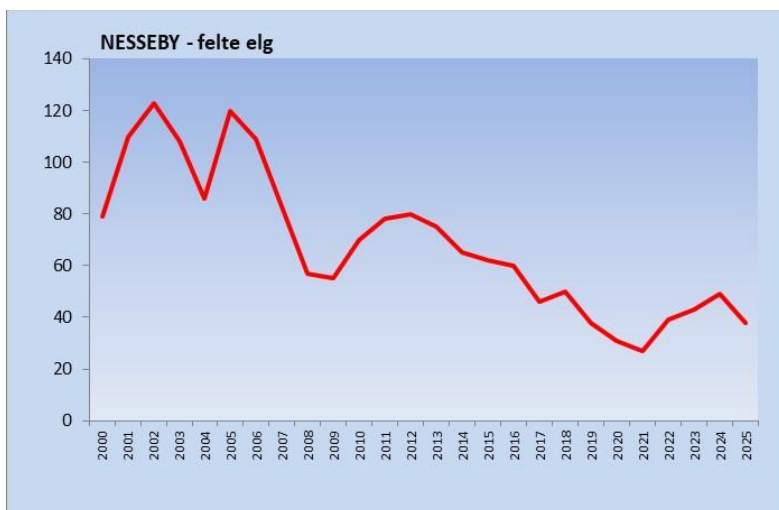
2.2. Delbestand Nesseby

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Nesseby bakover i tid. Datagrunnlaget for sett elg er vurdert som stort nok til at enkeltår kan brukes som referanse for bestandsutviklingen. Gjennomsnittstall for planperiodene bør likevel brukes som støttegrunnlag i vurderingene.

Tabell 2.2.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Nesseby.

	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				FELLINGSPROFIL					
		fri- dyr	okse	ku	ung- dyr	kalv	till- dyr	okse	ku	ung- okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings- mål	felte totalt	fellings- % kvote	fellings- % mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ ungdyr	kalv
NESSEBY	2011	33			27	15	25	11	11	17	13	26	100	75	78	78 %	104 %	Målprofil 2011-14:			
	2012	41			40	19	11	8	21	17	23	100	75	80	80 %	107 %	max	max	min	min	
	2013	41			40	19	12	10	11	21	21	100	75	75	75 %	100 %	60 %	20 %	50 %	25 %	
	2014	38			37	25	11	10	14	17	13	100	75	65	65 %	87 %	Fellingsprofil 2011-14:				
	Totalt	153			144	15	88	45	39	63	68	83	400	300	298	75 %	99 %	50 %	13 %	72 %	28 %
	2015	35	7		21	17	17	7	9	13	16	80	64	62	78 %	97 %	Målprofil 2015-18:				
	2016	38	4		21	17	13	8	15	9	15	80	64	60	75 %	94 %	max	max	min	min	
	2017	34	8		21	17	9	3	12	11	11	80	64	46	58 %	72 %	60 %	15 %	50 %	25 %	
	2018	14	6		20	20	13	4	4	9	20	60	45	50	83 %	111 %	Fellingsprofil 2015-18:				
	Totalt	121	25		83	71	52	22	40	42	62	300	237	218	73 %	92 %	59 %	10 %	66 %	28 %	
	2019		18		9	9	4	10		10	1	17	40	36	38	95 %	106 %	Målprofil 2019-22:			
	2020		18		9	9	6	14	3	2	6	6	42	36	31	74 %	86 %	max	max	min	min
	2021		18			18		11	1	5	2	8	36	28	27	75 %	96 %	70 %	10 %	50 %	25 %
	2022	6	12		11	7	6	13	3	4	5	14	42	33	39	93 %	118 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	6	66		29	43	16	48	7	21	14	45	160	133	135	84 %	102 %	77 %	5 %	59 %	33 %
	2023	10	10		20	6		13	3	7	6	14	46	40	43	93 %	108 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	14	6		20	10		13	6	8	5	17	50	40	49	98 %	123 %	max	max	min	min
	2025	20			20	10		8	6	11	3	10	50	47	38	76 %	81 %	60 %	20 %	50 %	20 %
	2026																	Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	44	16		60	26		34	15	26	14	41	146	127	130	89 %	102 %	67 %	12 %	62 %	32 %

NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigeret for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (1 kort i 2023, 5 kort i 2024 og 3 kort i 2025).

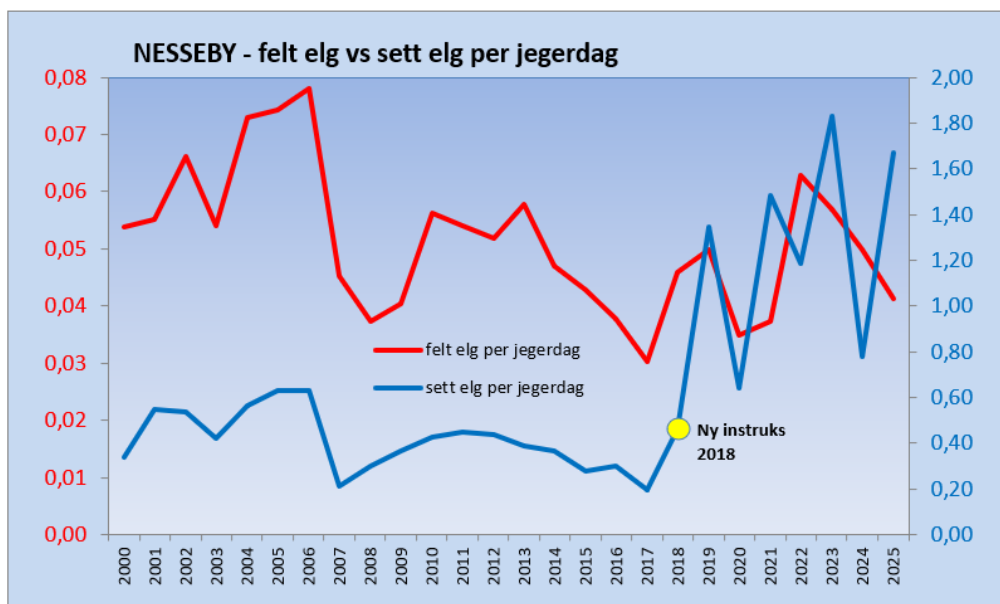
Figur 2.2.1. Felte elg i delbestand Nesseby.

Tabell 2.2.2. Avgang utenom ordinær jakt i delbestand Nesseby (per 31.03.2026), fordelt på dyrekategori og tapsårsak.

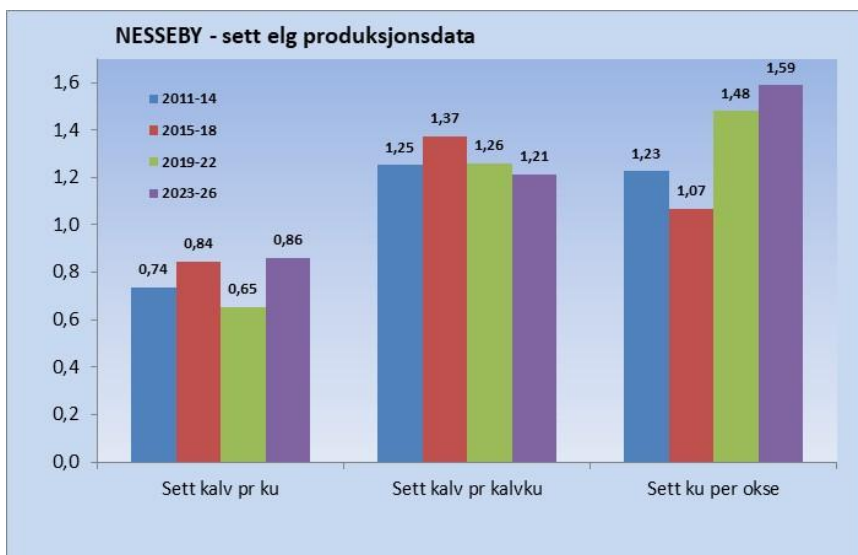
AR	AVGANG UTENOM ORDINÆR JAKT						ÅRSAK		TOTAL AVGANG		
	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	ukjent	påkjørt	andre årsaker	jakt-uttak	annen avgang	sum
2011/12		1					1		78	1	79
2012/13	1					1	2		80	2	82
2013/14		1		1	1		1	2	75	3	78
2014/15			2	1	1			4	65	4	69
Totalt	1	2	2	2	2	1	4	6	298	10	308
2015/16		1		1	3		4	1	62	5	67
2016/17		2					1	1	60	2	62
2017/18					1			1	46	1	47
2018/19		1					1		50	1	51
Totalt	4	4	1	4	4	6	6	3	218	9	227
2019/20	1	3	3	2	3		7	5	38	12	50
2020/21		1						1	31	1	32
2021/22		2		1	2		4	1	27	5	32
2022/23		2	1		1		4		39	4	43
Totalt	1	8	4	3	6	15	7	135	22	157	
2023/24			2	2	2		5	1	43	6	49
2024/25		3			1		3	1	49	4	53
2025/26				2	3		4	1	38	5	43
2026/27											
Totalt	3	2	4	6	6	12	3	130	15	145	

Tabell 2.2.3. Sett elg-data for delbestand Nesseby, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

NESSEBY	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	406	462	301	501	975	443	1030	696	1417	764	1576	1670	3144	3757
Sett elg per 8-timers dag	0,28	0,30	0,20	0,46	1,35	0,64	1,48	1,18	1,83	0,78	1,67	0,30	1,17	1,39
Felt elg per 8-timers dag	0,043	0,038	0,030	0,046	0,050	0,035	0,037	0,063	0,057	0,050	0,041	0,039	0,046	0,049
Sett kalv pr ku	1,05	0,90	0,63	0,82	0,50	0,53	0,81	0,81	0,90	0,77	0,87	0,84	0,65	0,86
Sett kalv pr kalvku	1,43	1,34	1,28	1,41	1,24	1,19	1,40	1,15	1,19	1,25	1,21	1,37	1,26	1,21
Andel ku med kalv	70 %	62 %	48 %	55 %	40 %	44 %	55 %	70 %	74 %	61 %	71 %	58 %	51 %	70 %
Sett ku per okse	1,12	0,75	1,74	1,03	1,80	1,69	1,33	1,17	1,68	1,99	1,39	1,07	1,48	1,59
Andel kalv i bestanden	36 %	28 %	29 %	29 %	24 %	25 %	31 %	30 %	36 %	34 %	34 %	30 %	28 %	35 %
Andel okse i bestanden	30 %	41 %	26 %	35 %	27 %	28 %	29 %	32 %	24 %	22 %	28 %	34 %	29 %	25 %

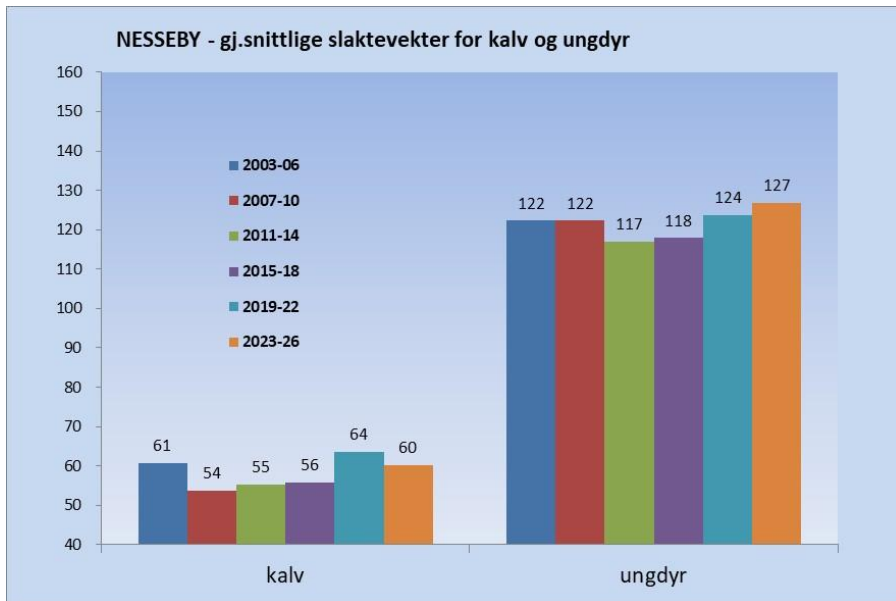
Figur 2.2.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Nesseby.

Figur 2.2.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Nesseby.

Tabell 2.2.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Nesseby.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
NESSEBY	2020	69,3	6	120,2	6	127,0	2	189,0	3	169,8	14
	2021	54,9	8	135,0	2	107,6	5	154,0	1	187,6	11
	2022	64,0	14	129,0	5	131,0	4	168,3	3	188,9	13
	2023	64,3	14	132,0	6	127,4	7	173,7	3	184,2	13
	2024	59,2	17	124,2	5	122,0	8	166,3	6	194,4	13
	2025	56,1	10	130,7	3	127,5	11	164,2	6	172,0	8
	2003-06	60,7	140	120,7	69	124,0	63	154,9	58	180,1	93
	2007-10	53,8	66	120,2	60	124,7	53	167,7	38	185,7	47
	2011-14	55,4	83	114,9	67	119,3	63	157,1	40	184,4	45
	2015-18	55,8	62	115,9	42	119,9	40	150,8	22	175,3	52
	2019-22	63,6	45	126,6	14	121,9	21	175,1	7	186,3	48
2023-26	60,2	41	128,9	14	125,8	26	166,9	15	185,2	34	

Figur 2.2.5. Gjennomsnittlige slaktevekter per planperiode for kalv og ungdyr i delbestand Nesseby.

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Nesseby er at bestanden skal **holdes stabil** på 2022-nivå. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på 1,0-1,5. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

Indeksen «felt elg per jegerdag» indikerer at bestandspila peker nedover og at bestanden før jakt 2025 var lavere enn den var i referanseåret 2022. Fallet i bestandsindeksen sammenfaller med den markerte økningen i felte dyr i 2022, 2023 og 2024, og samsvarer også med forutsigelsen fra fjorårets referat om potensielt ytterligere nedgang. I hvert av 3 ovennevnte årene har fellingsmålet blitt overskredet med til dels stor margin². Dersom vi legger den alternative indeksen «sett elg per jegerdag» til grunn, synes utviklingen å være noe mer positiv. Imidlertid tilsier den fortsatt usikre kvaliteten på «sett-elg»-registreringene (se kap. 2.1) at «sett elg per jegerdag» inntil videre ikke bør tillegges avgjørende vekt i bestandsvurderingen.

Når det gjelder kjønnsfordeling og rekruttering i bestanden, så er utviklingen litt sammensatt. Ku/okse-forholdet har sunket til 1,4 siste år og har dermed kommet innenfor rammen i bestandsplan (etter å ha vært oppe på 2,0 i 2024). Nedgangen har kommet på tross av en oksedominert avskyting i 2024. Videre har «sett kalv per ku» økt noe, mens «sett kalv per kalvku» har blitt noe redusert. Forskjellene i endring mellom kalveratene kan indikere noe lavere gjennomsnittsalder på hodyrene i bestanden. Dette kan indikere litt for hard beskatning på voksne hodyr i forhold til kviger.

I 2025 felte jaktlagene 35 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 50 dyr. I tillegg ble det felt 3 kalver under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 38 dyr og 53 dyr. Det samlede jaktuttaket var 19% under fellingsmålet på 47 dyr (som i 2025 ble oppjustert fra 40 dyr). Uttaket i 2025 endte ganske nært de foregående årenes fellingsmål.

Fellingsprofilen er, med ett unntak, godt innenfor målprofilen. Unntaket er en litt for høy andel okser i avskytingen. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det registrert en irregulær avgang på 15 dyr. Dette gir et snitt for planperioden så langt på 5 fallvilt per år. Til sammenligning ble det i foregående planperiode registrert 5,5 fallvilt per år.

² Halve overskridelsen i 2024 skyldes uttak av kalv under 50 kg, som ble tildelt i tillegg til ordinær kvote.

Slaktevekta for kalv er på 60 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. Dette er 3 kg ned i forhold til perioden 2019-22, men fortsatt innenfor målsetning. Noe av nedgangen kan nok også tilskrives ordningen med tildeling av erstatningsdyr ved uttak av kalv under 50 kg³.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Det lavere uttaket siste år har forhåpentligvis bidratt til å snu den negative bestandsutviklingen, men trolig ikke nok til at bestanden før jakta 2026 vil være helt tilbake på samme nivå som i 2022. Vi merker oss at økningen i fridyrandel på kvoten i 2025 ikke førte til et mer balansert uttak mellom hanndyr og hodyr. Blant felte hodyr var det derimot overrepresentasjon av voksen ku, som kan være en årsak til at det ble registrert lavere «kalv per kalvku».

FeFo la før møtet fram forslag om å redusere fellingsmålet til 40 dyr og kvoten til 46 dyr. Dette for å stimulere til fortsatt vekst. For å øke «kalv per kalvku», eller «tvillingraten», anbefalte FeFo at uttaket av voksen ku ikke bør være høyere enn uttaket av kviger (som tilfellet har vært i de seinere år). FeFo foreslo derfor å gå litt ned på fridyrandelen på kvoten. Ønsket effekt vil være avhengig av at jegerne i større grad feller kviger på ungdyrkvotene enn i de foregående årene.

Nesseby kommune fremmet i møte i viltnemnda⁴ forslag om videreføring av samme kvote og kvotefordeling som i 2025. FeFo valgte å etterkomme dette forslaget, samt også å videreføre muligheten for flytting til ledig jaktfelt fra ca. 10. jakt dag. En framskyving av fristen for flytting er fra lokalt hold begrunnet med at mange felt raskt blir stående tomme fordi kvotene raskt fylles. Dette hindrer bevegelse på dyrene som står igjen i disse feltene, som dermed ikke kan jaktes før flytting tillates.

Viltnemnda rettet tydelig kritikk til FeFo for å ha gjort administrative endringer som gir redusert fleksibilitet for flytting, samjakt og bruk av tilleggsfelt (se også under kap. 6). Viltnemnda mener dette var en medvirkende årsak til at fellingsmålet ikke ble nådd i 2025. I møtet ble det også framholdt at forsvarets øvingsaktivitet i valdet i jakttida også har medvirket til manglende måloppnåelse. I tillegg mente viltnemnda at det felles for mye kalv i valdet. Dette på bakgrunn av at det prosentvise uttaket av kalv per 2025 (32%) ligger godt over minsteuttaket gitt i bestandsplan (20%). FeFo ble i møtet anmodet om ikke å tildele tilleggsdyr som kalv så lenge minimumskravet til uttak av kalv for planperioden som helhet var oppfylt. FeFo på sin side har tolket kravet i bestandsplan som et minimumskrav til uttak, men tar like fullt kritikken fra lokalt hold til etterretning.

Fellingskvote for 2026 – Nesseby

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, reduseres fellingsmålet fra 47 dyr til **45 dyr**, mens kvotestørrelsen på **50 dyr** videreføres. Kvotefordelingen blir som følger:

20 fridyr + **20** ungdyr + **10** tilleggsdyr = **50** dyr totalt

Kvoten fordeles på **20 jakttilbud**, med 2 dyr per tilbud. Det kan felles inntil 4 dyr per jaktfelt. Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.

Jakttida settes til 25.09-01.11. Flytting til eventuelt ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 184 dyr, samt en beredskapskvote på 20 dyr, som ifølge bestandsplan primært kan brukes «til felling av kalv under 50 kg». Kommunen har videre gitt FeFo adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Etter 3 år av planperioden gjenstår en rest plankvote på til sammen 63 dyr (inkl. 25 dyr av ubenyttet kvote fra tidligere år), og en rest beredskapskvote på 11 dyr. FeFo har dermed tilstrekkelig rest plankvote til å dekke for kvoten som er fastsatt for 2026.

³ I 2024 og 2025 var 8 av 27 felte kalver under 50 kg.

⁴ Protokoll fra møte i viltnemnda 08.12.2025.

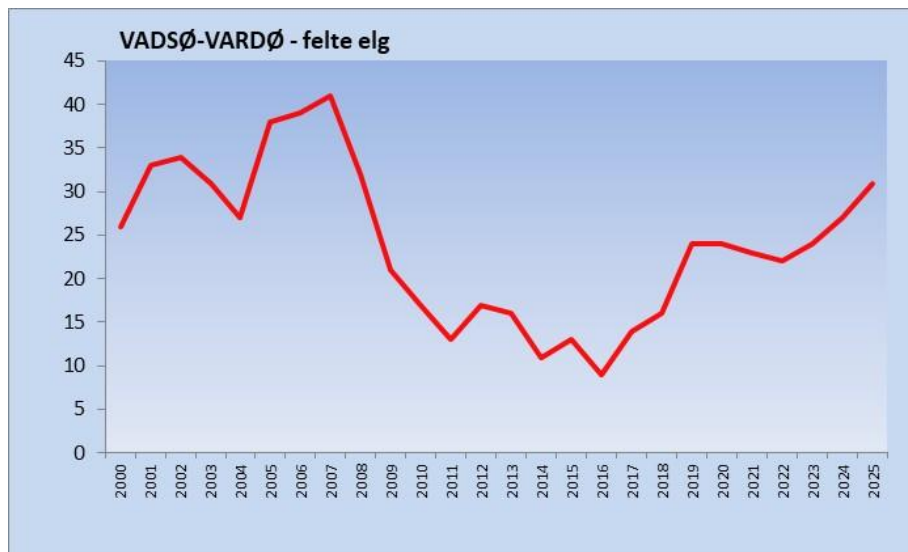
2.3. Delbestand Vadsø-Vardø

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg- og slaktevektdata for Vadsø-Vardø bakover i tid. Vardø har vært en del av valdet siden 2019. Siden datagrunnlaget for sett elg er noe begrenset, bør vi være forsiktig med ensidig å bruke indekser fra enkeltår som referanse for bestandsutviklingen. Gjennomsnittsindeks for hele planperioder bør derfor også legges til grunn for bestandsvurderingene.

Tabell 2.3.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Vadsø-Vardø.

	ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT					FELLINGSPROFIL				
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ ungdyr	kalv	
																					okse
VADSØ-VARDØ	2011	5	4		7	3	4	1	2	5	1	4	23	18	13	57 %	72 %	Målprofil 2011-14:			
	2012	5	4		11		3	3	2	4	5	3	23	18	17	74 %	94 %	max	max	min	min
	2013	5	4		11		3	4	1	1	7	3	23	17	16	70 %	94 %	60 %	15 %	60 %	20 %
	2014	4	6		10		5	3		6	2		25	17	11	44 %	65 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	19	18		39	3	15	11	5	16	15	10	94	70	57	61 %	81 %	57 %	9 %	72 %	18 %
	2015		8		8			6	4	1	2		16	10	13	81 %	130 %	Målprofil 2015-18:			
	2016		8		8			3	3	3			16	10	9	56 %	90 %	max	max	min	min
	2017		8		8			5	4	1	4		16	8	14	88 %	175 %	70 %	10 %	60 %	20 %
	2018		6		6	4		7	3		6		16	8	16	100 %	200 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt		30		30	4		21	14	5	12		64	36	52	81 %	144 %	88 %		60 %	23 %
	2019		8		8	5	5	7	7	1	9		26	18	24	92 %	133 %	Målprofil 2019-22:			
	2020	4	5		9	4	5	9	3	1	6	5	27	20	24	89 %	120 %	max	max	min	min
	2021	4	5		9	5	6	4	5	4	3	7	29	25	23	79 %	92 %	70 %	10 %	60 %	20 %
	2022	5	5		9	1	5	6	2	6	3	5	25	22	22	88 %	100 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	13	23		35	15	21	26	10	18	13	26	107	85	93	87 %	109 %	66 %	11 %	61 %	28 %
	2023	4	5		9		6	8	3	5	2	6	24	19	24	100 %	126 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	4	5		9		6	5	7	3	4	8	24	19	27	113 %	142 %	max	max	min	min
	2025	4	8		12		6	11	2	4	6	8	30	27	31	103 %	115 %	70 %	10 %	60 %	20 %
	2026																	Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	12	18		30		18	24	12	12	12	22	78	65	82	105 %	126 %	60 %	15 %	56 %	27 %

NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigert for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (3 kort i 2024 og 3 kort i 2025).

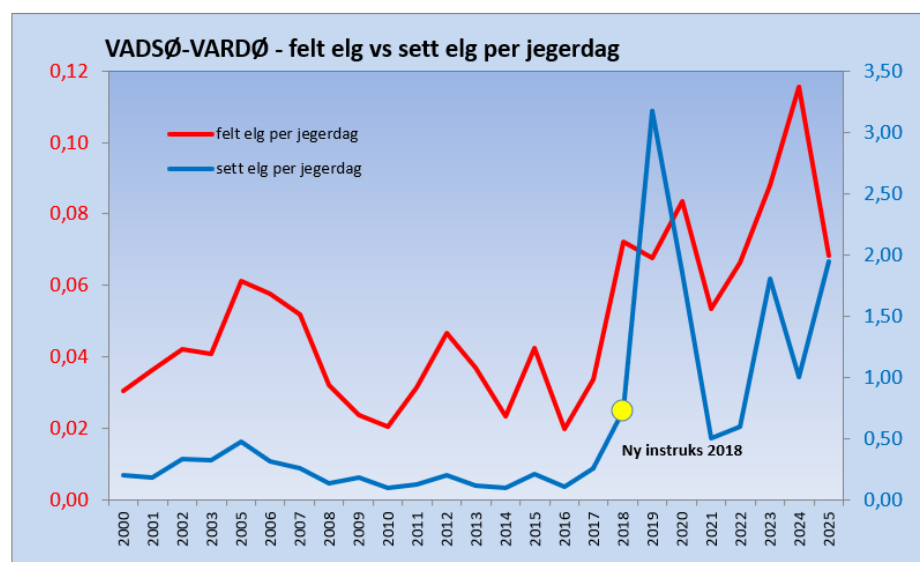
Figur 2.3.1. Felte elg i delbestand Vadsø-Vardø.

Tabell 2.3.2. Avgang utenom ordinær jakt i delbestand Vadsø-Vardø (per 31.03.2026), fordelt på dyrekategori og tapsårsak.

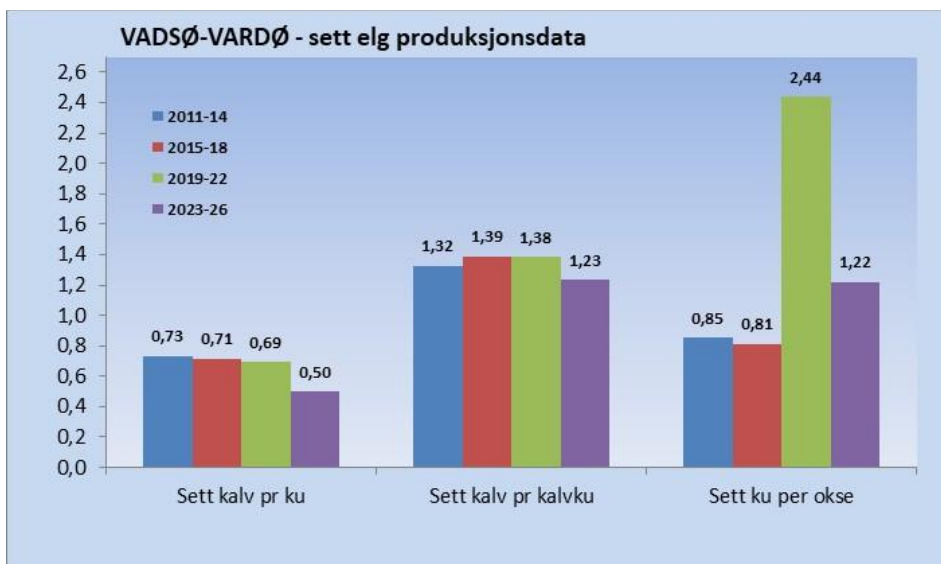
	ÅR	AVGANG UTENOM ORDINÆR JAKT					ÅRSAK		TOTAL AVGANG			
		okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	ukjent	påkjørt	andre årsaker	jakt-uttak	annen avgang	sum
VADSØ-VARDØ	2011/12								13		13	
	2012/13								17		17	
	2013/14				1	1		1	1	16	2	18
	2014/15	1				1		1	1	11	2	13
	Totalt	1			1	2		2	2	57	4	61
	2015/16									13		13
	2016/17									9		9
	2017/18			1					1	14	1	15
	2018/19									16		16
	Totalt			1				1	1	52	1	53
	2019/20		1	1	1				3	24	3	27
	2020/21				1				1	24	1	25
	2021/22									23		23
	2022/23									22		22
	Totalt		1	1	2			4	4	93	4	97
	2023/24		1				1		2	24	2	26
	2024/25			1					1	27	1	28
	2025/26									31		31
	2026/27											
	Totalt		1	1			1	3	3	82	3	85

Tabell 2.3.3. Sett elg-data for delbestand Vadsø-Vardø, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

VADSØ-VARDØ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	64	51	99	163	1173	552	217	196	492	234	880	377	2138	1606
Sett elg per 8-timers dag	0,21	0,11	0,26	0,73	3,17	1,85	0,51	0,59	1,80	1,00	1,94	0,28	1,50	1,67
Felt elg per 8-timers dag	0,042	0,020	0,034	0,072	0,068	0,084	0,054	0,067	0,088	0,115	0,068	0,037	0,067	0,085
Sett kalv pr ku	0,33	0,88	0,36	1,02	0,66	0,85	0,56	0,57	0,56	0,41	0,48	0,71	0,69	0,50
Sett kalv pr kalvku	1,00	1,56	1,00	1,54	1,31	1,57	1,39	1,18	1,41	1,11	1,17	1,39	1,38	1,23
Andel ku med kalv	33 %	56 %	33 %	64 %	45 %	54 %	40 %	46 %	39 %	33 %	41 %	50 %	47 %	39 %
Sett ku per okse	0,78	1,00	0,69	0,83	2,71	2,65	2,14	1,41	1,31	1,01	1,24	0,81	2,44	1,22
Andel kalv i bestanden	13 %	30 %	13 %	32 %	33 %	38 %	28 %	25 %	24 %	17 %	21 %	24 %	33 %	21 %
Andel okse i bestanden	49 %	35 %	52 %	37 %	18 %	17 %	23 %	31 %	33 %	41 %	35 %	42 %	20 %	35 %

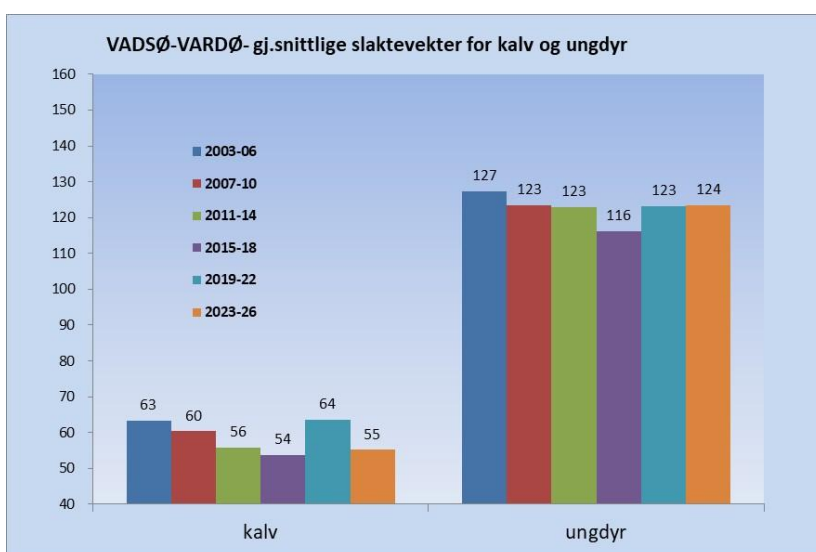
Figur 2.3.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Vadsø-Vardø.

Figur 2.3.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Vadsø-Vardø.

Tabell 2.3.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Vadsø-Vardø.

	ÅR	GJENNOMSNTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv		kvige		ungokse		ku 2 år+		okse 2 år+	
VADSØ-VARDØ	2020	62,0	5	122,8	6	120,0	1	186,3	3	197,2	9
	2021	51,4	7	119,0	3	126,5	4	159,0	5	225,5	4
	2022	66,2	5	116,0	3	131,5	6	174,5	2	204,9	6
	2023	59,8	6	130,5	2	121,6	5	186,7	3	188,6	8
	2024	55,4	8	129,0	4	128,3	3	158,1	7	197,0	5
	2025	51,5	8	123,2	6	114,0	4	202,0	2	180,4	11
	2003-06	63,3	35	124,6	23	129,6	27	165,7	10	190,7	40
	2007-10	60,4	20	122,2	18	124,5	20	153,6	17	186,9	36
	2011-14	55,9	10	122,0	15	123,7	15	152,6	5	179,8	12
	2015-18	53,7	12	111,0	5	118,1	14		0	178,0	21
	2019-22	63,5	26	119,5	13	125,9	18	170,3	10	207,3	26
	2023-26	55,2	22	126,3	12	120,8	12	172,6	12	186,6	24

Figur 2.3.5. Gjennomsnittlige slaktevekter per planperiode for kalv og ungdyr i delbestand Vadsø-Vardø.

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Vadsø-Vardø er at bestanden skal **holdes stabil** på 2022-nivå. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på 1,5-2,0. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

Indeksen «felt elg per jegerdag» indikerer at bestanden har vært i vekst siden 2021. Dette på tross av at fellingsmålet er overskredet med god margin hvert av de siste 3 årene. For det siste året peker bestandspila imidlertid nedover. Dette kan være en tilfeldig svingning grunnet begrenset datagrunnlag, men det kan også være begynnelsen på en nedgang. Det vil vi først få svaret på etter neste års jakt. Dersom vi legger den alternative indeksen «sett elg per jegerdag» til grunn, får vi i grove trekk en liknende vekstkurve. Bestandspila peker imidlertid her oppover også for siste år. Den fortsatt usikre kvaliteten på «sett-elg»-registreringene (se kap. 2.1) tilsier at «sett elg per jegerdag» inntil videre ikke bør tillegges avgjørende vekt i bestandsvurderingen.

For inneværende planperiode er ku/okse-forholdet redusert fra 2,4 til 1,2 i snitt, som er under målsetningen i bestandsplan. Vi ser i tillegg en nedgang mellom planperiodene i «kalv per ku» og «kalv per kalvku». Samlet sett indikerer det at produktiviteten i bestanden er redusert sammenlignet med perioden 2019-22. For det siste året synes imidlertid både ku/okse-forholdet og begge kalveratene å ha økt litt.

I 2025 felte jaktlagene 28 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 30 dyr. I tillegg ble det felt 3 kalver under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 31 dyr og 33 dyr. Det samlede jaktuttaket endte 15% over fellingsmålet på 27 dyr.

Den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år er delvis utenfor målprofilen. Det er felt for stor andel voksen ku og litt for lav andel unge dyr. Fellingsprofilen for 2025 alene er litt bedre, med avvik bare for unge dyr.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det registrert en irregulær avgang på 3 dyr. Dette gir et snitt for planperioden så langt på 1 fallvilt per år. Til sammenligning ble det i foregående planperiode også registrert 1 fallvilt per år.

Slaktevekta for kalv er på 55 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. At snittvekta ligger godt under målvekta på 60 kg må sees i sammenheng med at 6 av 16 felte kalver felt i 2024 og 2025 var under 50 kg.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at uttaket i 2025 var enda høyere enn i 2024. Vi merker oss også det hanndyrdominerte uttaket i 2025, som kan forventes å øke ku/okse-forholdet ytterligere i 2026.

Det er vanskelig å konkludere sikkert ut fra sett elg-data om bestandsstørrelsen har falt ned på 2022-nivå (som «felt elg per jegerdag» kan indikere), eller om den fortsatt ligger over 2022-nivå (som «sett-elg per jegerdag» kan tyde på). Det gir oss to alternativer:

- 1) Jaktuttaket reduseres i 2026 på bakgrunn av avtakende «felt elg per jegerdag» og høyt uttak i 2025. Lavere uttak kan oppnås ved å redusere, eventuelt videreføre, fellingsmål og kvote. En videreføring av kvote forutsetter at fellingsmålet ikke overskrides på ny. Hensikten er å forebygge at bestanden reduseres til under 2022-nivå. FeFo valgte denne tilnærmingen som grunnlag for et kvoteforslag på 30 dyr som ble framlagt før møtet.
- 2) Jaktuttaket økes i 2026 på bakgrunn av fortsatt stigende «sett elg per jegerdag». Høyere uttak kan oppnås ved å øke fellingsmålet og kvoten fra 2025. Hensikten er å redusere bestanden ned til 2022-nivå. Det er trolig det er denne tolkningen som ligger til grunn for det lokale forslaget⁵ om å øke kvoten til 34 dyr.

Etter litt diskusjon valgte FeFo å gå for de lokales forslag, det vil si at kvoten økes fra 30 til 34 dyr. Med en forventet fellingsprosent på ca. 90% innebærer det at fellingsmålet må justeres opp fra 27 dyr til 31 dyr. I det lokale kvoteforslaget på 34 dyr var det lagt opp til en utvidelse av antall tilbud i både Vadsø og Vardø:

- deling av jaktfelt Goaivbæski/Æimenbæ, samt foreta grensejustering mot nabofelt i Nesseby som vil kunne gi feltet mer attraktive jaktområder enn i dag,
- innføring av 2-periode-jakt i Vardø, med 2 dyr per tilbud, samt 1 tilleggdyr.

---

⁵ E-post av 08.01.2026 fra Vadsø kommune.

FeFo er på generelt grunnlag positiv til å øke antall jakttilbud, men ga i sine vurderinger før møtet uttrykk for tvil om det er bestandsmessig grunnlag for å dele jaktfelt Goaivbæski/Æimenbæ og doble kvoten der. FeFo viste til at det finnes andre jaktfelt i Vadsø med langt høyere fellingstall som vil være mer egnet for deling (f.eks. Sabelhaugen og Gammerabben). De lokale fastholdt imidlertid sitt ønske i møtet. Forslaget ble underbygget med at det står elg i områder langs Jakobselva, som med den foreslåtte grenseendringen vil bli mer tilgjengelig for jakt. FeFo valgte i møtet å etterkomme endringsforslaget. Endringen innebærer en endring av valdgrensa mot Nesseby-valdet, og i tillegg endring av arealgrunnlaget for de respektive kommuners delbestandsplaner. Siden begge kommuner har ønsket og gjort skriftlig vedtak om grenseendringen, legger vi til grunn at både endring av valdgrensa og endring av delbestandsplaner er formelt godkjent av kommunene.

I Vardø var kvoten på 2 dyr samt 1 tilleggsdyr i 2025, hvorav 2 dyr ble felt. FeFo påpekte i grunnlagsdokumentet til møtet at det lokale forslaget om å øke til 2 jakttilbud (voksen+ungdyr) og en kvote på 5 dyr vil kunne øke beskatningen betraktelig. For å redusere risikoen for overbeskatning foreslo FeFo derfor kalv på kvoten og ingen tilleggsdyr. De lokale gikk imot dette, og FeFo valgte å etterkomme det lokale ønsket.

Etter bestandsplanmøtet, den 19.03, ble det gjennomført en bakketelling i Komagdalen⁶. Tellingen dokumenterte 15 elg, som må betraktes som minimumstall da det også ble sett mye spor øverst i dalen. Tellerresultatet er noe lavere enn tilsvarende telling i 2021, som viste 21 dyr. Ellers er det et generelt inntrykk blant dem som kjenner området godt at det er mye elg og at vieren beites hardt.

I sitt skriftlige innspill før møtet fremmet de lokale et ønske om at det ikke skal tildeles kalv som tilleggsdyr. FeFo mener at det å la være å tildele kalv potensielt kan bryte med bestandsplanen, som kommunene har godkjent. Ifølge planen er et av bestandsmålene at minimum 20% av uttaket skal være kalv. Dersom det verken skal være kalv på fastkvoten eller tilleggsdyrkvoten, står en i fare for å ikke nå dette målet. FeFo vil derfor forbeholde seg muligheten å tildele tilleggsdyr dersom det vurderes som nødvendig for å oppfylle målprofilen i bestandsplan.

Fellingskvote for 2026 – Vadsø-Vardø

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, økes fellingsmålet fra 27 dyr til **31 dyr** og kvotestørrelsen fra 30 dyr til **34 dyr**. Kvotefordelingen justeres som følger:

7 fridyr + **7** okser + **14** ungdyr + **6** tilleggsdyr = **34** dyr totalt

Kvoten fordeles på **14 jakttilbud**, med 2 dyr per tilbud. Dette inkluderer deling av jaktfelt Goaivæski-Æimenbæ og 2-periode-jakt i feltene Skallelv og Vardø.

Tilleggsdyrene fordeles med 2 dyr til Vadsø felt 1-7 og 3 dyr til Vadsø felt 8-11 og 1 dyr til Vardø. Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.

Jakttida settes til 25.09-01.11. For 2-periodejaktfelt settes jakttidene til 25.09-11.10 og 12.10-01.11. Flytting til eventuelt ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

Restkvote siste år

Vadsø og Vardø kommuner har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på til sammen 96 dyr (84 til Vadsø og 12 til Vardø). Kommunene har videre gitt FeFo adgang til å overføre all ubenyttet plankvote mellom år. I tillegg har kommunene gitt en ekstra beredskapskvote på til sammen 20 dyr (18 til Vadsø og 2 til Vardø), som ifølge bestandsplan primært brukes ved «felling av kalv under 50 kg», men som også kan brukes «til å øke kvoten seinere i planperioden dersom bestandssituasjonen tilsier det».

For 2026 er det fastsatt en kvote på 34 dyr, fordelt med 29 dyr til Vadsø og 5 dyr til Vardø. Før siste år i planperioden har FeFo tilgjengelig en kvote på 23 dyr for Vadsø og 5 dyr for Vardø. Da er restberedskapskvote (13 dyr til Vadsø og 1 dyr til Vardø) regnet med. For Vadsø er gjenværende tilgjengelige kvote på 23 dyr ikke nok til å dekke opp for den fastsatte kvoten på 29 dyr. For Vardø sin del er tilgjengelig kvote akkurat tilstrekkelig til å dekke opp for fastsatt kvote på 5 dyr. For å få tilstrekkelig kvote til både å fylle de fastsatte kvotene og eventuelle kalver under 50 kg må FeFo derfor søke tilleggskvote på 10 dyr fra Vadsø kommune og 2 dyr fra Vardø kommune⁷.

⁶ E-post av 20.03.2026 fra nasjonalparkforvalter Geir Østereng.

⁷ Søknader om tilleggskvote ble godkjent av Vadsø og Vardø kommuner i e-poster av 28.03.2026.

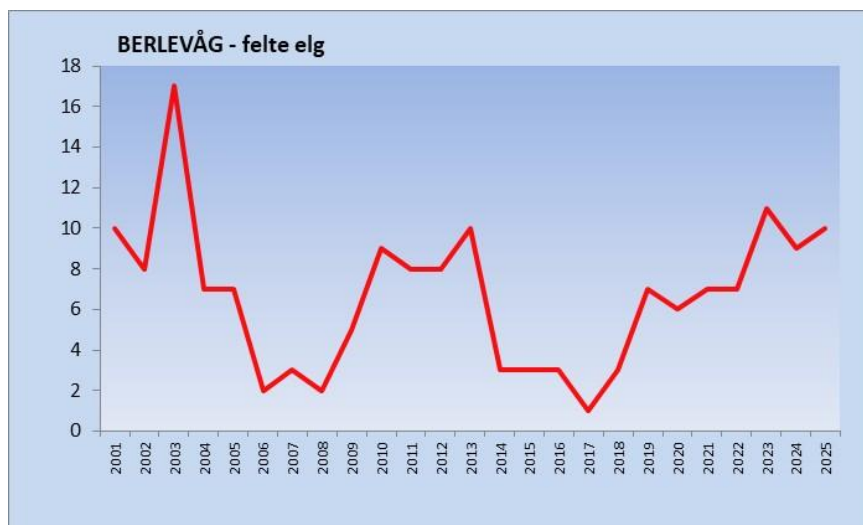
2.4. Delbestand Berlevåg

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Berlevåg bakover i tid. Datagrunnlaget for sett elg i Berlevåg-bestanden er svært begrenset. Data må derfor tolkes med varsomhet. Dette gjør at vi velger å bruke gjennomsnittsindeks for hele planperioder som referanse for bestandsutviklingen.

Tabell 2.4.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Berlevåg.

AR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT					FELLINGSPROFIL				
	fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till.-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote totalt	fellings-mål	felte totalt	fellings-% kvote	fellings-% mål	okse 1,5 år+	ku 2,5 år+	kalv/ungdyr	kalv
2011	5			3		4	2		2	1	3	12	10	8	67 %	80 %	Målprofil 2011-14:			
2012	5			3		4	2	2	1	1	2	12	10	8	67 %	80 %	max	max	min	min
2013	6			4		4	4	1		1	4	14	10	10	71 %	100 %	55 %	30 %	40 %	25 %
2014	6			3		5	1	1		1		14	10	3	21 %	30 %	Fellingsprofil 2011-14:			
Totalt	22			13		17	9	4	3	4	9	52	40	29	56 %	73 %	60 %	14 %	55 %	31 %
2015	2			2		3		1	1		1	7	6	3	43 %	50 %	Målprofil 2015-18:			
2016		2				1	1			1	1	3	3	3	100 %	100 %	max	max	min	min
2017		2				1				1	1	3	3	1	33 %	33 %	60 %	20 %	60 %	30 %
2018		1				1	2			1	1	3	3	3	100 %	100 %	Fellingsprofil 2015-18:			
Totalt	2	5		5	4	4	3	1	2	4	4	16	15	10	63 %	67 %	83 %	10 %	60 %	40 %
2019	2					2	2	1	1	3	3	8	6	7	88 %	117 %	Målprofil 2019-22:			
2020		4				2	3	1		2	2	9	7	6	67 %	86 %	max	max	min	min
2021		2		2		2	2	2		3	3	9	7	7	78 %	100 %	60 %	20 %	60 %	30 %
2022	3			3		3	3	1		3	3	10	8	7	70 %	88 %	Fellingsprofil 2019-22:			
Totalt	5	6		5	9	11	10	5	1	11	11	36	28	27	75 %	96 %	94 %		63 %	41 %
2023	1	3		4		2	3	1	2	1	4	10	7	11	110 %	157 %	Målprofil 2023-26:			
2024	2	3		4		3	3	1	2	3	3	12	7	9	75 %	129 %	max	max	min	min
2025	3	1		3		3	2	4		4	4	10	8	10	100 %	125 %	60 %	20 %	60 %	30 %
2026																	Fellingsprofil 2023-26:			
Totalt	6	7		11	8	8	8	2	8	1	11	32	22	30	94 %	136 %	84 %	7 %	67 %	37 %

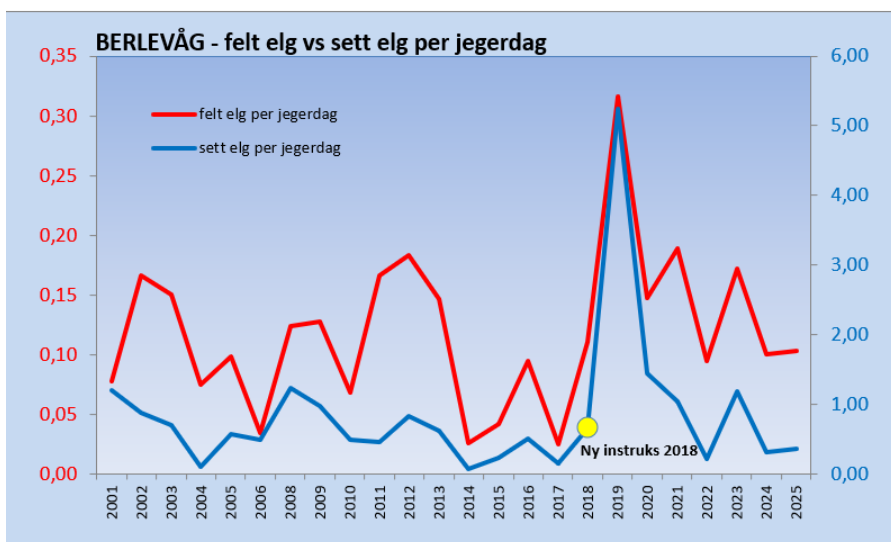
NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigert for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (1 kort i 2023).

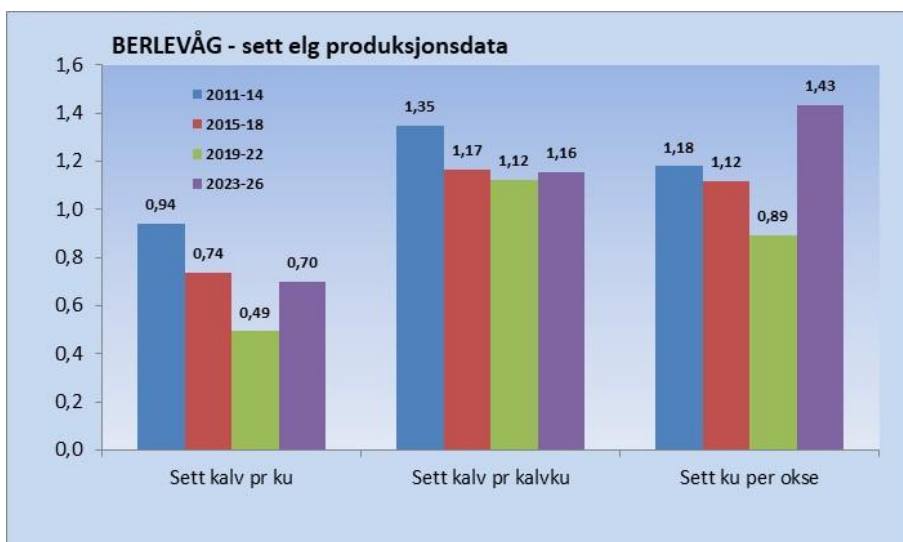
Figur 2.4.1. Felte elg i delbestand Berlevåg.

Tabell 2.4.3. Sett elg-data for delbestand Berlevåg, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

BERLEVÅG	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	17	16	6	18	116	59	39	16	76	28	35	57	230	139
Sett elg per 8-timers dag	0,24	0,51	0,15	0,66	5,24	1,45	1,05	0,22	1,19	0,31	0,36	0,33	1,32	0,56
Felt elg per 8-timers dag	0,042	0,095	0,025	0,111	0,316	0,148	0,189	0,094	0,172	0,100	0,104	0,059	0,155	0,120
Sett kalv pr ku	0,60	1,20	0,33	0,67	0,47	0,26	0,69	1,00	0,67	0,58	0,91	0,74	0,49	0,70
Sett kalv pr kalvku	1,00	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,38	1,33	1,18	1,17	1,11	1,17	1,12	1,16
Andel ku med kalv	60 %	80 %	33 %	67 %	47 %	26 %	50 %	75 %	57 %	50 %	82 %	63 %	44 %	60 %
Sett ku per okse	0,71	1,67	3,00	1,00	0,82	0,73	2,67	0,50	1,50	1,50	1,22	1,12	0,89	1,43
Andel kalv i bestanden	20 %	43 %	20 %	25 %	18 %	10 %	33 %	25 %	29 %	26 %	33 %	28 %	19 %	29 %
Andel okse i bestanden	47 %	21 %	20 %	38 %	45 %	52 %	18 %	50 %	29 %	30 %	30 %	34 %	43 %	29 %

Figur 2.4.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Berlevåg.

Figur 2.4.4. Produksjonsindekser (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Berlevåg.

Tabell 2.4.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Berlevåg.

	ÅR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)									
		kalv	kvige	ungokse	ku 2 år+	okse 2 år+					
BERLEVÅG	2020	69,0	2	0	138,0	1	0	185,0	3		
	2021	56,0	3	0	125,0	2	0	251,0	2		
	2022	61,7	3	0	146,0	1	0	215,7	3		
	2023	70,5	4	136,0	1	128,0	2	192,0	1	216,3	3
	2024	67,7	3	0	124,5	2	182,0	1	205,3	3	
	2025	77,3	4	0	123,8	4	0	201,5	2		
	2003-06	73,2	12	145,0	4	148,4	7	177,6	5	221,8	5
	2007-10	57,3	6	149,5	2	138,0	5	151,3	3	207,0	3
	2011-14	56,9	9	120,8	4	119,7	3	166,0	4	207,3	9
	2015-18	53,5	4	0	112,5	2	130,0	1	182,3	3	
	2019-22	63,0	11	123,0	1	133,2	5	0	205,4	10	
	2023-26	72,2	11	136,0	1	125,0	8	187,0	2	208,5	8

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Berlevåg er at bestanden skal **holdes stabil** på 2022-nivå, men med rom for moderat reduksjon av hensyn til vinterbeitetrykket. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold på mellom 1,0 og 1,5. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

«Felt elg per jegerdag» og «sett elg per jegerdag» gir ganske like kurver for bestandsutvikling. Felles for begge er store mellomårsvariasjoner, som nok i hovedsak kan tilskrives lite data-materiale. De store variasjonene gjør det nødvendig å bruke gjennomsnittsindeksener når vi skal vurdere bestandsutviklingen, og tilsvarende bruke gjennomsnittsverdier fra perioden 2019-22 som referanse for ønsket bestandsnivå (framfor enkeltårsindeksen fra 2022). En sammenligning av gjennomsnittlig «felt elg per jegerdag» og «sett elg per jegerdag» indikerer at bestanden har gått ned siden forrige planperiode. Dette gjelder også dersom vi tar ut de urealistisk høye indeksverdiene fra 2019. Den observerte nedgangen i bestandsindeksene kan ha sammenheng med overskridelser av fellingsmålet i både 2023, 2024 og 2025. Men høye fellingsprosenten kan også være en indikasjon på at bestanden er i vekst. Lokale representanter informerte i møte om at det var telt 16 dyr i Berlevåg-feltet både i 2025 og 2024 (vintertellinger fra bakken).

Stor andel okse i uttaket gjennom hele planperioden vises igjen i ku/okse-forholdet, som har økt fra 0,9 til 1,4 mellom planperiodene. Vi merker oss også at «kalv per ku» og «kalv per kalvku» har økt siden perioden 2019-22, men begge kalveratene har ligget høyere i tidligere planperioder.

I 2025 felte jaktlagene hele kvoten på 10 dyr. Fellingsmålet (som var 8 dyr i 2025) ble dermed overskredet for tredje året på rad.

Fellingsprofilen er tilnærmet innenfor målprofilen med unntak av for stor andel okser i uttaket. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det ikke registrert fallvilt i Berlevåg. Til sammenligning ble det registrert 1 fallvilt i hele forrige planperiode.

Slaktevekta for kalv er på 72 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. Dette er 12 kg over målvekta.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at fellingsmålet på ny ble overskredet i 2025. Vi merker oss videre at det ikke ble felt voksne hodyr i siste års jakt, som potensielt kan gi ytterligere økning i ku/okse-forholdet i 2026. Med forbehold om usikkerhet knyttet til det begrensede datagrunnlaget, antar vi at bestandsstørrelsen er omtrent der den skal være i forhold til målsetningen, eventuelt litt under.

FeFo la før møtet fram forslag å videreføre fellingsmål og kvotestørrelse fra 2025. Et høyt ku/okse-forhold, muligens over 1,5, og økte kalverater indikerer et godt produksjonspotensiale i bestanden. Kommunen har tidligere gitt uttrykk for at det ut fra gjeldende stabiliseringsmålsetning ikke er ønskelig med en mer produktiv bestand, og at ku/okse-forholdet derfor ikke bør økes utover 1,0. For å forebygge et for høyt ku/okse-forhold foreslo FeFo derfor å omgjøre hele okseandelen på kvoten til fridyr. De lokale representantene i gruppa var litt bekymret for at det ble tatt ut for mye kalv, og ønsket å fjerne de to kalvene fra kvoten. FeFo ga uttrykk for at kalveuttak på drøyt 40% ikke bør bære noe problem i forhold til påsett, men gikk likevel med på det lokale forslaget.

Fellingskvote for 2026 – Berlevåg

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, og løpende vurderinger underveis, videreføres fellingsmålet på **8 dyr** mens kvotestørrelsen reduseres fra 10 dyr til **8 dyr**. Kvotefordelingen blir som følger:

4 fridyr + **4** ungdyr = **8** dyr totalt

Kvoten fordeles på **4 jakttilbud** (som 2-periodejakt i 2 jaktfelt), med 2 dyr per tilbud.

Jakttidene settes til 25.09-07.10 og 08.10-01.11.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 40 dyr og en beredskapskvote på 8 dyr. FeFo er gitt adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Beredskapskvoten skal primært brukes «til felling av kalv under 50 kg», men den kan også brukes «til å øke kvoten seinere i planperioden dersom bestandssituasjonen tilsier det». Etter 3 år i planperioden gjenstår en rest plankvote på til sammen 11 dyr og en rest beredskapskvote på 7 dyr. Gjenværende plankvote på 11 dyr er dermed tilstrekkelig for å dekke opp en kvote på 8 dyr.

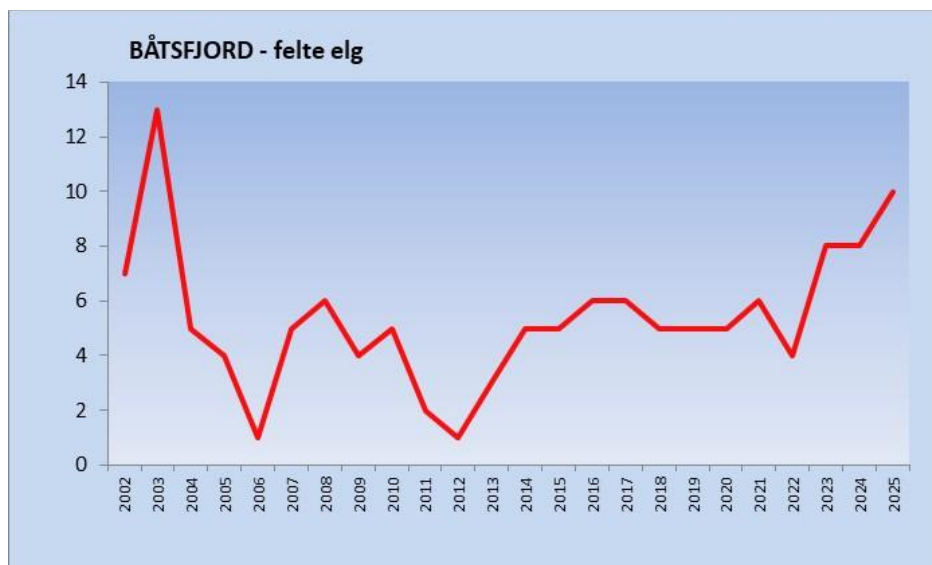
2.5. Delbestand Båtsfjord

Tabellene og figurene som følger viser fellings-, sett-elg-, slaktevekt- og fallviltdata for delbestand Båtsfjord bakover i tid. Datagrunnlaget for sett elg i Båtsfjord-bestanden er svært begrenset. Data må derfor tolkes med varsomhet. Dette gjør at vi velger å bruke gjennomsnittsindeks for hele planperioder som referanse for bestandsutviklingen.

Tabell 2.5.1. Tildelte kvoter, felte dyr, fellingsprosent og fellingsprofiler i delbestand Båtsfjord.

	AR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT					FELLINGSPROFIL			
		fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	kalv	till.-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	kvote	fellings-mål	felte	fellings-%	fellings-%	okse	ku	kalv/
																	1,5 år+	2,5 år+	ungdyr	kalv
BÅTSFJORD	2011	1	1			1	2	1	1			5	5	2	40 %	40 %	Målprofil 2011-14:			
	2012	2				1	2	1			5	4	1	20 %	25 %	max	max	min	min	
	2013	1	1			1	2	2		1		5	5	3	60 %	60 %	60 %	15 %	60 %	30 %
	2014	1			2		2	1	1		3	5	5	5	100 %	100 %	Fellingsprofil 2011-14:			
	Totalt	4	3		2	3	8	5	2	1	3	20	19	11	55 %	58 %	75 %	18 %	36 %	27 %
	2015	1	1		1	1	1	1	1		2	5	5	5	100 %	100 %	Målprofil 2015-18:			
	2016	1	1		1	1	2	2	1		3	6	6	6	100 %	100 %	max	max	min	min
	2017	2		1	1	2	2	1	2	1	1	6	6	6	100 %	100 %	60 %	20 %	60 %	30 %
	2018	1		1	1	2	2	1	2	1	1	5	5	5	100 %	100 %	Fellingsprofil 2015-18:			
	Totalt	2	5		4	4	7	5	3	6	1	22	22	22	100 %	100 %	73 %	14 %	64 %	32 %
	2019	1	1		1	1	2		2	1	2	6	5	5	83 %	100 %	Målprofil 2019-22:			
	2020	1	1		1	1	1		2		3	5	5	5	100 %	100 %	max	max	min	min
	2021	1	1		2	1	1	1	2		3	6	6	6	100 %	100 %	60 %	20 %	60 %	30 %
	2022	1	1		2	1	1	2		1	1	6	6	4	67 %	67 %	Fellingsprofil 2019-22:			
	Totalt	4	4		6	4	5	3	6	2	9	23	22	20	87 %	91 %	82 %		85 %	45 %
	2023	1	2		3	2		2	2	1	3	8	7	8	100 %	114 %	Målprofil 2023-26:			
	2024	1	2		3	2		1	1	2	2	8	7	8	100 %	114 %	max	max	min	min
	2025	1	3		3	3		3	1	1	2	10	9	10	100 %	111 %	60 %	20 %	60 %	30 %
	2026																Fellingsprofil 2023-26:			
	Totalt	3	7		9	7		6	2	5	5	26	23	26	100 %	113 %	61 %	8 %	69 %	31 %

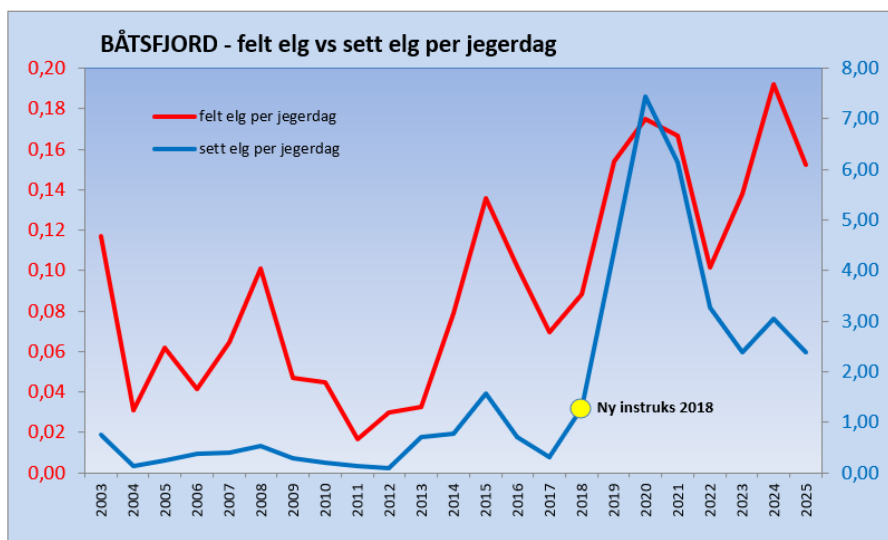
NB! Fellingsprosent kvote er ikke korrigert for tildeling av erstatningskort for kalv under 50 kg (1 kort i 2025).

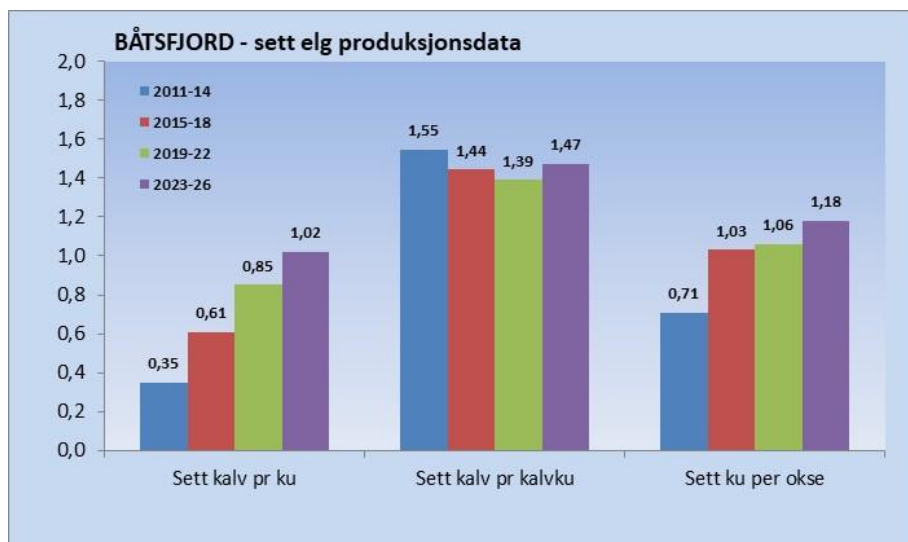
Figur 2.5.1. Felte elg i delbestand Båtsfjord.

Tabell 2.5.3. Sett elg-data for delbestand Båtsfjord, med gjennomsnittsindeks per år og per planperiode.

BÅTSFJORD	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2015-18	2019-22	2023-26
Antall observasjoner	58	42	27	72	143	213	221	129	138	127	157	199	706	422
Sett elg per 8-timers dag	1,57	0,71	0,31	1,27	4,40	7,44	6,14	3,28	2,38	3,05	2,39	0,83	5,17	2,55
Felt elg per 8-timers dag	0,136	0,102	0,069	0,088	0,154	0,175	0,167	0,102	0,138	0,192	0,152	0,092	0,147	0,157
Sett kalv pr ku	0,89	0,86	0,14	0,41	0,71	0,64	1,30	0,84	1,07	1,24	0,88	0,61	0,85	1,02
Sett kalv pr kalvku	1,45	1,33	*	1,57	1,67	1,04	1,37	1,58	1,35	1,57	1,53	1,44	1,39	1,47
Andel ku med kalv	61 %	64 %	0 %	26 %	43 %	34 %	95 %	53 %	79 %	72 %	58 %	41 %	54 %	68 %
Sett ku per okse	0,75	1,00	0,78	1,59	1,09	1,14	0,81	1,26	0,98	1,00	1,55	1,03	1,06	1,18
Andel kalv i bestanden	28 %	30 %	6 %	20 %	27 %	25 %	37 %	32 %	35 %	38 %	35 %	24 %	30 %	36 %
Andel okse i bestanden	41 %	35 %	53 %	31 %	35 %	35 %	35 %	30 %	33 %	31 %	26 %	38 %	34 %	30 %

Figur 2.5.2. Felt elg vs sett elg per jegerdag (8 timers-dag) i delbestand Båtsfjord.

Figur 2.5.4. Produksjonsindeks (kalv per ku - kalv per kalvku - ku per okse) per planperiode for delbestand Båtsfjord.

Tabell 2.5.4. Gjennomsnittlige slaktevekter per år og per planperiode for delbestand Båtsfjord.

	AR	GJENNOMSNIITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)						
		kalv	kvige	ungokse	ku 2 år+	okse 2 år+		
BÅTSFJORD	2020	69,0	3	0	133,0	2	0	0
	2021	60,0	3	0	121,0	2	0	267,0
	2022	71,0	1	135,0	1	0	0	208,5
	2023	68,7	3	102,0	1	136,5	2	0
	2024	68,0	2	131,5	2	133,0	2	151,0
	2025	60,0	3	137,5	2	147,0	1	202,0
	2003-06	71,2	9	0	75,0	1	161,2	6
	2007-10	63,0	7	123,5	2	118,3	3	168,5
	2011-14	67,0	3	0	120,0	1	178,0	2
	2015-18	66,4	7	145,0	1	141,0	6	167,0
	2019-22	66,7	9	128,5	2	132,7	6	0
	2023-26	65,3	8	128,0	5	137,2	5	176,5

Bestandsvurdering

Bestandsplanens mål for Båtsfjord er at bestanden skal holdes stabil på 2022-nivå, men med rom for moderat reduksjon av hensyn til vinterbeitetrykket. En moderat høy produktivitet skal sikres gjennom et ku/okse-forhold mellom 1,0 og 1,5. Det er videre satt som mål for planperioden å opprettholde kalvevekter på over 60 kg i gjennomsnitt.

Store mellomårsvariasjoner i indeksene «felt elg per jegerdag» og «sett elg per jegerdag» kan nok i hovedsak tilskrives lite datamateriale. De store variasjonene gjør det nødvendig å bruke gjennomsnittsindeksener når vi skal vurdere bestandsutviklingen, og tilsvarende bruke gjennomsnittsverdier fra perioden 2019-22 som referanse for ønsket bestandsnivå (framfor enkeltårsindeksen fra 2022). En sammenligning av gjennomsnittlig «felt elg per jegerdag» indikerer at bestanden har hatt en liten økning siden forrige planperiode (2019-22). Gjennomsnittlig «sett-elg per jegerdag» viser det motsatte. De ekstremt høye «sett elg»-verdiene fra forrige planperiode virker imidlertid lite troverdige og bør derfor ikke legges vekt på. For de siste 3 årene viser de to indeksene derimot samme utvikling.

Det observerte ku/okse-forholdet for siste planperiode ligger på 1,2, som er litt høyere enn i forrige planperiode. Kalveratene («kalv per ku» og «kalv per kalvku») har begge økt.

I 2025 felte jaktlagene 9 dyr av en opprinnelig tildelt kvote på 10 dyr. I tillegg ble det felt 1 kalv under 50 kg, som utløste tildeling av erstatningskort, slik at jaktuttak og tildelt kvote reelt sett endte på henholdsvis 10 dyr og 11 dyr. Fellingsmålet (som var 9 dyr i 2025) ble dermed overskredet for tredje året på rad.

Fellingsprofilen er innenfor målprofilen. Dette gjelder både den akkumulerte fellingsprofilen fra planperiodens 3 første år og profilen for 2025 alene.

Hittil i planperioden (per 31.03.2026) er det ikke registrert fallvilt i Båtsfjord. Til sammenligning ble det registrert 1 fallvilt i hele forrige planperiode.

Slaktevekta for kalv er på 65 kg i gjennomsnitt for planperioden så langt. Dette er 5 kg over målvekta.

Når det gjelder eventuelle effekter av siste års avskyting og bestandsstatus før jakta 2026, så vil disse først gjenspeiles i sett-elg-indeksene for 2026. Vi merker oss at fellingsuttaket i 2025 var større enn i de to foregående årene. Dette kan potensielt ha bidratt til å bremse eller stanse bestandsøkningen. Med forbehold om usikkerhet nyttet til det begrensede datagrunnlaget antar vi derfor at bestandsstørrelsen fortsatt er over målsetning, men at bestanden ikke lenger er i vekst. Det registrerte ku/okse-forholdet synes å være godt innenfor målspekket, og økte kalverater indikerer rimelig godt produksjonspotensiale i bestanden.

FeFo la før møtet fram forslag om å videreføre fellingsmål og kvote fra 2025. Lokale representanter i bestandsplangruppa sluttet seg da til vurderingene og kvoteforlaget.

Under møtet kom det inn forslag fra de lokale om å dele Syltefjorddalen-feltet i 2 jaktfelt, som med 2 jaktperioder i hvert felt vil gi 4 jakttilbud til sammen. FeFo var positiv til dette. Som en tilpasning til 4 jakttilbud ble det gjort en liten justering i forhold til FeFo sitt kvoteforslag (1 kalv ble erstattet med 1 ungdyr).

Etter bestandsplanmøtet, nærmere bestemt 16.03, ble det i regi av Båtsfjord kommune gjennomført telling med drone med termisk kamera⁸. Tellingen startet i Østerelvdalen, fortsatte videre til Nordfjord og deretter opp Syltefjorddalen (med sidedaler) opp til Delinga. Tellingen dokumenterte en høy og konsentrert elgbestand i nedre deler av Syltefjorddalen, hvor 37 av totalt 55 elg ble observert. Til sammenligning ble det under helikoptertelling vinteren 2021 registrert 31 elg i Syltefjorddalen (Østerelvdalen ble da ikke telt). Tellingen bekrefter inntrykket fra lokale jegere, som telte 40 forskjellige elg i Syltefjorddalen mot slutten av jakta 2025. Det er også et generelt inntrykk blant lokale brukere av Syltefjorddalen at bestanden har økt mye.

Som en direkte følge av tellingen innkalte FeFo til et nytt møte den 22.03, der både FeFo, kommune, brukerinteresser og nasjonalparkforvalter var representert. Det var enighet i møtet om at vinterbestanden synes å ha økt betraktelig, og at vinterbeitene nå belastes for hardt. Bestandsplanen gir da hjemmel til å redusere bestanden til et nivå som er i balanse med vinterbeitegrundlaget. I møtet ble partene enig om en 80% økning av fellingsmål og kvote. Den utvidede kvoten fordeles med like mange dyr på hvert tilbud, samt en begrenset tilleggsdyrpott som bare andreperiodelagene kan søke på.

Fellingskvote for 2026 – Båtsfjord

På grunnlag av bestandsplan vedtatt med hjemmel i *Forskrift om hjortevilt*, gjennomført telling i mars 2026 og løpende vurderinger underveis, økes fellingsmålet fra 9 dyr til **16** dyr og kvotestørrelsen fra 10 dyr til **18 dyr**. Kvotefordelingen justeres blir som følger:

4 fridyr + **4** okser + **4** ungdyr + **4** kalver + **2** tilleggsdyr = **18** dyr totalt

Kvoten fordeles på **4 jakttilbud** (2 felt med 2-periode-jakt i begge), med 4 dyr per tilbud.

Jakttidene settes til 25.09-07.10 og 08.10-01.11.

Restkvote siste år

Kommunen har ved godkjenning av bestandsplan gitt FeFo en samlet plankvote på 32 dyr og en beredskapskvote på 8 dyr. FeFo er gitt adgang til å overføre all ubenyttet restkvote mellom år. Beredskapskvoten skal primært brukes «til felling av kalv under 50 kg», men den kan også brukes «til å øke kvoten seinere i planperioden dersom bestandssituasjonen tilsier det». Etter 3 år i planperioden gjenstår en tilgjengelig restkvote på 14 dyr, som inkluderer 7 dyr fra plankvoten og 7 dyr fra beredskapskvoten. For å få tilstrekkelig kvote til både å fylle den fastsatte kvoten og til eventuelle kalver under 50 kg, må FeFo derfor søke tilleggskvote på 6 dyr fra Båtsfjord kommune⁹.

---

⁸ Rapport av 16.03.2026. Telling av elg i Syltefjorddalen og Østerelva.

⁹ Søknad om tilleggskvote ble godkjent av Båtsfjord kommune i brev av 26.03.2026.

SAK 4 - EVENTUELT

Erstatningsdyr for kalv under 50 kg

FeFo orienterte innledningsvis om ordningen (se under sak 2).

Tana kommune fremmet i brev til FeFo¹⁰ ønske om å senke vektgrensa for å få tildelt erstatningskort fra 50 kg til 40 kilo. Som begrunnelse for dette viste kommunen under møtet til jaktfelt Searbbat, der det ble tildelt 3 erstatningsdyr i 2025. I tillegg fikk andre lag flytte inn dit. Det ble også tildelt erstatningsdyr i nabofeltet. Den totale beskatningen i området ble da i høyeste laget. Tana kommune ønsket også at de små kalvene skal telle med i maxsgrensa på antall felte dyr per jaktfelt. FeFo gikk med på å redusere vektgrensa for Tana fra 50 kg til 40 kg, samt inkludere kalv under vektgrensa i maksimalt tillatt antall felte dyr per jaktfelt.

FeFo luftet på møtet om alle kalver som det søkes erstatningskort for bør kalles inn til kontrollveining. Dette fikk støtte både fra Tana, Nesseby og Vadsø.

Tellinger

Under bakketelling i Berlevåg-feltet denne vinteren ble det observert 16 dyr. Dette var samme antall som 2025. Telling i Gulgodalen er planlagt i mars når det blir tillatt å bruke scooter der. De lokale ønsket generelt at bestandsplanmøter legges etter 1. mars for å få med tellingen i Gulgo.

I Syltefjorddalen i Båtsfjord ble det i møtet framsatt ønske fra lokalt hold om å gjennomføre telling med drone med termisk kamera, gjerne som et samarbeid med FeFo og nasjonalparkforvaltningen. Kommunen gjennomført en telling med termisk drone den 16.03. Selve gjennomføringen tok 4-5 timer og dekket et stort geografisk område. Telling ble vurdert å være svært god og effektiv både med hensyn til tidsbruk, kostnader, kvalitet og dokumentasjon¹¹.

Tana kommune vurderer også å telle med termisk drone i samarbeid med firmaet «Raggio Drone». Kommunen stilte i møtet spørsmål om når det bør telles for å få tall som er mest relevante for jakt.

Vadsø og Nesseby kommuner har søkt om støtte til gjennomføring av helikoptertelling etter jakta 2026. FeFo har innvilget kr. 50.000 i støtte av en total kostnad på omtrent kr. 400.000. Tilskuddet tilsvarer kostnaden for ca. 2 flytimer (tilsvarende som FeFo dekket ved sist flygning, da flyprisen var under halvparten av hva den er nå). Kommunene ga i møtet uttrykk for at de ikke var fornøyd med tilskuddets størrelse. De lokale mener helikoptertellingene har stor verdi, og anmodet FeFo om å øke bevilgningen.

Endringer i regelverket for flytting, samjakt og tilleggsfelt

I Vadsø, Nesseby, Vadsø og Vardø er det stor lokal misnøye med fjorårets innstramming av regelverket, som sperret muligheten for å inngå samjakt og få tilleggsfelt etter flytting. De lokale var i tillegg misfornøyd med at det er satt en begrensning på bare én flytting per jaktlag. Denne siste regelen har vært gjeldende siden 2020, og ble i tillegg forankret gjennom storvilthøringen i 2023. Hovedformålet med disse endringene har vært å lette administrasjonen for FeFo.

De lokale mener servicenivået med disse endringene er tatt helt ned og ga tydelig uttrykk for det, både skriftlig i brev til FeFo¹² og muntlig i møtet. De lokale ønsket å kunne flytte 2 ganger, og kunne ha samjakt og tilleggsfelt etter flytting. FeFo lovet å ta opp saken internt og komme tilbake med skriftlig tilbakemelding. Slik tilbakemelding ble gitt den 20.03¹³.

Forskrift om fellingsavgift

I henhold til ny viltressurslov er kommunene pålagt å fastsette forskrift om fellingsavgift. Det ble i møtet foreslått at FeFo kan koordinere kommunene slik at satsene for fellingsavgift blir bakt det inn i den felles åpningsforskriften for jakt. En slik felles forskrift for alle kommunene i Finnmark vil være mer oversiktlig enn at hver enkelt kommune lager sine egne forskrifter.

---

¹⁰ Brev av 06.02.2026 fra Tana kommune.

¹¹ Rapport av 16.03.2026. Telling av elg i Syltefjorddalen og Østerelva.

¹² Brev av 05.01.2006 fra Vadsø kommune, Nesseby kommune, Vadsø JFF, Vestre Jaokobselv JFF, Nesseby HJFF og Komagvær JFF.

¹³ Brev av 20.03 fra Finnmarkseiendommen til Vadsø og Nesseby kommuner m.f.

SAK 5 – STJERNEFELTTREKNING

Stjernefelttrekning for Tana, Nesseby, Vadsø og Vardø ble gjennomført i bestandsplanmøtet den 17.02.

For Båtsfjord og Berlevåg ble stjernefelttrekningen gjennomført i eget TEAMS-møte 02.03.

Resultatet fra stjernefelttrekningene, jakttider og fordelingen av kvote på jaktfelt framkommer av kvoteoversiktene under. Lokale reguleringer er gitt under hver tabelloversikt.

TANA KOMMUNE

Vald/delbestand	Feltnavn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Tana	1-Lakta(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	2-Searbbat	1			1		2	25.09-01.11
Tana	3-Nurki(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	4-Buolbmátvuopmi/Polmakdalen(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	5-Ringi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	6-Gollevárri	1			1		2	25.09-01.11
Tana	7-Skiippagurra(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	8-Sáttovárri/Seidafjell	1			1		2	25.09-01.11
Tana	9-Luovttajohka	1			1		2	25.09-01.11
Tana	10-Háná(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	11-Lievlan(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	12-Hárrejávri/Harrevann	1			1		2	25.09-01.11
Tana	13-Petterlund(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	14-Juovavuotna/Austertana (oppl.felt)	1	1		2	2	6	25.09-01.11
Tana	15-Juovaleahki/Juladalen(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	16-Riidoveadji/Riddovei(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	17-Goškesvággi/Lille Molvik	1			1		2	25.09-01.11
Tana	18-Alggašvárri	1			1		2	25.09-01.11
Tana	19-Ráttovuotna/Smalfjord(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	20-Bokcá(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	21-Leiboš	1			1		2	25.09-01.11
Tana	22-Deanudat/Vestertana	1			1		2	25.09-01.11
Tana	23-Golggotjohka/Gulbojok	1			1		2	25.09-01.11
Tana	24-Geassájávri/Sommervann(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	25-Ridoaivi	1			1		2	25.09-01.11
Tana	26A-Máskevárri øst	1			1		2	25.09-01.11
Tana	26B-Máskevárri vest	1			1		2	25.09-01.11
Tana	27-Čoarveskáidi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	28-Hánáskáidi	1			1		2	25.09-01.11
Tana	29-Mohkkeveadji	1			1		2	25.09-01.11
Tana	30-Lišma	1			1		2	25.09-01.11
Tana	31-Horma(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	32-Hillagurra(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	33-Fanasgieddi/Báteng(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	34-Bildam(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	35-Lákšjohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	36-Gurte(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	37-Sirbmá	1			1		2	25.09-01.11
Tana	38-Buljjošvuopmi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	39-Levsse(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	40-Ovddaldasvárri(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	41-Borsi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	42-Loddevári-Linduvári(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	43-Áitevárri(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	44-Leawajohka/Levajok(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	45-Darjohka	1			1		2	25.09-01.11
Tana	46-Áitejohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	47-Gieddeoaivi	1			1		2	25.09-01.11
Tana	48-Vesterbukta(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	49-Rustefjelbma(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	50-Basávzi(*)	1			1		2	25.09-01.11
Tana	51-Savetvuopmi(*)	1			1		2	25.09-01.11
	Grunnkvote	52	1		53	2	108	
	Tilleggsdyr	52					52	
	TOTALKVOTE	104	1		53	2	160	

Lokale reguleringer

- Det kan felles inntil 6 dyr per jaktfelt.
- Det kan tildeles inntil 2 tilleggsdyr per jaktlag. Opplæringsfeltet (felt 14) kan ikke søke tilleggsdyr.
- Flytting til annet ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.
- Vektgrensa for felt kalv som utløser erstatningskort reduseres fra 50 kg til 40 kg. Kalv under 40 kg skal regnes med i maksimalt antall tillatte felling per jaktfelt (se første kulepunkt).

NESSEBY KOMMUNE

Vald/delbestand	Feltavn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Nesseby	1A-Oddajohka/Nyelv(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	1B-Reahpen/Reppen	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	2-Diergi	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	3-Sabetuopmi/Skidalen	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	4-Reikejohka	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	5-Geresborri(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	6-Stivrranat/Styrene	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	7-Suovka/Suki(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	8-Rowejohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	9-Čiesttarákkas(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	10-Rássejohka/Rasjok nedre og øvre(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	12-Aljjaveadji/Allevei(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	13-Nieidavári-Álddajohka/Meskelv	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	15-Stallenvári	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	16-Máttavárjohka/Bergeby vest(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	17-Skoarrojohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	18-Eametoaivi/Kjerringhaugen	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	19-Suovejohka/Bergeby øst(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	20-Bealátjohka/Hammernes(*)	1			1		2	25.09-01.11
Nesseby	21-Gohppejohka(*)	1			1		2	25.09-01.11
	Grunnkvote	20			20		40	
	Tilleggsdyr	10					10	
	TOTALKVOTE	30			20		50	

Lokale reguleringer

- Det kan felles inntil 4 dyr per jaktfelt.
- Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.
- Flytting til annet ledig jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

VADSØ-VARDØ KOMMUNER

Vald/delbestand	Feltavn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Vadsø-Vardø	1-Goaivbæski(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	2-Æimenbæ(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	3-Flintelva	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	4-Jakobselv(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	5-Østervann	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	6-Jålma(*)	1			1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	7-Andersby(*)		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	8-Vinikka(*)		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	9-Gammerabben(*)		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	10-Sabelhaugen		1		1		2	25.09-01.11
Vadsø-Vardø	11-Skallelv 1.periode		1		1		2	25.09-11.10
Vadsø-Vardø	11-Skallelv 2.periode		1		1		2	12.10-01.11
Vadsø-Vardø	1-Vardø 1.periode		1		1		2	25.09-11.10
Vadsø-Vardø	1-Vardø 2.periode(*)	1			1		2	12.10-01.11
	Grunnkvote	7	7		14		28	
	Tilleggsdyr Vadsø felt 1-7	2					2	
	Tilleggsdyr Vadsø felt 8-11	3					3	
	Tilleggsdyr Vardø	1					1	
	TOTALKVOTE	13	7		14		34	

Lokale reguleringer

- Det kan tildeles inntil 1 tilleggsdyr per jaktlag.
- Flytting til annet jaktfelt kan tillates fra og med 06.10.

BERLEVÅG KOMMUNE

Vald/delbestand	Felt navn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Berlevåg	1-Gulgo 1.periode	1			1		2	25.09-07.10
Berlevåg	1-Gulgo 2.periode(*)	1			1		2	08.10-01.11
Berlevåg	2-Berlevåg 1.periode(*)	1			1		2	25.09-07.10
Berlevåg	2-Berlevåg 2.periode	1			1		2	08.10-01.11
	Grunnkvote	4			4		8	
	TOTALKVOTE	4			4		8	

BÅTSFJORD KOMMUNE

Vald/delbestand	Felt navn	fridyr	okse	ku	ungdyr	kalv	sum	Jakttid
Båtsfjord	1-Syltefjorddalen nedre 1.periode(*)	1	1		1	1	4	25.09-07.10
Båtsfjord	1-Syltefjorddalen nedre 2.periode	1	1		1	1	4	08.10-01.11
Båtsfjord	2-Syltefjorddalen øvre 1.periode(*)	1	1		1	1	4	25.09-07.10
Båtsfjord	2-Syltefjorddalen øvre 2.periode	1	1		1	1	4	08.10-01.11
	Grunnkvote	4	4		4	4	16	
	Tilleggsdyr	2					2	
	TOTALKVOTE	6	4		4	4	18	

Alta/Vadsø 15.04.2026

Ref. Anders Aarhun Ims & Kristin Hornset

Arkivsaksnr: 2026/3962-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 16.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	14/26	27.04.2026

Varangerhalvøya nasjonalpark - høring - utredning av alternativer for organisering av verneområdeforvaltere

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre støtter foreslått alternativ 2 som ledd i å styrke verneområde forvaltningen. *Å samle arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere som modell for videre organisering av verneområdeforvalterne.*

Det forutsettes

- Økt øremerket tildeling per forvalterstilling fra 1 mill til 1,3 mill per stilling
- Synliggjøre øremerking av midler per forvalterstilling i Prop. 1S
- Klargjøring av roller knyttet til faglig oppfølging av forvalterne
- Klarere skille mellom arbeidsgiver og styret i dokumentforvaltning
- Gi arbeidsgiver økt fleksibilitet i bruk av forvalterressurser mellom styrer.
- Innføring av "Forvalterskolen"
- Forvaltersamlinger
- Gjennomgang av forvaltningsknutepunkter
- Formalisere samarbeidet med besøkssenter
- Legge til rette for SNOs tilgang til forvaltningsknutepunktene

Det vil være viktig å sikre at verneområdestyrene fremstår som selvstendige organer i dokumentasjonsforvaltningen.

Saksopplysninger

Miljødirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet (KLD) utredet hvordan verneområdeforvalterne kan organiseres for å styrke forvaltningen av verneområdene. Ny organisering skal utredes innenfor gitte rammer; utredningen er avgrenset til verneområdeforvalternes organisatoriske tilknytning. Verneområdestyrenes instruksjonsmyndighet overfor forvalterne skal videreføres, og forvalterne skal fortsatt være lokalisert nær verneområdene.

Bakgrunnen for oppdraget er kjente utfordringer ved dagens organisering, der statsforvalterne har arbeidsgiveransvar for forvalterne, mens verneområdestyrene har instruksjonsmyndighet for forvalternes tid og oppgaver. Utfordringene er knyttet til uklar rolle- og ansvarsfordeling mellom aktørene, begrenset kapasitet til daglig ledelse og faglig oppfølging, liten fleksibilitet i ressursbruk, varierende opplæring og kompetansestøtte, samt uklar rolleforståelse mot publikum.

Samtidig trekkes det frem viktige styrker ved dagens ordning, særlig forvalternes tilknytning til statsforvalternes fagmiljøer.

Utredningen vurderer fire hovedalternativer:

1. Beholde dagens ordning i all hovedsak, men ser på bedringspunkter i denne
2. Samling av arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere
3. Samling av arbeidsgiveransvaret hos Miljødirektoratet
4. Opprette en egen organisasjon

Alle alternativene forutsetter gjennomføring av en rekke felles tiltak, blant annet tydeligere rolleavklaring – både internt og ut mot publikum, styrket opplæring, styrket daglig ledelse og mer lik organisering.

På bakgrunn av en samlet vurdering **anbefaler Miljødirektoratet alternativ 2 – å samle arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere**. Sammenlignet med dagens organisering, mener

Miljødirektoratet at dette alternativet vil gi bedre forutsetninger for styrket ledelse og samlede fagmiljøer, samtidig som man ivaretar tilknytningen til Statsforvalteren.

Miljødirektoratets vurdering av virkninger av å velge de ulike alternativene

Tabell 4 - Oppsummering av vurderte virkninger for alternativ 1-4⁸

Endringspunkt til vurdering	0- alternativet/ dagens org.	Alt.1 Dagens org. med endringer	Alt. 2 – Fåfall embeter	Alt 3 – Miljø- direktoratet	Alt. 4 – Egen org.
Gir mer lik organisering av forvalterne og styrker daglig ledelse	0	+	++	+++	+++
Styrker det faglig nettverket og bedre erfaringsdeling mellom forvaltere	0	+	++	+++	+++
Gir mer fleksibilitet i fordeling av oppgaver	0	+	++	+++	+++
Gir bedre forhold for opplæring og veiledning for forvalterne og styrker kompetanse	0	+	++	+++	++
Tydligere rolleavklaring mellom aktørene i organisasjonsmodellen	0	++	++	0	+++
Tillit til verneområdeforvaltningen hos publikum	0	+	+	--	++
Økte forvaltningsgevinster på tvers av alle verneområder som forvaltes av styrer og statsforvaltere	0	+++	++	--	--
Ressursbehov sammenliknet med dagens ordning (kapasitet og budsjettmidler)	0	-	-	--	---

⁸ Score gitt for hvert endringspunkt i matrisen angir den relative forskjellen i endringer mellom alternativene. Den endelige vurderingen er derfor ikke en direkte summering av pluser og minuser på tvers av de ulike endringspunktene.

7.2 Tilråding med begrunnelse

Miljødirektoratet anbefaler alternativ 2 – Å samle arbeidsgiveransvaret hos et fåtall statsforvaltere som modell for videre organisering av verneområdeforvalterne.

Tilrådingen baserer seg på en helhetsvurdering av de fire alternativene som er utredet samt nullalternativet, vurdert opp mot samtlige endringspunkter beskrevet i kap. 6.1.

Rammene og avgrensningene for oppdraget gir føringer for hvilke tiltak vi kan foreslå å innføre for alle alternativene. Det gir igjen utslag på i hvor stor grad vi kan oppnå positive virkninger på de endringspunktene vi er bedt om å vurdere. Med disse forutsetningene har vi forsøkt å finne tiltak som vil gi positive virkninger samtidig som det ivaretar verneområdestyrets faglige instruksjonsmyndighet overfor forvalterne.

Vi mener dagens organisering uten endringer (nullalternativet) ikke tilstrekkelig ivaretar de viktigste punktene som bidrar til å sikre god oppfølging av forvalterne og dermed vil en videreføring uten endringer heller ikke bidra til en styrket forvaltning av verneområdene.

Utredningen har kartlagt og beskrevet en rekke positive virkninger ved alternativ 3 (Miljødirektoratet) og alternativ 4 (egen organisasjon). Sistnevnte vil kunne ha en særlig positiv virkning knyttet til rolleavklaring og -forståelse, både innad i organisasjonsmodellen og mot publikum. Begge disse alternativene innebærer en samling av forvalterne i en felles enhet som vil gi desidert best utslag på lik organisering og ledelse. Samtidig har også disse to alternativene klart negative utslag på andre

virksomheter som vi mener bør vektas tungt. Dette er særlig knyttet til ivaretagelse av tilliten til forvaltningsordningen og forvaltningsmessige gevinster på tvers av alle verneområder som forvaltes av styrever og statsforvaltere.

Forvaltningsorganer bør generelt sett organiseres slik at det samsvarer godt med et forvaltningsorgans faktiske oppgaver og rolle. Slik sett ville alternativ 4 der det opprettes et eget organ for sekretariatet i større grad gjenspeile forvalternes rolle og oppgaver fremfor at de ansettes i Miljødirektoratet eller hos statsforvalteren.

Vi mener at en ansettelse hos statsforvalteren (alternativ 1 eller 2) gir et bedre utgangspunkt for en god rolleavklaring mellom aktørene og dermed styrking av tilliten til forvaltningen enn en ansettelse i Miljødirektoratet (alternativ 3). Vi viser i den forbindelse til at statsforvalteren, som styrene, er forvaltningsmyndighet for verneområder og slik sett på samme forvaltningsnivå i verneområdeforvaltningen. Videre vil eventuelle ulemper med å bli assosiert med Miljødirektoratet som overordnet myndighet/klageinstans unngås ved en ansettelse hos statsforvalteren. Statsforvalterens adgang til å klage på styrenes vedtak vurderes ikke å være problematisk forvaltningsmessig, men er en innarbeidet ordning.

Statsforvalterne har også kunnskap og erfaring om å være førsteinstans i forvaltningen som er svært nyttig for forvalterne og styrene. Tilgangen på denne kunnskapen vil ikke kunne nyttiggjøres i samme grad dersom de plasseres hos Miljødirektoratet eller i en egen organisasjon.

Alternativ 2 er vurdert å ha jevnt over positive virkninger for alle punktene som er kartlagt og er ikke vurdert å ha noen tydelige negative virkninger.

I tillegg mener vi det bør tillegges vekt at underlaget for utredningen også viser at mange er fornøyde med dagens organisering der statsforvalterne er arbeidsgiver og ønsker videre organisasjonsmessig tilknytning for forvalterne hos statsforvalterne. I styrenes innspill til oppdraget var flere styrever positive til å videreføre dagens ordning, men med endringer.

Arbeidsgiveransvar hos statsforvalterne ivaretas også i alternativ 2, selv om vi har forståelse for at noen forvaltere vil oppleve det problematisk å bytte arbeidsgiver. Vi mener likevel at det kan gi større positive gevinster innenfor en løsning med statsforvalterne som arbeidsgiver ved å samle forvalterne hos færre embeter, særlig knyttet til mulighetene for styrket ledelse og bedre faglig oppfølging.

De positive virkningene for alternativ 2 forutsetter da at de embetene som får arbeidsgiveransvar får økte ressurser, se kap. 7.3 *Forutsetninger for vellykket gjennomføring*. Vi vurderer det også slik at en samling av forvalterne hos færre statsforvalterembeter kan gi mulige "stordriftsfordeler".

Selv om ressursbehov ikke er et av de vektlagte punktene vi har vurdert i vår tilrådning, er det like fullt relevant å nevne at alternativ 3 og 4 er vurdert å ha vesentlig større administrative kostnader/ressursbehov enn alternativ 1 og 2. Det er særlig knyttet til opprettelse av en rekke nye stillinger, etableringskostnader (spesielt for alternativ 4) og økning i ressursbehov for administrative funksjoner.

Vi mener at det er hensiktsmessig at forvaltningen av verneområdene ligger på færrest mulig nivå, og at dette ivaretas best ved at forvalterne er ansatt hos statsforvalterne. Da sitter forvalterne sammen med fagmiljøet som er ansvarlig for forvaltning av verneområder hvor statsforvalterne er forvaltningsmyndighet. Av samme årsak mener vi at det ikke er hensiktsmessig å utvide forvaltningsfamilien med ytterligere én organisasjon slik som i alternativ 4. Evaluering av forvaltningsordningen pekte på fragmenteringen av verneområdeforvaltningen ved innføringen av dagens forvaltningsmodell. Selv om innføring av en egen organisasjon kan gi flere positive virkninger som belyst i kap. 4, kan det samtidig bidra til oppbygging av parallellkompetanse over flere aktører innenfor forvaltningen og spredning av fagmiljøene.

En gjennomføring av alternativ 2 innebærer at et utvalg av statsforvalterne vil få et større ansvar for oppfølging av forvalterne enn i dag. Vi har foreslått tiltak vi mener vil bidra til at embetene får tilført økte ressurser som gir den nødvendige kapasiteten til å forvalte denne rollen på en god måte.

Vi har også vært opptatt av å finne tiltak som ikke bare skal sikre forvaltere og arbeidsgiver gode løsninger for videre organisering, men at tiltakene også bidrar til å styrke forvalternes rolle som sekretariat for styrene. Slik skal forvalterne settes i stand til å utøve sin sekretariatsoppgave på en enda bedre måte og dermed styrke beslutningsgrunnlaget til verneområdestyrene når de fatter sine vedtak. Vi mener derfor at vår tilrådning til organisering, med de foreslåtte tiltakene, vil ha en direkte positiv virkning på verneområdestyrenes mulighet til å utøve sin forvaltningsmyndighet på en god måte.

Vurdering

Nasjonalparkstyret har tidligere vært hørt om hva en utredning om tema burde inneholde. Forvalter ser at det aller meste er omtalt i høringen, som er svært grundig. Tidligere uttalelse fra styret i saken er vedlagt.

Bakgrunnen for oppdraget var kjente utfordringer ved dagens organisering, der statsforvalterne har arbeidsgiveransvar for forvalterne, mens verneområdestyrene har instruksjonsmyndighet for forvalternes tid og oppgaver. Utfordringene er knyttet til uklar rolle- og ansvarsfordeling mellom aktørene, begrenset kapasitet til daglig ledelse og faglig oppfølging, liten fleksibilitet i ressursbruk, varierende opplæring og kompetansestøtte, samt uklar rolleforståelse mot publikum.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyres tidligere uttalelser har påpekt at Statsforvalteren har små budsjett til forvaltning av verneområdene, og også lite administrative ressurser til å følge opp nasjonalparkforvalterne.

Det er foreslått flere forslag til løsninger hvor flere alternativer kan være aktuelle, men Miljødirektoratet kommer til at alternativ 2 vil være best, og samtidig være minst ressurskrevende å innføre.

Å overføre nasjonalparkforvaltere til en enhet i Miljødirektoratet vil kunne gi svekket lokal forvaltning, og gi rolleproblemer.

Å etablere en egen ny enhet med verneområdeforvaltere og nasjonalparkforvaltere vil være mest ressurskrevende, og ta lengre tid å få på plass.

Å videreføre dagens ordning vil ikke medføre økte ressurser til en seksjonslederstilling hos noen statsforvaltere som kan koordinere forvalterne, som i alternativ 2.

Forvalter innstiller på at man støtter Konklusjon i høringen om at alternativ 2 vil være best for å styrke verneområdeforvaltningen.

Arkivsaksnr: 2024/11914-0

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 22.01.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidutvalget for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	AU 1 - 25	14.1.25

Tilbakemelding til KLD om arbeid med organisering av verneområdeforvaltere

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahceceštivra - 14.01.2025

Vedtak

Styreleder og forvalter lager en uttalelse basert på saksfremlegget som legges frem i møtet. Det fokuseres på den mest hensiktsmessige fremtidige praktiske organisering, med hensyn til arbeidsgiveransvar og behov for de nødvendige ressursforhold.

Enstemmig.

Forvalters innstilling

Innspill formidles muntlig i møte med KLD. Dette ettersendes skriftlig. Innspill avgjøre i arbeidsutvalgsmøte.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyrene er invitert til å gi innspill til Klima og miljødepartementets initiativ for «*utredning av organisering av verneområdeforvaltere*» Ref. brev av 5.12.24.

Dette i Teamsmøte 21 januar kl. 12-14, hvor hvert verneområdestyre har 2 min taletid. Skriftlig innspill kan ettersendes.

Dette er en videre oppfølging av en riksrevisjonsrapport om forvaltningsordningen fra 2014. Miljødirektoratet har tidligere svart ut hvordan de skulle følge opp riksrevisjonsrapporten i vedlagt brev av 31.05.2021 (vedlagt).

Klima- og miljødepartementet mener at det er behov for å se nærmere på hvordan verneområdeforvalterne bør være organisert for å sikre best mulig forvaltning av verneområdene. Departementet tar sikte på å gi Miljødirektoratet et oppdrag om å gjennomføre en slik utredning.

Styrene er velkomne til å uttrykke sine syn, inkludert hva et oppdrag om en slik utredning bør inneholde.

«Departementet ønsker derfor, gjennom et oppdrag til Miljødirektoratet, å gjennomgå den organisasjonsmessig tilknytningen og øvrig organisering av verneområdeforvalterne, og utrede ev. endret organisering, med mål om å styrke forvaltningen av verneområdene.

«Departementet mener at det er sentralt at verneområdestyrene involveres tett gjennom hele prosessen. Departementet tar derfor sikte på å presisere i oppdragsbrevet at styrene skal inviteres til et oppstartsmøte, at det bør etableres en referansegruppe med representanter fra noen utvalgte styrer som involveres i det fortløpende arbeidet, og at styrene skal få anledning til å avgi sine synspunkt på et eventuelt forslag til ny organisering før direktoratet sender sin tilråding til departementet.»

Vurdering

Nasjonalparkforvalterne som ressurs for styrene kjenner godt til hvor skoen trykker angående muligheter for å forbedre verneområdeforvaltningen. Nasjonalparkforvalterne har sammen med styrelederne god oversikt og kjenner historikken på fagfeltet. Nasjonalparkstyrene har således en viktig stemme ovenfor Klima og miljødepartementet for å finne en god organisering fremover.

- ✓ I tillegg til at verneområdestyrene involveres tett i prosessen for en utredning bør en referansegruppe for utredningen inneholde verneområdeforvaltere fra ulike type styrer i hele landet.

Departementet foreslår at utredningen omfatter alternativene:

- samle arbeidsgiveransvar hos kun et fåtall statsforvaltere
- samle arbeidsgiveransvar hos Miljødirektoratet, f.eks. som en underavdeling i Statens naturoppsyn,
- opprette en egen organisasjon med egen ledelse, men der fellestjenester (arkiv, lønn osv) håndteres av direktoratet
- overføre arbeidsgiveransvar til hvert enkelt av de 44 styrene.

- ✓ Vi ser *ikke hensikten* i å gjøre en såpass bred utredning uten at det er ambisjoner om å styrke forvaltningen av verneområder betydelig. Hvis ikke kan man heller i utgangspunktet heller vurdere hvordan man med enkle grep kunne ha forbedret dagens ordning. Mye fungerer i dag og kan justeres for en optimalisering med samme ressurstilgang. Om man planlegger en betydelig økt finansiering er man positiv til en breiere utredning mht. de tre første punktene i punktlisten over.
- ✓ Særlig å overføre arbeidsgiveransvaret til styrene selv vil bryte med dagens forvaltningsprinsipper og vil kunne gi utfordringer og ulikheter nasjonalt. Møte med styrelederne i Troms og Finnmark 9.1 tilsier at få er positive til at styret selv får arbeidsgiveransvar, og en slik ordning og alternativet bør utelates i en utredning.

Nasjonalparkforvalterne er i dag ansatt hos Statsforvalterne, men verneområdestyret bestemmer over arbeidstiden og prioritering.

Forvalter viser til at Statsforvalterens miljøavdeling i Troms og Finnmark mangler åpenbart ressurser til å ha nok ansatte til å følge opp forvalterne 100% optimalt. Det er svært få fagpersoner og mange oppgaver. Om hensikten er å styrke all verneområdeforvaltning litt, bør man styrke et fåtall statsforvaltere hvor Statsforvalteren i Troms og Finnmark åpenbart er en av disse. Dette vil også gi effekt for de små verneområdene som ikke forvaltes lokalt. I dag er det åpenbare forskjeller i ressursbruk mellom områder forvaltet lokalt og de som er forvaltet av Statsforvalteren.

- ✓ Varangerhalvøya nasjonalparkstyre støtter Klima og Miljødepartementets fokus på å sikre en best mulig forvaltning av verneområdene. Mange verneområder med verneverdier er tildelt alt for lite fokus, især områder som ikke forvaltes lokalt. Noen av disse kunne sikkert vært forvaltet av eksisterende verneområdestyrer. Få personer jobber med verneområdene helhetlig. Departementet bør se på om ressurser benyttes optimalt. Noen verneområdestyrer burde kunne ha kapasitet til å forvalte flere små verneområder innen sin region, især styrer som forvalter nasjonalparker som er «små» i areal, har få dispensasjonssøknader og disponerer en heltidsstilling. Det vil gi en noe bedre ressursutnyttelse. Det er få ansatte i regional naturforvaltning. Kommunene har vanligvis ingen.

Vi forvalter i dag 4 verneområder i tillegg til Norges sjette største nasjonalpark. Vi ser at flere naturreservater forvaltet av Statsforvalteren i randsonen av våre områder gis ufortjent lite oppmerksomhet grunnet ressursmangel, inkludert en rekke nasjonalt viktige fuglefjell hvor koloniene nå er i ferd med å forsvinne helt, uten at norsk naturforvaltning fanger det opp for å belyse årsaker, og gjøre tiltak (Makkaur naturreservat og Ekkerøy naturreservat). Med en forvalterstilling til kunne vi ha tatt ansvar for flere områder og gjennomført forvaltningsplanarbeid raskere.

Utredningen bør vurdere om flere styrer som forvalter store områder og flere områder bør få tildelt flere nasjonalparkforvalterstillinger. Dette vil også styrke fagmiljøene på knutepunktene.

- ✓ Styret vil peke på at Statsforvalterne, som forvalterne er ansatt hos har opplevd en reduksjon i antall stillinger ved avskaling av budsjetter ved avbyråkratiseringsreformen. Færre jobber med naturforvaltning og forvaltning av verneområder i dag enn før avbyråkratiseringsreformen trådte i kraft, og det betyr at administrativ oppfølging av forvalterne ved administrasjon gradvis kan ha blitt uforholdsmessig høy i Miljøavdelingene hos Statsforvalterne. Disse bør styrkes for å oppnå en bedre verneområdeforvaltning. Alternativet med å opprette en egen avdeling hos Statsforvalteren som følger opp nasjonalparkene og verneområdene er et aktuelt alternativ.

Hva bør et oppdrag inneholde?

- ✓ Er finansiering ved øremerkede midler til hver nasjonalparkforvalterstilling til Statsforvalterembedet tilstrekkelig siden ordningen trådte i kraft? Kostnadene er økt siden ordningen trådte i kraft i 2010/11. Stillinger som eksisterer fra starten er øremerket 1 million i årlig budsjett, mens nyopprettede forvalterstillinger i 2024 utgjør mer (eksempelvis for LoppHAVet marine verneområde). Dagens budsjett tilsier at 1 million i øremerkede midler til hver stilling kan bli for lite. Dette går utover budsjetter for reiseutgifter etc.

Departementet mener det er ønskelig å oppnå følgende:

- styrke samlingen av fagmiljøet som verneområdeforvaltere utgjør
- bedre forhold for veiledning av og dermed styrket kompetanse hos forvalterne
- øke erfaringsdelingen mellom forvalterne

I Troms og Finnmark er det månedlige møter med erfaringsdeling blant forvalterne. Forvalterne har årlige fysiske samlinger i tillegg til forvaltersamlinger hos Miljødirektoratet hvert annet år, samt Teamsmøter med ulike fagtemaer.

Geografisk spredning av verneområdene gjør at det vil sitte forvaltere spredt i landet uansett. Det viktigste er at de sitter i funksjonelle fagmiljøer sammen med Statens naturoppsyn, fjelltjeneste, fjellstyrer, utmarkslag eller forskningsmiljøer. Da hvor de enkelte aktørene faktisk er tilstede på knutepunktet. Dette forstår vi ikke gjelder i dag på flere knutepunkter. På vårt knutepunkt er alle etater tilstedeværende jevnlig slik at effekten av samlokalisering nyttes.

- mer fleksibilitet i fordeling av oppgaver ifm. sykdom, vakanser mv. eller pga. ulike ressursbehov mellom områder.

Dette kan løses med samarbeidsklynger eller fastsetting av rutiner. Slik at alle forvaltere med tilsvarende verneområdetyper har et samarbeid og kan støtte hverandre ved sykdom og vakanser.

- lik organisering av forvalterne og styrket daglig ledelse mtp. organisering av arbeid, fordeling av oppgaver mv.

Verneområdeforvalter er i dag daglig leder og gjennomfører på styrets oppdrag i samarbeid med styreleder. Vi kjenner ikke til at noen forvaltere ikke gjennomfører det de skal i dag. Om departementet mener ressurser prioriteres feil kan det gis klarere føringer til hva som skal prioriteres først.

- bedre håndtering av rollefordeling

Rollefordeling relatert til statsforvalter kunne vært tydeligere i saksbehandlingssystemet. I dag får mottaker av brev fra verneområdestyrene med tittel «melding fra statsforvalteren». Det er svært uheldig. Adresse for postmottak til nasjonalparkstyrene burde også vært annerledes enn statsforvalterens. Det er gitt lovnader om at dette kunne etableres tidligere.

- mer helhetlig forvaltning mellom verneområder

Dette kan samordnes mer ved at verneområdeforvaltere med like type områder og tema knyttes tettere i nettverk for deling av erfaringer ved digitale møter. Sterkere føringer til Naturmangfoldlovens § 48. Områdene er svært ulike og styrene har alt slags typer av saker, noen har svært mange og noen har få.

- tettere samarbeid med Statens naturoppsyn

Vi har i dag et tett og godt samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Men vi ser at det gis føringer nasjonalt som synes å utvikle seg til å fokusere SNO ressursene til tema som nasjonalparkstyrene nødvendigvis ikke har behov for, og slik at SNO ikke forblir like relevant som feltapparat, som de var når de først ble opprettet. Med endret verneområdeforvaltning fra 2015 hvor folk i større grad inviteres til å besøke de store verneområdene, blir det større behov for et feltapparat som både kan ha begrenset politimyndighet og gjennomfører praktisk skjøtselsoppgaver som tilsyn med alle typer

verneskilt, enkelt vedlikehold av bålplasser og gapahuker, klopplegging, føring av ved til bålplasser, tømning av doer, vedlikehold på hengebruer og føring av ved til åpne hytter i verneområdene der det er behov. Statens naturoppsyn fokuserer nå mer på tilsyn med nasjonale miljøverdier og forebygging av miljøkriminalitet og avviser flere typer oppdrag enn før. SNO – stillingene med fokus på nasjonalparkene kan bli vannet ut med en rekke multifunksjonelle oppgaver. Rovviltarbeidet synes også å spise stadig mer av andre oppgaver knyttet til truede arter og vernet natur. Dette bør utredes. Oppgaver som føring av ved, vedlikehold, klopplegging prioriteres ikke. Dette gir en mer omstendelig verneområdeforvaltning hvor tjenestene må kjøpes eksternt og øker kostnadene.

Klima og miljødepartementet bør jamfør Naturoppsynslovens § 2 gi Statens naturoppsyn føringer som ivaretar at man også i større grad kan påta seg praktiske skjøtseloppgaver i verneområdene, i takt med verneområdestyrenes ønsker.

I dag fins ikke dialogforum mellom nasjonalparkstyrene nasjonalt og Statens naturoppsyn sentralt angående diskusjonsfora for forventninger og behov hos verneområdeforvaltningen VS prioritet på arbeidsoppgaver hos Statens naturoppsyn.

- tettere samarbeid med besøkssentrene

I Troms og Finnmark har kun de eldste nasjonalparkene egne besøkssentre. Vi kan ikke se at disse prioriteringene har medført en satsning på nasjonalparkene i nord ved at det etableres flere besøkssentre – det ville kunne gitt lokale ringvirkninger. Samtidig ser vi at man i Sør-Norge har opptil flere besøkssentre knyttet til en og samme nasjonalpark. Flere av nasjonalparkene i nord burde vært tildelt flere nasjonalparkstillinger for å kunne følge opp arbeidsomfanget enda bedre.

- bedre fungerende knutepunkter

I Varanger har man et fungerende knutepunkt med et sterkt fagmiljø, sentralt plassert i forhold til verneområdenes beliggenhet mht. kjøreavstander og tilgjengelighet. Dersom man har åpenbare kandidater som ikke har dette, bør man plukke ut disse og fokusere på hvordan man kan få det til også der.

- Man bør også utrede om dagens nasjonalparkstyrene kan påta seg sommerarbeidere for å inkludere ungdom i større grad, samt frivillige som tilbyr sin arbeidskraft som ressurs i verneområdeforvaltningen. Dette er vanlig forøvrig i Europa. Organisering via Statsforvalteren har gitt utfordringer da bemanningen er såpass lav.
- En utredning bør også se på om nasjonalparkforvalterne har de nødvendige ressurser, herunder tjenestebil og for de aller største nasjonalparkene i nord mangler også tilgang til snøskuter og ATV som er tilgjengelig til enhver tid. Det er store kjøreavstander med opptil 4 timer østover rundt verneområdet og 3 timer å kjøre bil østover. Både Varangerhalvøya nasjonalpark og Anarjohka nasjonalpark har etterspurt ordning for tjenestebil eller snøskuter. Bruk av private biler og leiebiler/ leiekjøretøy er ikke optimalt. Bilene er ikke merket og det gjør at man fremstår usynlig i lokalmiljøet i møte-, tiltaks- og skjøtselssammenheng. At en statlig aktør ikke har tjenestebiler når ansvarsområdet er såpass stort i areal og utadrettet virksomhet såpass stor er svært uvanlig. Forvalteren har mye utadrettet virksomhet i området, som hos oss er svært stort i areal fordelt på 4 kommuner.

Innspill til KLD fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

- Vi ser ikke hensikten i en brei utredning; om ikke verneområdeforvaltningen skal styrkes med mer ressurser.
- Dagens ordning knyttet til Statsforvalteren kan godt utredes først.
- Nasjonalparkstyret er ikke interessert i å få arbeidsgiveransvaret. Dette alternativet bør utelates i utredningen.
- Nasjonalparkforvaltere fra ulike deler av Norge med ulike type styrer bør være representert i utvalget for utredning. De vet hvor skoen trykker.
- Det mangler ressurser hos styrer med ansvar for de størst og flest områder. Ingen nye nasjonalparkstillinger er tildelt i Troms og Finnmark. Ressurssituasjoner bør utredes.
- De største nasjonalparkene har behov for tjenestebil. Noen også snøskuter og ATV. At en statlig aktør ikke har tjenestebiler når ansvarsområdet er såpass stort i

areal med såpass utadrettet virksomhet, ofte på dårlige veier er svært uvanlig. 2000 km²
(OSLO – BERGEN = Vadsø – syltefjorddalen t/r)

- Vi kan gjerne ta over ansvar for flere naturreservater, vi har to fuglefjell i randsonen av nasjonalparken – som får lite oppmerksomhet og nå er i ferd med å dø ut. Om vi får flere stillinger.

- Er Nord Norge godt nok dekt med besøkssenter? Norges 6 største nasjonalpark underkommuniseres uten nasjonalparksenter. I sør har noen parker flere senter.

Bør utredes.

- Feltressursen i Statens naturoppsyn blir stadig mer multifunksjonell og tid til nasjonalparkene spises opp. Takker nå nei til skjøtselsoppgaver med tilrettelegging som besøksforvaltningen krever. Det bør utredes om feltressursene skal knyttes sterkere til styrene.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2024/11914-0 432.3

Deres ref.

Dato 22.01.2025

Organisering av verneområdeforvaltere - Svar fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - KLD

Vi viser til brev fra KLD av 5.12.2024 deres ref. 23/2148, om utredning av organisering av verneområdeforvaltere.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tok stilling til dette i arbeidsutvalgsmøte 14 januar 2025 i AU sak 1 -25, samt gav innspill i Teamsmøte med KLD 21.01.2025.

Skriftlig tilbakemelding er vedlagt, inkl. innspill i møtet.

Med hilsen

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjårgga álbmotmeahccestivra/ Varenkinniemen kansalistarhaan styyri

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 Svar fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre om arbeid med organisering av verneområdeforvaltere - KLD
- 2 Talepunkt møte KLD - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre (002)

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Miljødirektoratet

Postboks 700
Postboks 5672 Sluppen

9815 VADSØ
7485 TRONDHEIM

Nasjonalpark Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras
Naturresevat Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Arkivsaksnr: 2026/1956-3

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 22.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	15/26	27.04.2026

Arbeid med forvaltningsplaner Varangerhalvøya nasjonalpark m.fl. Organisert ferdsel

Forvalters innstilling

Tema organisert friluftsliv, søknadsplikt ved organisert ferdsel, ferdselsformer med søknadsplikt og retningslinjer gjennomgås.

Saksopplysninger

Arbeidsdokument er sendt ut på mail.

Vurdering

Arbeidet baserer seg på verneforskriftene for de tre verneområdene, og vi jobber videre med utkast til forvaltningsplan som i sin tid ble påbegynt av Fylkesmannen i Finnmark (da de var forvaltningsmyndighet til 2011), og slutfører. Utkast til plan drøftes med rådgivende utvalg underveis, frem til komplett utkast foreligger.

Friluftsliv, jakt og fiske

Status

Verneområdene er mye brukt til utøvelse av friluftsliv, jakt og fiske både av lokalbefolkningen og tilreisende. Det er ikke gjort noen undersøkelser på utviklingen i antallet som bruker verneområdene fra opprettelsen av vernet. Siden 2018 har det vært en trampeteller på sti til Nattfjelldalen, som har vist en jevn økning av gående med etablering av infomateriell om nasjonalparken i brosjyrer og på nett. I 2025 og 2026 er noen passeringstellere benyttet på utvalgte stier for å kunne ha sammenlikningsgrunnlag senere. (Syltevikmoan i Sandfjorddalen, Komagdalen og Nattfjelldalen) Besøksutvikling følges for øvrig i kjernen av nasjonalparken langs linjehytteruta via hyttebøkene. Ved infopunkt Kiberg er det en besøksprotokoll som viser besøk fra 1 juni og ut september.

Jakt

Randsonene er mye brukte jaktområder for småviltjakt og i de skogkledde dalene foregår det hvert år elgjakt. Elgstammen er i økning, med stadig flere jaktfelt. Verneområdene berører elgjaktfelt nr. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 10 og 11 i Vadsø kommune, elgjaktfelt nr. 17, 18, 19 og 21 i Nesseby kommune og to elgjaktfelt i Båtsfjord kommune med to perioder hver. Det er også jakt på elg i Vardø kommune, med et vald som har to perioder.

Småviltjakten trekker mange jegere til områdene. Spesielt de vestre delene av nasjonalparken er populær områder for rypejakt og er et av områdene i Finnmark i hvor jaktrykket er størst de første ukene. Jakobselvkroken og områder ved barmarksløypa dit langs Bergebyelva benyttes med bil og ATV, med etablering av jaktleire for utgangspunkt for dagsturer. Det samme gjelder langs kjørespor til Ner slåtta på østsiden av Jakobselva.

Fiske

Fiske er en viktig aktivitet for befolkningen på Varangerhalvøya. Områdene har gode fiskemuligheter i både innsjøer og elver. Om sommeren kommer det også mange tilreisende fiskere til området for å fiske laks, sjørret og sjørøye i de mange elvene. De fleste elvene på Varangerhalvøya har sine kilder inne i nasjonalparken og det flate landskapet gjør at sjøvandrende laksefisk kan gå langt innover fjellet.

Det er sju elver på Varangerhalvøya hvor det går sjøvandrende laksefisk når verneområdene; Bergebyelva, Jakobselva, Skallelva, Komagelva, Sandfjordelva, Vesterelva og Syltefjordelva. Det er i fiskesesongen stor ferdsel langs elvene, noe som enkelte plasser fører til slitasje og en del forsøpling. Fiskeoppsynet i de enkelte elvene forestår rydding av søppel fra de mest brukte fiskeplassene.

Fisket etter innlandsfisk foregår både i innsjøer og elver. De beste områdene for fiske etter innlandsfisk finner man i området nord for Komagelva og området mellom Bergebydalen og Jakobselvdalen. Syltevikvannet helt nord i landskapsvernområdet er også et populært fiskevann.

Fokus på at det ikke legges igjen fisk på isen etter isfiske er aktuelt relatert til å ikke fore rødreven i høyfjellet, som er en konkurrent for fjellrev. Matrester bør heller ikke legges igjen langs lakseelvene.

KART

Generelt friluftsliv

Landskapet og terrenget på Varangerhalvøya er i det store og hele ganske flatt og lett fremkommelig til fots og på ski. Landskapsvernområdet og randsonen til nasjonalparken er noe brukt til ski- og fotturer, og enkelte begir seg også på turer langt innover halvøya. Utenlandske fotturister er en økende gruppe som har oppdaget nasjonalparken. De gamle Linje-hyttene som ligger på rekke fra Komagvær til Oarddojávri er et naturlig mål, og disse er løftet frem i besøksstrategien. Vinterfriluftslivet i Varanger krever erfaring pga. vindforhold, med liten tilgang til le. Polare lavtrykk er ikke uvanlig. Hyttebøkene gir en viss indikasjon på hvor mange som ferdes i området og man kan med et visst forbehold si at antall personer som legger ut på lengre turer på Varangerhalvøya sommer og vinter er under 200 hvert år. Det har vært en økning i besøk av utenlandske turister på linjehyttene fra ca. 2018 sannsynligvis pga. etablering av Norgesnasjonalparker.no, besøksstrategiske nettsider for nasjonalparken (www.varangerhalvoya.no) og fra 2025 tv-serier med informasjon som omtaler nasjonalparken (NRK-Lars Monsen) og Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde (Nasjonale turistveier). Besøksomfang følges videre ved passeringstellere på sti og hyttebøker.

Det flate landskapet gjør området godt egnet til kiting og skiseiling. Dette er en aktivitet som har blitt mer og mer vanlig de siste årene. Siden 2009 - 2025 har Arctic Kite Challenge blitt arrangert på Varangerhalvøya. Dette er en tredagers konkurranse der deltakerne kiter fra Berlevåg til Smelror i Vardø via Båtsfjord-, Nesseby-, Vadsø kommuner. Arrangementet er styrt utenom aktive hiområder for fjellrev og rovfugllokaliteter i nasjonalparken. Fra Komagvær til Oksevannet har ruta gått utenfor nasjonalparken ved sjøen og nært vei av hensyn til naturmangfoldet.

Bestemmelser

Verneformålet sier: *Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Hva er friluftsliv?

Friluftslivsbegrepet viser til samhandling mellom fysisk aktivitet og naturopplevelse.

Friluftslivet har helseeffekt, gir miljøengasjement via innsikt ved bruk av naturen, personlig utvikling, trivsel og livskvalitet. * jfr. stortingsmelding 18. (2015-16)*

Hva er «enkelt friluftsliv» ?

Det er for alle, tilgjengelig i dagliglivet og skjer i harmoni med naturen (st. melding 39 (2000-2001) For øvrig har det lite preg av organisert konkurranse, få negative miljøkonsekvenser og krever ikke store, private investeringer. Den verdien friluftslivet har for både helse og miljøvern vart sterkt poengtert ved opprinnelsen. (St.meld. nr. 40 (1986–87) «Om friluftslivet».

Med «enkelt friluftsliv» menes tradisjonell, lite tilrettelagt og ikke-motorisert bruk av naturen, basert på allemannsretten.

Dette omfatter blant annet ferdsel til fots og på ski, jakt og fiske i henhold til gjeldende regelverk, bær- og soppstaking, enkel telting og øvrig opphold i naturen uten vesentlige tekniske inngrep.

Hva er «tradisjonelt friluftsliv»

Dette skiller seg fra mer moderne, tilreisende eller arrangementspreget friluftsliv, da det er lokalt og regionalt forankret ved langvarig bruk av området fra lokale, har stedstilknytning bygger på kunnskap, ferdselsmønstre og praksiser overført over tid hvor det utøves uten organisering eller omfattende tilrettelegging. For øvrig er det tilpasset lokale naturforhold, årstider og økologiske rammer for området.

Det tradisjonelle friluftslivet i Varanger kan nok knyttes tilbake til umotoriserte høstingstradisjoner for bær, sopp, snarefangst av ryper, fangst, småviltjakt. Dette sogner tilbake til tiden med selvhusholdning hvor fiske, jakt og sanking inngikk å spe på husstandsøkonomi og hushold. Vi skal heller ikke glemme uttak av emner til duodji. Jordgammer, gjerne lokalisert ved slåttemyrer var vanlige husværer. Hest ble benyttet ved bærhøsting, og man var i fjellet opptil uker av gangen i bærtida. Aktivitetene har fortsatt etter at grad av naturhushold ble erstattet av pengeøkonomi. Mange gammer er forfalt eller ble brent under krigen.

Mer avanserte aktiviteter kan reguleres mer

Det betyr at mer avansert aktivitet som krever spesialutstyr som sykling, hundekjøring, kiting, kanopadling og bruk av packraft som krever litt større midler for å investere i og spesialutstyr er utenfor definisjonen «enkelt friluftsliv».

Mer intensiv, tilrettelagt, organisert eller kommersiell aktivitet kan medføre økt slitasje og påvirkning på natur- og opplevelsesverdier, og vil derfor vurderes særskilt opp mot verneformål, naturmangfoldlovens prinsipper og samlet belastning.

Forvaltningen skal bidra til at enkelt friluftsliv kan utøves på en måte som ivaretar både naturgrunnet og områdets verdi som stille og naturpreget friluftsområde.

For nasjonalparken og landskapsvernområdet er det i verneforskriftene presisert at all ferdsel skal skje varsomt og slik at det ikke skjer skade på vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I landskapsvernområdet er sykling og organisert bruk av hest kun tillatt på traseer eller i områder som er godkjent i forvaltningsplanen.

Fiske er tillatt på samme måte som utenfor verneområdene, det vil si etter bestemmelsene i lakse- og innlandsfiskeoven og etter forskrift om fiske etter anadrom laksefisk og innlandsfisk i vassdrag i Finnmark. Reindriftsutøvere med rein i området trenger ikke betale Statens fisketrygdavgift eller løse fiskekort.

Jakt er i hovedsak tillatt på samme måte som utenfor verneområdene, det vil si etter viltlovens bestemmelser. I sone A er imidlertid jakt og slipp av hund forbudt i tiden fra 5.mai til 9. september. Dette for å verne om fuglelivet. Sone A er vist på figur 7.

De fleste foreninger som forpakter laksesvassdragene driver noe minkfangst langs elvene, men det er ikke satt i system i dag. Det er potensiale for å intensivere minkfangst, med røkting av laksefiskeoppsyn.

I Sone A er det behov for å kartlegge forekomst av mink, da det er et viktig våtmarksområde.

Verneforskriftene for de fem verneområdene setter ingen begrensinger på tradisjonell turvirksomhet til fots.

Bestemmelsene er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende. Annen organisert ferdsel og ferdsel som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises til forvaltningsplanen.

Definisjon på organisert virksomhet

Dette er ferdsel som har et visst omfang, er kunngjort på forhånd eller har en form for gjentakelse og hvor det står en arrangør bak.

Organisert ferdsel krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten dersom ferdselen kan skade verneverdier eller verneformålet.

Dialog mellom forvaltningsmyndighet og arrangør klargjør gjerne dette, og forvaltningsmyndigheten kan vurdere om tillatelse kan gis og eventuelt fastsette vilkår, som ivaretar verneverdiene.

En lav terskel for å stille krav til søknad om organisert aktivitet, vil trolig bidra til å ivareta verneformålet, ved å sikre sporløs ferdsel og at ferdsel styres til mindre sårbare områder, og man kan ved kanalisering eller styring unngå for høy samlet belastning på et område.

Forvaltningspraksis

Bestemmelser i verneforskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsel til fots med mindre grupper medfører vanligvis ikke skade på naturmiljøet og er derfor som hovedregel ikke søknadspliktig.

Hensikten med søknadsplikten er å legge til rette for at aktiviteten ikke kommer i konflikt med verneverdiene og å kanalisere ferdsel utenom de mest sårbare områdene. Dette krever en konkret vurdering om den aktuelle ferdselen er organisert og om ferdselen utgjør en mulig fare for skade.

Søknadsplikten inntreffer lettere ved leirslagning og telting. Ved kommersiell virksomhet med overnatting, hvor gruppa er over 10 deltakere treffer søknadsplikten inn.

Organisert ferdsel styres utenom åpne hytter, jamfør avklaring med forpaktende foreninger av de åpne hyttene. Her kan punktbelastningen bli for stor om hyttene benyttes for leirslagning. Tradisjonelt har hyttene blitt brukt av de som ferdes i fjellet, og ikke i organiserte sammenhenger.

Ferdsel som kan skade naturmiljøet

Bestemmelsen om at ferdsel som kan skade naturmiljøet trenger spesiell tillatelse for å gjennomføres er ment å fange opp blant annet forstyrrelse på dyrelivet, uheldig markslitasje eller for stor punktbelastning.

Følgende aktiviteter er vurdert å potensielt kunne være til skade for naturmiljøet i Varangerhalvøya nasjonalpark og tilliggende verneområder:

- Turgrupper over 10 personer, hvor ferdsel omfatter teltslagning

Telting i mer enn 30 persondøgn i samme nærområde

Telting ved sårbare viltlokaliteter som fjellrevhi eller hekkelokaliteter for rovfugl

Organisert kjøring med hundespann

Det er ikke tradisjon for organisert hundekjøring i nasjonalparken eller landskapsvernområdet. Uorganisert bruk av hundespann, utover 2 spann er også søknadspliktig. Kjerneområdene for fjellrev bør unngås, som også omfatter skuterløypa mellom Vestre Jakobselv og Ordo. Gjennomkjøring på åpen snøskuterløype uten leirslaging kan tillates.

Organisert bruk av hest

Vurderes etter samlet vurdering av robusthet, status på samlet belastning og slitasje på aktuell sti. Det har vært organisert ridning til Frøkendalen med atkomst via Vasavatn.

Organisert vindkiting eller snøkiting.

Det er innarbeidet praksis for å tillate guide med mindre grupper, hvor rute styres til VAKE – VarangerKiteEnduro ruta, hvor hekkelokaliteter for rovfugl og kjerneområde for fjellrev unngås. Mellom Komagvær og – Oksevannet – utenfor nasjonalparken.

Hundeprøver og jaktprøver

Det er ikke praksis for dette og tillates ikke.

Organiserte mosjonsaktiviteter som ultraløp, orienteringsløp, turmarsj er søknadspliktig

Turmarsj kan tillates på mye brukte stier og innfallsporter med robust stinett.

Ultraløp og orienteringsløp tillates ikke pga. mangelfullt stinett og punktbelastning.

Organiserte aktiviteter langs åpne snøskuterløyper i verneområdene – snøskutersafari, skirenn, sykkelkonkurranser etc.

Kanaliserende besøkspunkt satt i system med besøkspostkasse eller digital besøksregistrering --) som organiserer trafikk til et område eller punkt uten robust stinett (Perletur, ti på topp etc.)

Bruk av kano eller packraft fra Ordo via Svanevannene til Jakobselva i juni/juli.

Skirenn som delvis går i nasjonalparken (for eksempel dagsturhytta ved 345)

Sykkelløp og mosjonsløp på veien i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde vurderes som en aktivitet som er tillatt.

Større organiserte arrangement bør planlegges utenfor verneområdene.

Ved innvilgede dispensasjoner til organisert virksomhet, vilkår:

- Prinsipp om sporløs ferdsel
- Sårbar periode for reindrift med kalvingstid unngås, vårvinter (15 april - 1 juli)
- Valg av miljøforsvarlig virkemidler mht. lyssetting og støy
- Eksisterende bålplasser benyttes
- Plan for håndtering av avfall, latrine etc. uten å sette spor
- Sårbare kulturminner unngås

Tidligere arbeid

24/23 Forvaltningsplanarbeide

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 03.05.2023

Behandling

Besøksstrategien

- Vedtatt kapittel - Vedtatt besøksstrategi for nasjonalparken fra 2015 ble gjennomgått, og punkter ved revidering av nytt utkast påbegynt drøftet:

- Vedlikeholdsplan for tilrettelagt infrastruktur bør implementeres i tiltaksplan.

Punkt; Videreutvikle og utvide samarbeidet med barnehager, skole, muséer, turistinformasjoner, bedrifter og andre om informasjon og formidling om verneområdene --)

Herunder fast årlig undervisningsopplegg om verneområdene etableres i samarbeide med ungdomsskoletrinnet i de 4 kommunene. Om mulig kjøpes tjenesten av en aktør som holder undervisningsopplegget på oppdrag for styret.

- Formidling av kulturminner

Vurdere om formidling av Fangstgjerde ved Ordo utenfor Nparken kan bidra til å styre besøk knyttet til kulturminner utenfor Nparken, fremfør kjerneområdene i nasjonalparkens fangstgjerder.

Forvaltningsplanen

Kap 1 til 2.4 gjennomgått (til forvaltningsutfordringer).

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre ønsker en så kort og konkret plan som mulig.

Vedtak

Styret fortsetter arbeidet med utkast til forvaltningsplaner i neste møte, hvor kapitteloversikt og plan for arbeidet avklares. Planene skal være så kort og konsis som mulig. Enstemmig.

ST 9/26 Arbeid med forvaltningsplaner Varangerhalvøya nasjonalpark m.fl. motorferdsel

Forvalters innstilling

Ettersendes

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjargga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Behandling

Willy Pedersen og Wenche Pedersen forlot møtet etter lunsj, og deltok i behandling av kapittel frem til og med 2.4.

Vedtak

Kapittel 1 - 2.4 ble gjennomgått før lunsj.

Kapittel 2.4 Forvaltningsmessig utfordringer ble gjennomgått.

Kapittel 3. Retningslinjer til verneforskriftene 3.1 reindrift ,3.2 Sauenæring og landbruk ble gått gjennom til s. 36.

Nyere teknikker som dronebruk, og gumpi bør tas med.

Angående bruk av ATV i sauenæring i Komagdalen åpnes for en tur opp til Hubehytta på det brukte kjøresporet, da det nesten årlig befinner seg sau her på høsten jamføring sporingsdata for sau fra eier. Det er dyr som må kunne sankes ned.

Enstemmig vedtatt.

Arkivsaksnr: 2026/1707-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 23.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	16/26	27.04.2026

Behandling av søknad om hundekjøring - Varangerhalvøya nasjonalpark - Ursa Minor Adventures

Forvalters innstilling

Alternativ 1

Søknad om organisert hundekjøring av avslås jamfør Naturmangfoldlovens § 48, 9, 10 føre – var hensyn og samlet belastning på sikt. Praksisen vil gi presedens og andre vil få tillatelse til det samme, i et område hvor det ikke er ønskelig med organisert hundekjøring da det er i kjerneområde for en viktig fjellrevbestand. Aktiviteten kan gjennomføres utenfor nasjonalparken da hundespenn ikke er avhengig av snøskuterløyper. Det bør være mulig å ta seg fra Bergebydalen til Jakobseelv via snøskuterløype ved Coskoaivi og videre ned til hytter i Jakobselvdalen som sannsynligvis har skuterspor fra Jakobselv og tilstøtende skuterløyper.

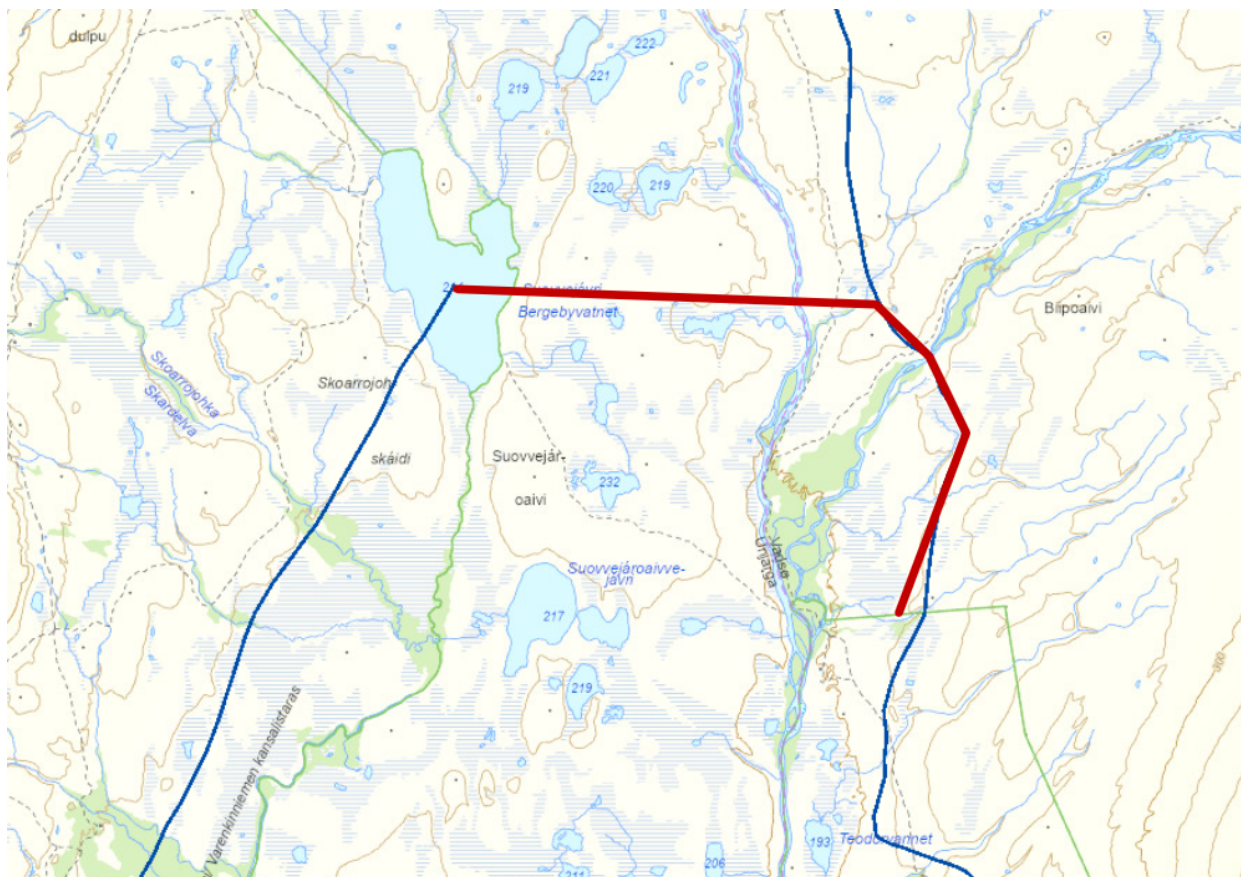
Alternativ 2

Det gis tillatelse til organisert virksomhet med hundespenn, jamfør Naturmangfoldlovens § 48 til å kjøre hundespenn fra ende av åpen snøskuterløype ved Bergebyvatn over Jakobselva til åpen snøskuterløype ved Nerslåtta.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Nasjonalparkforvalter og Statens naturoppsyn skal varsles om når turen skal skje
- Kjøringen må gjennomføres før evt. stenging av snøskuterløype grunnet reinflytting.
- Det tillates å kjøre igjennom nasjonalparken, men det skal ikke etableres leir. Området er kjerneområde for fjellrev.
- Møkk av hunder skal plukkes opp underveis for å unngå potensialet for evt. sykdomsspredning mellom hund og fjellrev.

Tillatelsen begrunnes med at ruta er kort (5 km i nasjonalparken), og det vil ikke skje rasting i området. Kjøringen skal skje på dagtid, som er utenom fjellrevens nattaktive periode.

Kart 1. Dispensasjonstrase er merket rødt. Del av rute som går innen nasjonalparken.

Saksopplysninger

Ursa Minor Adventures søker om å krysse nasjonalparken mellom Bergebyvatn og Jakobselv. De vil også krysse så vidt gjennom nasjonalparken i Skallelv. Selskapet vil kjøre to turer.

Forvalter har vurdert ruta i Skallelv og kan ikke se at den er nødvendig å legge innen nasjonalparken da det er tilgjengelig snøskuterløype.

Det er oppgitt tre perioder, men det er aktuelt å gjennomføre to.

Vurdering

Behandlingsmåte

Saken må behandles av nasjonalparkstyret i møte da det er første søknad om organisert hundekjøring som vi har mottatt. Retningslinjer må utarbeides.

Regelverket

Saken er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Verneformål

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/Varenkinniemen kansalistaras er å bevare et stort i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås. Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Verneforskriften §3 punkt 5 sier

Generelt om ferdsel

5.1

All ferdsel skal skje varsomt slik at det ikke skjer skade på vegetasjon og kulturminner. Dyrelivet må ikke forstyrres.

Organisert ferdsel

5.2

Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#). Det vises til forvaltningsplanen etter [§ 5](#).

Forvaltningsmyndigheten arbeider med forvaltningsplanen, og en praksis må fastsettes i forbindelse med behandling av saken frem til forvaltningsplan er vedtatt.

Varangerhalvøya nasjonalparks verneformål tilsier at fjellreven er en art som spesielt må tas hensyn til, med en viktig bestand nasjonalt. En god del ressurser er benyttet for å styrke bestanden med utsetting fra avlsstasjonen på Dovre i 2018,2019,2020 og 2026.

Utsetting og foring har fungert godt med høy produksjon av valper. Varangerhalvøya har bidratt med valper som har utvandret og etablert seg i Gaissane i Tana, Utsjoki og Kautokeino.

Det stimuleres for jakt på rødrev av lokale jegere og Statens naturoppsyn gjør uttak av rødrev (som er en trussel for fjellreven). Det er etablert foringsstasjoner på 10 hi. Man satser på å reetablere en solid bestand, og man følger utviklingen ved forskning.

Opprinnelig robust fjellrevbestand forsvant fra 2011 til 2016, og kun noen få individer var igjen når bestanden ble styrket med utsetting og foringstiltak. Eksakt årsak er ikke fastlagt men fravær av smågnagerår for lemen, og ufordelsaktige vintre har nok hatt betydning. Om andre årsaker som sykdom, pelslus, skabb smittet fra rødrev etc. kan ha forekommet samtidig vites ikke. Små bestander er svært utsatt for konsekvensene av

tilfeldigheter. Bestanden i Varanger er relativt isolert med lang avstand til neste bestand, slik at man kan ikke regne med tilførsel av gener utenfra med jevne mellomrom. Bestanden på Kolahalvøya er sannsynligvis svært liten.

Etablering av organisert hundekjøring i kjerneområdet for fjellrev- i en viktig fjellrevbestand antas for å være en trussel for fjellrevbestanden grunnet usikkerhetsmomentet med eventuell sykdomsspredning. Hundekjøring er en aktivitet som kan skade verneverdiene. Ved rasting i nasjonalparken vil hundeglam og lukt være faktorer som kan være forstyrrende for fjellreven. Området har en god bestand av fjellrev og alle er ikke fast knyttet til hi.

Ved hundekjøring vil det bli etterlatt noe skit og urin langs traseen, og særlig i områder det rastes. En rekke sykdommer har potensiale for å spres fra hund til fjellrev, og man kjenner lite til detaljene foruten at hunder som er vaksinert jfr. standard vaksineprogram i Norge antas for å være tilstrekkelig. Det er ikke mulig å ha kontroller på aktører som skal ha med hunder inn i nasjonalparken for å kontrollere at de er vaksinert tilstrekkelig og sykdomsfrie. Det finnes vaksiner, beregnet til hund, mot sykdommene som utgjør størst risiko (valpesyke, rabies, parvovirus, smittsom leverbetennelse), og også mot andre sykdommer, som herpes og kennelhoste. De siste årene siden 2019 har sykdom (blodig diarè) hos hund som er smittsom og gir økt dødelighet blant hunder brutt utpå høsten i Norge, uten at man kjenner detaljene eller hvordan den spres, eller hvilken virkning den kan ha hos andre arter. Ved å bringe mange hunder inn i området som opprinnelig er langt borte i fra Varanger er et usikkerhetsmoment med potensiale for konsekvenser som igjen er usikker.

Risikovurdering av helsetrusler hos fjellrev i Norge og forslag til beredskapsplan(er) i NINA rapport. «Selv om sykdomsutbrudd hos vilt forekommer relativt sjelden, kan de ha stor effekt. Fjellrev bestandene er særlig sårbare for utbrudd av infeksjonssykdommer fordi de enkelte delbestandene er små og isolerte. I tillegg er alle delbestandene omgitt av store bestander av rødrev, tamhunder (*Canis lupus familiaris*) og andre rovdyr, som kan bære og spre smittestoffer fjellre ven er mottakelig for. Ved utbrudd av en særlig smittsom og dødelig sykdom kan det derfor være fare for at hele delbestander forsvinner. Dette er det man tror skjedde da 95% av en delbestand av Santa Catalina grå øyrev (*Urocyon littoralis catalinae*) døde av valpesyke etter introduksjon av vaskebjørn (*Procyon lotor*) infisert med valpesyke-virus (Timm mfl. 2009). Dessuten er det flere sykdommer som kan føre til mer subtile helseplager over lengre perioder, for eksempel nedsatt reproduksjon eller vekst, som kan være spesielt truende for en sårbar art.»

Det er viktig å notere at 24 av 33 (73%) av de listede sykdommene nevnt i Risikovurdering av helsetrusler hos fjellrev kan bli overført enten direkte eller indirekte til fjellrev fra hund, rødrev og andre hundedyr. NINA understreker derfor behovet for sykdomsovervåking og forvaltningstiltak rettet mot alle disse artene. Det er viktig å informere hundeeiere om trusselen hunder kan utgjøre for fjellrev og hva de kan gjøre for å begrense risikoen. Det enkleste tiltaket som hundeeierne kan gjøre, er å sikre at hunden er frisk, vaksinert og behandlet mot vanlige parasitter før turer i områder med kjent forekomst av fjellrev. I tillegg skal båndtvangen følges. Dette blir enda viktigere for turister fra andre deler av verden, f.eks. Sentral-/Øst-Europa og Asia. Hunder fra disse områdene kan føre med seg sykdommer som ikke finnes i Norge per i dag (f.eks. hepatozoonose).

Av hundekjøring i Varanger har Varanger trekkhundklubb oppgitt i rådgivende utvalgsmøte at det ikke er behov for organisert hundekjøring, og heller ikke er tradisjon for dette i nasjonalparken. Grunnet dårlige og varierende lys (flatt lys uten konturer) og værforhold foretrekkes privat kjøring også langs merkede snøskuterløyper. Det har vært noe praksis for privatturer via linjehyttene, men dette kun ved svært gode værvarsler og før tamreinen trekker inn i området på vårparten.

Ved vurdering om det kan gis tillatelse må Naturmangfoldlovens §§ 8-12 vurderes. Forvaltningspraksis er heller ikke avklart ved forvaltningsplan.

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt jamfør naturmangfoldlovens 8, dyrelivet er godt kartlagt i området Jakobselv – Bergebydalen. Det vurderes at kunnskapen om hundenes vaksinerings og potensialet for sykdomsspredning fra hund til fjellrev for å være for dårlig. Det er et potensiale med uforutsette følger. Ved å åpne for organisert hundekjøring kan andre aktører søke om det samme, eller samme aktør kan søke om hyppigere turer gjennom området påfølgende år. Det legges til grunn at saken har presedensfare og det vil være før-var hensyn som tilsier varsomhet, jamfør naturmangfoldlovens §9 som sier at aktiviteten ikke bør innledes i nasjonalparken.

Nasjonalparken har store randsoner hvor hundekjøring kan pågå. Dette er områder hvor fjellreven ikke opptrer så hyppig og hvor påvirkning som nevnt er like aktuell. Med kommende klimaendringer kan det forventes at flere aktører oppsøker Varanger for hundekjøring, privat eller organisert grunnet beliggenhet langt mot nord og øst med relativt stabile vinterforhold.

Praksis for hundekjøring i Varangerhalvøya nasjonalpark

Det forekommer noe turkjøring av private i nasjonalparken, men ikke organisert. Styret må lage retningslinjer for å peke ut en ønsket praksis for hundekjøring i forkant av behandling av saken i styremøte.

Saken vil ha presedens. Det kan tenkes at andre aktører søker om det samme i samme område eller andre steder. Særlig langs snøskuterløyper er dette aktuelt, som går inn i nasjonalparken. Eventuell hundekjøring og negative effekter ble ikke vurdert ved opprettelsen av snøskuterløyper i nasjonalparken.

Naturmangfoldloven § 48 inneholder tre alternativer for dispensasjon fra vernevedtak. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Sistnevnte er ikke aktuell her.

Jamfør Naturmangfoldlovens § 9 før-var hensyn er det fare for at tiltaket kan få uheldig nevneverdig effekt på verneverdiene, og kan stride mot vernevedtakets formål. På sikt kan også Naturmangfoldlovens § 10 – samlet belastning bli for stor, da åpning for dispensasjon kan gi gjentagende tillatelser til andre aktører som søker om samme strekke, eller tilsvarende lengde i nasjonalparken.

Forvalter innstiller på at det gis avslag på bakgrunn av Naturmangfoldlovens § 9,10 ,
48.

Vedlegg:

- 1 ninarapport2553 sykdom fjellrev
- 2 alternativ trase

2553

NINA Rapport

Risikovurdering av helsetrusler hos fjellrev i Norge og forslag til beredskapsplan(er)

Andrea L. Miller
Morten Tryland
Nina E. Eide
Bjørnar Ytrehus

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er NINAs ordinære rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på engelsk, som NINA Report.

NINA Temahefte

Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. Heftene har vanligvis en populærvitenskapelig form med vekt på illustrasjoner. NINA Temahefte kan også utgis på engelsk, som NINA Special Report.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine forskningsresultater i internasjonale vitenskapelige journaler og i populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Risikovurdering av helsetrusler hos fjellrev i Norge og forslag til beredskapsplan(er)

Andrea L. Miller
Morten Tryland
Nina E. Eide
Bjørnar Ytrehus

Miller, A., Tryland, M., Eide, N.E. & Ytrehus, B. 2024.
Risikovurdering av helsetrusler hos fjellrev i Norge og forslag til
beredskapsplan(er). NINA Rapport 2553. Norsk institutt for
naturforskning.

Trondheim, desember 2024

ISSN: 1504-3312

ISBN: 978-82-426-4920-1

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

KVALITETSSIKRET AV

Marianne W. Furnes

ANSVARLIG SIGNATUR

Forskningssjef Knut Morten Vangen

FORSIDEBILDE

Fjellrev på avlsstasjonen, foto: Andrea L Miller

NØKKEWORD

Fjellrev, *Vulpes lagopus*, valpesyke, rabies, parvovirus, smittsom
leverbetennelse, skabb, smittsom sykdom, helse,
sykdomsrisikovurdering, utbrudd, beredskap

KEY WORDS

Arctic fox, *Vulpes lagopus*, canine distemper, rabies, canine
parvovirus, infectious canine hepatitis, infectious disease,
health, disease risk analysis, outbreak, preparedness

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA hovedkontor
Postboks 5685 Torgarden
7485 Trondheim
Tlf: 73 80 14 00

NINA Oslo
Sognsveien 68
0855 Oslo
Tlf: 73 80 14 00

NINA Tromsø
Postboks 6606 Langnes
9296 Tromsø
Tlf: 77 75 04 00

NINA Lillehammer
Vormstuguvegen 40
2624 Lillehammer
Tlf: 73 80 14 00

NINA Bergen
Thormøhlens gate 55
5006 Bergen
Tlf: 73 80 14 00

www.nina.no

Sammendrag

Miller, A., Tryland, M., Eide, N.E. & Ytrehus, B. 2024. Risikovurdering av helsetrusler hos fjellrev i Norge og forslag til beredskapsplan(er). NINA Rapport 2553. Norsk institutt for naturforskning.

Fjellreven (*Vulpes lagopus*) er en sterkt truet art i Fastlands-Norge og Sverige og kritisk truet i Finland. Man har over lang tid gjort et stort bevaringsarbeid for å bygge opp en levedyktig bestand. Smittsomme sykdommer og dårlig helse kan imidlertid forårsake raske og uforutsigbare bestandsnedganger, spesielt når det er få dyr i utgangspunktet.

Denne rapporten beskriver aktuelle sykdommer og patogener som kan utgjøre en trussel mot god helse hos fjellrevbestandene i Fennoskandia. Disse truslene blir rangert etter hvor stor risiko de utgjør for bestanden. Vurderingen omfatter både den frittlevende bestanden og den delen av bestanden som holdes på Oppdal knyttet til Avlsprogrammet. I denne risikovurderingen identifiseres valpesyke, rabies, parvovirus, smittsom leverbetennelse og skabb som noen av de største helsetruslene. Tjueåtte andre sykdommer/patogener er også omhandlet og rangert. Det kan være aktuelt å iverksette tiltak når sykdom truer fjellrevbestanden gjennom økt dødelighet, ned-satt reproduksjon eller dårligere kondisjon, som igjen svekker fjellrevens evne til å håndtere andre trusler. Tiltak kan også være aktuelle om sykdom hos fjellrev utgjør en trussel mot folkehelsen eller helsen til husdyr.

Solid kunnskap er en forutsetning for å kunne gjennomføre tiltak. Løpende overvåking av dyrehelsetilstanden i Norge og utlandet, målrettet helseovervåking av villlevende fjellrev og rødrev og undersøkelser av fjellrev som blir funnet døde eller syke vil over tid danne et godt kunnskapsgrunnlag. For hver sykdom/patogen som nevnes, beskriver vi også mulige tiltak. Tiltak for å beskytte fjellreven mot truslene kan rettes mot den aktuelle fjellrevbestanden, mot andre arter, eller miljøet. De kan omfatte for eksempel forebyggende tiltak som vaksinasjon og behandling, ferdselsrestriksjoner, hygienetiltak eller uttak av syke og/eller mottakelige individer.

Basert på kunnskapssammenstillingen har vi satt opp en skisse til en generell beredskaps- og kommunikasjonsplan. Rapporten beskriver hvordan beredskapen mot helsetrusler hos fjellrev kan styrkes og organiseres gjennom opprettelsen av en struktur med en veterinærfaglig ansvarlig som har helseovervåking hos fjellrev som en del av sitt daglige arbeid, en rådgivergruppe som skal gi faglige råd når det oppstår helsetrusler og et forvaltningsutvalg som gir vurderinger og tar beslutninger om tiltak. Forvaltningsvedtak gjøres fortsatt av en kompetent myndighet. Denne strukturen ble diskutert i en workshop sammen med relevante interessenter gjennom tre mulige sykdomsutbrudds scenarier. Kommentar og endringer er inkludert i rapporten. Rapporten inneholder også en revidert beredskapsplan for utbrudd av skabb.

Mulige styrker og svakheter ved risikovurderingen blir også diskutert, og det gis en kortfattet oversikt over framtidens behov for overvåking med spesielt henblikk på sykdommer som kan utgjøre en større risiko ved klimaendring eller introduksjon av fremmede arter, slik som fransk hjerteorm (*Angiostrongylus vasorum*) og flåttbårne sykdommer.

Andrea L. Miller, Morten Tryland, Nina E. Eide og Bjørnar Ytrehus, Norsk institutt for naturforskning, Postboks 5685 Torgarden, 7485 Trondheim.

Kontaktpersoner: Andrea Miller andrea.miller@inn.no; Nina E. Eide nina.eide@nina.no

Abstract

Miller, A., Tryland, M., Eide, N.E. & Ytrehus, B. 2024. A risk assessment of health threats for Arctic fox in Norway and suggestions for emergency outbreak plan(s). NINA Rapport 2553. Norwegian Institute for Nature Research.

The arctic fox (*Vulpes lagopus*) is an endangered species in Mainland Norway and Sweden and critically endangered in Finland and considerable conservation efforts have been invested over the past decades to build up a sustainable population. However, infectious disease and other health problems could threaten these gains and lead to rapid and unpredicted population declines, especially for a species already few in number.

In this report we perform a risk analysis of the possible diseases and pathogens that could threaten the health of the arctic fox population in Fennoscandia. These threats were ranked according to their relative risk for the population. The risk analysis was performed both for the free ranging Fennoscandian population and the captive breeding population held in Oppdal, Norway. The risk analysis identified canine distemper virus, rabies virus, parvo virus, canine adenovirus and mange (*Sarcoptes scabiei*) as some of the top health threats. Twenty-eight other diseases/pathogens were also assessed and ranked. Management actions may be warranted when a disease threatens the arctic fox population through increased mortality, but also decreased reproduction or condition which could weaken the arctic fox's abilities to handle other threats. Management actions may also be necessary when disease present in the arctic fox population presents a significant public health or domestic animal health.

A current and thorough knowledge of the health situation for the arctic fox is necessary when considering management actions. Continuous health surveillance of the arctic fox and related species in Fennoscandia through, for example, necropsy and serological testing, as well as attention to disease occurrence abroad will contribute to building this knowledge. For each of the diseases/pathogens ranked, we also include a list of potential management actions. Management actions could be directed to the arctic fox itself, to the environment, or to other species and humans. Examples include vaccination of arctic fox and related species, movement restrictions for dogs and humans, biosecurity measures, and culling or isolation of sick or exposed animals.

This report also outlines a general emergency and communication plan in the event of a health threat. The suggested structure includes a lead veterinarian with arctic fox health as their daily responsibility, an advisory group that can give expert advice in the event of a health threat, and a management authority(ies) that considers and makes management decisions. Management actions are to be carried out by a competent authority. This structure was discussed in a workshop with relevant stakeholders using three disease outbreak scenarios as examples. Resulting comments and modifications are included in the report. A revised mange outbreak plan is also included.

Finally, we discuss the strengths and weaknesses of the risk analysis performed and emphasize the need for preventative measures to ensure the health of both the free-ranging and captive populations of arctic fox. Continual health surveillance will be vital in this work, especially with respect to diseases, such as French heartworm (*Angiostrongylus vasorum*) and tick-borne diseases, which could become a greater risk in the future through climate change and/or introduced species.

Andrea L. Miller, Morten Tryland, Nina E. Eide and Bjørnar Ytrehus, Norsk institutt for naturforskning, Postboks 5685 Torgarden, 7485 Trondheim.

Contact persons: Andrea Miller andrea.miller@inn.no; Nina E. Eide nina.eide@nina.no

Innhold

Sammendrag	3
Abstract	4
Innhold	5
Forord	6
1 Del I - Sykdomsrisikovurdering	7
1.1 Bakgrunn.....	7
1.2 Metoder.....	10
1.3 Resultater.....	11
1.4 Diskusjon	15
2 Del II - Generell beredskapsplan	177
2.1 Bakgrunn.....	17
2.2 Metoder.....	19
2.3 Resultater.....	20
2.4 Diskusjon	25
3 Referanser	277
Vedlegg 1 – Definisjoner	300
Vedlegg 2 – Detaljert forklaring for rangeringen av fire høyriskosykdommer	31
Vedlegg 3 – Beskrivelser av forvaltningstiltak	42
Vedlegg 4 – Eksempler på sykdomsscenarioer og spesifikke beredskapsplaner	466
Vedlegg 5 – Forslag til en ny beredskapsplan for skabb	566

Forord

Handlingsplanen for fjellrev 2017-2021 understreket at det var manglende kunnskap om forekomst av sykdommer, sykdomstrusler og den generelle helsetilstanden hos fjellrev. Selv om fjellrevbestanden i Norge, Sverige og Finland har tatt seg betydelig opp gjennom aktive tiltak over mer enn 20 år, så kan delbestandene være sårbare for utbrudd av sykdom eller økt parasittbelastning fordi samtlige delbestander fortsatt er små og relativt isolerte.

I denne rapporten kartlegger vi aktuelle sykdommer/patogener som kan forventes å utgjøre en trussel hos fjellrev og gjør deretter en risikovurdering av kjente og aktuelle sykdomstrusler. Vi beskriver mulige tiltak og skisserer en mulig kommunikasjonslinje og generell beredskapsplan. Vi oppdaterer også beredskapsplanen knyttet til skabbutbrudd som et eksempel på god utføring.

Risikovurderingen og beredskapsplaner ble i første omgang gjennomført av Andrea Miller og Bjørnar Ytrehus i 2021-22. Deretter har den blitt forbedret med innspill fra Morten Tryland og Nina E. Eide. Arbeidet ble i 2022 levert som et NINA-Notat. På grunn av omstendigheter vi ikke har klart å kontrollere, har det tatt lang tid før rapporten ble endelig ferdigstilt. Dette kan gjøre at enkelte forhold vedrørende organisering av de omtalte institusjonene har endret seg, men, med noen få unntak (for eksempel fugleinfluenza, nylig oppdaget hos rødreiv i Norge (Veterinærinstituttet 2023)), mener vi at risikovurderingen og helsetruslene fortsatt er dekkende og at forslagene til beredskapsplaner står seg.

NINA-notatet ble finansiert og gitt i oppdrag fra Miljødirektoratet (kontrakt 20087549) i 2021, som ble levert i 2022. NINA og Universitetet i Innlandet ønsket å publisere innholdet i notatet og har selv finansiert arbeidet med denne NINA-rapporten. Formålet er først og fremst å få en oppdatert kunnskapsstatus, både med tanke på å kartlegge behovet for helseovervåking hos fjellrev og bygge et grunnlag for utarbeiding av beredskapsplaner for de sykdommer/patogener som vurderes å være de største truslene for fjellreven. Selv om Norge var hovedfokus, er rapporten dekkende for Norge, Sverige og Finland. De viktigste funnene og resultatene er fremlagt for forvaltningen i alle tre land i ulike sammenhenger underveis i arbeidet med rapporten.

Evenstad/Trondheim 15. desember 2024

Andrea L. Miller og Nina E. Eide
Prosjektledere

1 Del I - Sykdomsrisikovurdering

1.1 Bakgrunn

Fjellreven i Fennoskandia har lenge vært en kritisk truet art, men ble i 2021 nedgraderte til svært truet (EN) på den norske Rødlista (Eldegard mfl. 2021). Fjellreven er også gitt et særskilt vern gjennom forskrift om fjellrev (*Vulpes lagopus*) som prioritert art (Lovdata, 2015).

På 1900-tallet var arten i kontinuerlig tilbakegang, og mange mindre delbestander døde ut (Linnell mfl. 1999). I 2003 etablerte Direktoratet for Naturforvaltning den første Handlingsplanen for fjellrev (Braa 2003). Med bakgrunn i denne ble det etablert flere tiltak for å bevare arten i Norge. Tiltak var da allerede godt i gang på svensk side, gjennom deres handlingsplan (se f.eks. Angerbjörn mfl. 2013). I 2017 kom den norsk-svenske handlingsplanen for fjellrev 2017-2021 (Eide mfl. 2017), og samtidig som denne rapporten ble skrevet er den norsk-svensk-finske handlingsplanen lagt ut til høring for neste planperiode (2024-2028).

Det ble i 2003 etablert et Nasjonalt overvåkingsprogram for fjellrev i Norge (se siste årsrapport: Eide mfl. 2024), som seinere ble harmonert med svenske myndigheter (Tovmo mfl. 2016, Wallén mfl. 2023). Avlsprogrammet for fjellrev startet allerede i 2000, men produserte først valper til utsetting fra 2006, da avlsstasjonen ble flyttet opp på fjellet i Oppdal, Norge (Landa mfl. 2017 og 2022), se også siste årsrapport (Jackson mfl. 2024a). Per 2024 er det satt ut 464 valper fra avlsprogrammet, det gjennomførtes støtteføring ved 132 hilokaliteter og i utvalgte delbestander, lengst nord i Norge, tas det ut rødrev (*Vulpes vulpes*). Tiltakene har hatt god effekt, og en ser nå at flere delbestander er reetablert og bestanden generelt styrket. Siste bestandsestimat for Norge er rett over 300 (Eide mfl. 2024) og for Fennoskandia rett over 550 (Wallén mfl. 2023).

Selv om sykdomsutbrudd hos vilt forekommer relativt sjelden, kan de ha stor effekt. Fjellrevbestandene er særlig sårbare for utbrudd av infeksjonssykdommer fordi de enkelte delbestandene er små og isolerte. I tillegg er alle delbestandene omgitt av store bestander av rødrev, tamhunder (*Canis lupus familiaris*) og andre rovdyr, som kan bære og spre smittestoffer fjellreven er mottakelig for. Ved utbrudd av en særlig smittsom og dødelig sykdom kan det derfor være fare for at hele delbestander forsvinner. Dette er det man tror skjedde da 95% av en delbestand av Santa Catalina grå øyrev (*Urocyon littoralis catalinae*) døde av valpesyke etter introduksjon av vaskebjørn (*Procyon lotor*) infisert med valpesyke-virus (Timm mfl. 2009). Dessuten er det flere sykdommer som kan føre til mer subtile helseplager over lengre perioder, for eksempel nedsatt reproduksjon eller vekst, som kan være spesielt truende for en sårbar art.

Handlingsplanen for fjellrev 2017-2021 understreket kunnskapsmangelen rundt sykdomstrusler og generell helsetilstand hos fjellrev. Fagmiljøene i Norge og Sverige utarbeidet i etterkant en beredskapsplan for skabb, i og med skabbutbrudd ser ut til å være en gjentakende og langvarig trussel mot fjellrev (se for eksempel Wallén mfl. 2024). Det finnes ikke beredskapsplaner for andre aktuelle sykdommer. Dette kan innebære risiko for at man ikke håndterer eventuelle utbrudd av sykdom på best mulig vis. For eksempel vet vi at valpesyke-viruset, som har potensiale til å utslette revebestander, er tilstede i norske rødrevbestander (Åkerstedt mfl. 2010). Det er ikke gjort undersøkelser av forekomsten hos villlevende fjellrev i Fastlands-Norge, og det er derfor ikke opprettet noen beredskapsplan for denne sykdommen. I tillegg kommer det stadig nye sykdomstrusler til Fennoskandia. I 2016 ble fransk hjerteorm (*Angiostrongylus vasorum*) for første gang påvist hos rødrev i Norge (Veterinærinstituttet 2016). Denne parasitten fører til hosting og pustebesvær og kan i de verste tilfellene føre til hjertesvikt og død. Høsten 2019 døde 43 tamhunder på grunn av en ukjent sykdom i Norge. Sykdommen var sannsynligvis forårsaket av bakterien *Providencia alcalifaciens* (Jørgensen mfl. 2021). Vi vet ikke hvilken konsekvens det kunne ha hatt for fjellrev om de hadde vært i direkte eller indirekte kontakt med smittede hunder.

I denne rapporten bruker vi kjent litteratur til å kartlegge og beskrive aktuelle sykdommer/patogener som kan forventes å forekomme hos fjellrev og gjør deretter en risikovurdering av de aktuelle sykdomstruslene.

Hva er en sykdom?

Sykdom kan defineres som «enhver svikt i kroppens funksjoner som påvirker dyrets fysiske kapasitet og/eller levealder på en negativ måte» (Wobeser 2006). En slik definisjon omfatter dyrenes respons på mange ulike faktorer (Wobeser 2006):

- ernæringssvikt (sult eller mangeltilstander)
- forgiftninger
- varme-/kuldepåvirkning
- infeksjoner og parasitter
- arvelige tilstander
- kombinasjoner av alle disse

Se **Vedlegg 1** for sykdomsrelaterte definisjoner.

Ofte vil helsetilstanden til både et individ og en bestand være et resultat av et samspill mellom alle sykdomsfaktorer som er til stede og individets/bestandens motstandskraft. En livskraftig bestand med dyr i god kondisjon og høy valpeproduksjon, kan fint håndtere en viss belastning med ulike sykdomsfaktorer. En mindre robust bestand hvor dyrene har dårlig kondisjon og lav valpeproduksjon, vil ikke nødvendigvis tåle samme utfordring.

Hva er en sykdomsrisikovurdering?

En risikovurdering av sykdomstrusler er en viktig del av bevaringsarbeidet for enhver art (WHO/IUCN 2014) og spesielt viktig å ha som bakgrunn ved forvaltning av truede arter og ved flytting av dyr. Risikovurderingen er en organisert og systematisk metode å vurdere sykdomstrusler på. Sykdommene listes og beskrives grundig. Deretter blir sykdommene rangert i forhold til forhåndsbestemte kriterier. For eksempel vil en sykdom som fører til høy dødelighet og som lett smitter i en bestand bli rangert over (bli satt til en høyere risikoklassifisering) en sykdom som har lav dødelighet og/eller ikke smitter så lett.

En risikovurdering av sykdomstrusler er ofte en del av et bevaringsprosjekt for en truet art (se f.eks. Recovery Plan for Four Subspecies of Island Fox (*Urocyon littoralis*) (USFWS 2015)) og gjennomføres ofte tidlig i prosjektet. Resultatene danner kunnskapsgrunnlaget for videre tiltak, spesielt med tanke på bestemmelser som gjelder helseovervåking av dyr i fangenskap og villlevende individer, behandling av syke individer, tiltak for å forhindre sykdom (f.eks. vaksiner eller medisiner) og utvikling av beredskapsplaner i tilfelle utbrudd. Det er særlig viktig å bruke den kunnskapen som er tilgjengelig og gjøre en risikovurdering ved flytting og utsetting av dyr. Dette både for å beskytte dyrene som blir satt ut, og for å ta hensyn til andre dyr som kan være sårbare for introduserte sykdommer.

Det ble observert fjellrev med skabb på Hardangervidda våren 2022 og 2023. Denne fjellreven i blå pelsvariant viser typiske tegn til skabb med håravfall ved halerota. Det ble i begge år gjennomført medisinerings ved hi og fôrautomater (Sveinung Olsnes, pers. med.). Foto: Viltkamera, NINA

1.2 Metoder

Denne sykdomsrisikovurderingen er utviklet etter retningslinjer gitt av Armstrong mfl. (2002) og ble utført i samarbeid mellom tre eksperter, Andrea Miller, Bjørnar Ytrehus og Morten Tryland, som alle har betydelig erfaring med sykdommer hos villlevende dyr generelt og hos fjellrev spesielt. Arbeidet ble gjennomført i 2021/2022. Det ble først laget en liste over sykdommer vurdert som en mulig trussel mot fjellrevbestandene. Det ble skrevet en kort beskrivelse for hver sykdom. Beskrivelsen inneholdt informasjon om blant annet patogen(er) som forårsaker sykdommen, hovedverte, overføringsmåter og potensialet for overføring til og mellom fjellrever, mottakelighet, smitteevne, inkubasjonstid, kliniske tegn på sykdom, patologiske funn, prognose, mulighet for spredning, effekt på bestandsnivå, zoonotisk potensial og muligheter for kontroll, så lang informasjon om disse temaene var tilgjengelig. I tillegg ble det gjort et litteratursøk for å finne eventuelle publiserte vitenskapelige artikler om det gjeldende smittestoffet/sykdommen hos fjellrev, spesielt i Fennoskandia, men også i verden, og hos beslektede arter (f.eks. rødrev). Litteratursøkene ble gjort ved bruk av Google Scholar, PubMed og Web of Science. Fokus ble satt på smittsomme sykdommer/patogener. Ikke-smittsomme sykdomsagens (f.eks. miljøtoksiner, giftstoffer) og andre faktorer som kan også påvirke helsen (f.eks. innavl) ble ikke vektlagt i vurderingen.

Sykdommene ble deretter rangert i forhold til fem kriterier: 1) sannsynlighet for å bli eksponert og sannsynlighet for mottakelighet, 2) sannsynlighet for å bli smittet og skille ut smitte, 3) sannsynlighet for å overføre smitten til andre, 4) alvorligheten av sykdommen for individet og 5) alvorligheten for bestanden. Se Armstrong mfl. (2002) for en nærmere beskrivelse av hvert kriterium. For hvert kriterium ble det gitt poeng fra 1 til 5 (1 minst alvorlig for bestanden til 5 mest alvorlig for bestanden). Antall poeng ble summert for alle fem kriterier og totalsummen ble deretter brukt for å rangere sykdommene som et trykk for risiko. En kort begrunnelse for de endelige vurderingene i forhold til risiko ble beskrevet for hver sykdom (se **Vedlegg 2** for noen eksempler).

På grunn av at en del av sykdommene kan arte seg forskjellig hos frittlevende bestander og bestander i fangenskap, ble det gjort separate vurderinger for frittlevende fjellrever og dyrene på avlsstasjonen.

Resultatene er oppsummert i to tabeller (**Tabell 1** og **Tabell 2**). Aktuelle tiltak, hentet fra DEL II i rapporten, er også lagt inn i disse tabellene.

1.3 Resultater

Resultatene er presentert i **Tabell 1** for villlevende fjellrev og **Tabell 2** for fjellrev i fangenskap. Sykdommene er rangert i forhold til hvor mange poeng de har fått i risikovurderingsprosessen beskrevet ovenfor. For hver sykdom er det også presentert mulig forvaltningstiltak (se **Kapitel 2 – DEL II**). Sykdommer som er definert som Nasjonal liste 1-, 2- og 3-sykdommer er uthevet med fargede celler. Disse sykdommer er meldepliktige til Mattilsynet på grunn av alvorlighet for bestanden/individ og/eller folkehelse og blir møtt med særskilte, ofte ganske omfattende tiltak (se også Del II, Lovdata 2022, Mattilsynet 2022). Sykdommer som kan overføres til fjellrev fra rødvov og hund er indikert med en bokstavkode - for å understreke viktigheten av disse to artene som smittekilder. På samme måte er de sykdommer som kan være spesielt påvirket av klimaendringer eller assosiert med nye/fremmede arter også merket med en bokstavkode for å tydeliggjøre mulige trusler i framtiden.

Tabell 1. Tabell som rangerer sykdommer med tanke på hvilken risiko de utgjør for fjellrevbestander i Fennoskandia. Sykdommen benevnes med engelsk og norsk navn, og vi angir smittestoff og smittestofftype. Vi beskriver deretter mulige forvaltningstiltak for hver sykdom med forkortelser som beskrevet i **Tabell 3** (DEL II). Nasjonal liste 1-sykdommer er merket rødt. Nasjonal liste 2-sykdommer er merket gult. Nasjonal liste 3-sykdommer er merket mørkegrått. (Nasjonal liste 1-3-sykdommer beskrives i DEL II). Tabellen fortsetter på neste side.

Sykdom - engelsk	Sykdom - norsk	Smittestoff	Type	Mulige tiltak ^A	Antall poeng
Canine Distemper ^{B,D}	valpesyke	CDV - canine distemper virus	virus	MFP, MFS, F (alle, unntatt FBE), RBH, RST, ROB, HFI, HFB, HIU	27
Rabies ^{B,C,D}	rabies	RABV - rabies virus	virus	MFP, (alle unntatt FBE), RBH, RST, ROB, H (alle)	27
Canine Parvovirus ^{B,D}	parvovirus (hundepest)	CPV-2- canine parvovirus	virus	MFP, MFS, F (alle, unntatt FBE), RBH, RST, ROB, H (alle unntatt HHU)	26
Infectious Canine Hepatitis ^{B,D}	smittsom leverbetennelse	CAV-1 - canine adenovirus 1	virus	MFP, MFS, F (alle, unntatt FBE), RBH, RST, ROB, H (all unntatt HHU)	25
Sarcoptic mange ^{D,E}	skabb	<i>Sarcoptes scabiei</i>	parasitt	MFP, MFS, F (alle), RBH, RST, ROB, H (alle unntatt HHU)	25
Coccidiosis ^D	koksidiose	<i>Cystoisospora</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, RBH, ROB, HFI, HFB	22
Encephalitozoonosis ^{C,D}	encefalitozoonose	<i>Encephalitozoon cuniculi</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, FUB, RMV, ROB, HFI, HIU	21
Salmonellosis ^D	salmonellose	<i>Salmonella enterica</i> (ulike serovars)	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, RMV, HFI, HIU	21
Toxoplasmosis	toxoplasmose	<i>Toxoplasma gondii</i>	parasitt	MFP, FHK, FØO, FUS, HFI, HHU, HIU	21
Hookworm ^D	hakeorm	<i>Uncinaria stenocephala</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FBB, RBH, ROB, HFI, HFB, HIU	20
Roundworms ^D	rundorm/spolorm	<i>Toxascaris leonina</i> / <i>Toxocara canis</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO, FFB, FBB, RBH, ROB, HFI, HFB, HIU	20
Sarcocystosis	sarcocystis	<i>Sarcocystis</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO	20
Giardiasis ^D	giardiasis	<i>Giardia</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO, ROB, HFI, HFB, HIU	19
Kennel Cough ^{D,F}	kennelhoste	multifaktoriell - f.eks. <i>Bordetella bronchiseptica</i> /parainfluenza virus	bakterie /virus	MFS, FHK, FØO, ROB, HFI, HFB, HIU	19

Tabell 1. Forts.

Sykdom - engelsk	Sykdom - norsk	Smittestoff	Type	Mulige tiltak ^A	Antall poeng
Corona virus - enteric ^D	koronavirus - enterisk	CECoV	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, ROB, HFI, HFB, HIU	18
Cryptosporidiosis ^D	kryptosporidiose	<i>Cryptosporidium</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO, ROB, HFI, HFB, HIU	18
Ear mites ^D	øremidd	<i>Otodectes cynotis</i>	parasitt	MFP, MFS, F (alle unntatt FFB), RBH, RST, ROB, H (alle)	18
Lungworm ^{C,D}	lungeorm	<i>Crenosoma vulpis</i>	parasitt	MFS, FHK, FFB, FØO, RMV, RBH, HFI, HFB	18
Pseudorabies/Aujeszky's disease ^C	pseudorabies /Aujeszky's disease	PRV-pseudorabies virus	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, RBH, RST, ROB, HFI, HIU	18
Capillariasis ^D	kapillariasis	<i>Capillaria</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO	17
Yersiniosis	yersiniose	<i>Yersinia enterocolitica</i> / <i>Y. pseudotuberculosis</i>	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO	17
Campylobacteriosis	campylobacteriose	<i>Campylobacter</i> arter	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO	16
French Heartworm ^{C,D}	fransk hjerteorm	<i>Angiostrongylus vasorum</i>	parasitt	MFS, FHK, FØO, FFB, RMV, RBH, HFI, HFB	16
Herpesvirus ^D	herpesvirusinfeksjon	CHV-1-canid herpes virus 1	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, HFB, HIU	16
<i>Clostridium</i> spp	klostridier (ulike arter)	<i>C. difficile</i> / <i>C. perfringens</i> / <i>C. botulinum</i>	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, HFI	15
Tapeworms ^{D,G}	bendelorm	<i>Taenia</i> arter/ <i>Echinococcus</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, RMV, RBH, RST, HFI, HFB	15
<i>Trichinella</i>	trichinellosis	<i>Trichinella</i> arter	parasitt	MFP, FØO	15
Canine Circovirus ^D	circovirusinfeksjon	CanineCV-canine circovirus	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, RBH, ROB, HFI, HFB, HIU	14
Fur Lice ^{C,D}	pelslus	ukjent - ny art?	parasitt	MFP, MFS, F (alle), RBH, RST, ROB, HFI, HFB, HIU	14
Hepatozoonosis ^{C,D}	hepatozoonose	<i>Hepatozoon canis</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, ROB, HFI, HFB, HIU	13
Tick-borne diseases ^{C,D,H}	flåttbårne sykdommer	f.eks. - <i>Anaplasma</i> spp. <i>Borrelia burgdorferi</i> , <i>TBE-virus</i>	bakterie /virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, ROB, HFI, HFB, HIU	13
Corona virus - COVID 19	koronavirus - COVID19	SARS-CoV-2	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, ROB, HFI, HFB, HIU	10
Neosporosis	neosporose	<i>Neosporum caninum</i>	parasitt	MFP, FHK, FØO, ROB, HFI, HIU	10

^A Noen tiltak er mer aktuelle enn andre og må alltid vurderes før implementering. Vi lister de som er mest aktuelle, men andre tiltak kan være relevante og må vurderes med hensyn til omstendighetene.

^B For en nærmere beskrivelse av hvorfor disse sykdommene ble vurdert til å utgjøre størst risiko, se **Vedlegg 2**.

^C En sykdom som har blitt vurdert å bli spesielt påvirket av klimaendringer og/eller introduksjon av nye/fremmede arter (se også diskusjon).

^D En sykdom som lett overføres til fjellrev fra hund/rødrev/andre hundedyr (direkte eller indirekte)

^E Skabb er bare meldingspliktig hos rev i fangenskap

^F Kennelhoste kan forårsakes av flere ulike patogener med ulik alvorlighet, men fokus her er på parainfluenzavirus og *Bordetella bronchiseptica*.

^G Bare *Echinococcus* spp. er meldepliktig

^H Flåttbårne sykdommer inkluderer flere ulike sykdommer og patogener. Det er lite kunnskap om hvordan disse sykdommene arter seg hos fjellrev. Siden de fleste av disse ikke ser ut til å føre til alvorlig sykdom hos rødrev ble de samlet under én vurdering og rangert ganske lavt, men rangeringen er basert på antakelser og kan endre seg ved nærmere undersøkelser (se også diskusjonen, framtiden).

Tabell 2. Tabell som rangerer sykdommer med tanke på hvilken risiko de utgjør for fjellrev i fangenskap i Fennoskandia. Praktisk sett blir dette bare det norske avlsprogrammets besetning på Sæterfjellet i Oppdal. Sykdommene benevnes med engelsk og norsk navn, og vi angir smittestoff og smittestofftype. Vi beskriver deretter mulige forvaltningstiltak for hver sykdom med forkortelser som beskrevet i **Tabell 3** (DEL II). Nasjonal liste 1-sykdommer er merket rødt. Nasjonal liste 2-sykdommer er merket gult. Nasjonal liste 3-sykdommer er merket mørkegrått. (Nasjonal liste 1-3 sykdommer beskrives i DEL II). Tabellen fortsetter på neste side.

Sykdom - engelsk	Sykdom - norsk	Smittestoff	Type	Mulige tiltak ^A	Total Poeng
Canine Distemper ^{B,D}	valpesyke	CDV - canine distemper virus	virus	MFP, MFS, F (alle, unntatt FBE), RBH, RST, ROB, H (alle, unntatt HHU)	27
Rabies ^{B,C,D}	rabies	RABV - rabies virus	virus	MFP, F (alle unntatt FBE), RBH, RST, ROB, H (alle)	27
Infectious Canine Hepatitis ^{B,D}	smittsom leverbetennelse	CAV-1 - canine adenovirus 1	virus	MFP, MFS, F (alle), RBH, RST, ROB, H (all unntatt HHU)	26
Canine Parvovirus ^{B,D}	parvovirus (hundepest)	CPV-2- canine parvovirus	virus	MFP, MFS, F (alle), RBH, RST, ROB, H (alle unntatt HHU)	26
Coccidiosis ^D	koksidiøse	<i>Cystoisospora</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, ROB, HFI, HIU	25
Encephalitozoonosis ^{C,D}	encefalitozoonose	<i>Encephalitozoon cuniculi</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, FUB, RMV, ROB, HFI, HIU	25
Sarcoptic mange ^{D,E}	skabb	<i>Sarcoptes scabiei</i>	parasitt	MFP, MFS, F (alle), RBH, RST, ROB, H (alle unntatt HHU)	23
Hookworm ^D	hakeorm	<i>Uncinaria stenocephala</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, FBB, RMV, ROB, HFI, HFB, HIU	22
Kennel Cough ^{D,F}	kennelhoste	multifaktoriell - f.eks. <i>Bordetella bronchiseptica</i> /parainfluenza virus	bakterie /virus	MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, ROB, HFI, HFB, HIU	22
Roundworms ^D	rundorm/spolorm	<i>Toxascaris leonina</i> / <i>Toxocara canis</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO, FFB, FBE, FBB, RMV, ROB, HFI, HFB, HIU	22
Salmonellosis ^D	salmonellose	<i>Salmonella enterica</i> (ulike serovars)	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, FBE, RMV, ROB, HFI, HIU	22
Pseudorabies ^C	pseudorabies /Aujeszky's disease	PRV-pseudorabies virus	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, RBH, RST, ROB, HFI, HIU	21
Toxoplasmosis	toxoplasmose	<i>Toxoplasma gondii</i>	parasitt	MFP, FHK, FØO, FUS, RMV, RBH, ROB, HFI, HHU, HIU	21
Ear mites ^D	øremidd	<i>Otodectes cynotis</i>	parasitt	MFP, MFS, F (alle), RBH, RST, ROB, H (alle)	20
Sarcocystis	sarcocystis	<i>Sarcocystis</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FØO	20
Corona virus - enteric ^D	koronavirus - enterisk	CECoV	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FBE, ROB, HFI, HFB, HIU	19
Giardiasis ^D	giardiasis	<i>Giardia</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, RMV, ROB, HFI, HFB, HIU	19
Herpesvirus ^D	herpesvirusinfeksjon	CHV-1-canid herpes virus 1	virus	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FUS, ROB, HFB, HIU	19
Cryptosporidiosis ^D	kryptosporidiose	<i>Cryptosporidium</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FBB, FØO, FBE, ROB, HFI, HFB, HIU	18
Campylobacteriosis	campylobacteriose	<i>Campylobacter</i> arter	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO, FBE, RMV, ROB,	17
<i>Clostridium</i> spp	klostridier (ulike arter)	<i>C. difficile</i> / <i>C. perfringens</i> / <i>C. botulinum</i>	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, FBE, RMV, ROB, HFI	17
Yersiniosis	yersiniose	<i>Yersinia enterocolitica</i> / <i>Y. pseudotuberculosis</i>	bakterie	MFP, MFS, FHK, FØO, FBE, RMV, ROB	17
Fur lice ^{C,D}	pelslus	ukjent - ny art?	parasitt	MFP, MFS, F (alle), RBH, RST, ROB, H (alle unntatt HHU)	17
Capillariasis ^D	kapillariasis	<i>Capillaria</i> arter	parasitt	MFP, MFS, FHK, FBB, FØO, FUS, FBE	16
French Heartworm ^{C,D}	fransk hjerteorm	<i>Angiostrongylus vasorum</i>	parasitt	MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, RMV, RBH, HFI, HFB	16

Tabell 2. Forts.

Sykdom - engelsk	Sykdom - norsk	Smittestoff	Type	Mulige tiltak ^A	Total Poeng
Lungworm ^{C,D}	lungeorm	<i>Crenosoma vulpis</i>	parasitt	MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, RMV, RBH, HFI, HFB	16
Canine Circovirus ^D	circovirusinfeksjon	CanineCV-canine circovirus	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, RBH, ROB, HFI, HFB, HIU	14
Hepatozoonosis ^{C,D}	hepatozoonose	<i>Hepatozoon canis</i>	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FUS, FBE, ROB, HFI, HFB, HIU	14
Tapeworms ^{D,G}	bendelorm	<i>Taenia arter/Echinococcus arter</i> parasitt	parasitt	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FBE, RMV, RBH, RST, HFI, HFB	14
Tick-borne ^{C,D,H}	flåttbårne sykdommer	f.eks. - <i>Anaplasma</i> spp. <i>Borrelia burgdorferi</i> , TBE-virus	bakterie /virus	MFP, MFS, FHK, FFB, FØO, FUS, FBE, ROB, HFI, HFB, HIU	13
Trichinella	trichinellosis	<i>Trichinella arter</i>	parasitt	MFP, FØO, FBE, RMV	13
Neosporosis	neosporose	<i>Neosporum caninum</i>	parasitt	MFP, FHK, FØO, FUS, RMV, ROB, HFI, HIU	11
Corona virus - COVID 19	koronavirus - COVID 19	SARS-CoV-2	virus	MFP, MFS, FHK, FØO, FUS, FBE, ROB, HFI, HFB, HIU	10

^A Noen tiltak er mer aktuelle enn andre og må alltid vurderes før implementering.

Vi lister de som er mest aktuelle, men andre tiltak kan være relevante og må vurderes med hensyn til omstendighetene.

^B For en nærmere beskrivelse av hvorfor disse sykdommene ble vurdert til å utgjøre størst risiko, se **Vedlegg 2**.

^C En sykdom som har blitt vurdert å bli spesielt påvirket av klimaendringer og/eller introduksjon av nye/fremmede arter (se også diskusjon).

^D En sykdom som kan lett overføres av hund/rødrev/andre hundedyr (direkte eller indirekte)

^E Skabb er bare meldingspliktig hos rev i fangenskap

^F Kennelhoste kan forårsakes av flere ulike patogener med ulik alvorlighet, men fokus her er på parainfluenzavirus og *Bordetella brochiseptica*.

^G Bare *Echinococcus* spp. er meldepliktig

^H Flåttbårne sykdommer inkluderer flere ulike sykdommer og patogener. Det er lite kunnskap om hvordan disse sykdommene arter seg hos fjellrev. Siden de fleste av disse ikke ser ut til å føre til alvorlig sykdom hos rødrev ble de samlet under én vurdering og rangert ganske lavt, men rangeringen er basert på antakelser og kan endre seg ved nærmere undersøkelser (se også diskusjonen, framtiden).

1.4 Diskusjon

Tolkning av risikovurderingen

En risikovurdering som denne har naturlig nok noen svakheter. Selv om den i størst mulig grad er basert på vitenskapelig litteratur, er de faglige vurderingene i hovedsak basert på de involverte ekspertenes meninger og erfaringer. Dette kunne trolig ikke vært gjort særlig annerledes, siden det er lite publisert faglitteratur om sykdommer hos fjellrev generelt, og særlig i Fennoskandia. Mange forhold måtte vurderes ut ifra det lille som er publisert fra andre steder i verden eller ekstrapoleres fra liknende arter som rødrev og hund. En må da huske at sykdommene kan oppføre seg annerledes hos fjellrev enn de gjør hos hund/rødrev i miljøer utenfor Fennoskandia. Dette er vanskelig å forutsi og resultatene må derfor brukes med det forbeholdet.

Kategoriseringen i risikovurderingen kan noen ganger oppleves som litt for grov. For å unngå å gjøre det for komplisert, er vi nødt til å tenke på bestanden som en helhet. Det kan for eksempel være stor forskjell mellom aldersklassene og hvordan sykdommene påvirker individer og/eller bestanden. For eksempel er smittsom leverbetennelse svært dødelig hos valper, mens voksne dyr stort sett overlever sykdommen. Det kan også være store forskjeller i muligheter for f.eks. smitteoverføring og mottakelighet basert på årstid. Dyr som legger ut på vandring på grunn av sult, partnersøk eller annet kan ta med seg smitte til andre delbestander. Sult og paringstid kan føre til høyt stressnivå og svakere immunforsvar, noe som øker mottakeligheten for patogener og muligheten for sykdommen til å utvikle seg. Yngletiden og andre perioder hvor dyrene bor tett i hiene, samt økt bruk av fôringsautomater øker også sjansen å overføre patogener som allerede er til stede. Dette er forsøkt tatt hensyn til gjennom å øke poengtallet i risikovurderingen slik at det gir uttrykk for det verst tenkelige utfallet (f.eks. høy dødelighet hos valper), fordi det er det som mest sannsynlig kan føre til effekter på bestandsnivået både lokalt og regionalt. Det må også tas høyde for at vurderingen i liten grad fanger opp eventuelt samspill mellom flere sykdommer eller sykdom og andre miljøfaktorer med negativ effekt for fjellreven.

Til slutt må vi understreke at vurderingene er tentative og basert på eksisterende kunnskap om situasjonen per 2021/2022 og kan endre seg med ny kunnskap eller endringer i forholdene. De som ble inkludert, er de som ble vurdert som viktigst etter vår erfaring og tilgjengelig litteratur i 2021/2022. Rangeringen uttrykker hvilken risiko de ulike sykdommene innebærer for fjellreven i forhold til hverandre. De som vurderes som mest alvorlige trenger mest oppmerksomhet og mest omfattende tiltak når de oppdages.

Framtiden

Flere sykdommer som rangeres lavt i denne risikovurderingen kan fort utgjøre større risiko i fremtiden. I tillegg kan nye og introduserte sykdommer som ikke står på listen i dag bli viktige. Klimaendringer, økt reise- og transportaktivitet, flytting av dyr (viltlevende og tamme) og introduksjon av fremmede arter kan føre til at disse sykdommer får bedre vilkår for å utvikle seg enn det vi ser i dag. Vi beskriver noen eksempler nedenfor.

Fransk hjerteorm er en parasitt som ikke ble påvist i Norge før i 2016 og heller ikke i Sverige før i 2003 (Veterinærinstituttet 2016, Grandi mfl. 2017). Situasjonen har siden utviklet seg, og parasitten har blitt vanlig i Sør-Sverige (Grandi mfl. 2017). Det er vanskelig å si hvordan denne parasitten sprer seg, siden livssyklusen ikke er helt forstått ennå (Morgen mfl. 2005), men vi vet at fransk hjerteorm er avhengig av en snegle som mellomvert. Per i dag kan parasitten være begrenset til lavere høyder og spesifikt habitat (f.eks. der det er høy fuktighet) som sneglen(e) trenger, men klimaendringene kan føre til at utbredelsen av sneglen(e) utvides og at parasitten følger med. Fransk hjerteorm fører til en del skader hos rødrev (lungebetennelse, hjertesvikt, neurologisk sykdom) selv om parasitten faktisk er tilpasset denne arten (Poli mfl. 1991). Denne parasitten har ikke blitt påvist hos fjellrev og utgjør en trussel som er vanskelig å vurdere.

Klimaendringer kan føre til økt utbredelse av flåttarter som allerede er til stede i Fennoskandia, og kan også bidra til gunstigere levevilkår for nye, introduserte flåttarter. Forekomsten av flåttbårne virussykdommer som skogflåttencefalitt (TBE) og andre flåttbårne sykdommer er svært

lite undersøkt hos fjellrev, fordi de ikke har blitt utsatt for sykdommene tidligere. Samtidig har antistoffer mot noen flåttbårne sykdommer nylig blitt oppdaget hos fjellrev i Canada (Mascarelli mfl. 2015) og hos en fjellrev på Island (Hornok mfl. 2020). Fjellrev har heller ikke blitt utsatt for hepatozoonose (forårsaket av den encellede parasitten *Hepatozoon canis*), en sykdom som er vanlig hos rødrev i Sentral-Europa og overføres gjennom en flåttart (*Rhipicephalus sanguineus*) som per i dag ikke har etablert seg i Fennoskandia. Infeksjon fører vanligvis til mild sykdom hos rødrev, men har ført til økt dødelighet hos flekkhyene-valper i Tanzania (East mfl. 2008). Det er ukjent hva slags effekt denne kan ha hos fjellrev hvis flåttarten og parasitten blir introdusert og etablerer seg i Fennoskandia.

Encefalitozoonose (forårsaket av den encellede parasitten *Encephalitozoon cuniculi*) er en nevrologisk sykdom som rammer valper, noe som medfører dårlig vekst og dødelighet (Åkerstedt 2007). Fjellrev er svært utsatt for sykdommen, og den utgjorde et kjent problem hos fjellrev i fangenskap i Fennoskandia (Åkerstedt 2007). Det har så langt ikke vært påvist større utbrudd hos villlevende fjellrev i Fennoskandia. Dette kan ha vært på grunn av lav fjellrevtetthet og/eller lav parasittprevalens hos smågnagere (Åkerstedt 2007) og derfor lavt potensiale for smitteoverføring. Men dette kan endre seg f.eks. ved introduksjon av nye smågnagerarter eller kaniner (en kjent mellomvert i Sentral-Europa), eller med økende fjellrevtetthet.

Det dukker også opp stadig flere nye sykdommer. Det er nylig oppdaget en ukjent pelslusart hos fjellrev i Canada og på Svalbard (Buhler mfl. 2021). Denne lusen fører til tapt pels og hudskader (fra kløe) i ulike grad noe som kan også føre til sekundære bakterielle infeksjoner (Buhler mfl. 2023). Dette mest sannsynligvis fører til nedsatt overlevelse, men dette har ikke blitt undersøkt enda (Buhler mfl. 2023). Denne pelslusen er tatt inn i vurderingen med kunnskapen som vi hadde i 2021/2022, men rangeringen kan fort endre seg etter hvert som man får faktisk kunnskap om arten. Det kan også oppstå naturlig endringer i immuniteten til fjellreven og/eller mutasjoner i de patogenene som er til stede. Dette kan føre til enten økt eller nedsatt alvorlighet for de sykdommer som allerede er til stede i Fennoskandia. Det er for eksempel enkelte indikasjoner på at rødrevbestanden begynner å tilpasse seg skabb og kan overleve sykdommen (Davidson mfl. 2008). COVID19 (Sars-CoV-2 virus) ser så langt ut til å utgjøre lav risiko for hundedyr (Decaro mfl. 2021), men gir svært alvorlig sykdom hos mink (*Neovison vison*) (Fenollar mfl. 2021). Vi har også sett at viruset muterer hyppig, og det er ikke utenkelig at dette viruset kan endre seg og utgjøre høyere risiko for hundedyr i framtiden.

2 Del II - Generell beredskapsplan

2.1 Bakgrunn

Hendelser som kan utløse forvaltningstiltak rettet mot forebygging og/eller bekjempelse av sykdom (bakgrunn for beredskapsplaner)

Når er dette aktuelt?

I forvaltningssammenheng vil tiltak rettet mot forebygging og/eller bekjempelse av sykdom være aktuelt når det har oppstått en situasjon der en eller flere sykdommer truer overlevelsen til en fjellrevbestand.

Dette kan oppstå når sykdommen opptrer i fjellrevbestanden og/eller i kontaktbestander, og den forventes å:

- gi høyere dødelighet enn tilveksten i den rammede fjellrevbestanden (direkte effekt)
- gi nedsatt reproduksjon og/eller kondisjon slik at valpetilveksten reduseres og dødelighet av vanlige årsaker øker (indirekte effekt)
- utgjøre et alvorlig folkehelse- eller husdyrehelseproblem

I tillegg kan det være aktuelt med mindre inngripende tiltak også ved sykdommer som ikke har bestandsregulerende effekt eller folkehelse/husdyrhelsemessig betydning, men som likevel kan forventes å ha betydning for bestandens utvikling eller dyrenes velferd.

Forutsetninger

En forutsetning for gjennomføring av tiltak bør være at man har god kunnskap om den aktuelle sykdommen, herunder sannsynligheten for etablering, spredning og/eller opprettholdelse i den aktuelle fjellrevbestanden og de konsekvensene dette vil gi.

Dette krever:

- grunnleggende kunnskap om smittestoffene og sykdommene de fremkaller hos fjellrev og andre arter
- oversikt over nasjonal og internasjonal status for viktige smittestoffer
- løpende overvåking av forekomsten av viktige smittestoffer hos fjellrev, nærliggende bestander av villlevende dyr og tamdyr som kan være smittekilde
- undersøkelse/obduksjon av syke og døde dyr i de samme bestandene

I tillegg til dette bør en ha god kunnskap om den aktuelle bestandens og kontaktbestandenes bevegelsesmønster, slik at man vet hvilke områder tiltakene bør gjennomføres i.

Plikt til å varsle: Nasjonal liste 1-, 2- og 3-klassifiserte sykdommer

Dyrevelferdsloven (2009, § 5) sier følgende:

«Enhver som får kjennskap til at et større antall ville eller forvillede dyr er utsatt for sykdom, skade eller annen lidelse utenom det normale, skal snarest mulig varsle Mattilsynet eller politiet.»

Dyrehelseforskriften fra 2022 klassifiseres en rekke sykdommer som nasjonal liste 1, 2 og 3. I henhold til forskriften har veterinærer og laboratorier plikt til å umiddelbart varsle Mattilsynet muntlig ved mistanke om eller påvisning av Liste 1- eller 2-sykdom etterfulgt av tilsvarende varsel i skriftlig form. Ved mistanke om, eller påvisning av Liste 3-sykdommer kan varslingen skje skriftlig. Forskriften inneholder en liste over 1-, 2- og 3-sykdommer. Rabies er for eksempel Liste 1-sykdom, revens dvergbeindelmark Liste 2-sykdom og valpesjuka Liste 3-sykdom.

Ved mistanke om nasjonal Liste 1- eller 2-sykdom har Mattilsynet hovedansvar og vil være dypt involvert i beredskapsprosessen og vurderingen/utføringen av forvaltningstiltakene. Kommunikasjonslinjer og mulige tiltak som beskrives nedenfor vil dermed endre seg etter hva Mattilsynet vurderer som nødvendig og fornuftig.

Mattilsynet definerer nasjonal liste 1-, 2- og 3-sykdommer på sine nettsider slik (sitat, Mattilsynet 2022):

Nasjonal liste 1-sykdommer (tidligere A-sykdommer) er svært alvorlige, og et utbrudd vil medføre omfattende bekjempelsestiltak.

Nasjonal liste 2-sykdommer (tidligere B-sykdommer) er alvorlige, og systematisk bekjempelse er påkrevd for å kontrollere sykdommen.

Nasjonal liste 3-sykdommer (tidligere C-sykdommer) er sykdommer som det er viktig at Mattilsynet har oversikt over. Det kan være forholdsvis vanlig forekommende sykdommer eller mer sjeldne sykdommer.

2.2 Metoder

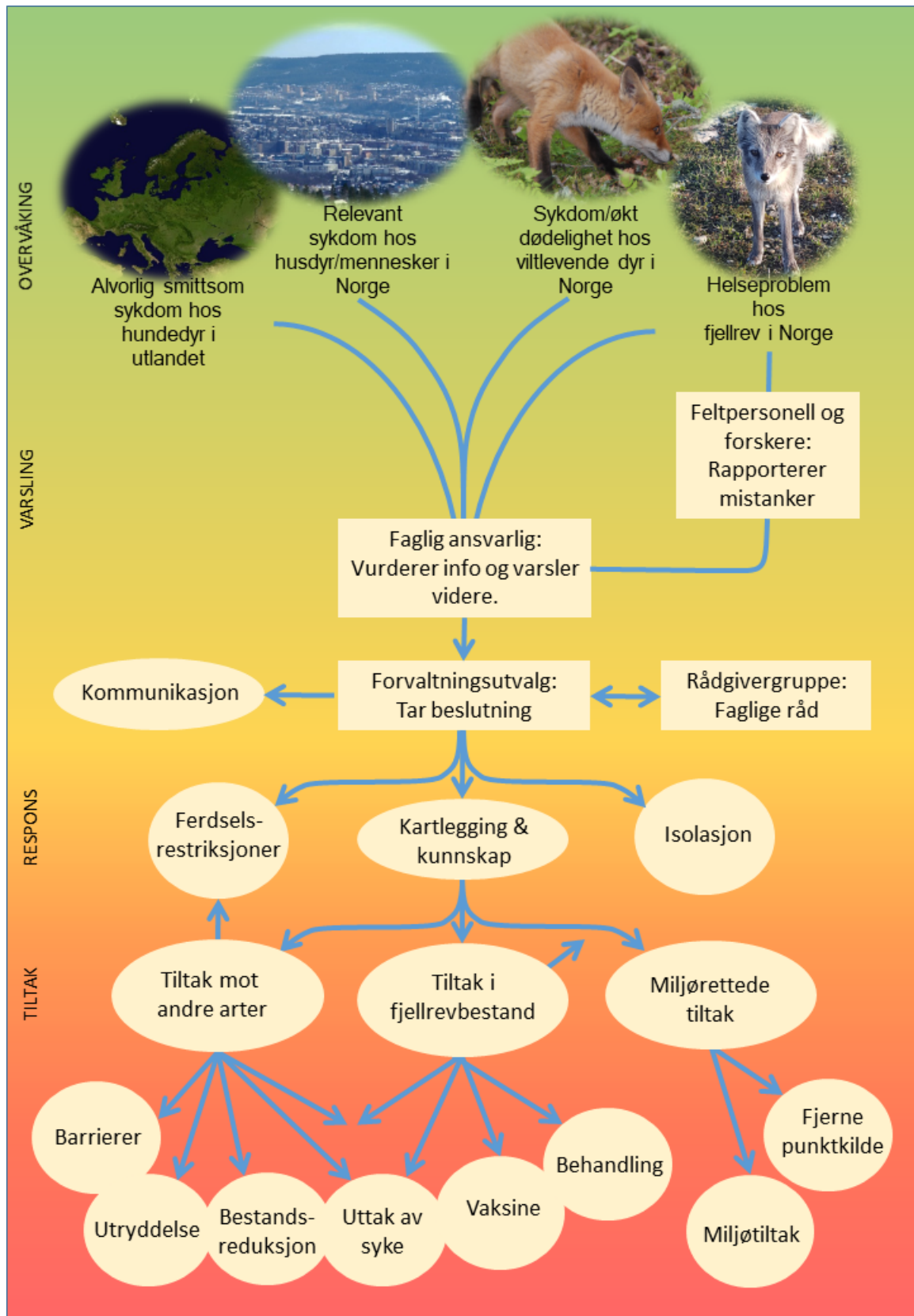
Vi har laget en liste over noen tiltak som kan være aktuelle for å bekjempe sykdommer (**Tabell 3**). Se **Vedlegg 3** for en nærmere beskrivelse av hvert tiltak. Tiltakene som vurderes som mest aktuelle for hver sykdom listes i **Tabell 1** og **Tabell 2**, i **Del I**. Forkortelsene til tiltakene defineres i **Tabell 3** nedenfor.

Tabell 3. En liste over hovedkategorier av forvaltningstiltak for å bekjempe sykdommer og videre eksempler under hver kategori. Forkortelsene brukes i tabellene med sykdomsrangeringen (**Tabell 1** og **Tabell 2**).

Tiltak	Forkortelse
Miljørettede tiltak (M)	
Fjerne punktkilder	MFP
Tiltak rettet mot frittlevende stadier av smittestoffer	MFS
Tiltak rettet mot fjellreven (F)	
Helsekontroll og karantene ved flytting	FHK
Forebyggende behandling	FFB
Økt overvåking	FØO
Uttak av syke individer	FUS
Behandling av enkeltindivider	FBE
Bestandsreduksjon i berørt bestand	FBB
Utryddelse av berørt bestand	FUB
Tiltak rettet mot andre viltlevende arter (R)	
Bestandsreduksjon eller miljøtiltak rettet mot mellomverter og vektorer	RMV
Bestandsreduksjon eller utryddelse av andre viltlevende hovedverter	RBH
Supplerende tiltak rettet mot andre viltlevende hovedverter	RST
Opprettelse av barrierer	ROB
Tiltak rettet mot mennesker og husdyr (H)	
Forebyggende informasjon	HFI
Ferdselsforbud og båndtvang	HFB
Hold av utekatt	HHU
Inngjerding og utgjerding	HIU

Vi har også laget et generelt flytdiagram for beredskapstiltak (**Figur 1**), et forslag til en kommunikasjonslinje ved mistanke om nasjonal liste 1- eller 2-sykdom (**Figur 2**), og noen eksempler på beredskapsplaner ved fare for utbrudd av de tre sykdommene som ble vurdert til å utgjøre størst risiko (**Vedlegg 4**). Disse ble først skrevet på basis av ekspertvurderinger. Deretter ble planene diskutert i plenum i løpet av en digital workshop hvor flere eksperter, fagpersoner og feltpersonell fra både Norge og Sverige samt representanter fra Miljødirektoratet og Länsstyrelsen var samlet. Forslag og endringer ble implementert i den endelige versjonen. Det ble også utviklet et forslag til en revidert beredskapsplan for skabb som brukte situasjonen i Norge som utgangspunkt, men denne kan brukes på tvers av landegrensene (**Vedlegg 5**).

2.3 Resultater

Figur 1. Skisse over generell beredskapsplan for håndtering av helsetrusler hos fjellrev og kommunikasjonslinjen.

En generell beredskapsplan ble utvidet og er grundig beskrevet nedenfor. **Figur 1** skisser planen og forslag til kommunikasjonslinje. Ord med større bokstaver og fet tekst viser til de ulike deler i **Figur 1**. Ord i kursiv viser til de ulike tiltak skissert i **Tabell 3**.

Helse-**OVERVÅKING** og -etterretning (det å samle inn og sammenstille informasjon fra andre kilder enn egen helseovervåking, f.eks. media, forskningsstudier eller overvåking i andre land) er en forutsetning for å kunne møte helsetrusler på en fornuftig måte. I en normalsituasjon bør én eller noen få **fagpersoner** være ansvarlig for å følge med om det er utbrudd av alvorlig smittsom sykdom i utlandet som har en viss risiko (sannsynlighet x konsekvens) for å overføres til norske fjellrever, eller om det er offentlige rapporter om relevante sykdommer blant mennesker og husdyr i Norge eller observasjoner av sykdom og/eller dødelighet blant villlevende dyr som kan indikere en reell trussel. I tillegg er det viktig at de/denne **faglig ansvarlige** er i løpende kontakt med feltpersonell og forskere som observerer fjellrev og kan ta imot rapporter om eventuell sykdom, fallende kondisjon eller reproduksjon. I Norge ville det trolig være naturlige å tillegge det **faglige ansvaret** til den veterinæren som er tilsatt i NINA og/eller på annen måte er veterinærmedisinsk ansvarlig for helseovervåking av fjellrev og Avlsstasjonen for fjellrev. Den **faglig ansvarlige** må vurdere om signalene indikerer risiko. I så tilfelle bør den **faglig ansvarlige** varsle forvaltningsutvalget og rådgivergruppen (se neste avsnitt). Foreligger det mistanke om nasjonal liste 1-, 2- eller 3-sykdom må den **faglige ansvarlige** samtidig **VARSE** Mattilsynet i henhold til forskriften om sykdom hos dyr (Lovdata 2022; se ovenfor).

Forvaltningsutvalget kan bestå av faste representanter fra Miljødirektoratet, Mattilsynet og Statens naturoppsyn. Avhengig av situasjonen, kan det utvides med representanter fra aktuelle statsforvaltere, verneområdeforvaltning, rettighetshavere og/eller interesseorganisasjoner. **Forvaltningsutvalget** innhenter råd og faglig bistand fra **rådgivergruppen**. Denne kan bestå av fagfolk med spesiell kunnskap om fjellrev og/eller dyresykdommer, f.eks. fra Norsk institutt for naturforskning, Veterinærinstituttet, Polarinstituttet, universiteter eller høyskoler.

Forvaltningsutvalget er ansvarlig for kommunikasjonen utad og for å informere andre involverte parter samt allmennheten om vurderingene og beslutningene som blir tatt i utvalget.

Om utvalget finner grunn til det, iverksettes det samtidig en første **RESPONS**. Denne kan bestå av tidlige tiltak som har som mål å «fryse» situasjonen (dvs. om mulig unngå ny introduksjon av smitte og videre spredning) og beskrive hva som skjer, mens man samtidig **kartlegger** situasjonen, samler kunnskap og tar beslutninger om hva som er fornuftig å gjøre videre. Umiddelbare tiltak kan være *ferdselsrestriksjoner og isolasjon*, herunder f.eks. lokal båndtvang for hund, hygienetiltak og adgangskontroll på avlsstasjonen (se også eksempler nedenfor).

Kunnskapsinnhenting skal gi grunnlag for å vurdere hva som skjer og hvilke **TILTAK** som bør innføres. Forvaltningsvedtak gjøres av kompetent myndighet. Er trusselen først og fremst lokal, kan *miljørettede tiltak* som f.eks. det å *fjerne en punktkilde*, eller *miljøtiltak* som minimerer smitteforekomst være fornuftig.

Om informasjonen indikerer at smitte til mennesker, husdyr eller villlevende dyr er mulig, kan det være aktuelt med *tiltak mot andre arter*, f.eks. ytterligere ferdelsrestriksjoner for husdyr og mennesker, styrking av *barrierer, behandling* eller *vaksinering* av dyr som kan overføre smitte. Det kan også være aktuelt med *uttak av syke dyr, bestandsreduksjon* eller til og med *utryddelse* av kontaktbestander av dyr som med stor sannsynlighet kan overføre smitte, f.eks. rødrev i samme eller nærliggende område som en fjellrevbestand.

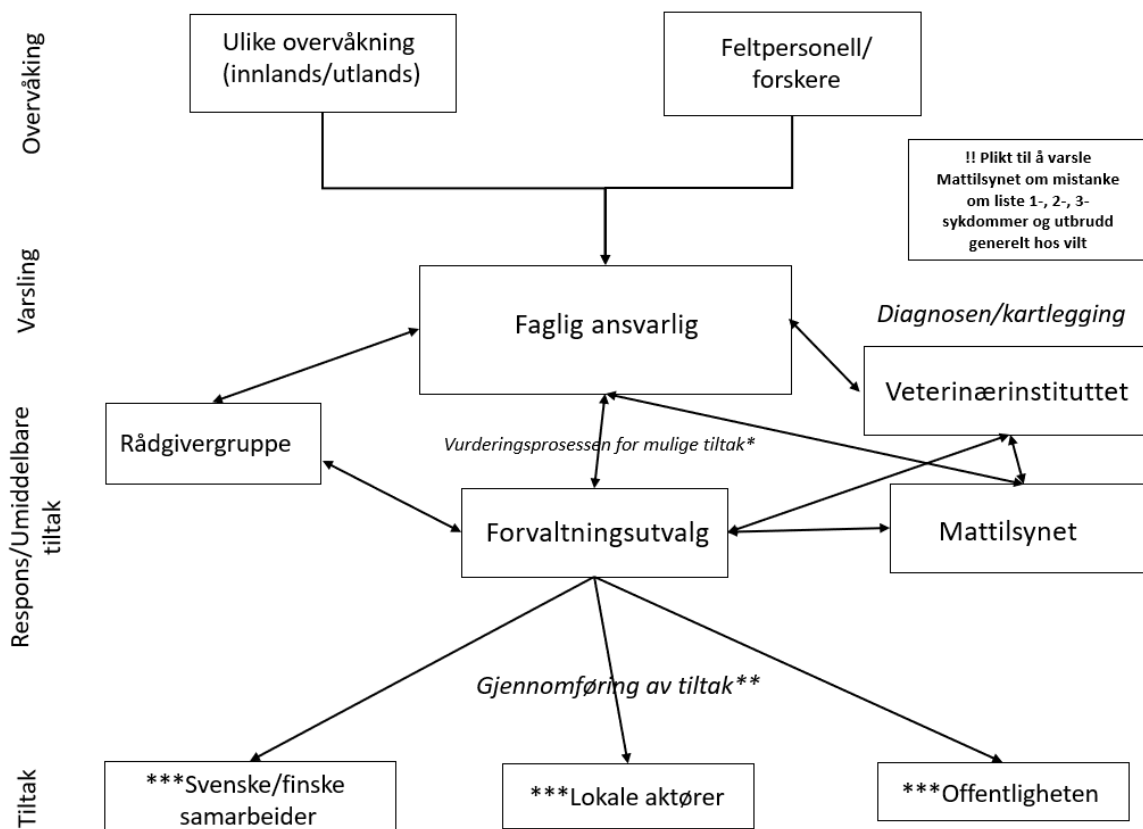
Om kartleggingen indikerer at det allerede er smitte til stede i *fjellrevbestanden*, må man vurdere om det er fornuftig å gjennomføre tilsvarende tiltak her. Tiltak som *vaksine, behandling og uttak av syke* er aktuelt når man først og fremst fokuserer på å bevare den rammede bestanden. Tiltak som *bestandsreduksjon, utryddelse og barrierer* må vurderes med hensyn til sannsynligheten for spredning fra den rammede til andre fjellrevbestander.

Se **Vedlegg 4** for eksempler på sykdomsscenarier og spesifikke beredskapsplaner og hvordan **Figur 1** kan brukes i en reell situasjon.

For å unngå spredning av en alvorlig sykdom bør noen tiltak vurderes umiddelbart. Særlig ved sterk mistanke om en alvorlig, smittsom sykdom kan noen tiltak vurderes allerede før en diagnose foreligger. Disse tiltakene vil gjerne være kortvarige. Andre tiltak blir mer omfattende, ressurskrevende og/eller kontroversielle og bør ikke iverksettes før man har en sikker diagnose, en god faglig og forvaltningsmessig vurdering og en felles forståelse i forvaltningsgruppen. **Vedlegg 3** beskriver de aktuelle tiltakene inkludert fordeler/ulempes, samt noen vurderingspunkter.

Eksempler på umiddelbare tiltak (se **Tabell 3** for forklaring på forkortelsene som er brukt):

- Innføring av prosedyrer for forskere/feltarbeidere som øker biosikkerheten.
- Økt overvåking i områder nær påviste tilfeller (FØO).
- Isolasjon/ferdselsforbud: Området med smittet/mistenkte fjellrev bør mest mulig isoleres. Dette er vanskelig i et åpent fjellområde, men kan gjennomføres for eksempel ved bruk av lokal og midlertidig båndtvang og begrenning av feltpersonellens aktivitet i nærheten av fjellrevhi og eventuelle varslingsplakater til allmenheten.
- Fjerne punktkilder (MFP): Hvis det finnes åpenbare smitekilder eller steder hvor det lett skjer smitteoverføring (f.eks. åteplass, fôrautomat) bør disse fjernes. Dette er ofte vanskelig å vurdere uten en nøyaktig diagnose. Ved mistanke om alvorlig smittsom sykdom kan det imidlertid vurderes å stenge eller begrense tilgangen til åteplasser/fôrautomater og andre samlingsplasser så snart som mulig.
- Uttak av syke individer (FUS, RBH): Ved mistanke om svært alvorlig sykdom, observasjon av individer (fjellrev, rødrev, andre dyr) med åpenbare kliniske symptomer (f.eks. skabb, rabies, valpesjuka) bør man vurdere å avlive med en gang.
- Forebyggende behandling (FFB): Dette er mest aktuelt på avlsstasjonen og kan gjøres f.eks. gjennom vaksinerings og/eller parasittbehandling.
- Forbyggende informasjon (HFI): Kommunikasjon rettet mot lokale rettighetshavere, aktører, feltpersonell, befolkningen og turister for å informere om et mulig utbrudd, hva de bør se etter og hvilke tiltak de kan gjennomføre for å hjelpe til med å begrense smittespredningen.

Figur 2. Et forslag til en kommunikasjonslinje ved mistanke av en alvorlig smittsom sykdom som kan true fjellrev (basert på **Figur 1**). De ulike gruppene og deres roller beskrives i teksten til **Figur 1**. Ved bekreftet nasjonal liste 1- eller 2-sykdom blir Mattilsynet og Veterinærinstituttet sterkt involvert i både beredskapen og tiltakene. Ved mindre alvorlige og ikke-smittsomme sykdommer må ikke nødvendigvis Mattilsynet og Veterinærinstituttet involveres i samme grad, avhengig av helsetrusselens omfang og karakter. Plikten til å varsle Mattilsynet når det oppstår mistanke om nasjonal liste 1-, 2- 3-sykdommer og utbrudd generelt er uavhengig av hvor man er i prosessen.

* Det blir et tett samarbeid mellom de ulike aktørene gjennom vurderingsprosessen – kommunikasjonen skjer på tvers av disse nøkkelgruppene.

** Det vil ofte være behov for å vurdere nye tiltak eller endre på iverksatte tiltak, noe som krever ny kommunikasjon.

*** Ved sterke mistanke om en alvorlig helsetrusel må man vurdere om man skal varsle tidligere i prosessen. Oppdatering skjer fortløpende gjennom hele prosessen.

Figur 2 skisser et forslag til en kommunikasjonslinje ved mistanke av en alvorlig smittsom sykdom (nasjonal liste 1- eller 2-sykdom) hos fjellrev. Dette forslaget brukte **Figur 1** som et utgangspunkt og ble utviklet i plenum i det digitale workshop. Hvert steg er beskrevet videre nedenfor og er en oppsummering fra innspill fått i workshopen. Understrekede ord viser til ulike punkter i **Figur 2**.

Overvåking

- Ulike overvåkingsfunn (f.eks. prøvetakning/diagnostisering av NINA/Veterinærinstituttet, nyheter, litteratur og feltobservasjoner) kan gi indikasjoner om tilstedeværelse av en alvorlig helsetrusel. En faglig ansvarlig skal kunne vurdere troverdigheten til indikasjonene og hvilken reell trussel de innebærer. Ved behov skal den faglige ansvarlige drøfte med rådgivergruppen og forvaltningsutvalget om indikasjonene kan innebære en reell trussel, og eventuelt umiddelbart varsle videre til Veterinærinstituttet/Mattilsynet.

- Feltpersonell og forskere som jobber med frittlevende fjellrev eller avlsprogrammet vil ofte være de første til å oppdage dyr med unormal atferd, mistenkelige kliniske tegn på sykdom og/eller døde dyr. Et naturlig første steg er å ta kontakt med den faglig ansvarlige veterinæren så snart som mulig. Om man ikke får kontakt med faglig ansvarlig og tenker at det haster, kan feltpersonell og forskere ta direkte kontakt med Mattilsynet, Veterinærinstituttet og forvaltningsutvalget, men det vil vanligvis være fornuftig at en faglig ansvarlig har et overordnet ansvar for å holde oversikt og sammenfatte de aktuelle funnene med hverandre, og vurdere annen informasjon og tidligere erfaring, før andre instanser varsles. Dette for å i størst mulig grad sikre enhetlig og riktig håndtering og forhindre falske alarmer og unødig arbeid.
- Ifølge norsk regelverk har enhver plikt til å varsle Mattilsynet ved mistanke om nasjonal liste 1-, 2-, 3-sykdommer og/eller et sykdomsutbrudd hos vilt (Matloven, 2003; Dyrevelferdsloven, 2009). Dette kan skje allerede ved mistanke og trenger ikke å skje på en særskilt måte eller gjennom særskilte personer. Veterinærer har en mer omfattende plikt til varsling av dyresykdommer enn andre, dyrehelseforskriften (2022).

Varsling og umiddelbare tiltak

- Faglig ansvarlig veterinær har ansvar for å kontrollere og sammenholde opplysninger og utføre, eller få utført, undersøkelser som bekrefter eller avkrefter om det foreligger reell mistanke om en alvorlig smittsom sykdom.
- Avhengig av graden av mistanke og hvilken sykdom som mistenkes, kan det være naturlig at han/hun tar kontakt med Mattilsynet og/eller Veterinærinstituttet på et tidlig tidspunkt.
- Resultatene fra undersøkelser utført ved Veterinærinstituttet sendes til faglig ansvarlig og forvaltningsutvalget.
- I tilfeller hvor det ikke foreligger mistanke om nasjonal liste 1- eller 2-sykdom, kan det være naturlig at utbrudd håndteres lokalt i et samspill mellom faglig ansvarlig, rådgivergruppen og forvaltningsutvalget.
- Mattilsynet forvalter alvorlige smittsomme sykdommer, men bør i saker som har bevaringsmessig betydning for fjellrev rådføre seg med forvaltningsutvalget og rådgivergruppen.
- Ved andre sykdommer enn nasjonal liste 1- og 2-sykdommer vurderes aktuelle tiltak av faglig ansvarlig, rådgivergruppen og forvaltningsutvalget, men besluttes av forvaltningsutvalget og vedtas av den/de forvaltningsmyndighetene som har hjemmel.

Tiltak

- Forvaltningen vedtar tiltak som blir gjennomført av SNO, annet feltpersonell eller andre.
- Kommunikasjon og samarbeid med svenske og finske samarbeidspartnere, lokale aktører og offentligheten om resultatene, prosessen og aktuelle tiltak skal skje uten unødig opphør og om mulig før tiltakene trer i kraft.
- Kommunikasjon med svenske og finske samarbeidspartnere og lokale aktører bør skje tidlig ved sterk mistanke om en alvorlig helsetrusel. Dialog med førstnevnte er spesielt viktig ved mistanke om en trussel nær den norsk-svenske grensen, tilsvarende norsk-finske grensen. Avhengig av tilfellet kan det være nødvendig å varsle offentligheten tidlig for å unngå mulig eller ytterlig smittespredning. De ulike aktørene bør holdes oppdatert gjennom hele prosessen.

2.4 Diskusjon

Beredskapsplanen og mulige forvaltningstiltak

Beredskapsplanene er svært avhengige av fortløpende kunnskapsinnhenting gjennom forskning, overvåking og diagnostikk. Kunnskapsinnhenting er viktig for å bedre forstå hvordan disse sykdommene faktisk kan påvirke fjellreven. På samme måte er overvåking veldig viktig for å oppdage mulige tilfeller av sykdommene som er beskrevet i denne rapporten, mulige endringer i måten sykdommene oppfører seg på og mulige nye sykdommer (se også diskusjonen i **DEL I**, avsnittet Framtiden). Det er også slik at hvert tilfelle av sykdom er ulikt og at utfallet vil avhenge av lokale faktorer som f.eks. bestandens kondisjon og tetthet, tetthet av rødrev/hund, topografi, årstid og vær. **Figur 1** gir en generell veiledning for oppbygning av en beredskap som kan tilpasses til hvert tilfelle/sykdom. For spesifikke eksempler av hvordan **Figur 1** kan tas i bruk, se **Vedlegg 4 og 5**.

Kunnskapssamling og overvåking vil danne bakgrunnen for hvilke forvaltningstiltak som blir aktuelle i hvert tilfelle. En kontinuerlig oppdatering blant de som deltar i rådgivingsgruppen er viktig, slik at det kan tas hurtige vurderinger ved behov. Selv om et tiltak er mulig, betyr det ikke at det er ønskelig, og kostnad-nytte forholdet må vurderes for hvert tiltak før implementering, ikke minst i forhold til eventuelle negative konsekvenser av forstyrrelser knyttet til medisiner. For eksempel bør bestandsreduksjon hos fjellrev veies grundig mot konsekvensene for alle sykdommer som ikke er rangert høyt på listen, siden fjellreven fortsatt er en truet art. I stedet for å avlive dyr, kan det vurderes andre måter å redusere bestandstettheten på, f.eks. ved flytting av dyr (med karantene/behandling for å unngå spredning av sykdommen). På avlsstasjonen kan dyr bli flyttet mellom hegnene eller holdes isolert en periode i «arresten» (en isolasjonsbygning). Behandling av villlevende dyr er som regel ikke vanlig, med unntak av f.eks. medikamenter distribuert i åte, men kan i større grad vurderes for dyr i fangenskap. Dette fordi mange behandlinger krever lang behandlingstid og kan ha bivirkninger som er vanskelige å kontrollere hos frittlevende dyr. I tillegg til påkjenningen en eventuell behandling med fangst vil utgjøre for et villt dyr, er det viktig å ta hensyn til at fjellrev fort blir vant til mennesker og håndtering, noe som ikke er ønskelig for dyr som skal leve i det fri etterpå.

Andre forebyggende tiltak og anbefalinger

Beredskap er viktig, men det er mye som kan gjøres for å unngå eller redusere et utbrudd eller andre sykdomsproblemer på forhånd. Avlsstasjonen kan bli et viktig kontrollpunkt fordi det er mye som kan gjøres i forhold til behandling og vaksiner hos valpene før de settes ut i den ville bestanden (se Landa mfl. 2017, Jackson mfl. 2024a, Jackson mfl. 2024b). Samtidig kan vi lære mye om villbestanden gjennom prøvetaking ved inntak av nye avlsdyr og overvåking av avlsdyr som holdes over lengre perioder på stasjonen.

Det finnes vaksiner, beregnet til hund, mot sykdommene som utgjør størst risiko (valpesyke, rabies, parvovirus, smittsom leverbetennelse), og også mot andre sykdommer, som herpes og kennelhoste. Det er imidlertid ikke alltid gitt at ville dyr, som rev, er smittet med samme type eller variant av virus som vi kjenner i hundepopulasjonen. Vaksinene er normalt heller ikke utprøvd på rev med tanke på immunresponsen, som effekt og varighet. Likevel kan slike vaksiner vurderes i noen tilfeller. Hvis alle valpene som blir satt ut fra Avlsprogrammet blir vaksinert for noen av sykdommene, vil en del av den ville bestanden også kunne bli delvis beskyttet under et eventuelt utbrudd. Ingen vaksiner er per i dag godkjent for fjellrev, men de blir ofte brukt i dyrehager eller tilsvarende bevaringsprogrammer. Det bør likevel gjøres en grundig vurdering angående mulige fordeler og ulemper ved vaksinering før vaksineringen gjennomføres.

Karantene, prøvetaking, behandling og obduksjon bør være integrert i de praktiske rutinene på avlsstasjonen. De fleste aktuelle alvorlige sykdommene gir synlige kliniske tegn som kan sees etter en periode i karantene, men noen sykdommer kan ha lengre inkubasjonstid, noen sykdommer kan ligge latent i mange år (herpes) og parasittinfeksjoner er ofte vanskelige å avdekke. Det er derfor viktig å vurdere prøvetaking i løpet av karantenen for å være sikker på å utelukke de

viktigste sykdommene – ikke bare for generell helse for dyr som kommer inn eller ut av karantenen, men også for å sikre reproduksjon hos dyr som skal brukes til avl. Det kan anbefales å ta blodprøver for å sjekke den generelle helsetilstanden, men også å gjøre serologiske undersøkelser (sjekk av antistoffer) for å sjekke for eksponering for viktige sykdomsagens som kan føre til abort eller nedsatt reproduksjon (f.eks. toksoplasmose, herpes) før et avlsdyr tas i bruk. Avføringen bør sjekkes for parasittene som beskrives i listen. Det er også mulig å undersøke avføringen for *Salmonella*, et patogen som har blitt foreslått til å bidra til redusert fruktbarhet hos fjellrev på to pelsdyrfarmer i Polen (Siemonek mfl. 2020). I tillegg kan serologi brukes for å se hva som sirkulerer i den ville bestanden (f.eks. antistoffer mot valpesyke, rabies, hundepest, smittsom leverbetennelse) før et nylig innfanget dyr blir satt i hegnet. Noen av disse sykdommene kan behandles (f.eks. de fleste parasitter), men hvis det oppdages en sykdom som medfører redusert reproduksjon bør det vurderes om dyret skal brukes til avl i det hele tatt. Obduksjon av dyr som dør eller blir tatt ut av avl er også veldig viktig, både for å vurdere dødsårsaken og den generelle helsetilstanden, men også for å se hva disse dyrene har blitt eksponert for i løpet av tiden på avlsstasjonen (parvovirus, smittsom leverbetennelse osv.). Sykdommer som kan føre til reproduksjonsproblemer (toksoplasmose, parvovirus, herpes) er av spesiell interesse her.

Det er viktig å notere at 24 av 33 (73%) av de listede sykdommene kan bli overført enten direkte eller indirekte til fjellrev fra hund, rødvov og andre hundedyr. Vi understreker derfor behovet for sykdomsovervåking og forvaltningstiltak rettet mot alle disse artene. Det er viktig å informere hundeeiere om trusselen hunder kan utgjøre for fjellrev og hva de kan gjøre for å begrense risikoen. Det enkleste tiltaket som hundeeierne kan gjøre, er å sikre at hunden er frisk, vaksinert og behandlet mot vanlige parasitter før turer i områder med kjent forekomst av fjellrev. I tillegg skal båndtvangen følges. Dette blir enda viktigere for turister fra andre deler av verden, f.eks. Sentral-/Øst-Europa og Asia. Hunder fra disse områdene kan føre med seg sykdommer som ikke finnes i Norge per i dag (f.eks. hepatozoonose). På avlsstasjonen blir det spesielt viktig at fjellrevene ikke kommer i kontakt med hunder, rødvov eller andre dyr gjennom gjerdet. Kontakt gjennom gjerdene kan overføre mange patogener.

Et av de viktigste forebyggende tiltak er generell biosikkerhet og hygiene. For villlevende fjellrev er det viktig at feltpersonalet er nøye med å desinfisere utstyr, feller og fôrautomater mellom bruk i ulike fjellområder. Det er også viktig å skifte og/eller rengjøre feltklær mellom fjellområder, særlig hvis man har håndtert skittent utstyr og/eller levende dyr, og å bruke hansker og/eller vaske hendene ofte. Fôrautomatene bør rengjøres regelmessig, og det bør sikres at maten ikke forringes eller råtner. Mange slike rutiner er allerede på plass i Norge. På avlsstasjonen er disse tiltakene enda viktigere, siden dyr i et hegn trolig enda lettere blir utsatt for introdusert smitte. Nøye overvåking og tidlig varsling ved mistanke om mulig sykdom er spesielt viktig, slik at den kan begrenses mest mulig til ett hegn. Uten gode biosikkerhetsrutiner (som bruk og bytte av hansker, rengjøring av støvler m.m.) kan personalet lett ta med smitte mellom hegnene. Det blir også veldig viktig å sikre god kvalitet og oppbevaring av fôr (både vanlig fjellrevfôr og eventuelt dødt vilt som brukes som støttefôr) på stasjonen og i det fri (tørrfôr i fôrautomatene). Flere sykdommer kan spres med forurensede matkilder. Fugler som prøver å spise fôret til fjellreven kan også forurense fôret med smittestoffer som *Salmonella* og *Campylobacter*. For både felt- og stasjonspersonell er det også viktig å huske at smitte fra hund til fjellreven også kan overføres via støvler, klær, utstyr, osv. som har vært i nærkontakt med hunden. Dette selv om de unngår å ha hunden i nærheten av fjellreven.

3 Referanser

- Armstrong, D. R., Jakob-Hoff, R. & Seal, U. S. (red.) 2002. Conservation Breeding Specialist Group (SSC/IUCN). 2001. Animal Movement and Disease Risk: A Workbook. CBSG, Apple Valley, MN.
- Angerbjörn, A., Eide, N. E., Dalén, L., Elmhagen, B., Hellstrom, P., Ims, R. A., Killengreen, S., Landa, A., Meijer, T., Mela, M., Niemimaa, J., Norén, K., Tannerfeldt, M., Yoccoz, N. G. & Henttonen, H. 2013. Carnivore conservation in practice: replicated management actions on a large spatial scale. *Journal of Applied Ecology*. 50(1): 59-67. doi: 10.1111/1365-2664.12033
- Braa, J.T. 2003. Handlingsplan for fjellrev. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- Buhler, K. J., Snyman, L. P., Fuglei, E., Davidson, R., Ptochos, S., Galloway, T. & Jenkins, E. 2023. A circumpolar parasite: Evidence of a cryptic undescribed species of sucking louse, *Linognathus* sp., collected from Arctic foxes, *Vulpes lagopus*, in Nunavut (Canada) and Svalbard (Norway). *Medical and Veterinary Entomology*. 37(4): 656-664. doi: 10.1111/mve.12665. Epub 2023 May 23. PMID: 37220211
- Buhler, K. J., Samelius, G., Alisauskas, R. & Jenkins, E. 2021. Fur loss syndrome and lice infestations observed on Arctic foxes in central Nunavut, Canada. *Arctic Science* 7(4): 872-878. <https://doi.org/10.1139/as-2021-0005>
- Davidson, R. K., Bornstein, S. & Handeland, K. 2008. Long-term study of *Sarcoptes scabiei* infection in Norwegian red foxes (*Vulpes vulpes*) indicating host/parasite adaptation. *Veterinary Parasitology* 156 (3-4): 277–283. <https://doi.org/10.1016/j.vetpar.2008.05.019>
- Decaro, N., Balboni, A., Bertolotti, L., Martino, P.A., Mazzei, M., Mira, F. & Pagnini, U. 2021. SARS-CoV-2 infection in dogs and cats: facts and speculations. *Frontiers in Veterinary Science* 8: 619207. <https://doi.org/10.3389/fvets.2021.619207>
- Dyrehelseforskriften. 2022. Forskrift om dyrehelse (FOR-2022-04-06-631). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2022-04-06-631>
- Dyrevelferdsloven. 2009. Lov om dyrevelferd (LOV-2009-06-19-97). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/2009-06-19-97>
- East, M. L., Wibbelt, G., Lieckfeldt, D., Ludwig, A., Goller, K., Wilhelm, K., Schares, G., Thierer, D. & Hofer, H. 2008. A Hepatozoon species genetically distinct from *H. canis* infecting spotted hyenas in the Serengeti ecosystem, Tanzania. *Journal of Wildlife Diseases* 44(1): 45–52. doi: 10.7589/0090-3558-44.1.45
- Eide, N. E., Ulvund, K., Rød-Eriksen, L., Furnes, M. W., Arntsen, L., Mjøen, T., Spets, M., Berg, S., Kleven, O., Flagstad, Ø. & Jackson, C. 2024. Fjellrev i Norge 2024 – Tiltak, status og anbefalinger. NINA Report 2511. Norsk institutt for naturforskning.
- Eldegard, K., Syversent P. O., Bjørge A., Kovacs, K., Støen O-G. & van der Kooij, J. 2021. Pattedyr: Vurdering av fjellrev *Vulpes lagopus* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/17344>
- Fenollar, F., Mediannikov, O., Maurin, M., Devaux, C., Colson, P., Levasseur, A., Fournier, P-E. & Raoult, D. 2021. Mink, SARS-CoV-2, and the human-animal Interface. *Frontiers in Microbiology* 12: 663815. doi: 10.3389/fmicb.2021.663815
- Grandi, G., Lind, E.O., Schaper, R., Ågren, E. & Schnyder, M. 2017. Canine angiostrongylosis in Sweden: a nationwide seroepidemiological survey by enzyme-linked immunosorbent assays and a summary of five-year diagnostic activity (2011–2015). *Acta Veterinaria Scandinavica* 59 (1): 85. doi: 10.1186/s13028-017-0351-7
- Hornok, S., Mühldorfer, K., Takács, N., Hofmann-Lehmann, R., Meli, M. L., Gyuranecz, M., Unnsteinsdóttir, E. R., Greenwood, A. D. & Cziráj, G. Á. 2020. Broad range screening of vector-borne pathogens in Arctic Foxes (*Vulpes lagopus*) in Iceland. *Animals* 10: 2031. doi: 10.3390/ani10112031

- Jackson, C. R., Furnes, M. W., Mjølven, T., Eriksen, L. B., Rød-Eriksen, L., Arntsen, L. G., Eide, N. E., Flagstad, Ø. & Ulvund, K. 2024a. Avlsprogrammet for fjellrev 2021-2023. NINA Rapport 2456. Norsk institutt for naturforskning.
- Jackson, C., Furnes, M., Rød-Eriksen, L., Yap, K. N., Davey, M., Fossøy, F., Flagstad, Ø., Eide, N. E., Mjølven, T. & Ulvund, K. 2024b. Subclinical thiamine deficiency results in failed reproduction in Arctic foxes. *Veterinary Medicine and Science*. 10(2): e1358. <https://doi.org/10.1002/vms3.1358>
- Jørgensen, H. J., Valheim, M., Sekse, C. [...] & Wolff, C. 2021. An official outbreak investigation of acute haemorrhagic diarrhoea in dogs in Norway points to *Providencia alcalifaciens* as a likely cause. *Animals*. 11(11): 3201. <https://doi.org/10.3390/ani11113201>
- Landa, A., Rød-Eriksen, L., Ulvund, K. R., Jackson, C., Thierry, A-M., Flagstad, Ø. & Eide, N. E. 2022. Conservation of the endangered Arctic fox in Norway – are successful reintroductions enough? *Biological Conservation*. 275: e109774. <https://doi.org.ezproxy.inn.no/10.1016/j.biocon.2022.109774>
- Landa, A., Flagstad, Ø., Areskoug, V., Linnell, J. D. C., Strand, O., Ulvund, K. R., Thierry, A-M., Rød-Eriksen, L. & Eide, N. E. 2017. The endangered Arctic fox in Norway – the failure and success of captive breeding and reintroduction. *Polar Research* 36(sup1). <https://doi.org.ezproxy.inn.no/10.1080/17518369.2017.1325139>
- Lovdata. 2003. Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven). LOV-2003-12-19-124) Lovdata. <https://lovdata.no/lov/2003-12-19-124>
- Lovdata. 2015. Forskrift om fjellrev (*Vulpes lagopus*) som prioritert art. FOR-2015-01-23-60. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-01-23-60>
- Lovdata. 2022. Forskrift om dyrehelse (dyrehelseforskriften). FOR-2022-04-06-631. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2022-04-06-631>.
- Linnell, J. D. C., Strand, O., Loison, A., Solberg, E. J. & Jordhøy, P. 1999. A future for arctic foxes in Norway? A status report and action plan. NINA oppdragsmelding 576: 1-34.
- Mascarelli, P. E., Elmore, S. A., Jenkins, E. J., Alisaukas, R. T., Walsh, M., Breitschwerdt, E. B. & Maggi, R.G. 2015. Vector-borne pathogens in arctic foxes, *Vulpes lagopus*, from Canada. *Research in Veterinary Science* 99: 58–59. doi: 10.1016/j.rvsc.2014.12.011
- Mattilsynet. 2022. Dyresykdommer deles inn i nasjonal liste 1-, liste 2- og liste 3-sykdommer. <https://www.mattilsynet.no/dyr/dyresykdommer/sykdommer-pa-nasjonal-liste-1-2-og-3>
- Eide, N. E., Elmhagen, B., Norén, K., Killengreen, S. T., Wallén, J. F., Ulvund, K., Landa, A., Ims, R. A., Flagstad, Ø., Ehrich D. og Angerbjörn A. 2017. Handlingsplan for fjellrev (*Vulpes lagopus*), Norge-Sverige 2017-2021. Miljødirektoratet 2017. M-794. 46 s.
- Morgan, E.R., Shaw, S.E., Brennan, S.F., De Waal, T.D., Jones, B.R. & Mulcahy, G. 2005. *Angiostrongylus vasorum*: a real heartbreaker. *Trends in Parasitology* 21(2): 49–51. <https://doi.org/10.1016/j.pt.2004.11.006>
- Poli, A., Arispici, M., Mancianti, F. & Abramo, F. 1991. Pathology of naturally acquired *Angiostrongylus vasorum* infection in the red fox (*Vulpes vulpes*). *Angewandte Parasitologie* 32 (3): 121–126.
- Siemionek, J., Przywara, K. & Szczerba-Turek, A. 2020. The prevalence of *Salmonella* spp. in two arctic fox (*Alopex lagopus*) farms in Poland. *Animals (Basel)*. 10(9): 1688. doi: 10.3390/ani10091688
- Timm, S. F., Munson, L., Summers, B. A., Terio, K. A., Dubovi, E. J., Rupprecht, C. E., Kapil, S. & Garcelon, D. K. 2009. A suspected canine distemper epidemic as the cause of a catastrophic decline in Santa Catalina Island foxes (*Urocyon littoralis catalinae*). *Journal of Wildlife Diseases* 45(2): 333–43. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-45.2.333>
- Tovmo, M., Bretten, T., Eide, N. E., Jaxgård, P., König, M., Liljemark, L. og Norén, K. 2016. Forslag til samordning av overvåkingsprogrammene på fjellrev i Norge og Sverige. - NINA Kortrapport 31. 45 s.

- U.S. Fish and Wildlife Service (USFWS). 2015. Recovery Plan for Four Subspecies of Island Fox (*Urocyon littoralis*). U.S. Fish and Wildlife Service, Sacramento, California. xiv + 180 pp
- Veterinærinstituttet. 2016. Fransk hjerteorm påvist for første gang i Norge. Oppdatert 2023. <https://www.vetinst.no/sykdom-og-agens/fransk-hjerteorm/fransk-hjerteorm-pvist-for-frste-gang-i-norge>
- Veterinærinstituttet. 2023. Revealp i Tromsø har fått påvist høypatogent fugleinfluenza-virus. <https://www.vetinst.no/nyheter/revealp-i-tromso-har-fatt-pavist-hoypatogent-fugleinfluenza-virus>
- Wallén, J., Norén, K., Angerbjörn, A., Eide, N. E., Landa, A. & Flagstad, Ø. 2023. Context-dependent demographic and genetic effects of translocation from a captive breeding project. *Animal Conservation*. 26(3): 412-423. doi:10.1111/acv.12831
- Wallén, J., Erlandsson, R. Larm, M., Meijer, T., Norén, K. & Angerbjörn, A. 2024. Consequences of repeated sarcoptic mange outbreaks in an endangered mammal population. *Ecography*. 2024: e07291. <https://doi.org/10.1111/ecog.07291>
- Wobeser, G.A. 2006. *Essentials of Disease in Wild Animals*. First Edition. Blackwell Publishing Ltd., Oxford, United Kingdom. 243 pp.
- World Organisation for Animal Health and International Union for Conservation of Nature. (WHO/IUCN) 2014. Guidelines for wildlife disease risk analysis. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2014-006.pdf>
- Åkerstedt, J. 2007. Encefalitozoonose – generell oversikt og sykdomsbilde hos fjellrev. *Norsk veterinærtidsskrift* 119 (2): 80–88.
- Åkerstedt, J., Lillehaug, A., Larsen, I-L., Eide, N.E., Arnemo, J.M. & Handeland, K. 2010. Serosurvey for canine distemper virus, canine adenovirus, *Leptospira interrogans*, and *Toxoplasma gondii* in free-ranging canids in Scandinavia and Svalbard. *Journal of Wildlife Diseases* 46(2): 474-480. doi: 10.7589/0090-3558-46.2.474

Vedlegg 1 – Definisjoner

Direkte sitat fra: Wobeser G.A. (2006) *Essentials of Disease in Wild Animals*. First Edition. Blackwell Publishing Ltd., Oxford, United Kingdom. 243pp. Sitat på engelsk med norske oversettelse.

Endemic: Restricted to a particular region, as in a bird species found only on a particular island. *[This definition is commonly used in zoology, but in medicine and veterinary medicine the term is often used about a disease that is common (among humans) in a population or area, similar to “enzootic” for animals.]*

Endemisk: *Utbredt bare i et spesifikt område, som f.eks. en fugleart som bare finnes på én øy. [Denne definisjonen av begrepet er vanlig i zoologien, mens man i medisin og veterinærmedisin bruker begrepet om en sykdom som er vanlig (hos mennesker) i en viss befolkning eller et område, slik en bruker «enzootisk» når det gjelder dyr.]*

Enzootic: A disease of animals that occurs with predictable regularity and rate in a population or in an area.

Enzootisk: *En dyresykdom som opptrer med forutsigbar regelmessighet og forekomst i en bestand eller et område.*

Pathogen: A disease-causing agent (e.g., virus, bacterium, parasite, fungi, prion).

Patogen: *Et smittestoff, noe som kan framkalle sykdom.*

Prevalence: A measure of how many animals have a condition at a specific point in time. The number of animals with the condition as a proportion of the total number in the group at that time.

Prevalens: *Et mål for hvor mange dyr som har en sykdomstilstand på et gitt tidspunkt. Antallet dyr med denne tilstanden i forhold til totalantallet dyr i gruppen på dette tidspunktet.*

Serology: science concerned with measuring antibodies or antigens in the blood serum *[Note: Antibodies are molecules made by the immune cells of the body that bind to surface molecules (antigens) on a pathogen.]*

Serologi: *Vitenskapsgren hvor man ser på antistoffer eller antigen i blodserum. (Kommentar: Antistoffer er molekyler som lages av immuncellene i kroppen og binder seg til molekyler (antigener) på overflaten av patogener.)*

Zoonosis: Infectious disease that is transmitted naturally between animals and humans (plural: zoonoses)

Zoonose: *Infeksjonssykdom som på naturlig vis overføres mellom dyr og mennesker.*

Vedlegg 2 – Detaljert forklaring for rangeringen av fire høyrisikosykdommer

**se Armstrong mfl. (2002) for en nærmere beskrivelse av hver kategori

Armstrong D.R., Jakob-Hoff R., Seal U.S. (eds.) (2002). Conservation Breeding Specialist Group (SSC/IUCN). 2001. Animal Movement and Disease Risk: A Workbook. CBSG, Apple Valley, MN.

Descriptions and explanations for each category formulated after consulting general reference texts, specific scientific articles (see specific reference list below) and expert opinion/experience. These formulations were meant to be used internally for ranking purposes only, but we include four here as an example to show how the ranking was performed.

Canine Distemper (valpesjuka)

Causative agent: Canine distemper virus (CDV)

Short description: This is a highly contagious virus that is known mostly in dogs/wild canids, but can also infect ursids, mustelids, viverrids, procyonids and some large felids. It is transmitted by aerosolized droplets, but also direct contact with contaminated urine, feces and skin; trans-placental infection can occur. Clinical signs vary, but the most obvious are respiratory symptoms (coughing, trouble breathing, and discharge from the nose and eyes). After an initial respiratory phase, a neurological phase (seizures, paralysis) can occur. Animals with severe respiratory signs and usually most that develop neurologic signs have a high mortality. This virus is known to cause large outbreaks in wildlife, particularly in North America but also in parts of Africa and other parts of the world. Domestic dogs should be routinely vaccinated for this virus.

Ranking for Canine Distemper in wild arctic fox

Likelihood of susceptibility – 5

Unvaccinated, young, or immunocompromised canid individuals are very susceptible, and the virus is highly contagious. Although there are no reports of this disease in Fennoscandia, there are reports of Arctic fox seropositive for CDV antibodies on Svalbard and other parts of the Arctic (e.g. Ballard et al. 2001, Tryland et al. 2018, Åkerstedt et al. 2010).

Likelihood of exposure – 3

CDV antibodies are found in red fox and wolves in Fennoscandia, which indicates that the disease is present and circulating in wildlife (e.g. 7/57 (12.3%) red fox; 9/94 (9.6%) wolves, Åkerstedt et al. 2010). However, there are no reports of large outbreaks as in other parts of the world. Still, detecting the disease may be difficult particularly in remote areas, as animals die relatively quickly and are not found. The majority of dogs in Fennoscandia should be vaccinated for the disease.

Likelihood of becoming infected – 5

As canids are considered the main host for this virus, it is highly likely that an arctic fox exposed to this virus would become infected. The virus is known to be highly contagious, and the virus has been known to infect even vaccinated individuals (e.g. Ek-Kommonen et al. 1997).

Likelihood of transmitting to others – 4

This virus is highly contagious. Animals can shed virus before clinical signs occur and can shed virus for up to two months after recovery. Although the virus does not tolerate exposure to warm/dry environments and most disinfectants, it can survive weeks at low temperatures. As animals can be contaminated through contact with urine and feces, there does not need to be direct contact for transmission to occur.

Severity for the individual – 5

Some authors suggest that CDV may present with milder signs in red fox (Zhao et al. 2015) and that the strain circulating in the Arctic (i.e. that which would infect Arctic fox) may be different than the rest of the world (Ballard et al. 2001); however, this is very little studied. Although some animals can recover (as evidenced by the low seroprevalences found in Fennoscandia, see above), most will die based on experience in dogs and other species. Even a milder or subclinical infection will likely contribute to immunosuppression, thus facilitating other infections and diseases, particularly for an already stressed individual (e.g. food stress, climate change, pressure from red fox) (e.g. Headley et al. 2013, Loots et al. 2017).

Severity for the population – 5

Because it is highly contagious, this virus could spread quickly with a high mortality. This virus was likely responsible for the near extinction of the Santa Catalina fox (*Urocyon littoralis catalinae*) (Timm et al. 2009), was responsible for the near extinction of the remaining black-footed ferrets (*Mustela nigripes*) in the Eastern United States in the 1980s (Williams et al. 1988), and has nearly eradicated local populations of the Ethiopian wolf (*Canis simensis*) (Gordon et al. 2015).

TOTAL SUM: 27

Ranking for Canine Distemper in arctic fox in captivity*Likelihood of susceptibility – 5*

Unvaccinated, young, or immunocompromised canid individuals are very susceptible and the virus is highly contagious. Although there are no reports of this disease in Fennoscandia, there are reports of Arctic fox seropositive for CDV antibodies on Svalbard and other parts of the Arctic (e.g. Ballard et al. 2001, Tryland et al. 2018, Åkerstedt et al. 2010). Puppies at the breeding station would be particularly vulnerable.

Likelihood of exposure – 2

CDV antibodies are found in red fox and wolves in Fennoscandia, which indicates that the disease is present and circulating in wildlife (e.g. 7/57 (12.3%) red fox; 9/94 (9.6%) wolves Åkerstedt et al. 2010). However, there are no reports of large outbreaks as in other parts of the world. The majority of dogs in Fennoscandia should be vaccinated for the disease, but the breeding station foxes are not vaccinated (per 2021). Animals at the breeding station are protected from most interaction with other wildlife, but some interaction through the fence (fighting, urination/defecation) occurs and, thus, there is some potential for disease introduction. Inadequate quarantine and/or testing also risks introduction of the disease through newly introduced individuals.

Likelihood of becoming infected – 5

As canids are considered the main host for this virus, it is highly likely that an arctic fox exposed to this virus would become infected. The virus is known to be highly contagious, and the virus has been known to infect even vaccinated individuals (e.g. Ek-Kommonen et al. 1997).

Likelihood of transmitting to others – 5

This virus is highly contagious. Animals can shed virus before clinical signs occur and can shed virus for up to two months after recovery. Although the virus does not tolerate exposure to warm/dry environments and most disinfectants, it can survive weeks at low temperatures. As animals can be contaminated through urine and feces, there does not need to be direct contact for transmission to occur. As foxes are housed as close family groups at the station, it could easily spread within an enclosure.

Severity for the individual – 5

Some authors suggest that CDV may present with milder signs in red fox (Zhao et al. 2015) and that the strain circulating in the Arctic (i.e. that which would infect Arctic fox) may be different than the rest of the world (Ballard et al. 2001); however, this is very little studied. Although some animals can recover (as evidenced by the low seroprevalences found in Fennoscandia, see above), most will die based on experience from dogs and other species. Even a milder or subclinical infection will likely contribute to immunosuppression, thus facilitating other infections and diseases, particularly for an already stressed individual (e.g. food stress, climate change, pressure from red fox) (e.g. Headley et al. 2013).

Severity for the population – 5

Because it is highly contagious, this virus could spread quickly with a high mortality. This virus was likely responsible for the near extinction of the Santa Catalina fox (*Urocyon littoralis catalinae*) (Timm et al. 2009), was responsible for the near extinction of the remaining black-footed ferrets (*Mustela nigripes*) in the Eastern United States in the 1980s (Williams et al. 1988), and has nearly eradicated local populations of the Ethiopian wolf (*Canis simensis*) (Gordon et al 2015). As viral shedding can occur before actual clinical signs appear, the virus could accidentally be spread between enclosures via contaminated equipment/boots/etc before a problem is discovered. In addition, the population at the breeding station consists of unvaccinated individuals most of which are susceptible puppies/young adults (per 2021). Thus, the station population could be devastated in an outbreak.

TOTAL SUM: 27

Rabies

Causative agent: Rabies virus (RABV)

Short description: This is a highly contagious virus that affects all mammals, but fox species may be particularly susceptible. The virus is transmitted through the saliva of a bite of an infected animal. Rabies can present as two forms, furious and paralytic (dumb), but signs vary and can overlap. All types may begin with altered mentation and possibly a fever. In the furious form animals are restless, sensitive to light and sounds, and irritable. They start to roam and become more vicious and willing to bite. They may avoid human contact and hide. They develop incoordination, seizures and usually die shortly thereafter. The paralytic form is characterized by paralysis of the facial and neck muscles making it hard for the animal to swallow and resulting in hypersalivation and choking sounds. Death usually occurs from respiratory paralysis.

Ranking for rabies in wild arctic fox

Likelihood of susceptibility – 5

All warmblooded animals (mammals) are likely susceptible. If exposed, infection is almost certain.

Likelihood of exposure – 2

Rabies (RABV) is today not present in Fennoscandia (with the exception of the Svalbard archipelago). Rabies is present in other parts of the European continent and is enzootic in north-western Russia and could be introduced with immigrating mammals (e.g. foxes, wolves, racoon dogs, and also bats) or unvaccinated dogs. Rabid animals are often aggressive and seek out these interactions.

Likelihood of becoming infected – 5

As mammals are considered the main host for this virus, it is highly likely that an arctic fox exposed to this virus would become infected unless vaccinated.

Likelihood of transmitting to others – 5

Rabies is transmitted through the saliva of the bite of an infected individual. The virus dies quickly outside of the host. There does need to be direct contact for transmission to occur, but infected animals often become more aggressive allowing for more opportunities to transmit the virus. Particularly in dense populations, transmission is likely.

Severity for the individual – 5

One recent study shows antibody prevalence in Arctic fox in Canada, which suggests that some animals can survive (or that the viral strain present in the arctic is not as severe as in other parts of the world), but this needs more research (Elmore et al. 2022). Infection is generally considered 100% fatal in wildlife.

Severity for the population – 5

This virus is contagious and is fatal in wildlife. The virus does have potential for large outbreaks (particularly with introduction into naive populations and given a minimum host density). Outbreaks of this nature have occurred on Svalbard after infected arctic fox migrate from Russia on the ice (Mørk et al. 2011). As this virus is zoonotic with fatal consequences for humans, an outbreak in arctic fox would likely result in drastic management actions, such as culling large

parts of a population that are infected or could have been exposed as an attempt to control the disease.

TOTAL SUM: 27

Ranking for rabies in arctic fox in captivity

Likelihood of susceptibility – 5

All warmblooded animals (mammals) are likely susceptible. If exposed, infection is almost certain.

Likelihood of exposure – 2

Rabies (RABV) is today not present in Fennoscandia (with the exception of the Svalbard archipelago). Rabies is present in other parts of the European continent and is enzootic in north-western parts of Russia and could be introduced with immigrating mammals (e.g. foxes, wolves, racoon dogs, and bats) or unvaccinated dogs. Animals at the breeding station are protected from most interaction with other wildlife, but some interaction through the fence (fighting, urination/defecation) occurs and, thus, there is some potential for disease introduction. Bats can also fly into the enclosures. Inadequate quarantine or testing also risks introduction of the disease through newly introduced individuals.

Likelihood of becoming infected – 5

As mammals are considered the main host for this virus, it is highly likely that an arctic fox exposed to this virus would become infected unless vaccinated.

Likelihood of transmitting to others –5

Rabies is transmitted through the saliva of the bite of an infected individual. The virus dies quickly outside of the host. There does need to be direct contact for transmission to occur, but infected animals often become more aggressive allowing for more opportunities to transmit the virus. Particularly in the closely housed animals at the breeding station, transmission is likely.

Severity for the individual – 5

One recent study suggests shows antibody prevalence in Arctic fox in Canada, which suggests that some animals can survive (or that the viral strain present in the arctic is not as severe as in other parts of the world), but this needs more research (Elmore et al 2022). Infection is generally considered 100% fatal in wildlife. Animals at the breeding station are not vaccinated.

Severity for the population – 5

This virus is contagious, is fatal in wildlife, and is likely easily transmitted within a family group in an enclosure. Transmission may be less likely between enclosures, unless animals outside the enclosures facilitated this. As this virus is zoonotic with fatal consequences for humans, an outbreak in arctic fox would likely result in drastic management actions, such as culling a whole family group which could have been exposed as an attempt to control the disease.

TOTAL SUM: 27

Canine Parvovirus

Causative agent: Canine parvovirus 2 (CPV-2)

Short description: This is a highly contagious virus that affects canids and many other carnivores. The virus is transmitted through contact with contaminated feces (either directly or through fomites). The virus is most severe in puppies, unvaccinated or otherwise immunocompromised animals. The virus weakens the immune system and kills the cells of the lining of the intestine and causes bloody, profuse diarrhea. In puppies, it can also infect and kill cells of the heart leading to death. Without treatment the virus is very deadly in young animals/puppies but can be less severe in adults.

Ranking for parvovirus in wild arctic fox

Likelihood of susceptibility – 5

Unvaccinated, young or immunocompromised individuals (e.g. co-infections with canine distemper) are very susceptible. Canids are considered the main host for the virus, and arctic fox have their own specific strain of parvovirus (this is most studied in farmed arctic fox, e.g. Veijalainen 1988).

Likelihood of exposure – 2

There are very few studies investigating this virus in wildlife in Fennoscandia and particularly in Arctic fox. No CPV-2/FPV-specific DNA was found in tissue samples from arctic fox (Svalbard, n=301) or in red fox (Norway, n=265) (Tryland et al. 2018) which suggests a very low to no presence in Fennoscandian wildlife. Most dogs should be vaccinated. When fur farming was still allowed, escaped or released farmed foxes may have been a source, as this is a disease recognized in farmed foxes (e.g. Veijalainen 1988, Veijalainen and Smeds 1988).

Likelihood of becoming infected – 5

As canids are considered the main host and arctic fox may have their own specific strain, an arctic fox exposed to the virus is likely to become infected. Some viral strains have even been shown to be able to infect vaccinated animals (Truyen 1999).

Likelihood of transmitting to others – 5

The virus is extremely resistant and can survive more than 7 months in the environment (and longer if frozen). Animals can shed virus in feces for up 14 days after exposure. It would be easily transmitted through a litter of puppies and likely to stay infective in a den many months – possibly even to the next year's breeding.

Severity for the individual – 4

Without treatment, puppies are likely to die. Adult animals can survive. The arctic fox strain may have less severe symptoms but has also been shown to cause fetal mortality and thus reduced litter sizes (Veijalainen and Smeds 1988).

Severity for the population – 5

Infection with parvovirus is likely to have high mortality in a litter of puppies. The arctic fox strain has been shown to cause fetal mortality and thus reduced litter size (Veijalainen and Smeds 1988). The decrease in the Minnesota wolf population has been attributed to CPV-2 – pup production has been decreased by up to 70% over 30 years (Mech et al. 2008).

TOTAL SUM: 26

Ranking for parvovirus in arctic fox in captivity

Likelihood of susceptibility – 5

Unvaccinated, young or immunocompromised individuals (e.g. co-infections with Canine Distemper) are very susceptible. Canids are considered the main host for the virus, and Arctic fox have their own specific strain of parvovirus (this is most studied in farmed arctic fox) (e.g. Veijalainen 1988).

Likelihood of exposure – 2

There are very few studies investigating this virus in wildlife in Fennoscandia and particularly in Arctic fox. No CPV-2/FPV-specific DNA was found in tissue samples from arctic fox (Svalbard, n=301) or in red fox (Norway, n=265) (Tryland et al. 2018) which suggests a very low to no presence in Fennoscandian wildlife. Most dogs should be vaccinated. When fur farming was practiced, escaped or released farmed foxes may have been a source, as this is a disease recognized in farmed foxes. Animals at the breeding station are protected from most interaction with other wildlife, but some interaction through the fence (fighting, urination/defecation) occurs and, thus, there is some potential for disease introduction. Inadequate quarantine and/or testing also risks introduction of the disease through newly introduced individuals.

Likelihood of becoming infected – 5

As canids are considered the main host and arctic fox have their own specific strain, an arctic fox exposed to the virus is likely to become infected. Some viral strains have even been shown to be able to infect vaccinated animals (Truyen 1999). At the time of writing (2021), foxes were not vaccinated at the breeding station.

Likelihood of transmitting to others – 5

The virus is extremely resistant and can survive more than 7 months in the environment (and longer if frozen). Animals can shed virus in feces for up to 14 days after exposure. It would be easily transmitted through a litter of puppies and likely to stay infective in a den/enclosure many months – possibly even to the next year's breeding. Inadequate biosecurity/hygiene measures could easily spread the virus through the other enclosures, especially as viral shedding can occur before actual clinical signs appear. It would also be difficult to observe clinical signs in puppies, as they are most likely affected before they come out of the den.

Severity for the individual – 4

Without treatment, puppies are likely to die. Adult animals can survive. The arctic fox strain may have less severe symptoms but has also been shown to cause fetal mortality and thus reduced litter sizes (Veijalainen and Smeds 1988).

Severity for the population – 5

Infection with parvovirus is likely to have high mortality in a litter of puppies, and as indicated above could easily be transmitted between enclosures unknowingly. The arctic fox strain has been shown to cause fetal mortality and thus reduced litter size (Veijalainen and Smeds 1988). The decrease in the Minnesota wolf population has been attributed to CPV-2 – pup production has been decreased by up to 70% over 30 years (Mech et al. 2008).

TOTAL SUM: 26

Canine Adenovirus

Causative agent: Canine adenovirus (CAv-1)

Short description: This is a highly contagious virus that affects canids but also some other wildlife groups (e.g. ursids). Transmission is oronasal but can also be through the environmental contamination. Disease in dogs can present the following ways: 1) "sudden" death with few to no preceding clinical signs 2) disease characterized by fever, vomiting, bloody diarrhea, discharge from the eyes/nose, petechial hemorrhaging ("bruising") of the gums, jaundice, 3) mild disease in which the animal recovers (often in vaccinated animals). "Blue eye" (corneal edema) is not always present but may present 7-10 days after clinical signs disappear. Foxes have a specific version of this called «fox encephalitis». The main signs are central nervous signs (e.g. seizures), paralysis and death, but hepatic infections also occur (e.g. (Gerhold et al. 2007)). Dogs are usually vaccinated for this virus.

Ranking for canine adenovirus in wild arctic fox

Likelihood of susceptibility – 5

Unvaccinated, young or immunocompromised individuals (e.g. co-infections with Canine Distemper) are very susceptible. Canids are considered one of the main hosts for the virus. Arctic fox on Svalbard were seropositive (123/301, 40.9%, arctic foxes) for CAv between 1995-2003 (Tryland et al. 2018). Seroprevalence varied from 26%-68% during those years (Tryland et al. 2018). Åkerstedt et al. (2010) reported similar results, 14/37, (37.8%) arctic foxes seropositive on Svalbard.

Likelihood of exposure – 3

These studies indicate that the virus is present and circulating in Fennoscandia, but there have not been investigations in Arctic fox on mainland. In Norway, 31/52 (59.6%) red fox and in Norway/Sweden 63/93 (67.7%) wolves were seropositive for CAv (Åkerstedt et al. 2010). In northern Norway (Finnmark county), 183/400, 45.7%, red fox were seropositive for CAv-1 (Tryland et al. 2018). Most dogs should be vaccinated.

Likelihood of becoming infected – 5

As canids are considered the main host and arctic fox have their own type («fox encephalitis»), an arctic fox exposed to the virus is likely to become infected. The prevalences listed above also indicate that a significant number of arctic foxes on Svalbard have been exposed to and have developed immunity to the disease.

Likelihood of transmitting to others – 5

The virus is extremely resistant and can survive months at cool/cold temperatures. Animals can shed virus in urine for 6-9 months after infection. Apparently healthy animals may also shed the virus. It would be easy for this virus to spread within family groups. It may also be easy to spread through contamination of feeding stations or other meeting points for wild arctic fox.

Severity for the individual – 4

Subclinical infections are common in dogs, but per-acute infections in puppies can end in death. The prevalences listed above for arctic fox and red fox indicate that many can survive;

however, it is unknown the mortality rates for other infected, especially puppies. Severe infections are likely to be fatal. Animals with co-infections are more likely to be experience severe effects and death.

Severity for the population - 3

It is difficult to estimate population effects. On the one hand, the prevalences listed above for arctic fox and red fox indicate that many can survive. Some authors even suggest that red fox are the natural host for the virus and serve as a reservoir for other species (thus suggesting that effects should not be as severe in red fox) (Balboni et al. 2013). Still, the reproductive effects (loss of puppies) in fox populations are unknown and could be significant for a recovering endangered population. Red fox puppies died of CAV-1 in a rehab center in Great Britain (Walker et al. 2016).

TOTAL SUM: 25

Ranking for canine adenovirus in arctic fox in captivity

Likelihood of susceptibility – 5

Unvaccinated, young or immunocompromised individuals (e.g. co-infections with canine distemper) are very susceptible. Canids are considered one of the main hosts for the virus. Arctic fox on Svalbard were seropositive (123/301, 40.9%, arctic foxes) for CAdV between 1995-2003 (Tryland et al. 2018). Seroprevalence varied from 26%-68% during those years (Tryland et al. 2018). Åkerstedt et al. (2010) reported similar results, 14/37, (37.8%) arctic foxes seropositive on Svalbard. At the time of writing (2021), animals were not vaccinated at the breeding station.

Likelihood of exposure – 3

These studies indicate that the virus is present and circulating in Fennoscandia, but there have not been investigations in Arctic fox on mainland. In Norway, 31/52 (59.6%) red fox and in Norway/Sweden 63/93 (67.7%) wolves were seropositive for CAdV (Åkerstedt et al. 2010). In northern Norway (Finnmark county), 183/400, 45.7%, red fox were seropositive for CAdV-1 (Tryland et al. 2018). Most dogs should be vaccinated. Animals at the breeding station are protected from most interaction with other wildlife, but some interaction through the fence (fighting, urination/defecation) occurs and, thus, there is some potential for disease introduction. Quarantining introduced animals will reduce the risk of introduction but may not detect apparently healthy but chronically shedding animals without specific testing.

Likelihood of becoming infected – 5

As canids are considered the main host and arctic fox have their own type («fox encephalitis»), an arctic fox exposed to the virus is likely to become infected. The prevalences listed above also indicate that a significant number of arctic foxes on Svalbard have been exposed to and have developed immunity to the disease.

Likelihood of transmitting to others – 5

The virus is extremely resistant and can survive months at cool/cold temperatures. Animals can shed virus in urine for 6-9 months after infection. Apparently healthy animals may also shed the virus. It would be easy for this virus to spread within family groups within an enclosure at the station and through potential interactions with other animals through the fence. It may also be easy to spread between enclosures through contaminated equipment, boots, etc., particularly as the virus can survive long in the environment.

Severity for the individual – 4

Subclinical infections are common in dogs, but so are per-acute infections in puppies which end in death, which could have significant consequences for the station. The prevalences listed above for arctic fox and red fox indicate that many can survive; however, it is unknown the mortality rates for other infected, especially puppies. Severe infections are likely to be fatal. Animals with co-infections are more likely to experience severe effects and death.

Severity for the population - 4

It is difficult to estimate population effects. On the one hand, the prevalences listed above for arctic fox and red fox indicate that many can survive. Some authors even suggest that red fox are the natural host for the virus and serve as a reservoir for other species (thus suggesting that effects should not be as severe) (Balboni et al. 2013). Still, the reproductive effects (loss of puppies) in fox populations are unknown and could thus be significant for the breeding station population. Red fox puppies died of CAV-1 in a rehab center in Great Britain (Walker et al. 2016).

TOTAL SUM: 26

Sources for general disease knowledge:

- Côté, E. (ed). 2007. *Clinical Veterinary Advisor. Dogs and Cats*. Elsevier, St. Louis, Missouri, 1702 pp.
- Maclachlan, N. & Dubovi, E. J. (eds). 2017. *Fenner's veterinary virology*, Fifth edition. Academic Press, 581 pp. <https://doi.org/10.1016/C2013-0-06921-6>
- Greene, C. E. (ed). 2012. *Infectious Diseases of the Dog and Cat*, 4th edition. Elsevier, St. Louis, Missouri, 1354 pp.

Cited Sources:

- Balboni A., Verin, R., Morandi, F., Poli, A., Prosperi, S. & Battilani, M. 2013. Molecular epidemiology of canine adenovirus type 1 and type 2 in free-ranging red foxes (*Vulpes vulpes*) in Italy. *Veterinary Microbiology*. 162(2-4): 551–557. <https://doi.org/10.1016/j.vetmic.2012.11.015>
- Ballard, W. B., Follmann, E. H., Ritter, D. G., Robards, M. D. & Cronin, M. A. 2001. Rabies and canine distemper in an arctic fox population in Alaska. *Journal of Wildlife Diseases*. 37(1):133–137. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-37.1.133>
- Ek-Kommonen, C., Sihvonen, L., Pekkanen, K., Rikula, U. & Nuotio, L. 1997. Outbreak of canine distemper in vaccinated dogs in Finland. *The Veterinary Record*. 141(15): 380–383. <http://dx.doi.org/10.1136/vr.141.15.380>
- Elmore, S. A., Fehlner-Gardiner, C., Bouchard, É., Samelius, G., Alisauskas, R.T., Huyvaert, K.P., Chipman, R.B., Jenkins, E.J. & Gilbert, A.T. 2022. Evidence of arctic fox (*Vulpes lagopus*) survival following exposure to Rabies Virus. *Journal of Wildlife Diseases*. 58(1): 241-244. <https://doi.org/10.7589/JWD-D-21-00071>
- Gerhold, R. W., Allison, A. B., Temple, D. L., Chamberlain, M. J., Strait, K. R. & Keel, M. K. 2007. Infectious canine hepatitis in a gray fox (*Urocyon cinereoargenteus*). *Journal of Wildlife Diseases*. 43(4): 734–736. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-43.4.734>
- Gordon, C. H., Banyard, A. C., Hussein, A., Laurenson, M. K., Malcolm, J. R., Marino, J., Regassa, F., Stewart, A-M., Fooks, A. R. & Sillero-Zubiri, C. 2015. Canine distemper in endangered Ethiopian wolves. *Emerging Infectious Diseases*. 21(5): 824–832. <https://doi.org/10.3201/eid2105.141920>

- Headley, S. A., Alfieri, A. A., Fritzen, J. T. T., Garcia, J. L., Weissenböck, H., da Silva, A. P., Bodnar, L., Okano, W. & Alfieri, A. F. 2013. Concomitant canine distemper, infectious canine hepatitis, canine parvoviral enteritis, canine infectious tracheobronchitis, and toxoplasmosis in a puppy. *Journal of Veterinary Diagnostic Investigation*. 25(1): 129–135. <https://doi.org/10.1177/1040638712471344>
- Loots, A. K., Mitchell, E., Dalton, D. L., Kotzé, A. & Venter & E. H. 2017. Advances in canine distemper virus pathogenesis research: a wildlife perspective. *Journal of General Virology*. 98(3): 311–321. <https://doi.org/10.1099/jgv.0.000666>
- Mech, L. D., Goyal, S. M., Paul, W. J. & Newton, W. E. 2008. Demographic effects of canine parvovirus on a free-ranging wolf population over 30 years. *Journal of Wildlife Diseases*. 44(4):824–836. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-44.4.824>
- Mørk, T., Bohlin, J., Fuglei, E., Åsbakk, K. & Tryland, M. 2011. Rabies in the arctic fox population, Svalbard, Norway. *Journal of Wildlife Diseases*. 47(4): 945–957. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-47.4.945>
- Timm, S. F., Munson, L., Summers, B. A., Terio, K. A., Dubovi, E. J., Rupprecht, C. E., Kapil, S. & Garcelon, D. K. 2009. A suspected canine distemper epidemic as the cause of a catastrophic decline in Santa Catalina Island foxes (*Urocyon littoralis catalinae*). *Journal of Wildlife Diseases*. 45(2): 333–43. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-45.2.333>
- Truyen, U. 1999. Emergence and recent evolution of canine parvovirus. *Veterinary Microbiology*. 69: 47–50. [https://doi.org/10.1016/S0378-1135\(99\)00086-3](https://doi.org/10.1016/S0378-1135(99)00086-3)
- Tryland, M., Balboni, A., Killengreen, S. T., Mørk, T., Nielsen, O., Yoccoz, N. G., Ims, R. A. & Fuglei, E. 2018. A screening for canine distemper virus, canine adenovirus and carnivore protoparvoviruses in Arctic foxes (*Vulpes lagopus*) and red foxes (*Vulpes vulpes*) from Arctic and sub-Arctic regions of Norway. *Polar Research*. 37: 1498678.
- Veijalainen, P. 1988. Characterization of biological and antigenic properties of raccoon dog and blue fox parvoviruses: A monoclonal antibody study. *Veterinary Microbiology*. 16(3): 219–230. [https://doi.org/10.1016/0378-1135\(88\)90026-0](https://doi.org/10.1016/0378-1135(88)90026-0)
- Veijalainen, P. & Smeds, E. 1988. Pathogenesis of blue fox parvovirus on blue fox kits and pregnant vixens. *American Journal of Veterinary Research* 49(11): 1941–1944.
- Walker, D., Abbondati, E., Cox, A. L., Mitchell, G. B. B., Pizzi, R., Sharp, C. P. & Philbey, A. W. 2016. Infectious canine hepatitis in red foxes (*Vulpes vulpes*) in wildlife rescue centres in the UK. *Veterinary Record*. 178(17): 421–421. <https://doi.org/10.1136/vr.103559>
- Williams, E. S., Thorne, E. T., Appel, M. J. & Belitsky, D. W. 1988. Canine distemper in black-footed ferrets (*Mustela nigripes*) from Wyoming. *Journal of Wildlife Diseases*. 24(3):385–98. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-24.3.385>
- Åkerstedt, J., Lillehaug, A., Larsen, I-L., Eide, N. E., Arnemo, J. M. & Handeland, K. 2010. Serosurvey for canine distemper virus, canine adenovirus, *Leptospira interrogans*, and *Toxoplasma gondii* in free-ranging canids in Scandinavia and Svalbard. *Journal of Wildlife Diseases*. 46(2): 474–480. <https://doi.org/10.7589/0090-3558-46.2.474>
- Zhao, J., Shi, N., Sun, Y., Martella, V., Nikolin, V., Zhu, C., Zhang, H., Hu, B., Bai, X. & Yan, X. 2015. Pathogenesis of canine distemper virus in experimentally infected raccoon dogs, foxes, and minks. *Antiviral Research*. 122: 1-11. <https://doi.org/10.1016/j.antiviral.2015.07.007>

Vedlegg 3 – Beskrivelser av forvaltningstiltak

Aktuelle tiltak ved oppdagede sykdomsproblemer

Her beskrives ulike tiltak som kan brukes for å bekjempe en sykdom eller sykdomsutbrudd. I en reell situasjon vil man ofte forsøke en kombinasjon av disse tiltakene, alt etter hva som er praktisk og økonomisk gjennomførbart, etisk forsvarlig og formålstjenlig. Tiltakene som er aktuelle for hver sykdom presenteres i tabellene i resultatene i hovedteksten (**Tabell 1 og 2**).

Miljørettede tiltak (M):

- **Fjerne punktkilde(r) (MFP)**

Enkelte ganger kan det være punktkilder som er kilde til forgiftninger eller smitte. Dette kan være forurensinger som inneholder giftstoffer, ulovlig utsatt gift eller det kan være avfall, latriner, utedøer eller kloakk. Dette kan være vanskelig å avdekke. Et første tiltak vil være å sikre en mest mulig korrekt diagnose på de syke dyrene og deretter kartlegge mulige punktkilder. Deretter kan en fjerne eventuell forurensing og/eller hindre fjellrevens tilgang til kilden.

- **Tiltak rettet mot frittlevende stadier av smittestoffer (MFS)**

Enkelte ganger hopper smitte seg opp i avgrensede lokaliteter, f.eks. i hegnene på Avlsstasjonen, rundt hi brukt over lang tid eller fôringsstasjoner. Tiltak som minsker overlevelsen til frittlevende smittestoffer, slik som drenering av fuktighet eller desinfeksjon, kan da bremse eller minimalisere smitteoverføringen. Om en får gjentatte utbrudd i visse hegn eller hi, kan det være aktuelt å bytte ut jord eller stenge av hiet/hegnet.

Tiltak rettet mot fjellreven (F):

- **Helsekontroll og karantene ved flytting (FHK)**

Ved flytting av fjellrev mellom områder, ved introduksjon til avlsstasjonen eller ved utsetting, bør de aktuelle dyrene undersøkes best mulig og holdes isolert i minst 14 dager, helst lenger tid (avhengig av smittesituasjonen). Dette er viktig for å øke muligheten for å oppdage sykdom uten kliniske tegn, for eksempel når dyr er i inkubasjonsfasen av en sykdom eller er infisert med lave nivåer av parasitter. Slik kan en øke sjansen for at dyr som transporteres overlever introduksjonen til en ny tilværelse, og unngå at de tar med seg smitte som ikke finnes i de nye omgivelsene. Ved utbrudd av sykdom i nær opprinnelse til dyret/dyrene som skal flyttes, må man justere tiltakene basert på sykdommen (undersøkelsen, lengden på karantenen). Har en bestand forekomst av alvorlig sykdom som er vanskelig å påvise hos levende dyr, bør en la være å flytte på dyr fra den aktuelle og nærliggende bestander.

- **Forebyggende behandling (FFB)**

Forebyggende behandling kan være aktuelt som en del av en strategi for å minimere effektene av spredning av et smittestoff. Det kan være aktuelt å f.eks. behandle mot parasitter ved medisiner av enkelt dyr ved håndtering, eller ved bruk av åte. Det kan også være aktuelt å vaksinere. Ulempen ved bruk av parasittmidler er blant annet faren for utvikling av resistens hos parasittene. Ved bruk av medisin i åte har man også et problem med at enkelte dyr vil få i seg svært høye doser, mens andre får lite. Det første kan medføre overdosering og forgiftning, det andre selekterer for resistens hos parasittene, eller manglende effekt. Vaksinering har den ulempen at vaksinerte dyr blir antistoff-positive, ofte over tid (år), slik at man i etterkant mister muligheten til å overvåke sykdomsforekomsten ved serologisk testing. Vaksinering på bestandsnivå er likevel brukt for å få kontroll med alvorlige smittsomme sykdommer som rabies og valpesyke.

I et avls- og reetableringsprogram kan parasittbehandling og vaksinering være virkemidler som øker ytelsen og overlevelsen til utsatte fjellrev og dyrene på avlsstasjonen.

- **Økt overvåking (FØO)**

I en situasjon med økende forekomst av sykdom som kan true fjellreven, vil det være fornuftig å øke overvåkingen. Dette er viktig både for å skalere tiltakene og for å kunne evaluere om de har effekt. Om sykdommen gir tydelige kliniske tegn kan dette skje ved oppsetting av kamerafeller og innsamling og analyse av bilder av både fjellrev og andre arter som kan rammes. Ofte må imidlertid en overvåking skje ved prøveinnsamling og analyse av avføring eller annet materiale fra døde dyr (skutt under jakt, trafikkdrepte dyr eller påviste kadavre).

- **Uttak av syke individer (FUS)**

Det er ofte slik at infiserte dyr skiller ut mest smitte i den fasen de er synlig syke. Uttak av klinisk syke dyr kan derfor senke smittetallet og begrense spredningen av en sykdom. Dette er spesielt aktuelt for smittestoffer som gir tydelige kliniske tegn, slik som for eksempel skabb. Det er også relevant når en har utbrudd av sykdommer som kan gi spesielt store konsekvenser for fjellreven eller er alvorlige for mennesker eller husdyr, slik som rabies. Ved alvorlig sykdom som med stor sannsynlighet vil medføre døden for individet, er det også dyrevelferdsmessig riktig å avlive (jf. dyrevelferdslovens § 4.2).

- **Behandling av enkeltindivider (FBE)**

Behandling av villlevende dyr kan være krevende, siden en ofte har liten mulighet til avansert diagnostikk, og dermed kan overse faktorer som påvirker behandlingsvalgene og prognosen. I tillegg utelukker man muligheten for gjentatte behandlinger når et dyr blir sluppet ut i naturen igjen. Dermed minsker sannsynligheten for at behandlingen blir fullført og at individet har blitt frisk av behandlingen. Om en alternativt velger å holde dyret i fangenskap til det er friskt igjen, medfører dette en stor stressbelastning for dyret. Behandling av villlevende dyr kan likevel være aktuelt når dyret er spesielt verdifullt (f.eks. om en mor til mange valper skulle bli syk i en kritisk periode, eller om det er ett av få dyr i en sårbar bestand), prognosen blir vesentlig bedre ved behandling og/eller behandlingen stopper eventuell smittespredning.

- **Bestandsreduksjon i berørt bestand (FBB)**

For mange smittestoffer vil smittetallet øke med bestandstettheten. Å senke bestandstettheten kan dermed være et virkemiddel til å senke smittetrykket innad i en lokal bestand og sannsynligheten for videre spredning fra denne. Dette kan være spesielt aktuelt ved høy forekomst av intense parasittinfeksjoner.

- **Utryddelse av berørt bestand (FUB)**

Det å utrydde en infisert bestand er for så vidt en sikker måte å utrydde et smittestoff på, så lenge smittestoffet bare finnes i den aktuelle arten i dette området. Om man gjør et så drastisk tiltak, er det altså viktig å ha tilstrekkelig grad av sikkerhet for at det ikke finnes andre arter som opprettholder smitten og bringer den videre (eller at disse også utryddes fra området). For fjellrevens del kan dette være en løsning for å redde kontaktbestander til en bestand infisert med for eksempel virus som gir sykdom med høy dødelighet.

Tiltak rettet mot andre villlevende arter (R):

- **Bestandsreduksjon eller miljøtiltak rettet mot mellomverter og vektorer (RMV)**

Tiltak som senker forekomsten av mellomverter og vektorer eller kontaktflaten mellom disse og den berørte arten kan være aktuelt for visse smittestoffer. Tiltak rettet mot snegler og frosk (drenering av våtmark) nær hilokaliteter kan for eksempel være relevant om en bestand skulle være hardt plaget av fransk hjerteorm. Bestandsreduksjon av hjortevilt og/eller rydding av vegetasjon ved brenning, beite eller manuell rydding kan redusere eventuell flåttbelastning, om flåttbårne sykdom skulle bli et problem.

- **Bestandsreduksjon eller utryddelse av andre villlevende hovedverter (RBH)**

De fleste av patogenene som kan forårsake alvorlig sykdom hos fjellrev, kan også smitte andre dyrearter. Mest aktuelle i denne sammenhengen er andre hundedyr. Blant hundedyrene er rødreven viktigst, både fordi den finnes i store og sammenhengende bestander, kan vandre langt og har stor kontaktflate mot fjellreven. Andre rovdyr (mårdyr (Mustelidae)) og gaupe (*Lynx lynx*) er også aktuelle smittesikter for noen patogener, men lavere bestandstetthet, mindre sosialt leveis og mindre kontaktflate med fjellreven gjør at disse artene er mindre viktige enn rødreven. Ved spredning av smittsom sykdom som truer en fjellrevbestand kan det dermed være et aktuelt virkemiddel å redusere bestandstettheten av rødrev i nærområdene. Dette kan gjøres over et større administrativt område, eller en kan gjennomføre tiltaket innenfor en gitt radius rundt fjellrevbestanden(e) en ønsker å beskytte. Ved utbrudd av alvorlig smittsom sykdom, kan det være fornuftig å forsøke å utrydde rødreven helt i omkringliggende områder og/eller en slik sone. En rasjonell mellomløsning kan være å innføre tiltak som øker avskytingen i et større område, samtidig som en gjennomfører målrettet jakt i nærsonen. Et økt uttak av rødrev og evt. andre arter bør kombineres med prøveinnsamling og analyser for de aktuelle smittestoffene, slik at en samtidig får en overvåking som gir informasjon om spredningen og effekten av tiltakene.

- **Supplerende tiltak rettet mot andre villlevende hovedverter (RST)**

Tiltak nevnt under «Tiltak rettet mot fjellreven (F)» kan også være aktuelle for andre hovedverter, i første rekke rødrev. Dette kan være

- forebyggende behandling som parasittmidler eller vaksinerings i nærområdene (såkalt ringvaksinerings)
- økt overvåking
- uttak av synlig syke individer

I tillegg vil det være viktig å i størst mulig grad eliminere punkter hvor artene møtes, for eksempel steder hvor det finnes gode matkilder (hytteområder, turistområder, avfallsplasser, slakteavfall etter jakt, kadavre, fôringsplasser mv.)

- **Opprettelse av barrierer (ROB)**

Inngjerding eller opprettelse av andre barrierer er lite aktuelt som virkemiddel for å hindre kontakt mellom andre villlevende arter og dagens fjellrevbestander. Skulle vi derimot få fjellrevbestander på øyer, kan det smittmessig være fornuftig å gjøre tiltak som hindrer rødrev, mårdyr mv. å vandre inn, f.eks. strømførende rist og/eller port på eventuelle broer.

Avlsstasjonen bør ha barrierer som hindrer direkte kontakt mellom fjellreven og villlevende dyr.

Tiltak rettet mot mennesker og husdyr (H):

- **Forebyggende informasjon (HFI)**

Ved spredning av sykdommer bør turister, hyttefolk og fastboende informeres om faren for at disse kan overføres til fjellreven med avføring, matrester, gjenstander som har vært i kontakt med dyr og husdyr. Ved utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer i utlandet, bør informasjonen målrettes mot tilreisende fra berørte områder. Informasjonen bør inneholde anvisninger for hvordan man skal minimere sannsynligheten for overføring, f.eks. ved å ta med seg avfall til offentlig renovasjon, steine ned menneskeavføring, ta opp hundeevføring mv. og holde avstand til fjellrevhi.

- **Ferdelsforbud og båndtvang (HFB)**

I situasjoner hvor det pågår spredning av alvorlig smittsom sykdom, kan det være aktuelt å innføre ferdelsrestriksjoner for å beskytte fjellreven. Det er særlig viktig å innføre eller innskjerpe båndtvang for hund. Der det er spesielt stor fare for overføring fra hund til fjellrev, bør en i en slik situasjon vurdere å helt forby hunder. Dette kan være områder med spesielt sårbare bestander av fjellrev, hilokaliteter og avlsstasjonen.

- **Hold av utekatt (HHU)**

I områder der det finnes fjellrev vil hold av utekatt (*Felis catus*) medføre økt sannsynlighet for overføring av vanlige smittestoffer som spolorm og *Toxoplasma gondi*. Katter kan også overføre andre patogener. Om man avdekker spesielle problemer med f.eks. toksoplasmose hos fjellreven, kan forbud mot utekatt være et adekvat tiltak. Ved spredning av alvorlig smittsom sykdom kan det være aktuelt at katter omfattes av samme restriksjoner som hund, dvs. at de holdes i bånd i eller holdes borte fra områder der det er spesielt stor fare for overføring til fjellrev.

- **Inngjerding og utgjerding (HIU)**

I områder der det finnes fjellrev kan det være fornuftig å etablere smittebarrierer mellom frittlevende fjellrev og dyrehold av rovdyr (pelsfarmer, trekkhundhold, kenneler, dyrepensjonat). Avlsstasjonen bør ha innretninger som hindrer direkte kontakt mellom fjellreven og husdyr.

Vedlegg 4 – Eksempler på sykdomsscenarioer og spesifikke beredskapsplaner

Hvert sykdomsutbrudd eller sykdomsproblem blir ulikt. **Figur 1** i rapporten gir veiledning til prosesser for å bekjempe problemet. Her har vi skissert tre spesifikke tilfeller og viser hvordan vi kan bruke **Figur 1** i praksis. Disse skal ses som et forslag/startpunkt til hva som skal gjøres i tilfellet av et reelt utbrudd.

Forkortelser:

NINA – Norsk institutt for naturforskning

NV – NINA veterinær

MD – Miljødirektoratet

MT – Mattilsynet

SNO – Statens naturoppsyn

VI - Veterinærinstituttet

Scenario 1: Utbrudd av valpesjuka i Snøhetta-området

Scenario 1 ble også diskutert som en del av en Workshop. Deltagerne i workshopen var nøkkelfeltpersonell og forvaltningsleder fra både Norge og Sverige. Hoved kommentarene til prosessen har blitt tatt inn i den reviderte rapporten, men noen nevnes også her.

Overvåking:

Fjellstyret oppdager to døde rødrever som ikke har mange ytre tegn unntatt betydelig slim/utflod fra nesen og øyene. Bilder blir tatt og skrottene bevart i fryser. NINA veterinær (NV) kontaktes. I mellomtiden får fjellstyret beskjed fra en turist som har sett en fjellrev som oppfører seg veldig rart i nærheten av hvor disse rødrevene ble funnet. Den er alene og nærmer seg turisten uten frykt. Den går ikke helt vanlig, snubler og har mye slim/utflod fra nesen og øyene. Denne informasjon tas også til NV.

Kommentar:

- Syke rødrever blir ikke nødvendigvis oppdaget eller lagt merke til, men økt kunnskap om sykdommer kan føre til at dette endrer seg i framtiden. Et problem oppdaget hos fjellrev blir vanligvis rapportert raskere.
- Feltpersonell varsler ofte først til NINA fjellrev overvåkningsgruppe (samt overordnede ledelse i MD/SNO). Det kan hende at feltpersonell tar direkte kontakt med VI. Viktig at alle er enig om hvem som kontaktes ved første observasjon (se Kommunikasjonslinje, **Figur 2** i rapporten).
- Det var et ønske om bedre informasjon/kunnskap om kliniske tegn for ulike sykdommer som kan oppdages på viltkamera. Det er feltpersonellet som oftest ser på bildene og kan varsle videre innenfor rimelig tid.

Varsling:

NV mistenker at noe er veldig feil. Etter kontakt med VI sendes rødrev-skrottene til obduksjon. Etter vurdering med rådgivergruppen er det også bestemt å avlive fjellreven som oppfører seg unormalt (hvis den ikke er død allerede, skrotten bør da lokaliseres). Skrotten sendes også til VI. VI bekrefter valpesjuka i alle de tre skrotter og varsler MT som gir tilbakemelding til NV. Valpesjuka er en nasjonal liste 2-sykdom og systematisk bekjempelse er påkrevd for å kontrollere sykdommen (fra MT sin side).

Kommentar:

- En bør ta kontakt med noen som har erfaring/kunnskap om sykdommer før Mattilsynet varsles, dersom dette gjøres før VI kontaktes (særlig ved usikkerhet om nasjonal

- liste 1-, 2- eller 3- sykdom), men det er likevel beskrevet i regelverket at alle har rett og plikt til å varsle om utbrudd av en sykdom (uansett av hva slags sykdom) hos vilt.
- Ved usikkerhet om nasjonal liste 1-, 2-, eller 3- sykdom kan det uansett varsles MT. Mattilsynet skal undersøke saken videre og bestemmer selv hva som skal gjøres. Det er bedre å varsle en gang for mye enn en gang for lite.
  - Ved diagnose av en nasjonal liste 1-, 2- eller 3-sykdom hos VI/veterinær/laboratorium blir MT varslet automatisk.

Respons:

Øyeblikkelig respons i samråd med forvaltnings/rådgivergruppen:

- Kommunikasjon til media skjer uansett gjennom MT, VI, NINA og MD
- Ferdelsesrestriksjoner
  - Båndtvang for alle hunder i et bestemt området rundt Snøhetta
  - Begrense/stoppe turister/hunder/fremmede folk ved avlsstasjonen
  - Økt hensyn til biosikkerhet/hygiene for feltpersonell som jobber mellom Snøhetta og andre fjellområder. Det blir spesielt viktig for personell som potensielt skal håndtere smittede rev/skrotter/andre smittede utstyr.
  - Kommentar:
    - Viktig å huske at allemannsretten begrenser grunnlaget til å stenge folk ute fra et fjellområde. Kunnskapsdeling (skilt, infotavler osv.) kan føre til at folk selv unngår eller ta økt hensyn i et område.
- På grunn av nærheten til avlsstasjonen:
  - Økt sykdomsovervåking på stasjonen (observasjon ved vanlig vakt, kameraovervåking)
  - Vaksinasjon av alle dyrene på stasjonen
  - Avhengig av årstiden kan det vurderes å sette opp midlertidige yttergjerder eller andre barrierer for å unngå kontakt mellom avlsdyr og villlevende dyr. Kan også vurdere å isolere dyr en stund på Mjøen gård eller i isolasjonsbygningen på stasjonen («arresten»).
  - Økt overvåking i området utenfor hegnene (viltkamera)
  - Kommentar:
    - Været (vind og snø) er en stor utfordring som krever en solid gjerdekonstruksjon som vil medføre store kostnader. Dersom et yttergjerde ikke er mulig å etablere, må andre tiltak prioriteres (f. eks. vaksiner).
    - Vaksiner har alltid en viss risiko og det finnes ingen godkjente vaksiner for fjellrev per i dag. Samtidig har vaksiner blitt brukt på andre villlevende og truede revarter og mest sannsynligvis blitt brukt i dyrehager verden over. Det er lurt å undersøke dette nærmere før det blir nødvendig, samt vurdere prøvevaksinering på en utvalgt gruppe i stasjonen eller f.eks. en norsk dyrehage for å oppdage mulige bivirkninger.
- Kartlegging og kunnskap:
  - Bruk media for å få privatpersoner til å gi beskjed til myndighetene hvis de ser rødre/fjellrev skrotter eller dyr med unormal adferd
  - Kontakt lokale veterinærer for å høre om mulige tilfeller hos hunder
  - Bruk de faglige nettverkene og media for smittesporing (f.eks. er det et pågående utbrudd i et annet land og har vi hatt mange turister fra det landet i det siste?)
  - Økt viltovervåking gjennom eksisterende og supplerende viltkamera, påkjørte dyr, dyr skutt på jakt
  - Andre måter?

Tiltak:**Miljørettede - M**

- **MFP** - Viruset er lite overlevelsesdyktig i miljøet, men kan overleve lenger (uker) ved frysetemperatur. Vurderer å stenge fôrautomatene. Bytte fôr og desinfiserer fôrautomater. Fjerne andre mulige smittepunkter, f.eks. åteplasser.
- **MFS** - Hvis det blir oppdaget sykdom på et bestemt hi, vurderer å stenge hiet i en eller flere uker for å være sikkert på at viruset er borte fra miljøet.
- **Kommentar:**
  - Stenging av fôrautomater/hi/osv. kan føre til økt risiko for at dyrene faktisk trekker seg ut av området. Selv om dyr trekker inn og ut av områder vanligvis, kan sult, valper, brunsttid osv. øke sjansen ytterlig og særlig hvis de plutselig mangler en matkilde eller hi. Mulige tiltak bør vurderes med hensyn til ulike faktorer i hvert tilfelle.

Tiltak rettet mot fjellreven - F

- **FHK** - Ved flytting av dyr blir karantenen enda viktigere både i det fri og innenfor og utenfor stasjonen. Karantenenlengden bør forlenges fordi det kan ta noen uker før de første kliniske tegnene viser seg, også etter de har forsvunnet så kan nevrologiske tegn dukker opp noen uker etter det. Hvis mulig, behold valpene som skal settes ut lengst mulig og/eller setter dem ut langt fra utbruddet og/eller teste for antistoffer mot valpesjuka før utsetningen. Vaksinerte dyr kan fortsatt få sykdommen (men vanligvis blir det mindre alvorlig). Dyr skal ikke flyttes inn eller ut av et definert utbruddsområde.
- **FFB** - Vaksinere alle dyrene som er i avlsstasjonen og som skal inn eller ut av stasjonen. Vaksinering av villlevende dyr i et bestemt område ved fangst. Innfangning sikrer at fjellreven får vaksinen. Bruk av åteblokker gir ingen garanti for at fjellreven blir vaksinert og kan medføre at andre arter spiser åten. Det må påberegnes mye tid og store kostnader til å utvikle åteblokker for å bekjempe valpesyke.
- **Kommentar:**
  - Per i dag finnes det ingen godkjente ferdiglagde åteblokker på markedet for valpesjuka. Det er blant annet noen utfordringer med å få god immunitet gjennom fordøyelsessystemet. Derfor er det nødvendig å fange inn dyr for å vaksinere manuelt (ved håndtering). Dette kan være svært utfordrende i det fri, men kan vurderes i små bestander eller en bestand som er svært utsatt.
- **FØO** - Øker overvåking både i og utenfor avlsstasjonen som beskrevet ovenfor
- **FUS** - Prognosen for dyr som viser kliniske tegn er veldig dårlig og viruset er svært smittsomt. I tillegg kan et infisert dyr slippe ut virus i opp til 2-3 måneder etter infeksjonen – syke dyr som oppdages enten i stasjonen eller i det fri bør tas ut.
- **FBB** - Avhengig av bestandstetthet kan det vurderes å ta ut fjellrev for å begrense/reducere bestandstettheten særlig i et område hvor de fleste tilfeller oppdages. På stasjonen kan det vurderes å spre dyrene ut i flere hegn eller midlertidig oppholde dem i «arresten» (isolasjonsbygning på stasjonen) eller Mjøen gård for å unngå nærkontakt med andre dyr gjennom gjerdet.
- **FUB** - Dette blir mest aktuelt hvis det oppdages flere smittede dyr på et hi. Selv om noen dyr overlever infeksjonen, fører det til å spre viruset. Men det kan vurderes i et større område hvis det blir viktig å utrydde sykdommen.

Tiltak rettet mot andre villlevende arter - R

- **RBH** - Vurderer å ta ut/reducere bestanden for spesielt rødrev, men også andre dyr som kan smittes (grevling (*Meles meles*)) i området – med mindre at uttak fører til økte bevegelse av disse dyrene i området. Det bør spesielt vurderes i området rundt avlsstasjonen.

- **Kommentar:**
  - Uttak av rødrev kan føre til at nye rødrev trekker inn i området og blir smittet. Dette bør vurderes i hvert tilfelle.
- **RST** - Hvis det er stor sannsynlighet for at uttak av rev fører til flere rødrever som trekker inn kan det være lurt å vurdere å vaksinere rødrevene i et bestemt område («ringvaksinering»).
- **ROB** - Hvis utbruddet enkelt lar seg isolere (f.eks. på en øy) kan det vurderes barrierer (gjerder) for å stoppe ferdsel av dyr både inn og ut av området. Hvis det er et utbrudd i nærheten av avlsstasjonen, bør et yttergjerde enten midlertidig eller permanent vurderes.
- **Kommentar:**
  - Været (vind og snø) er en stor utfordring som krever en solid gjerdekonstruksjon som vil medføre store kostnader. Dersom et yttergjerde ikke er mulig å etablere, må andre tiltak prioriteres (f. eks. vaksiner).
  - Det er uansett utfordrende å sette opp ett fungerende gjerde i store fjellområder

Tiltak rettet mot mennesker og husdyr – H

- **HFI** - Be MT informere om situasjonen gjennom nyhetssaker og skilting i aktuelle områder og be om at observasjoner av rev som oppfører seg unormalt blir rapportert til myndighetene. Lokale veterinærer bør orienteres spesielt, blant annet for at hunder i området blir tilstrekkelig vaksinert.
- **HFB** - Båndtvang i utbruddsområdet er viktig for at smittede hunder ikke overfører viruset til fjellrev eller rødrev, men mest for å unngå at tamhunder ikke blir smittet av viruset selv. Dette blir spesielt viktig med hensyn til turister fra andre steder i Norge og verden.
- **HIU** - Akkurat som nevnt for avlsstasjonen, bør yttergjerde eller andre barrierer vurderes for pelsdyrgårder, hundepensjonater, kenneler og lignende i området for å unngå smitteoverføring

Scenario 2: Utbrudd av rabies i Snøhettaområdet

Overvåking:

En fjellrev angrep en turist. Turisten ble ikke skadet, men melder det til politiet. SNO avliver fjellreven og sender skrotten til VI.

Varsling:

VI bekrefter rabies og varsler MT med en gang. Rabies er en nasjonal liste 1-sykdom, er en svært alvorlig zoonose og krever en tilsvarende svært alvorlig respons. Norge har fram til nå vært fri av sykdommen. MT leder respons i samråd med MD.

Respons:

**Rabies er zoonotisk (overføres fra dyr til mennesker) og ubehandlet er nesten 100% dødelig hos mennesker. Folkehelsen må prioriteres. Noen tiltak som vanligvis virker ekstreme, kan være aktuelle ved et rabiesutbrudd.

Øyeblikkelig respons i samråd med forvaltning/rådgivergruppen:

- Kommunikasjon til media skjer gjennom MT/VI/MD, men NINA kan bistå.
- Ferdseleksjonsrestriksjoner
  - Båndtvang for alle hunder i et bestemt området rundt Snøhetta
  - Begrense/stoppe turister/hunder/fremmede folk ved avlsstasjonen
  - Økt fokus på biosikkerhet/hygiene for feltpersonell som jobber mellom Snøhetta og andre fjellområder. Det blir spesielt viktig for personell som potensielt kan håndtere smittede rev/skrotter/andre smittede utstyr.
  - Vurderingspunkt:
    - Viktig å huske at allemannsretten begrenser grunnlaget til å stenge folk ute fra et fjellområde. Kunnskapsdeling (skilt, infotavler osv.) kan føre til at folk selv unngår eller ta økt hensyn i et område.
- På grunn av nærheten til avlsstasjonen:
  - Økt sykdomsovervåking på stasjonen (observasjon ved vanlig vakt, kameraovervåking)
  - Vaksinasjon av alle dyr på stasjonen
  - Avhengig av årstiden vurdere å sette opp midlertidig yttergjerde eller andre barrierer for å unngå kontakt med viltlevende dyr
  - Økt overvåking i området utenfor hegnene (viltkamera)
  - Vurderingspunkter:
    - Været (vind og snø) er en stor utfordring som krever en solid gjerdekonstruksjon rundt stasjonen som vil medføre store kostnader. Hvis det ikke er mulig å etablere et gjerde, må andre tiltak prioriteres (f. eks. vaksiner). På grunn av folkehelsestrusselen må man bli enda mer oppmerksom på å begrense mulig smitteoverføring ved stasjonen.
- Kartlegging og kunnskap:
  - Sannsynligvis ledet av MT i samråd med MD, men kan inneholde følgende:
    - Bruke media for å få privatpersoner å gi beskjed til MT hvis de ser rødrev, fjellrev eller andre dyr med unormal adferd, samt funn av skrotter
    - Kontakte lokale veterinærene for å høre om mulige tilfeller hos hunder
    - Bruke de faglige nettverkene og media for smittesporing (f.eks. er det et pågående utbrudd i et annet land og har vi hatt mange turister fra det landet i det siste?)
    - Økt viltovervåking gjennom eksisterende og supplerende viltkamera, påkjørte dyr, dyr skutt på jakt
    - Andre måter?

Tiltak:

**Rabies er zoonotisk (overføres fra dyr til mennesker) og er nesten 100% dødelig hos mennesker. Folkehelsen må prioriteres. Noen tiltak som vanligvis virker ekstreme kan likevel vurderes ved et rabiesutbrudd.

Miljørettede - M

- **MFP** - Viruset lever ikke lenge utenfor verten og derfor blir det ikke aktuelt med de fleste miljørettede tiltak unntatt å fjerne samlingsplasser som fort blir smitekilder/overføringsplasser (f.eks. åteplasser, saltstein og fôrautomater) for vilt (rabies smitter pattedyr generelt).

Tiltak rettet mot fjellreven - F

- **FHK** - Ved flytting av dyr blir karantene viktig, både i det fri og innen- og utenfor stasjonen. Karantene lengden bør forlenges fordi det kan ta noen uker før de første kliniske tegn vises. Hvis mulig, beholde valpene som skal settes ut lengst mulig og/eller setter dem ut langt fra utbruddet. Dyr kan også testes for antistoffer mot rabies. Dyr skal ikke flyttes inn eller ut av det definerte utbruddsområdet.
- **FFB** - Vaksinere alle dyr som er i stasjonen og skal inn/ut av stasjonen. Vaksinerings av villlevende dyr i et bestemt område gjennom åteblokker eller fangst kan vurderes (i samråd med MT). Ved fangst sikrer en at fjellrev får vaksinen, mens åteblokker kan også spises av andre arter. Kostnaden kan være en ulempe. I tillegg kommer logistiske utfordringer for å få tak i åteblokker, men rabiesvaksiner i åteblokker har ført til at sykdommen nesten er utryddet i Sentral-Europa. Åtevaksinerings av ville dyr mot rabies foretas i grenseområdet mellom Finland og Russland (https://food.ec.europa.eu/system/files/2016-12/cff_animal_vet-progs_2012_dec-2011-807-ec_rabies-multiannual_fin.pdf).
- **Vurderingspunkt:**
  - Det finnes åteblokker med rabiesvaksine på markedet. Det finnes også ulike måter å distribuere åteblokker. Viktig å undersøke tilgjengelighet og kostnad av åteblokker i Europa og kostnader for distribuerings av blokkene.
- **FØO** - Øke overvåking både i og utenfor avlsstasjonen som beskrevet ovenfor.
- **FUS** – Alle varmblodige dyr er mottagelige for rabies og en infeksjon ender som regel fatalt. Syke dyr kan bli aggressive og effektivt spre smitte ved å bite andre dyr og mennesker. Syke dyr bør derfor tas ut umiddelbart.
- **FBB** - Avhengig av bestandstetthet kan det vurderes å ta ut fjellrev for å begrense bestandstettheten, særlig i områder hvor de fleste tilfellene er oppdaget. På avlsstasjonen kan det vurderes å spre dyrene ut i flere hegn eller midlertidig oppholde dem i «arresten» eller Mjøen gård for å unngå nærkontakt/kontakt med andre dyr gjennom gjerde.
- **FUB** - Dette blir mest aktuelt hvis det oppdages flere smittede dyr på et hi eller område. Selv om noen dyr kan overleve infeksjonen, så bidrar det til å spre viruset. På grunn av folkehelsestrusselen kan det uansett være et krav å utrydde dyr i et område, særlig hvis sykdommen må utryddes.

Tiltak rettet mot andre villlevende arter - R

- **RBH** - Vurdere å ta ut/ redusere bestanden for spesielt rødrev, men også andre pattedyr som er hovedverter og kan smittes i området - det bør spesielt vurderes i området rundt avlsstasjonen. Dette bør avgjøres av MT i samråd med MD.
- **RST** - Hvis det er stor sjanse for at et uttak av rev fører til flere rever/andre hovedverter som trekker seg inn i smitteområdet kan det være bedre å vaksinere eksisterende rødrev/hovedverter i et bestemt område («ringvaksinerings»).

- ROB - Hvis utbruddet enkelt lar seg isolere (f.eks. på en øy) kan det vurderes barrierer (gjerder) for å stoppe ferdsel av dyr både inn og ut av området. Hvis det er et utbrudd i nærheten av avlsstasjonen, bør et yttergjerde enten midlertidig eller permanent vurderes.
- Vurderingspunkt:
  - Været (vind og snø) er en stor utfordring som krever en solid gjerdekonstruksjon som vil medføre store kostnader. Dersom et yttergjerde ikke er mulig å etablere, må andre tiltak prioriteres (f. eks vaksiner).
  - Det vil uansett være utfordrende å sette opp et fungerende gjerde i større fjellområder

Tiltak rettet mot mennesker og husdyr – H

- HFI - Be MT informere om situasjonen gjennom nyhetssaker og skilting i aktuelle områder og be om at observasjon av rev som oppfører seg unormalt blir rapportert til myndighetene. Lokale veterinærer bør orienteres spesielt, blant annet for at hunder i området blir tilstrekkelig vaksinert.
- HFB - Båndtvang i utbruddsområdet. Båndtvang blir viktig slik at mulige smittede hunder ikke overfører viruset til fjellrev/rødrev, men også for å unngå at tamhunder ikke blir smittet av viruset selv. Dette blir spesielt viktig med hensyn til turister fra andre steder i Norge og verden.
- HHU – Katter kan være en hovedvert. De bør holdes inn og/eller vaksineres i og rundt utbruddsområdet.
- HIU - Akkurat som nevnt for avlsstasjonen, bør yttergjerder eller andre barrierer vurderes for pelsdyrgårder, hundepensjonater, kenneler og lignende i området for å unngå smitteoverføring

Scenario 3: Parvovirusdiaré oppdaget i et hegn på avlsstasjonen

Hvis parvovirusdiaré (hundepest) blir oppdaget i det fri kan mye av det som skrives i scenario 2 og 3 brukes. Sannsynligheten for å oppdage aktive utbrudd av parvovirusdiaré er dessverre svært liten i det fri.

Overvåking:

Avlstispen og hannreven har blitt sett utenfor hiet oftere enn vanlig i løpet av ynglingsperioden. Basert på atferden deres (f.eks. tar med mye mat inn i hiet) fikk de valper for 2-3 uker siden. Røkteren undersøker det kunstige hiet og finner tre døde valper, mye myk avføring og en forferdelig lukt. Røkteren tar kontakt med NV.

Varsling:

Ut fra bilder og sykehistorie (symptomer) til valpene mistenker NV at det kan være en smittsom sykdom som har forårsaket valpedøden. Avlsstasjonens personell og leder varsles med en gang og økt biosikkerhets- og hygienetiltak begynner (se nedenfor). Skrottene blir sendt umiddelbart til VI for obduksjon.

VI bekrefter parvovirusdiaré. VI og/eller NV melder det til MT. (Parvovirusdiaré (hundepest) er en nasjonal liste 3-sykdom og krever bare en melding). MT vil sannsynligvis ikke styre iverksettelsen av tiltakene, men skal være oppdatert. NV varsler MD.

Respons:

Øyeblikkelig respons i samråd med forvaltning/rådgivergruppen:

- Kommunikasjon – Nedstenging av avlsstasjon for besøk. Skilt som varsler folk om å unngå området (hundepest er svært smittsom for uvaksinerte tamhunder). Nyhetssak fra NINA bør vurderes.
- Ferdselsrestriksjoner
  - Båndtvang for alle hunder i et definert område rundt avlsstasjonen på Sæterfjellet.
  - Begrense/stoppe turister/hunder/fremmede folk ved avlsstasjonen
  - Økt fokus på biosikkerhet/hygiene for personell som jobber på avlsstasjonen - viktig at det smittede hegnet blir isolert mest mulig for andre dyr i stasjonen (men også for villlevende dyr) og at smitten ikke blir overført mellom hegnene
- Øyeblikkelige tiltak på stasjonen
  - Vaksinasjon av alle dyr på stasjonen. Valpene kan ikke vaksineres før de er 7-8 uker gammel og bør revaksineres ifølge vaksineprodusentens anbefalinger for hund.
  - Lav terskel for å sjekke hiene for syke/døde valper
  - Vurderingspunkt:
    - Forstyrrelse i løpet av yngleperioden kan øke stress hos voksne dyr og øke dødeligheten hos valpene. Vaksinerings og/eller andre tiltak må balanseres med mulig stress - samtidig er parvovirusdiaré svært smittsomt og virus kan overleve lenge (uker, måneder) i miljøet. Uten drastiske og umiddelbare tiltak kan et utbrudd føre til langvarige reproduksjonsproblemer på avlsstasjonen.
- På grunn av villlevende rødrev/fjellrev i nærheten av avlsstasjonen:
  - Det er uklart om sykdommen oppsto på stasjonen eller har blitt tatt med utenfra.
  - Økt sykdomsovervåking på stasjonen (besøk, kameraovervåking), det er viktig å huske at voksne dyr kan ha mildere kliniske tegn, men kan likevel overføre smitte til valper som er svært utsatt for sykdommen.

- Avhengig av årstiden vurdere å sette opp midlertidig yttergjerde eller andre barrierer for å unngå kontakt med villlevende dyr. Kan også vurdere å isolere dyr uten valper en stund på Mjøen gård eller i «arresten».
- Økt overvåking i området utenfor hegnene (viltkamera)
- Kommentar:
  - Været (vind og snø) er en stor utfordring som krever en solid gjerdekonstruksjon som vil medføre store kostnader. Dersom et yttergjerde ikke er mulig å etablere, må andre tiltak prioriteres (f. eks vaksiner).
- Kartlegging og kunnskap:
  - Fordi det ikke er helt sikkert hvor smitten kom fra (innen- eller utenfra stasjonen):
    - Bruk media for å få privatpersoner til å gi beskjed til NINA/MD hvis de ser rødrev/fjellrev eller dyr med unormal adferd samt funn av skrotter
    - Kontakt lokale veterinærer for å høre om mulige tilfeller hos hunder
    - Bruk faglig de nettverkene/media for smittesporing (f.eks. er det et pågående utbrudd i et annet land og har vi hatt mange turister fra det landet i det siste?)
    - Økt viltovervåking gjennom eksisterende og supplerende viltkamera, påkjørte dyr, dyr skutt på jakt i nærheten av avlsstasjonen
    - Prøvetaking/serologi fra voksne dyr og muligens valper i stasjonen for å se hvor mange dyr som har blitt smittet (se vurderingspunktet om stress ovenfor)
    - Andre måter?

Tiltak:**Miljørettede - M**

- MFP - Døde dyr må fjernes umiddelbart. Skrotter sendes enten til obduksjon eller destrueres (helst ved brenning). Avføring og oppkast kan være smittsom i lang tid. I tillegg kan forurenset utstyr (feller osv.) spre smitten. Hvis mulig skal kontaktflater og utstyr desinfiseres. Avføring bør fjernes umiddelbart.
- MFS - Viruset har generelt god overlevelsessevne i miljøet. Ineffektiviteten avtar ved direkte sollys (UV) mens viruset tolererer kulde og frysing spesielt godt, og også flere vanlige desinfeksjonsmidler. Viruset er derfor vanskelig å fjerne. Hvis mulig, burde hegnet holdes fri for dyr i minst ett eller flere år i tillegg til desinfisering av de kunstige hiene/bytte av jord/stein rundt hiet. I sommertiden kan man også ta nytte av tørke og varme temperaturer som kan bidra til å drepe viruset. Det bør tas spesielle hensyn til biosikkerhet/hygiene i rengjøringsprosessen for å unngå at smitten tas med ut av hegn.

Tiltak rettet mot fjellreven - F

- FHK - Karantene blir enda mer viktig ved flytting av dyr inn og ut av stasjonen. Det kan ta mellom et par dager og to uker før et dyr får kliniske sykdomstegn. Det bør vurderes å teste dyr som skal slippes ut for antistoffer (for å vite hva som settes ut) og/eller vaksineres (særlig hvis det oppdages utbrudd i det fri). Alle dyr som skal inn til avl bør vaksineres (eller sjekkes for antistoffer på forhånd). Dyr som skal flyttes mellom hegn bør i karantene/sjekkes for antistoffer på forhånd for å unngå å spre viruset mellom hegn.
- FFB - Vaksiner alle dyr som er inne på stasjonen eller skal inn eller ut av stasjonen. Vurderer vaksinerings av villlevende fjellrev rundt avlsstasjonen gjennom innfangning. Det kan sjekkes om åteblokker finnes (sannsynligvis er ikke dette tilgjengelig).
- FØO - Øke overvåking både i og utenfor stasjonen som beskrevet ovenfor.
- FUS - Se også neste punktet om behandling. Syke dyr er en stor fare for smitteoverføring til andre valper. Syke dyr bør tas ut med en gang.

- **FBE** – Det finnes ingen spesifikk behandling mot parvovirusdiaré. Hunder behandles med støttetterapi, der rask væskebehandling er avgjørende og dyret må gjerne følges opp over noen dager. Ved en ev. langvarig behandling og tilsyn av en fjellrevvalp eller voksen dyr med parvovirusdiaré kan man risikere at den blir for vant til mennesker. Derfor er behandling generelt sett ikke anbefalt.
  - **Et unntak/vurderingspunkt:** Det kan vurderes å isolere og behandle et smittet voksent avlsdyr. Voksne dyr opplever ofte en mildere form av sykdommen og kan overleve. Avlsdyr har også stor verdi for stasjonen. Samtidig kan behandlingen bli veldig stressende for et villlevende dyr og vil kreve veldig strenge bio-sikkerhetsrutiner for å unngå smittespredning.
- **FBB** - På stasjonen kan det vurderes å spre de friske dyrene ut i flere hegn (eller prøve å holde et hegn tomt mellom smittede hegn) eller midlertidig oppholde dem i «arresten» eller Mjøen gård for å unngå nærkontakt/kontakt med andre dyr gjennom gjerde.
- **FUB** - Dette blir mest aktuelt dersom det oppdages flere smittede dyr i et hegn. Selv om noen dyr kan overleve infeksjonen, fører det til å spre viruset.
  - **Vurderingspunkt:**
Det kan vurderes å avlive valpene, men beholde avlsdyrene så lenge de ikke viser kliniske tegn (og vaksinere disse etterpå) og/eller behandle voksne dyr (se kommentarer om behandling ovenfor).

Tiltak rettet mot andre villlevende arter - R

- **RBH** - Vurdere å ta ut/ redusere bestanden for spesielt rødrev – mest aktuelt hvis det oppdages i det fri. Men kan vurdere å redusere rødrev bestanden i området rundt stasjonen (og derfor mulig smitteoverføring)
  - **Vurderingspunkt:**
    - Uttak av rødrev kan føre til at nye rødrever trekker seg inn i området og blir smittet. Dette bør tas med i vurderingen
- **RST** - Hvis det er stor sannsynlighet for at uttak av rev fører til flere rødrever som trekker inn i området kan det være lurt å vurdere å vaksinere eksisterende rødrev i et bestemt område rundt avlsstasjonen («ringvaksinering»).
- **ROB** - Det bør vurderes barrierer (gjerder) for å stoppe ferdsel av dyr (rødrev/villlevende fjellrev/tamhunder) både i og rundt avlsstasjonen.
  - **Vurderingspunkt:**
    - Været (vind og snø) er en stor utfordring som krever en solid gjerdekonstruksjon som vil medføre store kostnader. Dersom et yttergjerde ikke er mulig å etablere, må andre tiltak prioriteres (f. eks vaksiner).

Tiltak rettet mot mennesker og husdyr – H

- **HFI** - Be MT informere om situasjonen gjennom nyhetssaker og skilting i aktuelle områder og be om at observasjoner av rev som oppfører seg unormalt blir rapportert til myndighetene. Lokale veterinærer bør orienteres spesielt, blant annet for at hunder i området blir tilstrekkelig vaksinert.
- **HFB** - Båndtvang i utbruddsområdet. Båndtvang blir viktig slik at mulige smittede hunder ikke overfører viruset til fjellrev/rødrev, men også for å unngå at tamhunder ikke blir smittet av viruset selv. Dette blir spesielt viktig med hensyn til turister fra andre steder i Norge og verden.
- **HIU** - Akkurat som nevnt for avlsstasjonen, bør yttergjerder eller andre barrierer vurderes for pelsdyrgårder, hundepensjonater, kenneler og lignende i området for å unngå smitteoverføring. Dette er nødvendig bare hvis smitten sprer seg fra avlsstasjonen til andre dyr i det fri.

Vedlegg 5 – Forslag til en ny beredskapsplan for skabb

Hvert sykdomsutbrudd eller sykdomsproblem blir ulikt. **Figur 1** i rapporten gir en veiledning til generelle prosesser for å bekjempe problemet. Her har vi brukt **Figur 1**, ett norsk Notat (Miljødirektoratet, 2013) og den svenske beredskapsplanen for skabb (Länsstyrelsen Västerbotten 2018 på oppdrag av Naturvårdsverket) som grunnlag for å foreslå en mulig prosess i et tenkt tilfellet der skabb blir oppdaget hos fjellrev i Norge. Dette er et startpunkt og skal utvikles videre og kan adapteres til også Svensk systemet.

Forkortelser:

NINA – Norsk institutt for naturforskning

NV – NINA veterinær

MD – Miljødirektoratet

MT – Mattilsynet

SNO – Statens naturoppsyn

VI – Veterinærinstituttet

Skabb

Overvåking:

Skabb blir mest sannsynlig oppdaget ved hjelp av viltkamera som er utplassert rundt hi og fôr-automater eller ved en direkte observasjon av en smittet fjellrev eller rødrev i nærheten av leveområdet til fjellrev. Økt overvåking bør skje hvis en smittet rødrev blir funnet i nærheten av fjellrevområder og/eller utbrudd i Sverige særlig i nærheten av den norske grensen. For å øke overvåking bør antall viltkameraer økes og utplasseres på strategiske punkter. Bildene fra disse kameraene bør sjekkes ofte (f.eks. en gang i uken). Feltpersonell og de med det faglige ansvaret bør jobbe sammen for å hente inn og tolke bildene.

Varsling:

Ved et mistenkt tilfelle bør MD/SNO og de med det faglige ansvaret varsles umiddelbart. Alvorlige skabbtilfeller kan oppdages på bildeobservasjoner og en umiddelbar respons kan begynne før en offisiell diagnose er stilt (se nedenfor). Varsling videre til VI og MT** skal gjøres umiddelbart. Det blir behov for økt overvåking og prøvetakning for å bekrefte diagnosen før ytterlige tiltak kan vurderes.

For å bekrefte diagnose: Prøvetakning kan skje ved innfanget fjellrev eller ved avlivet/funnet død fjellrev. Prøver som tas bør inkludere hud/hårprøver og blodprøver etter instruks/veiledning fra veterinær og skal sendes til VI for analyse. Vevsprøver fra øret tas for genetisk analyse hos NINA. Hvis levende rever fanges for prøvetakning, bør det også vurderes om dyret skal behandles for skabb med en gang. Behandlede dyr bør få mikrochip og øremerker. Det vil være en fordel å involvere en veterinær under fangst for både prøvetaking, men også vurdering av symptomer (diagnose) og behandling av skabb i felt.

**Skabb er ikke en varslingspliktig sykdom til Mattilsynet, med mindre det oppdages hos rev i fangenskap. Det er likevel en fordel å melde Mattilsynet om et utbrudd hos fjellrev.

Umiddelbar respons:

Umiddelbar respons i samråd med forvaltnings/rådgivergruppen (i det området hvor skabb blir påvist):

- Fôringautomater stenges og tømmes for fôr. Automater desinfiseres. Utlegg av fôr i snø/på barmark må foregå langt unna fôringsautomat (men se også vurderingspunkter under Miljørettet tiltak).
- Åteplasser til rødrev stenges.

- Ferdselsrestriksjoner og båndtvang for alle hunder i området, begrense aktivitet blant feltpersonell i hi områdene til et minimum av det som er nødvendig, informere lokalbefolkningen og turister om utbruddet
- Økt fokus på biosikkerhet for feltaktiviteten i området, særlig ved håndtering av mulig smittede rev/skrotter/fôrautomater/osv.
- Vurderer behandling eller avlaving av de smittede fjellrevene så snart som mulig (se nedenfor)
- Uttak av smittede rødrev i området. Uttak av rødrev generelt bør først vurderes i forhold til det som er beskrevet nedenfor.
- Kartlegging og kunnskap:
  - Bruk media og oppslagstavler for å opplyse personer som er i området til å varsle dersom de observerer mulig smittede fjellrever, rødrever og hunder både innenfor og utenfor området
  - Kontakt lokale veterinærer for å få informasjon om mulige tilfeller hos hunder
  - Bruk de faglige nettverkene/media for smittesporing (f.eks. er det et pågående utbrudd i et annet land og har vi hatt mange turister fra det landet i det siste?)
  - Økt viltovervåking gjennom eksisterende og supplerende viltkameraer, påkjørte dyr, dyr skutt på jakt
  - Andre måter?

Tiltak:

Miljørettede - M

- **MFP** - Midden kan overleve ganske lenge utenfor verten i et gunstig miljø (f.eks. opp til 19 dager ved 10°C og 97% fuktighet for hunnmiddene, men frysing på -25°C og 50% fuktighet dreper middene på noen timer (Arlian et al 1984, Arlian and Morgan 2017). Vurder å stenge og desinfiserer fôrautomater. Det bør stenges ned åteplasser for rødrev for å unngå samlinger av mulige smittede rødrev.
- **MFS** - Det kan vurderes å stenge et hi for en eller flere uker for å la middene dø ut. Andre tiltak som har blitt foreslått andre steder, er å sende varm luft inni hiet, ødeleggelse av hiet, kjemisk behandling av hiet og brenning av hiet (se eksempel fra Loredó et al 2020, Matencino-Latorre et al 2019).
  - **Vurderingspunkt (MFP/MFS):** Det er viktig å ikke øke fjellrevens tendens til å bytte hi eller trekke seg ut av området. Da kan de ta med seg middene/smitte til et nytt hi eller nye områder. Det kan være lurt å vurdere disse tiltakene i samspill med parasittbehandlingen (se nedenfor).

Tiltak rettet mot fjellreven - F

- **FHK** - Karantene blir enda viktigere både for dyr som skal flyttes i det fri eller skal inn eller ut av avlsstasjonen. Dyr bør helst ikke flyttes inn i eller ute av et utbruddsområde.
- **FFB** - Hvis det likevel er viktig å flytte dyr, så bør forebyggende parasittbehandling gjennomføres. Hvis det er et utbrudd i nærheten av avlsstasjonen, bør dyrene i stasjonen bli gitt forebyggende parasittbehandling mot skabb uansett om de skal settes ut eller ikke.
- **FØO** - Øke overvåkingen i området hvor skabb blir påvist. Vurderer å utvide området for å være sikker på at utbruddet er isolert. Ved utbrudd i nærheten av avlsstasjonen økes overvåkingen både innenfor og utenfor stasjonen.
  - **Vurderingspunkt:** Overvåking bør fortsette flere uker etter den siste smittede reven ble oppdaget og parasittbehandling avsluttes for å sikre at utbruddet er over.
- **FUS** - Prognosen for dyr som viser alvorlig kliniske tegn er dårlig. Midd kan behandles med parasittbehandling, men det tar tid før medikamentene har effekt og dyret trenger ofte flere doser. Det er i tillegg noen utfordringer forbundet med å behandle dyr i det fri (se nedenfor), og i mellomtiden kan smittede dyr spre midden. Derfor kan det være aktuelt å avlive åpenbart syke dyr.

- **FBE** - Middene kan drepes av parasittmedikamenter, men avhengig av medikamentet og sykdomsgraden kan det ta flere runder med behandling for å gjøre dyret helt frisk. I avlsstasjonen er det anbefalt å fange inn dyr og behandle enkeltvis. I det fri kan det vurderes å fange inn dyr for behandling eller sette ut åte med medikamenter, f.eks. ved et smittet hi. Det ideelle er å behandle hvert dyr etter fangst for å unngå forgiftning ved for høye doser og for å maksimisere medisinenes effektivitet. Dette er ofte vanskelig å gjennomføre i praksis for ville dyr.
  - **Vurderingspunkter:**
    - Medisinering av dyr bør alltid gjøres under veiledning av veterinær.
    - Hvis dyr blir behandlet enkeltvis (ved fangst av ville rever) er det viktig at de blir ID-merket (microchip, øremerker) og at det blir tatt en vevsprøve for genetisk individgjenkjenning. Merkingen bidrar til at dyrene enkelt kan følges opp for videre behandling og overvåking generelt.
    - Noen parasittmidler for ektoparasitter kan være giftig for andre dyr og unge dyr/valper. For eksempel er noen hunderaser svært sensitive til «ivermectin».
    - Når man bruke parasittmidler i åte, er det fare for enten over- eller underdosering. Overdosering kan føre til forgiftning av dyret. Underdosering kan føre til resistens hos middene. Når man må dosere igjen er det også vanskelig å vite hvilke dyr som har fått første dosen.
    - Det kan ta flere doseringer for å bekjempe skabbsmitten avhengig på medikamenter som er brukt.
    - Det bør sjekkes om det er regler som forhindrer utsetting av medikamenter i miljøet før det settes ut parasittmidler i åte.
- **FBB** - Avhengig av bestandstettheten, kan det være aktuelt å avlive fjellrever i spesielle tilfeller, særlig i området hvor det oppdages flest smittetilfeller. På stasjonen bør dyrene spres ut i flere hegn eller midlertidig oppholde dem i «arresten» (isolasjonsbygning på stasjonen) eller Mjøen gård for å unngå nærkontakt med andre dyr gjennom gjerdet.
  - **Vurderingspunkt:**
    - Smittete skrotter bør behandles slik at midden ikke overlever og smitter videre. Brenning av skrottene er antageligvis mest effektiv i å drepe middene (Arlian et al 1984). Frysing på -18°C kan også drepe middene, men det er uklart hvor lenge det tar (derfor anbefales minst 2-3 dager) (Arlian et al 1984, Arlian and Morgan 2017). Ta også hensyn til personlig hygiene og kontakt med hund.
    - Middene kan være vanskelig å oppdage, særlig i mildere tilfeller. Skrotter i et definert utbruddsområdet skal behandles som smittet.
- **FUB** - Dersom det oppdages flere smittede dyr på et hi kan lokal utryddelse vurderes. Noen dyr kan overleve infeksjonen, noe som kan føre til at midden spres.
  - **Vurderingspunkt:**
    - Smittete skrotter bør behandles slik at midden ikke overlever og smittes videre. Brenning av skrottene er antageligvis mest effektiv i å drepe middene (Arlian et al 1984). Frysing på -18°C kan også drepe middene, men det er uklart hvor lang tid det tar (derfor anbefales minst 2-3 dager) (Arlian et al 1984, Arlian and Morgan 2017). Ta også hensyn til personlig hygiene og eventuell kontakt med andre hundedyr.
    - Middene kan være vanskelig å oppdage, særlig i mildere tilfeller. Alle skrotter i et utbruddsområde skal behandles som smittet.
    - Ved uttak av en lokal bestand eller hi, bør det vurderes miljørettete tiltak som sikrer at nye dyr som tar over området ikke blir smittet (middene må være helt utryddet).

Tiltak rettet mot andre villlevende arter - R

- **RBH** - Vurder å ta ut/reducere bestanden for rødvrev i området rundt et utbrudd.
  - **Vurderingspunkt:**
    - Det er viktig å ta hensyn til å ikke øke migrasjon av rødvrev inn til et utbruddsområde.
    - Smittede skrotter bør behandles slik at midden ikke overlever og smittes videre. Brenning av skrottene er antagligvis mest effektiv i å drepe middene (Arlian et al 1984). Frysing på -18°C kan også drepe middene, men det er uklart hvor lang tid det tar (derfor anbefales minst 2-3 dager) (Arlian et al 1984, Arlian and Morgan 2017). Ta også hensyn til personlig hygiene og eventuelt kontakt med andre hundedyr.
    - Middene kan være vanskelig å oppdage særlig i mildere tilfeller. Skrotter i et utbruddsområde skal behandles som smittet.
    - Miljørettede tiltak bør også vurderes for rødvrev i nærheten av fjellrevområder (se over for eksempler).
  - **RST** - Rødvrev bør også behandles mot skabb på lik linje som beskrevet over for fjellrevene. Dette er spesielt aktuelt dersom det er stor sjanse for at uttak av rødvrev kan føre til at nye og flere rødvrever trekker inn i området. Derfor bør man heller vurdere behandling av den eksisterende bestanden innenfor og i et begrenset område rundt utbruddet.
  - **ROB** - Hvis utbruddet er veldig lokalisert eller enkelt å isolere (f.eks. på en øy) kan det vurderes barrierer (gjerder) for å stoppe ferdsel av dyr både inn og ut av området. Hvis det er et utbrudd i nærheten av avlsstasjonen, kan et yttergjerde, enten midlertidig eller fast, være aktuelt.

Tiltak rettet mot mennesker og husdyr – H

- **HFI** - Lokalbefolkningen og turister bør informeres om smitteutbruddet. Dette kan føre til økt overvåking i området, men også forebyggende tiltak for å holde tamhunder friske.
- **HFB** - Båndtvang blir viktig slik at hunder ikke overfører midden til fjellrev/rødvrev, men også at tamhunder ikke blir smittet av midden selv.
- **HIU** - Akkurat som nevnt for avlsstasjonen, bør yttergjerde eller andre barrierer vurderes for pelsdyrgårder, hundepensjonater, kenneler og lignende i området for å unngå smitteoverføring

Kilder

- Arlian, L. G., Runyan, R. A., Achar, S. & Este, S. A. 1984. Survival and infestivity of *Sarcoptes scabiei* var. *canis* and var. *hominis*. *Journal of the American Academy of Dermatology*. 11(2, Part 1): 210-215. [https://doi.org/10.1016/S0190-9622\(84\)70151-4](https://doi.org/10.1016/S0190-9622(84)70151-4)
- Arlian, L. G. & Morgan, M. S. 2017. A review of *Sarcoptes scabiei*: past, present and future. *Parasites & Vectors*. 10: 297. <https://doi.org/10.1186/s13071-017-2234-1>
- Loredo, A. I., Rudd, J. L., Foley, J. E., Clifford, D.L. & Cypher, B. L. 2020. Climatic suitability of San Joaquin kit fox (*Vulpes macrotis mutica*) dens for sarcoptic mange (*Sarcoptes scabiei*) transmission. *Journal of Wildlife Diseases*. 56(1): 126-133. <http://dx.doi.org/10.7589/2019-02-035>
- Montecino-Latorre, D., Cypher, B. L., Rudd, J. L., Clifford, D. L., Mazet, J. A. K. & Foley, J. E. 2019. Assessing the role of dens in the spread, establishment and persistence of sarcoptic mange in an endangered canid. *Epidemics*. 27: 28-40. <https://doi.org/10.1016/j.epidem.2019.01.001>

Norsk institutt for naturforskning, NINA, er en uavhengig stiftelse som forsker på natur og samspillet natur–samfunn.

NINA ble etablert i 1988. Hovedkontoret er i Trondheim, med avdelingskontorer i Tromsø, Lillehammer, Bergen og Oslo. I tillegg driver NINA Sæterfjellet avlsstasjon for fjellrev på Oppdal, og forskningsstasjonen for vill laksefisk på lms i Rogaland.

NINAs virksomhet omfatter både forskning og utredning, miljøovervåking, rådgivning og evaluering. NINA har stor bredde i kompetanse og erfaring med både naturvitere og samfunnsvitere i staben. Vi har kunnskap om artene, naturtypene, samfunnets bruk av naturen og sammenhenger med de store drivkreftene i naturen.

ISSN:1504-3312
ISBN: 978-82-426-4920-1

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: Postboks 5685 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøks-/leveringsadresse: Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00, Telefaks: 73 80 14 01

E-post: firmapost@nina.no

Organisasjonsnummer 9500 37 687

<http://www.nina.no>

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

Arkivsaksnr: 2026/4336-1

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 24.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	17/26	27.04.2026

Behandling av søknad om oppsett av toalett ved toetasjershytta - Syltefjorddalen naturreservat - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre etablerer toalett i 50 m radius av Toetasjershytta i Syltefjorddalen naturreservat.

Vilkår

Toalett på 1x1 m pluss ekstra tank til kompostering kan etableres i 50 m omegn av toetasjershytta.

Det må søkes dispensasjon hos Båtsfjord kommune jfr. plan- og bygningsloven.

Vegetasjon må ilegges vekt ved plassering på aktuelt sted.

Dispensasjonen er hjemlet i Naturmangfoldlovens § 48, verneforskriften for Syltefjorddalen naturreservat.

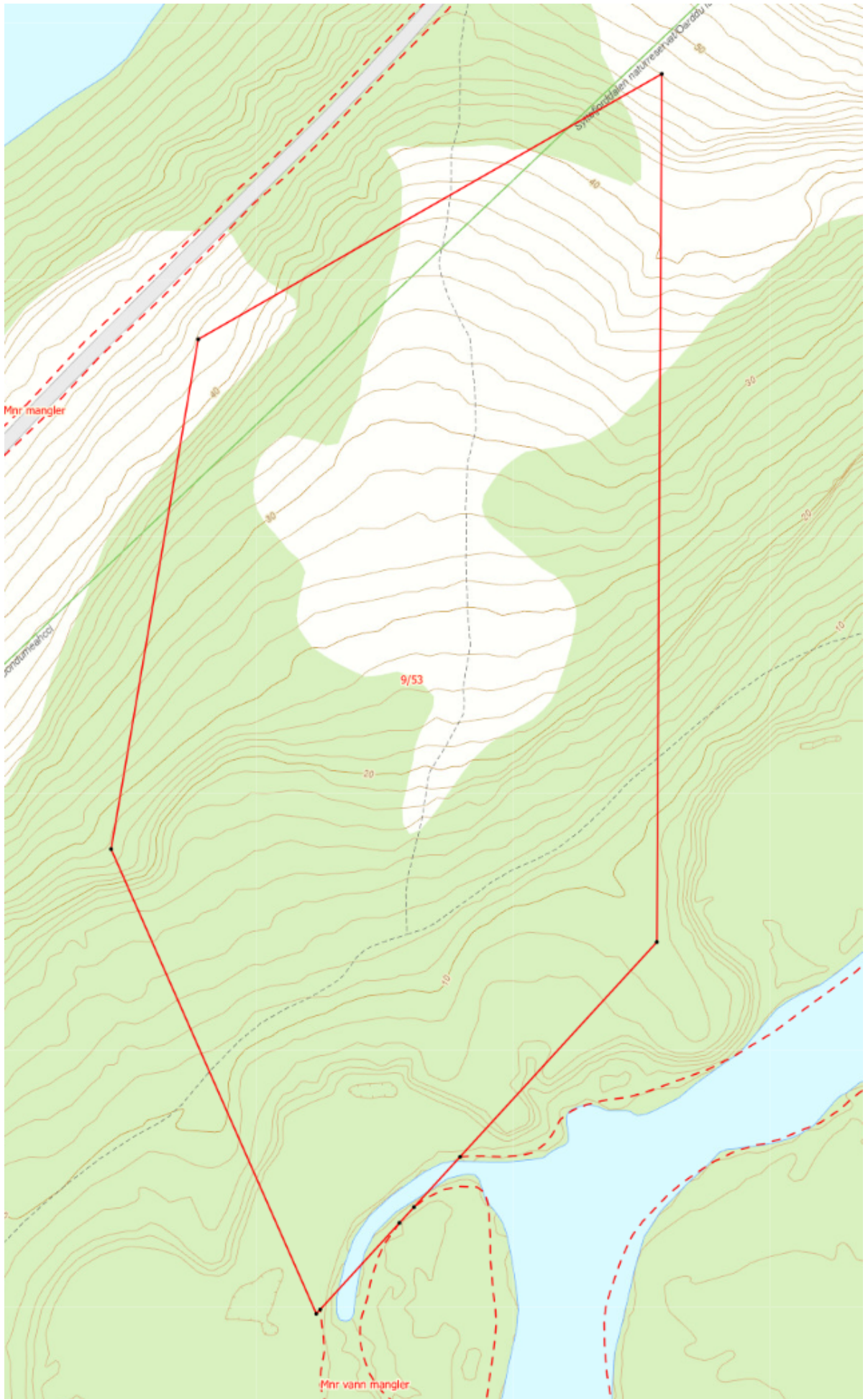
Saksopplysninger

Toetasjershytta i Syltefjorddalen som styret tok over i januar behøver et toalett på ca 1x1 meter arealbeslag pluss en ekstra toalettank for kompostering (0,5 m²).

Styret må vurdere påvirkning på verneverdiene, selv om man selv står som tiltakshaver i naturreservatet, da man er forvaltningsmyndighet.

Hytte planlegges istandsatt, og med litt utbedring av eksisterende bål plass.

Vurdering

Behandlingsmåte

Saken er en styresak, da den gjelder etablering av bygg.
Det mø også søkes om dispensasjon fra plan- og bygningsloven.

Naturmangfoldloven og verneforskrifter

Vurderingen er gjort etter verneforskriftene for *Syltefjorddalen naturreservat*, samt *Naturmangfoldloven* (NML).

Syltefjorddalen naturreservat

Formålet med fredningen er å bevare et tilnærmet urørt elvenært lauvskogsområde samt en sidedal med kalkkrasmark med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser.

Området har særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av en frodig vier- og høgstaudeskog nær den arktiske skoggrensen, med en rekke arter som her har sin absolutte nordgrense eller ligger i utkanten av sitt utbredelsesområde. Reindalen har spesiell kalkvegetasjon med fastlands-Europas eneste kjente primærlokalitet for varangervalmue.

Ivaretagelse av naturgrunnet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Verneverdiene er nærmere beskrevet i kongelig resolusjon på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Planting, såing og innføring av nye plantearter på land og i ferskvann er forbudt. Varangervalmue (*Papaver dahlianum* ssp. *dahlianum*) er fredet i medhold av [forskrift 21. desember 2001 nr. 1525](#) om fredning av truede arter.
2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som oppføring av bygninger, anlegg og faste eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.

Vurdering etter verneforskriftene.

Vegetasjonen er fredet men man kan basert på søknad vurdere å gi tillatelse til;

2. Rydding av vegetasjon langs stier, under kraftlinjer og rundt hytter.

Til etablering av toalett vil man velge et sted det er lite vegetasjon, men noe vegetasjon må muligens ryddes.

Bestemmelsene i § 3 punkt 1-3 er ikke til hinder for:

6. Vedlikehold av eksisterende anlegg.

Eksisterende hytte er et slags eksisterende anlegg og kan vedlikeholdes. Bygging av utedo er et lite nybygg. Saken bør behandles jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Det vurderes ikke at naturmiljøet vil bli endret av byggingen, og dyrelivet vil ikke bli påvirket. Ved valg av lokalitet i 50m omegn av hytta på sommerstid vil det bli tatt hensyn til dette og unngå område med mye vegetasjon, eller hekkeplasser for fugl, spesiell vegetasjon etc.

Den eksisterende hytta har sannsynligvis hatt toalett, men vi har ikke lyktes å finne hvor på eiendommen. Lokalitet må velges på barmark i juli.

Verneforskriftenes generelle unntaksbestemmelse er opphevet, og de aktuelle verneforskriftene vurderes saken etter Naturmangfoldlovens § 48.

Forvaltningsplan er i prosess, og ikke ferdig.

Det legges til grunn at etablering av toalett ved hytter vil være et tiltak som vil bli tillatt.

Alternativ uten toalett vil bidra til forsøpling.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Denne saken er ikke av en slik karakter at den er aktuell etter § 48 bestemmelser om vesentlige samfunnsinteresser eller sikkerhetshensyn.

Vurdering

Vurdering jamfør Naturmangfoldlovens § 8 – 12.

Kunnskapsgrunnlaget jfr. § 8 er godt da området er befart av forvalter. Det er ikke noen spesielle sårbare vegetasjonstyper i umiddelbar nærhet av hytta, og befaring og oppsett i juli vil man velge et sted som påvirker minst mulig vegetasjon.

Naturmangfoldlovens § 9 føre – var hensyn er lite aktuelt. Naturmangfoldlovens § 10 totalbelastning vurderes som akseptabel. Toalett vil neppe gi mye økt besøk. Da det er få andre hytter har ikke tiltaket presedens. Naturmangfoldlovens § 11 er lite aktuell, og heller ikke miljøforsvarlig teknikk (Nml § 12)

Påvirkning på ferdsel

Det pågår enkelt friluftsliv ved laksefiske langs elva i naturreservatet hele sommeren.

Hytta er et populært turmål på korte turer og toalett vil bidra til mindre forsøpling.

Påvirkning på reindriften

Saken vurderes ikke for å påvirke reindriften, da hytta og området har en god del turgåere allerede.

Det kan forventes at det er fugl i området langs elva som må tas hensyn til ved plassering av toalett. Tiltaket vil ikke påvirke planteliv eller skogen.

Det er vanlig å ha et utedo på 1x1 m ved hytter.

Tiltaket vil beslaglegge et areal på 1x1 meter omtrent pluss eventuelle ekstra tømmetank som vil stå til kompostering. Område med vegetasjon som berøres er begrenset.

Påvirkning er begrenset.

Vurdering om tillatelse kan gis

Forvalter kommer til at etablering av toalett ikke vil påvirke verneformålet eller true naturmiljøet nevneverdig og at det kan gis dispensasjon jamfør Naturmangfoldloven § 48, til å etablere toalett i 50 m omegn av hytta på eiendom 9/53 i båtsfjord.

Ved valg av plassering bør man befare i juli. Det vil bli sti fra hytte til toalettet, som må tas i betraktning ved plassering.

Arkivsaksnr: 2026/1869-8

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 26.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	18/26	27.04.2026

Orienteringssaker styremøte 2 2026

Forvalters innstilling

Orienteringssaker tas til orientering

Saksopplysninger

- Delegerte vedtak refereres, dispensasjoner siden sist
- Informasjon fra Miljødirektoratet om opplegg for besøkstellere videre. Vi kan kjøpe på eget budsjett, SNO kan evt. forespørres om å drifte.
- Etter at Statsforvalteren i Finnmark ble slått sammen med Troms og ny Statsforvalter er ansatt er omorganiseringsprosess på gang – Forvalter er tillitsvalgt i TEKNA– har vært mye møter i den sammenheng
- Er forespurt om å ta imot 2 stk - 9 klassinger på yrkesutplassering i Vadsø. Har takket ja til dette, de blir handlangere på div. praktiske oppdrag og befaringer.
- Material til klopper er kjørt ut av forvaltet til Komagdalen sti, vått parti som skal klopplegges
- Skilt om «ikke mat rødreven» er hengt opp på Ragnarokk og Bjørneskarhytta, Båtsfjord røde kors, har hengt opp på Helheim (dørmontering) og Heimdal hytta.

- Fått melding om at det er gått mye ved på linjehyttene Telegrafhytta, Heimdal og Ragnarokk. Også på Huhtircohat/ Stormheim var det tomt. Alle har fått tilført ved av organisasjonene nå i april.
- Hengebrua i Komagdalen er befart av forvalter
- Kitere
- Hundekjøring i Komagdalen
- Like før påske – ulovlig skuterkjøring øverst i Frøkendalen og ved Antonjavri i enden av skuterløypa i Komagdalen
- UIT – COAT har gjennomført sine feltaktiviteter
- Tamreinen har flyttet inn i området til vår og kalving
- Tana – Varanger skirennet var omlagt med start i Vestre Jakobselv, hvor konkurranseklassen gikk til 345 – de fikk litt premier til utdeling da det går helt inntil nasjonalparken – her er det potensiale for mer samarbeid i fremtiden
- Veien til Hamningberg åpner snart.

Vi vedtok sist;

-Markering av at Nasjonalparken og 2 av de andre verneområdene blir 20 år, markeres som foreslått - historielag i de 4 kommuner forespørres om samarbeid om arrangement, om stedsnavn med utgangspunkt i historiske hendelser. Evt. tidsskrift om tema. Vi lager et arrangement i høst med invitasjon av klima- og miljøminister med 20 - års markering. Styret kan bidra ang. planlegging av arr.

Krykkjehotell Kiberg

Krykkjehotellet er nede for telling etter ny byggeier på «hotellet». Vi har blitt kontaktet fra en Kibergværing, det er ingen som tar initiativ til å bygge nytt. Det er avsatt noe midler i kommune. Er det noe vi vil undersøke mht. å bidra til få etablert nytt krykkjehotell.

Vi har informasjonspunkt der, kunne vært et samarbeidsprosjekt med bygdelag, kommune, skole i Vardø, Birdlife?.

Arkivsaksnr: 2025/11765-11

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 20.04.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	19/26	27.04.2026

Behandling av klage på vedtak - kjøring med snøskuter mellom Emetoaive og Jakobselva - Varangerhalvøya nasjonalpark - Klubvik beitelag

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tar klagen delvis til følge og endrer vilkåret til tillatelsen gitt 3 mars 2026.

Vilkår forenkles ved at det vises til reindriftslovens bestemmelser. Forvaltningen undersøker heller direkte med reinbeitedistriktet i forbindelse med behandlingen av søknaden. Beitelaget slipper da ekstra vilkår om å måtte avklare med reinbeitedistriktet om aktiviteten til beitelaget på høsten kommer i konflikt med reindriften, foruten at det vises til reindriftslovens bestemmelser. Reinbeitedistriktet slipper også å bli kontaktet av flere instanser knyttet til en dispensasjon.

Vilkår endres til;

Det vises til at beitelaget selv må vurdere nødvendige hensyn til reindriften ved bruk av dispensasjonen jamfør Reindriftsloven § 63, utnytting av eiendom i reinbeiteområde som bruksretthaver og § 65 ferdseil hvor rein beiter.

De som ferdes i område hvor rein beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet slik at reinen ikke unødige uroes eller skremmes under beiting, flytting mv. Særlig hensyn skal vises i forbindelse med reinens brunsttid, kalving, merking, skilling og slakting.

Bakgrunn og saksopplysninger

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gav dispensasjon til Klubvik beitelag til å benytte snøskuter til å lete sau 24.11.2025. Saken ble behandlet på delegert myndighet fra styret, av forvalter. Begrunnelse for søknad var; Søker mangler 1 voksen med 2 lam. De ble observert gående oppover, og man er usikker på om de er kommet ned. Man har tidligere erfart at sau blir stående i dette området etter snøfall og man har måttet hente ned med snøskuter. I telefonsamtale oppgis at snøføret gjør at de antas for å stå relativt i ro, og det er vanskeligere å gjøre søk til fots. Det er 40 cm snø i området og greit snøskuterføre.

Det ble 24.11.2025 gitt dispensasjon jamfør verneforskriftens § 3 punkt 6.3 e) kjøring i forbindelse med husdyrhold. Man vurderte at bruk av snøskuter til henting av sau nå vinterstid vil øke sjansen for å berge dyrene, og kjøring på snøføre vil gi lite skader på vegetasjon, en tillatelse vurderes derfor til å være hensiktsmessig ut i fra en samfunnsmessig vurdering, jf. naturmangfoldloven § 12. Det er tidligere innvilget dispensasjoner til samme formål. Dispensasjonen gjaldt 21 november til og med 30 november 2025.

Reinbeitedistrikt 6 - Varjjatnjarga / Varangerhalvøya klagde på innvilget dispensasjon 28.11.2025, og rettet kritikk til saksbehandlingen.

Klagen omhandlet særlig hensynet til reinflokket på ca. 11 000 dyr samt risiko for forstyrrelser i et område hvor reinen beiter og akkurat da flyttes mot vinterbeitet. Flere tusen dyr befant seg i omegn. Det var en beiteintensiv periode for reindriften i tidsrommet gitte dispensasjon gjaldt. Distriktet ble ikke kontaktet i forkant av at dispensasjonen ble gitt.

Ved innkommet klage fra reinbeitedistriktet gjorde forvalter beitelaget oppmerksom på dette, at det befant seg mye rein i området, og man henstilte om å kontakte reinbeitedistriktet i forkant for kjøring. Beitelaget oppgav at man ikke ville benytte dispensasjonen pga. dårlig værvarsel. Dispensasjonen ble ikke benyttet. Beitelaget har ikke søkt til formålet etterpå. Av dispensasjon fremkom at det kunne tas kontakt med forvalter ved behov for ytterligere turer.

I styremøte 20 februar 2026 behandlet nasjonalparkstyret klagen fra Reinbeitedistrikt 6, og tok den til følge og gjorde et nytt vedtak 3.3.2026 med dispensasjon, ved at man tilføyde et vilkår som sa:

Beitelaget må kontakte Reinbeitedistrikt 6 før kjøring for å tilse at den ikke kommer i konflikt med reindrift. Om kjøring vurderes for å komme i konflikt med en viktig periode for reindriften i området i aktuell periode, eller trase er upassende for reindriften må tidspunkt for kjøring og rute utsettes og endres, jamfør nærmere avklaring med forvaltningsmyndigheten.

Klagens fra klubvik beitelag 10.03.2026 hovedpunkter

Beitelaget mener at nasjonalparkstyret har omgjort innvilget tillatelse til kjøring i nasjonalparken, på bakgrunn av brev fra reinbeitedistrikt 6 der de henviser til at 11000 rein skal passere området. Beitelaget mener da at styret er enig med reinbeitedistriktet om at formålet å lete etter en sau og to lam ikke er tungtveiende nok sett opp imot ulempen for reindriften.

Beitelaget vil påpeke at et hvert dyr har en egenverdi og man er pålagt å benytte alle tilgjengelige virkemidler for å sikre dyrevelferden. Om det blir igjen sau i utmarka gjennom vinteren har de ingen sjanse til å overleve.

Ut fra reindriften klage mener beitelaget at direkte dialog med reindriften ikke vil føre til at man vil få tillatelse fra reindriften til å kjøre inn i nasjonalparken. Beitelaget er overasket over at nasjonalparkstyret enstemmig deler reindriften syn på dyrevelferden til våre sauer.

Nasjonalparkstyret skriver i sitt vedtak at vedtaket vil ha virkning for lignende saker i fremtiden. Området som ble søkt om, er et beite mellom Jakobselva og Emetoaive, her henter man ned sauer hvert år. I 2025 ble det hentet ned ca. 30 dyr rundt 1. oktober. Medlemmene kommer da til området fra østsiden av Jakobselva, etter kjørevei, krysser elva og er da inne i nasjonalparkområdet. De leter i området og går ned med sauene på vestsiden av Jakobselva. En tur på 6 timer i gangtid ned til gården, pluss de timene det tar å gjennomføre området.

Problemet er at det kan bli igjen dyr i området, eventuelt at de går opp dit senere og kan bli i området. Når det begynner å bli vinter, vil elva raskt demmes opp med is og mye vann. Det vil da ikke være forsvarlig å krysse elva. Derfor må man komme inn fra vestsiden som omsøkt.

Dessverre ble det ugunstig vær da man fikk disp for å kjøre, og turen ble ikke tatt. På grunn av kravet om å kontakte reindriften ble det ikke søkt om fornyelse av dispen. De sauene de i utgangspunktet lette etter – 1 sau med 2 lam – ble funnet døde i slutten av januar av en hytteeier, ved hytta som ligger ved elva rett sør for grensa til nasjonalparken. Alle dyr som kommer fra eller til nasjonalparken passerer denne hytten. Dette området gjennomføres regelmessig senest i starten av november. Det er derfor stor sannsynlighet for at de manglende dyrene da oppholdt seg i nasjonalparken.

Beitelaget har år om annet søkt om disp i nasjonalparken. Man har tidligere fått avslag på bruk av hjulgående kjøretøy. Det ble derfor søkt om disp for kjøring så snart det var tilstrekkelig skuterføre.

I vedtaket i sak 9/26 står det at det er beitelaget som skal innhente tillatelse fra reinbeitedistrikt 6 for å få lov til å kjøre. Eier reindriften nasjonalparken? Beitelaget har en oppfatning av at vi har like stor rett til beite i nasjonalparken som reindriften.

Dersom det må hentes tillatelse fra reindriften, må dette være en oppgave for forvaltningen.

Forvaltningen vil da ha mulighet til å veie hensynet til at noen rein potensielt blir midlertidig skremt mot at våre dyr får en sikker død. Det kan nevnes at vi har kompetanse til å omgås dyr. Vi leter etter sau i vårt område med store mengder rein i området (både tilsyn og sanking). Det er derfor merkelig at en tur skal bli store problemer for reindriften.

Beitelaget ønsker å få ned gjenværende dyr fra området raskest mulig, om forholdene tilsier at det er risikabelt å krysse Jakobselva. Hadde det beste for oss og dyrevelferden vært å kjøre inn i området med sekshjuling på frossen mark. Det vil være prioritert å ta seg inn i området fra østsiden dersom det er forsvarlig å krysse elven. En tur fra beitelaget kan vanskelig gjøre mer skade i nasjonalparken enn 11000 rein og reindriften mange kjøretøy.

Beitelaget har ansvar for å gjøre det som er mulig for å sanke sauene, noe vi tar svært alvorlig. Dette handler om dyrevelferd.

Beitelaget mener det vil være svært beklagelig dersom nasjonalparken legger hindringer i veien for dette.

Vurdering

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jamfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jamfør forvaltningslovens § 32.

Vedtaket ble gjort 3.3.2026, og Klubvik beitelag påklagde vedtaket 10.03.2026. Klagen er innkommet i tide. Klagen er vurdert jamfør Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark, og forvaltningslovens bestemmelser.

Nasjonalparkstyret må ta stilling til om det gjøres nytt vedtak eller om man tar klagen delvis til følge, eller avslår for så å sende det til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Beitelaget mener at nasjonalparkstyret nå har omgjort tillatelsen ved å tilføye vilkåret om å måtte be beitelaget avklare med reindriften om det passer å kjøre i tidsrommet, da klagen tilsier at direkte dialog med reindriften ikke vil føre til at man vil få tillatelse. Av klagen fremkommer at beitelaget ikke har søkt om utvidet tidsrom for tillatelsen av nevnte grunn.

Forvalter viser til at dette er delvis riktig, da vilkåret tilsier at nasjonalparkstyret måtte ha avveid om man burde sett på trase og tidspunkt på nytt, om tilbakemelding tilsa at kjøringen ville være en vesentlig forstyrrelse for reindriften i aktuell perioden. For øvrig ville neppe dialog mellom brukergruppene neppe være negativt for å løse saken.

Tilføyd vilkår i nytt vilkår sa;

Beitelaget må kontakte Reinbeitedistrikt 6 før kjøring for å tilse at den ikke kommer i konflikt med reindrift. Om kjøring vurderes for å komme i konflikt med en viktig periode for reindriften i området i aktuell periode, eller trase er upassende for reindriften må tidspunkt for kjøring og rute utsettes og endres, jamfør nærmere avklaring med forvaltningsmyndigheten.

Forvalter viser til at beitelaget har et selvstendig ansvar for å sanke ned alle dyrene, og har selv valgt å ikke søke etter dyrene, med eller uten ny dispensasjon til bruk av snøskuter. Reindriften bruk av området var mindre intensivt noe senere i desember, noe dialog med reindriften kunne ha avklart. Beitelaget kunne ha søkt om å utvide dispensasjonsperioden, man har ikke vært administrativt avskåret fra dette.

Beitelaget mener man gir reindriften myndigheten til å bestemme om man kan benytte dispensasjoner i nasjonalparken i det gitte tidsrommet, men dette påpeker beitelaget at det heller er forvaltningen som bør avveie, og bestemme.

Forvalter viser til at dette ikke stemmer, gitt formuleringen i vilkåret.

Beitelaget mener forvaltningen da kan heller avveie om man skal gi tillatelse til å lete etter sau sett opp imot forstyrrelseseffekten på reindriften i det aktuelle tidsrommet, og den eventuelle konsekvensen av at man eventuelt ikke finner sauene.

Forvalter viser til at sauedriften har beiterett i nasjonalparken, og saken angår ikke dette. Saken angår heller ikke om sauedriften skal gis tillatelse til å benytte snøskuter ved restsanking om nødvendig, slik praksisen har vært ved behov hittil. Det er heller ingen tvil om at alle dyr bør tilstribes sanket ned. Det nye vilkåret tilsier at det opprettes kontakt mellom beitelaget for å avklare gode løsninger med reindriften, dvs. tidsrom for gjennomføring og beste trase da det var mye rein i området.

Dette angår Reindrifftsloven § 65 **Ferdsel i område hvor rein beiter**,
1 ledd refereres

De som ferdes i område hvor rein beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet slik at reinen ikke unødige uroes eller skremmes under beiting, flytting mv. Særlig hensyn skal vises i forbindelse med reinens brunsttid, kalving, merking, skilling og slakting...

Samtidig sier reindrifftslovens § 63, **Utnytting av eiendom i reinbeiteområde**
Grunneier eller bruksberettiget må ikke utnytte sin eiendom i reinbeiteområde på en slik måte at det er til vesentlig skade eller ulempe for reindrifftsutøvelse i samsvar med denne lov. Første punktum er likevel ikke til hinder for vanlig utnytting av eiendom til jordbruk, skogbruk eller annen utnytting av utmark til landbruksformål.

Før tiltak som kan bli til vesentlig skade eller ulempe for reindrifftsutøverne blir satt i verk, skal varsel gis til vedkommende distriktsstyre. Varsel skal gis senest tre uker før planlagt iverksetting. Om varsel ikke er gitt, eller partene er uenige om tiltaket rammes av bestemmelsen i første ledd, kan statsforvalteren nedlegge forbud mot iverksetting inntil overenskomst er inngått eller til jordskifteretten har behandlet saken.

Spørsmål om tiltak kommer i strid med første ledd, kan avgjøres på forhånd av jordskifteretten. Jordskifteretten kan også avgjøre hvordan og på hvilke vilkår tiltaket kan gjennomføres. Krav for jordskifteretten kan fremmes av den som akter å sette et tiltak i verk eller av distriktsstyret ved lederen. Er distriktsstyre ikke opprettet, kan krav fremmes av reindrifftsutøver i distrikt som vil bli berørt av tiltaket.

Forvalter legger til grunn at leting etter sau ved restsanking er en vanlig aktivitet knyttet til landbruksformål. Forskrift om hold av bufe sier § 27. *Hjemsanking om høsten Dyreeier har ansvar for at småfe på utmarksbeite hentes hjem i god tid før det ventes frost eller snøfall om høsten.*

Enkelte år lykkes man ikke å få ned alle før snøfall, og da er søk og restsanking nødvendig.

Vilkåret i dispensasjonen som ble tilføyd etter reinbeitedistriktets klage og påklaget av beitelaget, ble tilføyd for å tilse at det gjøres nødvendige tilpasninger av kjøreperiode eller trase slik at man ikke er til vesentlig ulempe for annen bruker av området.

Hensikten med vilkåret var ikke å gi reinbeitedistriktet bestemmelsesrett om dispensasjonen kan benyttes eller ikke, da det er forvaltningsmyndigheten som har vedtaksretten, og den kan ikke gis bort til andre organisasjoner.

Dette forholdet ser vi kan forenkles ved at forvaltningsmyndigheten undersøker med reinbeitedistriktet innledningsvis ved behandling av saken, og kan avveie om man vil gi dispensasjon i aktuelt tidspunkt, eller bør endre tidspunkt og trase. Strengt tatt behøver ikke nasjonalparkstyret gjøre reindriffts faglige vurderinger om dette, foruten å vise til reindrifftslovens bestemmelser. Nasjonalparkstyret skal vurdere påvirkning på verneverdiene i nasjonalparken ved vurdering av dispensasjon.

Ved tillatelse, vil beitelaget selv også måtte forholde seg til Reindrifftsloven § 63, utnytting av eiendom i reinbeiteområde som bruksretthaver og Reindrifftsloven § 65 ferdsel hvor rein beiter. Dette vil være tilstrekkelig gitt dagens lovverk.

Av saken og korrespondansen fra både reinbeitedistriktet og beitelaget, ser vi at det enkleste vil være om forvaltningsmyndigheten kontakter reinbeitedistriktet i forkant for dispensasjonsbehandlingen om usikkerhet om det er mye rein i en eventuell dispensasjonsperiode, for å avveie om det er spesielle hensyn som må tas.

Hva som er vesentlig skade eller ulempe under beite eller flytting må da vurderes. I perioden fra slutten av oktober til november er reinen mindre sårbar enn i kalvingsperioder, og periodene kalvene er små. Etter brunst er oksene slitne. Omfanget av kjøring er lite og relativt langt til fjells med begrenset fare for å støkke dyr ned på vei.

Det legges til grunn at reindriftsloven regulerer dette godt nok, og nasjonalparkstyret behøver ikke poengtere dette i sine vedtak, da det allerede reguleres av reindriftsloven. De samme regler gjelder innenfor som utenfor nasjonalparkgrensen med hensyn til plikt til å ta hensyn til reindrift.

Verneforskriften for nasjonalparken sier at det skal kunne drives reindrift i området. Omfanget av kjøringen eller tidspunktet ansees ikke for å true reindriften på noe vis.

Forvalter innstiller på at vilkåret heller viser til reindriftslovens bestemmelser for det aktuelle tidsrommet, som vil være mest presist. Om det kjøres i slutten av oktober eller i desember med snøskuter i området har liten betydning for verneverdiene for nasjonalparken, så lenge det er snødekt mark og trasè er den samme.

Fullstendig vedtak det innstilles på:

Nytt vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark punkt 6.3 e, gis Klubvik beitelag v/ NN med medhjelper tillatelse til å lokalisere sau og frakte ned sau med snøskuter i Varangerhalvøya nasjonalpark i det aktuelle området det antas sauen står mellom Vestre jakobselva, Emetoaivi og Bergebydalen. Tillatelsen gjelder 2 turer i 2025 i perioden 21 november – 30 november.

Tillatelsen gis på følgende vilkår med nytt vilkår i kursiv:

Kjøring med to kjøretøy i følge regnes som to turer, og Olav Dikkanen kan ta med seg en medhjelper på snøskuter dersom det er behov for det. Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark.

Tillatelsen gjelder for lokalisering og henting av sau i området.

- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum.

- Dyrelivet, herunder rein i området skal ikke forstyrres unødige.

- Før start skal Naturoppsynet i Vadsø ved Hans Ivar Hortman og Christer Mikalsen få beskjed på sms om når kjøringen skal skje på tlf. 98041906, 95038207, inkludert navn på medhjelper.

- Det vises til at beitelaget selv må vurdere nødvendige hensyn til reindriften igjennom dispensasjonsperioden ved Reindriftsloven § 63, utnyttning av eiendom i reinbeiteområde som bruksretthaver og § 65 ferdsel hvor rein beiter
De som ferdes i område hvor rein beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet slik at reinen ikke unødige uroes eller skremmes under beiting, flytting mv. Særlig hensyn skal vises i forbindelse med reinens brunsttid, kalving, merking, skilling og slakting.

UTGÅR

- Beitelaget må kontakte Reinbeitedistrikt 6 før kjøring for å tilse at den ikke kommer i konflikt med reindrift. Om kjøring vurderes for å komme i konflikt med en viktig periode for reindriften i området i aktuell periode, eller trase er upassende for reindriften må tidspunkt for kjøring og rute utsettes og endres, jmfør nærmere avklaring med forvaltningsmyndigheten.

Klage på sak 9/26 fra Varanger nasjonalparkstyre

Nasjonalparkstyret har omgjort innvilget tillatelse til kjøring i nasjonalparken, på bakgrunn av brev fra reinbeitedistrikt 6 der de henviser til at 11000 rein skal passere området. Og mener at det er for lite å leite etter en sau og to lam. Beitelaget vil påpeke at et hvert dyr har en egenverdi og vi er pålagt å benytte alle tilgjengelige virkemidler for å sikre dyrevelferden. Om det blir igjen sau i utmarka gjennom vinteren har de ingen sjanse til å overleve. Ut fra reindriften klage levnes det liten tvil om at en direkte dialog med reindriften ikke vil føre til at vi får tilatelse til å kjøre inn i nasjonalparken. Vi er overasket over at nasjonalparkstyret enstemmig deler reindriften syn på dyrevelferden til våre sauer.

Nasjonalparkstyret skriver i sitt vedtak at vedtaket vil ha virkning for lignende saker i fremtiden.

Området som vi søkte om, er et beite mellom Jakobselva og Emetoaive, her henter vi ned sauer hvert år. I år ble det hentet ned ca 30 dyr rundt 1. oktober. Vi kommer da til området fra østsiden av Jakobselva, etter kjørevei, krysser elva og er da inne i nasjonalparkområdet. Vi leter i området og går ned med sauene på vestsiden av Jakobselva. En tur på 6 timer i gangtid ned til gården, pluss de timene det tar å gjennomføre området.

Problemet er at det kan bli igjen dyr i området, eventuelt at de går opp dit senere og kan bli i området. Når det begynner å bli vinter, vil elva raskt demmes opp med is og mye vann. Det vil da ikke være forsvarlig å krysse elva. Derfor må vi komme inn fra vestsiden som vi hadde søkt om. Dessverre ble det ugunstig vær da vi fikk disp for å kjøre, og turen ble ikke tatt. På grunn av kravet om å kontakte reindriften ble det ikke søkt om fornyelse av dispen. De sauene vi i utgangspunktet lete etter – 1 sau med 2 lam – ble funnet døde i slutten av januar av en hytteeier, ved hytta som ligger ved elva rett sør for grensa til nasjonalparken. Alle dyr som kommer fra eller til nasjonalparken passerer denne hytten. Dette området gjennomføres regelmessig senest i starten av november. Det er derfor stor sannsynlighet for at de manglende dyrene da oppholdt seg i nasjonalparken.

Beitelaget har år om annet søkt om disp i nasjonalparken. Vi har tidligere fått avslag på bruk av hjulgående kjøretøy. Det ble derfor søkt om disp for kjøring så snart det var tilstrekkelig skuterføre.

I vedtaket i sak 9/26 står det at det er beitelaget som skal innhente tillatelse fra reinbeitedistrikt 6 for å få lov til å kjøre. Eier reindriften nasjonalparken? Beitelaget har en oppfatning av at vi har like stor rett til beite i nasjonalparken som reindriften.

Dersom det må hentes tillatelse fra reindriften, må dette være en oppgave for forvaltningen. Forvaltningen vil da ha mulighet til å veie hensynet til at noen rein potensielt blir mildertidig skremt mot at våre dyr får en sikker død. Det kan nevnes at vi har kompetanse til å omgås dyr. Vi leter etter sau i vårt område med store mengder rein i området (både tilsyn og sanking). Det er derfor merkelig at en tur skal bli store problemer for reindriften.

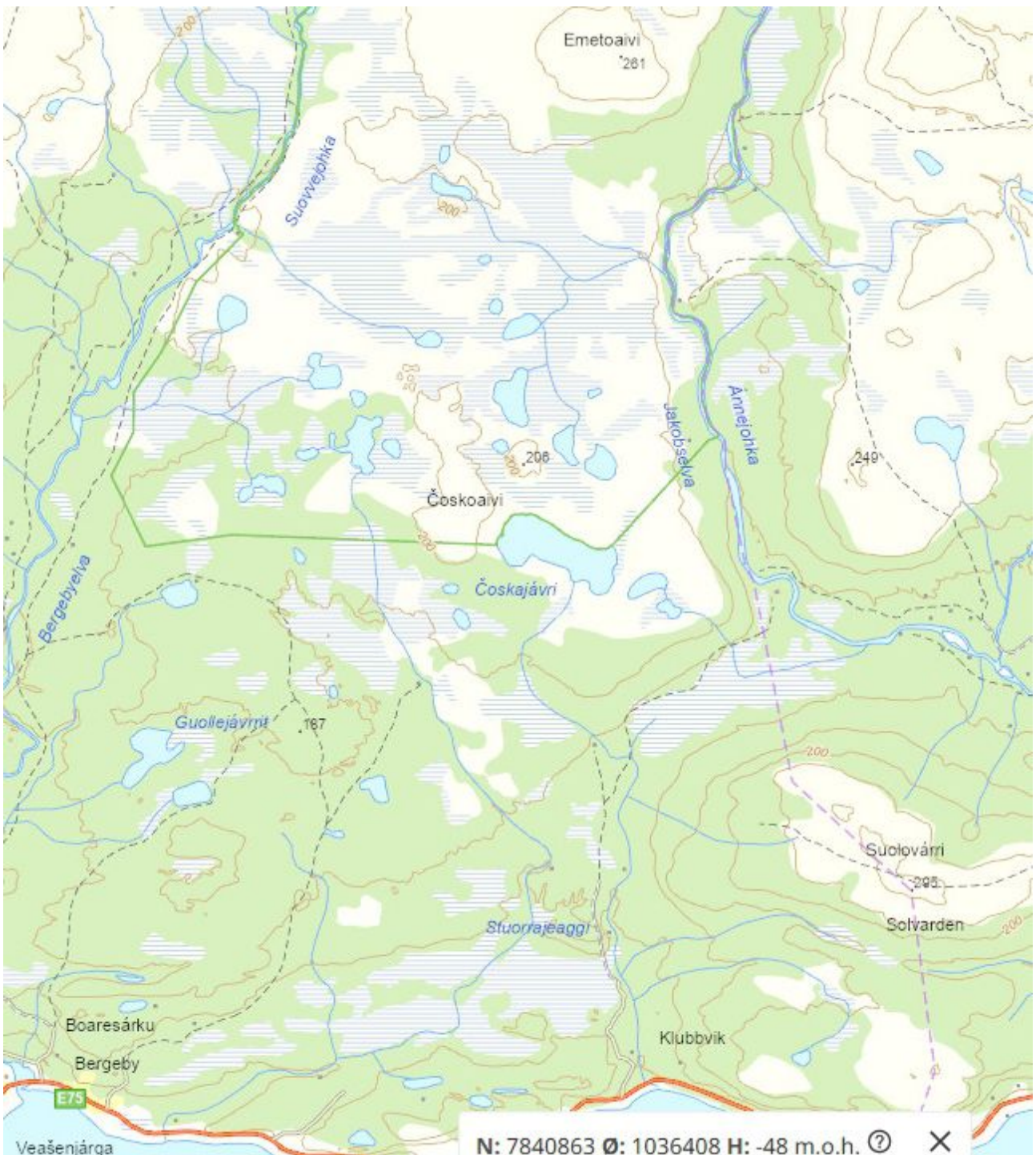
Beitelaget ønsker å få ned gjenværende dyr fra området raskest mulig, om forholdene tilsier at det er risikabelt å krysse Jakobselva. Hadde det beste for oss og dyrevelferden vært å kjøre inn i området med sekshjuling på frosen mark. Det vil være prioritert å ta seg inn i området fra østsiden dersom det er forsvarlig å krysse elven. En tur fra beitelaget kan vanskelig gjøre mer skade i nasjonalparken enn 11000 rein og reindriften mange kjøretøy.

Beitelaget har ansvar for å gjøre det som er mulig for å sanke sauene, noe vi tar svært alvorlig. Dette handler om dyrevelferd.

Det vil derfor være svært beklagelig dersom nasjonalparken legger hindringer i veien for dette.

Klubbvik beitelag

Øystein Kristiansen

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat Niillas Sara Smuk
Rasengveien 2
9840 VARANGERBOTN

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/11765-7 432.3

Deres ref.

Dato 03.03.2026

Klage på dispensasjon til bruk av snøskuter - Varangerhalvøya nasjonalpark - klage tas til følge

Vi viser til vår dispensasjon fra verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark gitt til Klubbvik beitelag 21.11.2025 til bruk av snøskuter, og Reinbeitedistrikt 6 sin klage på vedtaket den 28.11.2025. Vi viser også til vårt foreløpige svar med tilbakemelding til reinbeitedistriktet den 29.11.25.

Saksfremlegg med innstilling og protokoll er vedlagt.

Behandling av klage

Klagen ble behandlet i styremøte 1 2026 den 20 februar som sak 9/26.

Klagen ble tatt til følge ved tilførsel av et nytt vilkår, og styret fattet enstemmig, nytt vedtak i saken.

Jamfør Forvaltningslovens § 33 kan klageinstansen prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Da klagen tas til følge med tilføyelse av nytt vilkår til vedtak av 21.11.2025, gjøres nytt vedtak i saken.

Melding om nytt vedtak

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tar klagen til følge, og endrer sitt vedtak og tilfører vilkår for tillatelsen at;

Beitelaget må kontakte Reinbeitedistrikt 6 før kjøring for å tilse at den ikke kommer i konflikt med reindrift. Om kjøring vurderes for å komme i konflikt med en viktig periode for reindriften i området i aktuell periode, eller trase er upassende for reindriften må tidspunkt for kjøring og rute utsettes og endres, jamfør nærmere avklaring med forvaltningsmyndigheten.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Nytt vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark punkt 6.3 e, gis Olav Dikkanen med medhjelper tillatelse til å lokalisere sau og frakte ned sau med snøskuter i Varangerhalvøya nasjonalpark i det aktuelle området det antas sauene står mellom Vestre jakobselva, Emetoaivi og Bergebydalen. Tillatelsen gjelder 2 turer i 2025 i perioden 21 november – 30 november.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

Kjøring med to kjøretøy i følge regnes som to turer, og Olav Dikkanen kan ta med seg en medhjelper på snøskuter dersom det er behov for det. Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark.

Tillatelsen gjelder for lokalisering og henting av sau i området.

- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum.

- Dyrelivet, herunder rein i området skal ikke forstyrres unødige.

- Før start skal Naturoppsynet i Vadsø ved Hans Ivar Hortman og Christer Mikalsen få beskjed på sms om når kjøringen skal skje på tlf. 98041906, 95038207, inkludert navn på medhjelper.

- Beitelaget må kontakte Reinbeitedistrikt 6 før kjøring for å tilse at den ikke kommer i konflikt med reindrift. Om kjøring vurderes for å komme i konflikt med en viktig periode for reindriften i området i aktuell periode, eller trase er upassende for reindriften må tidspunkt for kjøring og rute utsettes og endres, jmfør nærmere avklaring med forvaltningsmyndigheten.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens § 32.

Da dispensasjonen er utløpt, vil vedtaket ha virkning for fremtidig praksis ved tilsvarende tilfeller senere.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 Behandling av klage på dispensasjon til motorferdsel - Varangerhalvøya nasjonalpark

Kopi til:

Klubbvik beitelag		9840	VARANGERBOTN
Unjárgga giella - Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ

Arkivsaksnr: 2025/11765-5

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 15.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárdgga álbmotmeahccestivra	09/26	20.02.2026

Behandling av klage på dispensasjon til motorferdsel - Varangerhalvøya nasjonalpark

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tar klagen til følge, og endrer sitt vedtak og tilførende vilkår for tillatelsen at;
Beitelaget må kontakte Reinbeitedistrikt 6 før kjøring for å tilse at den ikke kommer i konflikt med reindrift. Om kjøring vurderes for å komme i konflikt med en viktig periode for reindriften i området i aktuell periode, eller trase er upassende for reindriften må tidspunkt for kjøring og rute utsettes og endres, jamfør nærmere avklaring med forvaltningsmyndigheten.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárdgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Behandling

Vedtak

Som innstilt enstemmig vedtatt.

Bakgrunn

Det er mottatt klage fra Reinbeitedistrikt 6 - Varjattnjarga / Varangerhalvøya på innvilget dispensasjon. Dispensasjon gjaldt for bruk av snøskuter til sjekk av et område etter

sauer i manko etter siste restsanking av sau mellom Emetoivi og Jakobselva i Varangerhalvøya nasjonalpark, i regi av Klubvik beitelag. Saken angikk mistanke om at det muligens kunne befinne seg sau der, men de var ikke observert. Klagen omhandler særlig hensynet til reinflokken på ca. 11 000 dyr samt risiko for forstyrrelser i et område hvor reinen beiter og flyttes mot vinterbeitet. Det var en beiteintensiv periode for reindriften i tidsrommet gitte dispensasjon gjaldt.

Saksopplysninger

Den 20.11.2025 meldte Klubvik beitelag at de hadde behov for å undersøke at det ikke sto sau igjen i et område etter restsankingen i Varangerhalvøya nasjonalpark – Emetoivi til Jakobselva, da man hadde mistanke til at noen dyr fortsatt kunne befinne seg der. Det var ikke observert sauer der. Det ble søkt om å kjøre en tur med to snøskutere i følge for å lete, da det var kommet en god del snø og det er langt å ta seg til området fra vei.

Den 21.11.2025 fikk beitelaget dispensasjon fra verneforskriften, jmfør unntaksbestemmelse i verneforskriften til å kjøre med to snøskutere i følge for å sjekke ut området med angitt trase opp langs Bergebyelva og videre østover mot Emetoivi og Jakobselva. Saken ble behandlet av forvalter på delegert myndighet fra nasjonalparkstyret.

Tilbakemelding fra Reinbeitedistrikt 6 den 28.11.2025 tilsa at reinflytting pågikk i samme periode, hvor flere tusen dyr ville befinne seg i området. Man er sterkt kritisk til at det er gitt dispensasjon.

Klagens hovedpunkter

- Risiko for forstyrrelse av reinflokken og fare for spredning av rein fra beiteområdene.
- Trafikksikkerhet ved at rein kunne bli skremt av motorferdselen ned mot vei og påkjørt.
- Klager anfører at grunnlaget for dispensasjonen – savnede sau – er for svakt gitt belastningen på reindriften.

Vurdering

Klageadgang da vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens § 32.

Klagen er vurdert jmfør Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark, og forvaltningslovens bestemmelser.

Vi gav dispensasjon fra verneforskriften jmfør 6.3 e) den 21.11.2025 og klagen innkom 28.11.2025. Klagen er innkommet innen klagefristen, som er på 3 uker.

Formålet med kjøringen er å lokalisere og hente ned 1 familiegruppe med sau som man mistenkte kunne befinne seg i dette området, men man var ikke sikker. Verneforskriften åpner for å kunne gi tillatelse til motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med husdyrhold og nasjonalparkstyret har tidligere innvilget lignende søknader, noe tidligere i november. Saken ble behandlet av forvalter på delegert myndighet fra nasjonalparkstyret, som en kurant sak.

Forstyrrelsene som følge av omsøkte kjøring vurderes derfor til å være minimale og av kortvarig karakter på verneverdiene. Bruk av snøskuter gir støy, men gir ikke skader på marken og støyen er forbigående. I samme periode pågikk driving av rein med ATV/snøskutere. Den samlede belastning i området vurderes til ikke å øke i nevneverdig grad. Plante, fugle- og dyreliv vil ikke få varige skader, og de øvrige verneverdiene vurderes ikke får å bli påvirket nevneverdig.

Tilbakemelding fra Reinbeitedistrikt 6 etter tillatelse var gitt tilsa at reinflytting pågikk i samme periode som det ble gitt dispensasjon til beitelaget, hvor flere tusen tamrein potensielt kunne befinne seg i området.

Ved slike saker har nasjonalparkstyret en avtale med reinbeitedistriktet om at de skal kontaktes i forkant for saksbehandlingen. Det gjøres ved usikkerhet om status for reindrift i et område og det er omsøkt tillatelser. Dette for at man mer konkret kan vurdere om en dispensasjon vil komme i konflikt med reindriften, noe man ikke ønsker. Vanligvis stilles vilkår til at reindriften må kontaktes i forkant av kjøringen. I tillegg kontakter også forvaltningen reinbeitedistriktet om man er usikker på aktivitet av reindrift i et område og påvirkning en dispensasjon vil kunne ha.

Tidligere praksis

Klubvik beitelag søker om tilsvarende relativt jevnlig, men ikke årlig. Tidligere har vi mottatt søknader i slutten av oktober eller tidligere i november. I 2018 ble det gitt en tilsvarende dispensasjon den 5 november. Da saksbehandler ikke var observant nok på at søknadstidspunktet var senere enn vanlig i november, og man befant seg i en periode hvor reindriften i området var meget intensiv i omsøkt tidsrom for motorferdselen, kom man i en konflikt med reindriften aktivitetsperiode i området, med beite og flytting mot vinterbeitet.

At frost, snø og vinter ankom sent anslås til å være årsak til at beitelaget ville gjøre det såpass sent i november. I fremtiden kan vi forvente tilsvarende inntre oftere grunnet klimaendringene med høyere gjennomsnittstemperaturer i fremtiden. Selv om dispensasjon ikke ble benyttet og ingen eventuell skade skjedd, bør praksis for fremtiden avklares i en klageavgjørelse.

Reindriften § 65 sier om *Ferdse i område hvor rein beiter*

De som ferdes i område hvor rein beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet slik at reinen ikke unødig uroes eller skremmes under beiting, flytting mv. Særlig hensyn skal vises i forbindelse med reinens brunsttid, kalving, merking, skilling og slakting.

I dette tilfellet hadde ikke saksforbereder, ved en feil unnlatt å innhente kunnskap fra reindriften om status for området for reindriften bruk og eventuelle uheldige påvirkninger. Vanligvis stilles også vilkår om at ved dispensasjoner i verneområdene som kan medføre forstyrrelser eller utfordringer for reindriften må de kontakte distriktet på forhånd for veiledning om tiltaket kan gjennomføres i planlagt tidsrom eller ikke.

Ved vurderinger av søknader skal man jamfør Forvaltningslovens § 17 påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Dette skal sikre en grundig og nøytral saksbehandling.

Det legges til grunn at dagens intensjon fortsetter hvor reindriften kontaktes av nasjonalparkforvalter i forkant av vurdering av søknader om man er usikker på

reindriftens aktivitet, og at tiltakshaver har krav på seg om å kontakte reindriften ved perioder og steder man kan komme i konflikt med reindriften for avklaringer ved gjennomføring av kjøring på dispensasjon.

I dette tilfellet kontakte forvalter Beitelaget, da reindriften meldte at dispensasjonen til bruk av snøskuter var til sterk ulempe for dem. Beitelaget fikk avklart at de ikke hadde benyttet dispensasjonen enda og pga. dårlig værvarsel ville de heller ikke benytte den. De fikk henstilling på tlf. fra forvalter om å kontakte Reinbeitedistriktet om nødvendige hensyn til reindrift i området før kjøring.

Forvalter innstiller på at klage tas til følge og vedtaket endres, ved at det tilføres vilkår om at tiltakshaver må kontakte reindriften før kjøring for å tilse at det ikke kommer i konflikt med reindriften. I så tilfelle må kjøringen utsettes og trase tilpasses slik at reindriften unngår unødige forstyrrelser. I nasjonalparken skal det kunne drives reindrift. Ved dispensasjoner for motorferdsel er det viktig å tilse at ikke andre parter blir skadelidende, noe vilkåret for tillatelsen vil sikre, ved tilføyelsen.

Vedlegg:

- 1 Søknad - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel - kjøring med snøskuter mellom Emitoyve og Jakobselva - Klubvik beitelag
- 2 Innvilget dispensasjon - restsanking av sau - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel - kjøring med snøskuter mellom Emitoyve og Jakobselva - Klubvik beitelag
- 3 Klage på innvilget dispensasjon - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel - kjøring med snøskuter mellom Emitoyve og Jakobselva - Klubvik beitelag

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Øistein kristiansen

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/11765-2 432.3

Deres ref.

Dato 21.11.2025

Dispensasjon til bruk av snøskuter til restsanking av sau - Bergebydalen - Emetoaivi - Vestre Jakobselva - Varangerhalvøya nasjonalpark – Klubvik beitelag

Det vises til telefonsamtale 19 november, samt søknad på e-post fra Øistein Kristiansen.

Søknaden

Det søkes om bruk av 2 snøskutere for lokalisering av sau i Varangerhalvøya nasjonalpark mellom område Bergebyelv via Emetoiavi til Vestre Jakobselva.

Søker mangler 1 voksen med 2 lam. De ble observert gående oppover, og man er usikker på om de er kommet ned. Man har tidligere erfart at sau blir stående i dette området etter snøfall og man har måttet hente ned med snøskuter.

I telefonsamtale oppgis at snøføret gjør at de antas for å stå relativt i ro, og det er vanskeligere å gjøre søk til fots. Det er 40 cm snø i området og greit snøskuterføre.

Behandling av søknaden

Saken behandles på delegert myndighet av forvalter for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, da styret har fastsatt praksis for denne typen saker. Styret har behandlet tilsvarende sak og forutsetningene er i dette tilfellet tilnærmet de samme. Nasjonalparkstyret delegerte myndigheten i vedtak i styresak 26/24 den 23.05.2024.

Vurdering

Saken er behandlet jamfør verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldlovens bestemmelser.

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktiskpregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter, jamførverneforskriftens § 3 punkt 6.1. I tillegg gjelder motorferdselloven. Forskriftens § 3 punkt 6.2 gir en del direkte unntak fra dette motorferdselsforbudet. Videre åpnes det i § 3

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturreservat	Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

punkt 6.3 for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål, blant annet bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med husdyrhold, jamfør bokstav e.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no) og Artskart (<http://artskart.artsdatabanken.no/>). Vi anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken og naturmangfoldloven § 9, føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt.

Varangerhalvøya er som kjent et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven. Fjellrev er en kritisk truet art som må tas ekstra hensyn til. Den omsøkte motorferdselen vil foregå utenom de mest sårbare periodene for fjellreven, og en begrenset motorferdsel i denne perioden vurderes til ikke å påvirke fjellreven. Det er ikke aktive fjellrevhi i området. Sauenes lokasjon er trolig i et område som ikke er mulig å nå på barmark pga. lang avstand og snø.

Bruk av motorisert kjøretøy medfører en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fuglelivet. Det er imidlertid ikke registreringer i det aktuelle området som tyder på at en begrenset motorferdsel på denne årstiden vil komme i direkte konflikt med trua og sårbare arter. Bruk av beltekjøretøy på snødekket mark vil heller ikke gi nevneverdige skader på planteliv og terreng. Omfang av motorferdsel nå i området er lav. Eneste aktivitet er driving av rein med snøskuter i reindriften.

Forstyrrelsene som følge av omsøkte kjøring vurderes derfor til å være minimale og av kortvarig karakter. Den samlede belastning i området vurderes til ikke å øke i nevneverdig grad. Plante, fugle- og dyreliv vil ikke få varige skader, og de øvrige verneverdiene vil ikke bli påvirket nevneverdig. Formålet med kjøringen er å lokalisere og hente ned sauer som man antar ikke er kommet ned, og er i live.

Verneforskriften åpner for å kunne gi tillatelse til motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med husdyrhold og nasjonalparkstyret har tidligere innvilget lignende søknader, sist for søker i oktober 2018 og 28.10.2022.

Nasjonalparkforvalter vurderer at bruk av snøskuter til henting av sau nå vinterstid vil øke sjansen for å berge dyrene, og kjøring på snøføre vil gi lite skader på vegetasjon, en tillatelse vurderes derfor til å være hensiktsmessig ut i fra en samfunnsmessig vurdering, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vurdert opp mot at kjøringen ikke vil stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig, kommer forvalter til at tillatelse kan gis for en begrenset periode for to turer, eventuelt en tur med to snøscootere i følge med slede, som vil kunne dekke hele området på en dag med gode forhold for lokalisering. Det må tas med slede slik at sau kan fraktes ned på samme tur. Om det skulle være reelt behov for ytterligere turer må det tas kontakt med forvalter.

Det gis tillatelse til totalt 2 turer i perioden 21 november – 30 november 2025. Da korte dager og værforhold kan gjøre det vanskelig å få ned alle dyrene på samme dag, må det tas kontakt med forvalter på telefon 41470437 om det skulle være behov for ytterlige turer for å få fraktet ned lokaliserte dyr på slede. Føreforhold og fare for usikker is gjør at det innvilges tillatelse til å kjøre to snøskutere i følge.

Med bakgrunn i at tiltaket ikke vil gi nevneverdige skader på naturmangfoldet kommer ikke naturmangfoldloven § 11 til anvendelse i saken. Omfanget av kjøring og aktivitet i området er lite og Naturmangfoldlovens § 10 er lite aktuell.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark punkt 6.3 e, gis Olav Dikkanen med medhjelper tillatelse til å lokalisere sau og frakte ned sau med snøskuter i Varangerhalvøya nasjonalpark i det aktuelle området det antas sauene står mellom Vestre jakobselva, Emetoavi og Bergebydalen. Tillatelsen gjelder 2 turer i 2025 i perioden 21 november – 30 november.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

Kjøring med to kjøretøy i følge regnes som to turer, og Olav Dikkanen kan ta med seg en medhjelper på snøskuter dersom det er behov for det. Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark.

Tillatelsen gjelder for lokalisering og henting av sau i området.

- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum.

- Dyrelivet, herunder rein i området skal ikke forstyrres unødig.

- Før start skal Naturoppsynet i Vadsø ved Hans Ivar Hortman og Christer Mikalsen få beskjed på sms om når kjøringen skal skje på tlf. 98041906, 95038207, inkludert navn på medhjelper.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Unjárgga giella - Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat	Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
Niillas Sara Smuk	2		
Statens naturoppsyn			
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ

Fra: Reinbeitedistrikt D6smuk[varjjatd6@gmail.com]
Sendt: 28.11.2025 11:15:00
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Styret[jneshavn@gmail.com];Trond Are Anti[trunne.anti@gmail.com];
Tittel: deres ref: 2025/11765-2 432.3

Varjjat Siida går sterkt imot denne innvilgelsen. Hele vår reinflokk skal igjennom dette området. Da kan man ikke ha skutere kjørende uvitende inn i området, pga flere forhold, blant annet jage rein bort fra beiter ned mot veien, trafikksikkerhet.

Bonde mangler 1 sau og 2 lam. Det kan ikke være tilstrekkelig nok for at man innvilger slike disper. Vi har en reinflokk på 11 000 dyr i vårflokk, denne flokken er større nå før slakting.

Vi retter sterk kritikk mot saksbehandler i denne saken !

Leder

Asllat N Smuk

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Øistein kristiansen

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/11765-2 432.3

Deres ref.

Dato 21.11.2025

Dispensasjon til bruk av snøskuter til restsanking av sau - Bergebydalen - Emetoaivi - Vestre Jakobselva - Varangerhalvøya nasjonalpark – Klubvik beitelag

Det vises til telefonsamtale 19 november, samt søknad på e-post fra Øistein Kristiansen.

Søknaden

Det søkes om bruk av 2 snøskutere for lokalisering av sau i Varangerhalvøya nasjonalpark mellom område Bergebyelv via Emetoiavi til Vestre Jakobselva.

Søker mangler 1 voksen med 2 lam. De ble observert gående oppover, og man er usikker på om de er kommet ned. Man har tidligere erfart at sau blir stående i dette området etter snøfall og man har måttet hente ned med snøskuter.

I telefonsamtale oppgis at snøføret gjør at de antas for å stå relativt i ro, og det er vanskeligere å gjøre søk til fots. Det er 40 cm snø i området og greit snøskuterføre.

Behandling av søknaden

Saken behandles på delegert myndighet av forvalter for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, da styret har fastsatt praksis for denne typen saker. Styret har behandlet tilsvarende sak og forutsetningene er i dette tilfellet tilnærmet de samme. Nasjonalparkstyret delegerte myndigheten i vedtak i styresak 26/24 den 23.05.2024.

Vurdering

Saken er behandlet jamfør verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldlovens bestemmelser.

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktiskpregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner.

Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter, jamførverneforskriftens § 3 punkt 6.1. I tillegg gjelder motorferdselloven. Forskriftens § 3 punkt 6.2 gir en del direkte unntak fra dette motorferdselsforbudet. Videre åpnes det i § 3

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturreservat	Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

punkt 6.3 for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål, blant annet bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med husdyrhold, jamfør bokstav e.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no) og Artskart (<http://artskart.artsdatabanken.no/>). Vi anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken og naturmangfoldloven § 9, føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt.

Varangerhalvøya er som kjent et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven. Fjellrev er en kritisk truet art som må tas ekstra hensyn til. Den omsøkt motorferdselen vil foregå utenom de mest sårbare periodene for fjellreven, og en begrenset motorferdsel i denne perioden vurderes til ikke å påvirke fjellreven. Det er ikke aktive fjellrevhi i området. Sauenes lokasjon er trolig i et område som ikke er mulig å nå på barmark pga. lang avstand og snø.

Bruk av motorisert kjøretøy medfører en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fuglelivet. Det er imidlertid ikke registreringer i det aktuelle området som tyder på at en begrenset motorferdsel på denne årstiden vil komme i direkte konflikt med trua og sårbare arter. Bruk av beltekjøretøy på snødekket mark vil heller ikke gi nevneverdige skader på planteliv og terreng. Omfang av motorferdsel nå i området er lav. Eneste aktivitet er driving av rein med snøskuter i reindriften.

Forstyrrelsene som følge av omsøkte kjøring vurderes derfor til å være minimale og av kortvarig karakter. Den samlede belastning i området vurderes til ikke å øke i nevneverdig grad. Plante, fugle- og dyreliv vil ikke få varige skader, og de øvrige verneverdiene vil ikke bli påvirket nevneverdig. Formålet med kjøringen er å lokalisere og hente ned sauer som man antar ikke er kommet ned, og er i live.

Verneforskriften åpner for å kunne gi tillatelse til motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med husdyrhold og nasjonalparkstyret har tidligere innvilget lignende søknader, sist for søker i oktober 2018 og 28.10.2022.

Nasjonalparkforvalter vurderer at bruk av snøskuter til henting av sau nå vinterstid vil øke sjansen for å berge dyrene, og kjøring på snøføre vil gi lite skader på vegetasjon, en tillatelse vurderes derfor til å være hensiktsmessig ut i fra en samfunnsmessig vurdering, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vurdert opp mot at kjøringen ikke vil stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig, kommer forvalter til at tillatelse kan gis for en begrenset periode for to turer, eventuelt en tur med to snøscootere i følge med slede, som vil kunne dekke hele området på en dag med gode forhold for lokalisering. Det må tas med slede slik at sau kan fraktes ned på samme tur. Om det skulle være reelt behov for ytterligere turer må det tas kontakt med forvalter.

Det gis tillatelse til totalt 2 turer i perioden 21 november – 30 november 2025. Da korte dager og værforhold kan gjøre det vanskelig å få ned alle dyrene på samme dag, må det tas kontakt med forvalter på telefon 41470437 om det skulle være behov for ytterlige turer for å få fraktet ned lokaliserte dyr på slede. Føreforhold og fare for usikker is gjør at det innvilges tillatelse til å kjøre to snøskutere i følge.

Med bakgrunn i at tiltaket ikke vil gi nevneverdige skader på naturmangfoldet kommer ikke naturmangfoldloven § 11 til anvendelse i saken. Omfanget av kjøring og aktivitet i området er lite og Naturmangfoldlovens § 10 er lite aktuell.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark punkt 6.3 e, gis Olav Dikkanen med medhjelper tillatelse til å lokalisere sau og frakte ned sau med snøskuter i Varangerhalvøya nasjonalpark i det aktuelle området det antas sauene står mellom Vestre jakobselva, Emetoavi og Bergebydalen. Tillatelsen gjelder 2 turer i 2025 i perioden 21 november – 30 november.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

Kjøring med to kjøretøy i følge regnes som to turer, og Olav Dikkanen kan ta med seg en medhjelper på snøskuter dersom det er behov for det. Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark.

Tillatelsen gjelder for lokalisering og henting av sau i området.

- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum.

- Dyrelivet, herunder rein i området skal ikke forstyrres unødig.

- Før start skal Naturoppsynet i Vadsø ved Hans Ivar Hortman og Christer Mikalsen få beskjed på sms om når kjøringen skal skje på tlf. 98041906, 95038207, inkludert navn på medhjelper.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Unjárgga giella - Nesseby kommune	Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat	Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
Niillas Sara Smuk	2		
Statens naturoppsyn			
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ

ST 20/26 Eventuelt

Se mottakertabell

Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Veis ende - Gnr. 18 Bnr. 1 Fnr. 86

Vardø brann- og redningskorps gjennomførte feiing og tilsyn med fyringsanlegget den **14.04.2026** i ovennevnte objekt. Tilsynet ble foretatt i medhold av lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 11, 1.ledd bokstav h, samt forskrift av 17. desember 2015 nr. 1710 § 17. Eiers plikt til kontroll og vedlikehold av fyringsanlegget fremkommer i nevnte forskrift om brannforebygging § 6.

Sikkerhetsnivået ved fyringsanlegget er vurdert i forhold til kravene i forskrift om brannforebygging

Innledning

Formålet med tilsynet var å vurdere forholdene ved fyringsanlegget som har betydning for brannsikkerheten og atkomsten.

Omfang

Tilsynet omfatter kontroll med at fyringsanlegget for oppvarming av rom og bygninger er intakt, fungerer som forutsatt og ikke forårsaker brann eller annen skade.

Det var montert 1 stk røykvarsler og 6L skumapparat med effektivitetsklasse 21A.

Vi har ingenting å anmerke og dette tilsynet er herved formelt avsluttet

Med hilsen
Vardø brann- og redningskorps

Joachim Kofoed Malin
Feier/Brann

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur

Vennligst merk all videre korrespondanse som omhandler denne saken med: 26/00524

Likelydende brev sendt til			
VARANGERHALVØYA NASJONALPARKSTYRE	Geir Østereng	Fylkesmannen i FinnmarkStatens hus Damsveien 1	9815 VADSØ
BÅTSFJORD KOMMUNE		Postboks 610	9991 BÅTSFJORD

Fra: noreply@vardo.kommune.no[noreply@mail.tietoevry.com]
Sendt: 16.04.2026 13:50:18
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Dokument 26/00524-1 Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Veis ende - Gnr. 18 Bnr. 1 Fnr. 86 sendt fra Vardø kommune

---

Hei Geir Østereng,

Dokumentet **26/00524-1 Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Veis ende - Gnr. 18 Bnr. 1 Fnr. 86** for sak **Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Veis ende - Gnr. 18 Bnr. 1 Fnr. 86** er blitt sendt fra **Vardø kommune**. Se vedlagte fil.

Dette er en systemgenerert e-postmelding som ikke kan besvares.

Se mottakertabell

Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Indre Syltevik - Gnr 18. Bnr 1. Fnr 83

Vardø brann- og redningskorps gjennomførte feiing og tilsyn med fyringsanlegget den **14.04.2026** i ovennevnte objekt. Tilsynet ble foretatt i medhold av lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 11, 1.ledd bokstav h, samt forskrift av 17. desember 2015 nr. 1710 § 17. Eiers plikt til kontroll og vedlikehold av fyringsanlegget fremkommer i nevnte forskrift om brannforebygging § 6.

Sikkerhetsnivået ved fyringsanlegget er vurdert i forhold til kravene i forskrift om brannforebygging

Til stede: Joachim K. Malin og Tobias Ervik

Skorsteinen ble kontrollert via sotluka utvendig. Selve hytta er låst så vi hadde ikke tilgang til å sjekke ildstedet

Innledning

Formålet med tilsynet var å vurdere forholdene ved fyringsanlegget som har betydning for brannsikkerheten og atkomst.

Omfang

Tilsynet omfatter kontroll med at fyringsanlegget for oppvarming av rom og bygninger er intakt, fungerer som forutsatt og ikke forårsaker brann eller annen skade

Vi har ingenting å anmerke og dette tilsynet er herved formelt avsluttet.

Med hilsen
Vardø brann- og redningskorps

Joachim Kofoed Malin
Brannforebygger

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur

Vennligst merk all videre korrespondanse som omhandler denne saken med: 26/00525

Vår dato
15.04.2026

Vår referanse
26/00525-1

Likelydende brev sendt til			
VARANGERHALVØYA NASJONALPARKSTYRE	Geir Østereng	Fylkesmannen i FinnmarkStatens hus Damsveien 1	9815 VADSØ
BÅTSFJORD KOMMUNE		Postboks 610	9991 BÅTSFJORD
WARDØHUS MUSEUMSFØRENING		c/o Remi StandNordre Langgate 20	9950 VARDØ

Fra: noreply@vardo.kommune.no[noreply@mail.tietoevry.com]
Sendt: 15.04.2026 13:58:24
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Dokument 26/00525-1 Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Indre Syltevik - Gnr 18. Bnr 1.
Fnr 83 sendt fra Vardø kommune

Hei Geir Østereng,

Dokumentet **26/00525-1 Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Indre Syltevik - Gnr 18. Bnr 1. Fnr 83** for sak **Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Indre Syltevik - Gnr 18. Bnr 1. Fnr 83** er blitt sendt fra **Vardø kommune**. Se vedlagte fil.

Dette er en systemgenerert e-postmelding som ikke kan besvares.

Se mottakertabell

Tilsyn med fyringsanlegg - Greenhytta - Gnr 18. Bnr 1. Fnr 36.

Vardø brann- og redningskorps gjennomførte feiing og tilsyn med fyringsanlegget den **14.04.2026** i ovennevnte objekt. Tilsynet ble foretatt i medhold av lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 11, 1.ledd bokstav h, samt forskrift av 17. desember 2015 nr. 1710 § 17. Eiers plikt til kontroll og vedlikehold av fyringsanlegget fremkommer i nevnte forskrift om brannforebygging § 6.

Sikkerhetsnivået ved fyringsanlegget er vurdert i forhold til kravene i forskrift om brannforebygging

Til stede: Joachim K. Malin og Tobias Ervik

Innledning

Formålet med tilsynet var å vurdere forholdene ved fyringsanlegget som har betydning for brannsikkerheten og atkomsten.

Omfang

Tilsynet omfatter kontroll med at fyringsanlegget for oppvarming av rom og bygninger er intakt, fungerer som forutsatt og ikke forårsaker brann eller annen skade.

Anmerkning:

I hytta er det montert et eldre ildsted av ukjent fabrikat. Ildstedet bærer preg av korrosjon pga vær, vind og lite vedlikehold. Det er sprekk i dørene og topplaten til ildstedet.

Skorsteinen er en eldre stålpipeline av typen Jøtul SELKIRK. Selkirk er godt kjent og har vært årsakene til flere bygningsbranner i Norge. Problemet med denne typen skorstein er at isolasjonen synker og da vil ikke skorsteinen lenger være isolert. Uisolert skorstein stråler varme og kan antenne nærliggende brennbart materiale i bla etasjeskille.

Vår anbefaling for å forebygge brann er at skorsteinen og ildsted tas ut av drift så snart som mulig på grunn av brannfarene dette medfører ved bruk.

Vår dato
15.04.2026

Vår referanse
26/00526-1

Med hilsen
Vardø brann- og redningskorps

Joachim Kofoed Malin
Brannforebygger

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur

Vennligst merk all videre korrespondanse som omhandler denne saken med: 26/00526

Likelydende brev sendt til			
VARANGERHALVØYA NASJONALPARKSTYRE	Geir Østereng	Fylkesmannen i FinnmarkStatens hus Damsveien 1	9815 VADSØ
BÅTSFJORD KOMMUNE		Postboks 610	9991 BÅTSFJORD
VARANGERFJÆRAS VENNEFORENING		c/o Espen RobertsenSkallelv	9804 VADSØ

Fra: noreply@vardo.kommune.no[noreply@mail.tietoevry.com]
Sendt: 15.04.2026 14:17:43
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Dokument 26/00526-1 Tilsyn med fyringsanlegg - Greenhytta - Gnr 18. Bnr 1. Fnr 36.
sendt fra Vardø kommune

Hei Geir Østereng,

Dokumentet **26/00526-1 Tilsyn med fyringsanlegg - Greenhytta - Gnr 18. Bnr 1. Fnr 36.** for sak **Tilsyn med fyringsanlegg - Greenhytta - Gnr 18. Bnr 1. Fnr 36.** er blitt sendt fra **Vardø kommune**. Se vedlagte fil.

Dette er en systemgenerert e-postmelding som ikke kan besvares.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Vardø sportsfiskeforening v/ Thorbjørn Johansen
Dronningens gate 9
9952 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2026/1938-2 432.3

Deres ref.

Dato 19.02.2026

Dispensasjon fra verneforskrift - til frakt av utstyr med snøskuter til Telebu - Vardø sportsfiskeforening - Varangerhalvøya nasjonalpark 2026-2028

Vi viser til søknad om motorferdsel 13.02.2026 fra Vardø sportsfiske og jegerforening v/ Thorbjørn Johansen.

Delegasjonsvedtak

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3 f gis Vardø Sportsfiske og jegerforening tillatelse til maksimalt seks - 6 - turer per år med snøskuter til Telebu, for transport av ved, gass og utstyr til renovering av hytte, langs traséen som er tegnet inn på kartet nedenfor per år.

Tillatelsen gjelder fra 19. februar 2026 til og med 15. april 2026. Samt 1 januar 2027 – 15. april 2027 og 1. januar 2028 – 15 april 2028.

Tillatelsen gjelder Torbjørn Schytte med medhjelpere. Dersom andre enn Torbjørn Schytte skal kjøre må dette i forkant meldes inn til forvalter. Tillatelsen gjelder kun for transport av materialer, ved, gass og utstyr, og den kan ikke benyttes til ren persontransport.

- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut. Kjøreseddelen må medbringes i felt sammen med dette brevet i tilfelle kontroll.
- Ved **tillatelsens utløp** skal kopi av kjøreseddel sendes *nasjonalparkstyret ved sftfpostmottak@statsforvalteren.no*.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark. Tillatelse etter motorferdselloven må være innhentet fra Båtsfjord kommune.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og transporten begrenses til et minimum antall turer relatert til utstyret som er nødvendig å transportere.
- Dyrelivet, herunder reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødige. Reinbeitedistrikt 6 ved leder Asllat N. Smuk/ John Arne Neshav **skal ved kjøring etter 10 april kontaktes** i forkant av kjøringen på **telefon 40390736/ 99105008**, for å avklare at ikke vårflyttingen av rein er på vei inn i kalvingsområdet i Sandfjorddalen. Om så er tilfellet i dispensasjonsperioden skal Nasjonalparkforvalter kontaktes for en ny

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

vurdering. Nødvendige hensyn skal tas til reindriften.

- Statens naturoppsyn Vadsø skal varsles på sms på forhånd om hvilken dag man drar inn i området på tlf. **98041906 (Hortman) og 90551743 (Mikalsen)**.
- Tillatelse gjelder langs blå linje inntegnet i kart, som omsøkt.
- Kjøringen skal skje så skånsomt som mulig og dyreliv eller tamreinflokker skal ikke forstyrres unødig.

Posisjoner:

Latitude: 70,4545821809299 Longitude: 30,4467750247568

Kart 1. Tillatt trase merket blått til hytta Telebu i rødt punkt.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Søknaden

Vardø Sportsfisker og jegerforening søker om tillatelse til transport av ved og gass og annet utstyr til vedlikeholdsarbeid til den åpne hytta Telegrafhytta/ Telebu ved Sandfjordelva i Varangerhalvøya nasjonalpark i Båtsfjord kommune.

To alternative traseer ønskes benyttet pga. is forhold og snøforhold avgjør hvilken som er best. **Fra åpen skuterløype 11 og opp Sandfjorddalen til Telebu. Om elva er åpen kjører man fra løype 10 opp på fjellet og ned til Telebu.**

Behandlingsmåte Søknad er behandlet av nasjonalparkforvalter på delegert myndighet fra Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre. Søknaden har tidligere avgjort praksis fra behandling i nasjonalparkstyret ref. delegasjonsvedtak i styresak 26/2024 23.5.2024.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde behøves kun dispensasjon fra kommunen ang. motorferdselloven da det ikke er egne regler for motorferdsel på snøføre her.

Regelverket

Søknadene er behandlet etter verneforskriften for **Varangerhalvøya nasjonalpark**, og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselsloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

”Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner”

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 bokstav a – i åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreforvaltning. I søkers tilfelle er det § 3 punkt 6.3. bokstav f, som kommer til anvendelse. Dette punktet sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer til hytter.

Naturmangfoldsloven § 7 -prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldslovens § 7 sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I lovens § 8 står det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske

tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering av saken

Naturverdiene i Varangerhalvøya nasjonalpark

Varangerhalvøya er den mest arktisk pregete delen av Fastlands-Norge. Plantelivet er særpreget som følge av at halvøya er et møtested for arter fra det nordlige Arktis, det østlige Sibir og mer sørlige planter.

Halvøya er blant de aller viktigste områdene i landet for både fjellrev og snøugle, som begge er utrydningstruete. Fjellreven er sterkt truet og er en «Prioritert art» med egen forskrift med bestemmelser om hensyn om man treffer på den.

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at nasjonalparken er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Hekkende rovfugler er vare for forstyrrelser på vårvinteren, men langs traseen er det ikke registrert sårbare lokaliteter.

Påvirkningen fra den omsøkte kjøringen

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at den delen av nasjonalparken som søknaden gjelder er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter.

Kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og andre brukere av parken. I forbindelse med friluftsliv i Nasjonalparker forventes at det her er stillhet og ro. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil imidlertid ikke gi skader på planteliv, terreng og kulturminner i samme grad som ved kjøring på barmark. Det er også snakk om en forbigående forstyrrelse og en kort strekning fra åpen snøscooterløype. Langs traseen er det ikke områder hvor viltet samles vinterstid og det er verken hekkelokaliteter eller fjellrevhi. Området ligger i utkanten av nasjonalparken og vurderes som en av de mindre sårbare områdene vinterstid mht. motorferdsel og forstyrrelse på dyrelivet.

Kjøringen vil foregå fra åpen skuterløype i Båtsfjord kommune og opp Sandfjorddalen til den åpne hytta Telebu hvor kjørestrekningen i nasjonalparken er cirka 4 km (en vei). Alternativ fra åpen snøskuterløype nordøst for hytta og ned i sidedal til Sandfjorddalen og hytta.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt jamfør Naturmangfoldlovens § 8, og Naturmangfoldlovens § 9 mht. føre - var – hensyn ved mangelfull kunnskap av virkningen av tiltaket er lite aktuell. I området er det lite motorferdsel jamfør Nml. § 10 (samlet påvirkning). Naturmangfoldlovens § 11 er lite aktuell. Bruk av snøskuter på snødekt mark vurderes som bedre hjelpemiddel jamfør Nml. § 12 enn å transportere inn utstyr på barmark, eller helikopter som vil sette spor i marka, eller bråke mye.

Reinbeitedistrikt 6 benytter Sandfjorddalen som kalvingsland. Flyttingen mot kalvingslandet kan enkelte år være tidlig og i 2015 var reinen på vei inn i området allerede 16.04. I perioden før og under kalving må reinen forstyrres minst mulig. For å unngå konflikt med reindrift må søker kontakte reinbeitedistriktet i forkant, om kjøring gjøres etter 10 april.

Kjøringen som foreningen søker om starter fra en åpen skuterløype i landskapsvernområdet utenfor parken ved Syltevikmoan. Fra denne løypa til hytta er det 4km. Omfanget av kjøringa vurderes som relativt begrenset, og forstyrrelsen vil være forbigående. Vi mener derfor at en kjøring langs denne definerte traséen et fåtall ganger ikke bidrar vesentlig til den samlede belastningen på økosystemet i området. Ut i fra det som er nevnt over, mener vi at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 til anvendelse. I denne vurderingen er det vektlagt at søker må kontakte reindriften før kjøring i april, og dispensasjon gjelder til og med 15 april. Forvalter legger til grunn at kjøringen bør gjøres tidligst mulig på vinteren for å unngå evt. uheldig påvirkning på reindriften.

Vurdering av om søknaden skal innvilges

På bakgrunn av resonnementene ovenfor, vurderer vi at kjøring med snøskuter til "Telegrafhytta/ Telebu" kan tillates. Dette gitt at ikke reinflokker kommer inn i kalvingsområdet før dette. Når det gjelder antall turer som skal innvilges, er forvaltningspraksis for frakt av varer med snøskuter til lovlig oppsatte hytter å gi inntil seks turer per sesong, etter verneforskriftens § 3 punkt 6.3 f. Det er vurdert slik at seks turer dekker det normale behovet en hytteeier vil ha for å frakte opp varer/forsyninger slik som for eksempel ved og gass, samt andre varer til normalt vedlikehold av en hytte. Vi vurderer at seks turer er tilstrekkelig også i dette tilfellet, og at det reelle behovet for antall turer som innvilges er tilstede. Det er lagt til grunn at hytta ligger i utkanten av nasjonalparken og områdene inn til hytta det skal kjøres er blant de som er minst sårbare for forstyrrelser vinterstid.

Vi viser til vårt avslag på søknad i 2015 hvor det vises til at kjøring bør gjennomføres før midten av april av hensyn til at rein kommer inn i området etter dette. Tillatelsen er gitt med virkning til og med 15. april for å unngå forstyrrelser for reindriften. med krav om at man må undersøke med reinbeitedistrikt 6 i forkant fra 10 april, om reinflytting er påbegynt.

Vi vil henvise søker til å kjøre tidligst mulig i forhold til dette for å unngå konflikt med reindrift om tidlig vår. Perioden etter 15 april er regnet som en sårbar periode for reindriften og tidspunkt for når smeltingen virkelig tar til bestemmer når reinen kommer inn i området.

Krattområdene i dalen er vinterstid viktige for viltet og det bør tas hensyn til dette ved trasevalg langs ruta.

Kjørelogg for 2026 – 2028 er vedlagt. Disse må returneres ved utløp av tillatelsen og før det evt. søkes om ny tillatelse.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Båtsfjord kommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Várjajátnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk
Statens naturoppsyn Vadsø og Tana

Hildberggt. 18 9990 BÅTSFJORD
Postboks 700 9815 VADSØ
Rasengveien 9840 VARANGERBOTN
2

KJØRESEDDEL – sak 2026/1938

Telegrafhytta 2026

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

Husk å sende inn utfylt kjøreseddel ved utløp av tillatelsen.

KJØRESEDDDEL – sak 2026/1938

Telegrafhytta 2027

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

Husk å sende inn utfylt kjøreseddel ved utløp av tillatelsen.

KJØRESEDDDEL – sak 2026/1938

Telegrafhytta 2028

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

Husk å sende inn utfylt kjøreseddel ved utløp av tillatelsen.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Rådgivende utvalg
v/ deltakerne

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2019/12491-22 432.3

Deres ref.

Dato 26.03.2026

Referat rådgivende utvalgsmøte 26 februar 2026 for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjårgga álbmotmeahccestivra/ Varenkinniemen kansalistarhaan styyri

Ved dette oversendes referat.

Takk til de oppmøtte på rådgivende utvalgsmøtet. Denne gangen var det digitalt møte på Teams. Innspill fra organisasjonene til forvaltningen er viktig for nasjonalparkstyret

Referat legges deretter ut på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya/>

Nasjonalparkstyret går gjennom innspillene i neste styremøte, inkludert skriftlige fra de som ikke kunne møte fysisk.

Med vennlig hilsen

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjårgga álbmotmeahccestivran / Varenkinniemen kansallistarhan styyri

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Vardø kommune

Vadsø kommune

Unjårgga gjelda / Nesseby kommune

Båtsfjord kommune

Postboks 614

Rådhus

Hildberggt. 18

9811

9840

9990

VADSØ

VARANGERBOTN

BÅTSFJORD

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Møtereferat

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárga álbmotmeahccestivran/ Varenkinniemen kansalistaras styryi hadde invitert til årlig møte for organisasjoner som er deltakere i *rådgivende utvalg for forvaltningen* av

- ✓ *Varangerhalvøya nasjonalpark Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras*
- ✓ *Persfjorden – syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona - Oardduvuona suodjemeahcci*
- ✓ *Syltefjorddalen naturreservat/ Oarddu luondumeahcci*
- ✓ *Sandfjordneset naturreservat*
- ✓ *Ytre Syltevika naturreservat*

Dato: 26 februar 2026 fra kl 18 - 20 på Teams.

Deltakere

Ordo hytteforening, Jarle Nilsen
Nord-Varanger Kvenforening, Raymond Olufsen
Vadsø historielag, Trygg Jakola
Varangerfjæras venneforening, Espen Oskar Robertsen
Nesseby jeger og fiskeforening, Regine E Mathisen
Vardø røde kors, Victor Hansen.

Deltakere for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
Birger Knutsen, leder, (Vardø kommune), Teams
Geir Østereng, nasjonalparkforvalter (sekretær, referent)

Meldt Forfall

Båtsfjord frivillighetssentral v/ Ståle Olsen - Har sendt inn skriftlig innspill
Båtsfjord røde kors

Program

- Styreleder Birger Knutsen ønsket velkommen på vegne av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárga álbmotmeahccestivran/ Varenkinniemen kansalistaras styryi .

Ny kunnskap siden sist

- Stijn Hofsenius la frem resultater fra stipendiatarbeidet ved UIT COAT prosjektet, tema var resultater fra sporing av rødrev med GPS – halsbånd på Varangerhalvøya. Prosjektet har gitt ny kunnskap om rødrevens områdebruk. De er mest stedegne om sommeren men bruker større områder om vinteren. Noen kan vandre langt. Rødreven er en konkurrent som kan fortrenge fjellreven fra sine leveområder. Gps merkingen viser at stimulering for ordinær jakt i lavlandet med beskatning av rødrev her, vil kunne ha positiv betydning i fjellrevens leveområder i høyfjellet, da rødreven kan vandre langt, og særlig vinterstid.

Nytt fra verneområdene og nasjonalparkstyrets aktiviteter i 2025

- Styret har hatt 8 styremøter og 1 arbeidutvalgsmøte, og besøkte Ånderdalen nasjonalparkstyret høsten 2025, med knutepunkt, startpunkt og fått informasjon om deres besøksstrategi.
- Det er estimert 50 fjellrever i Varanger i 2025, med 6 ynglinger. Det er foring på 10 hi. 8 fjellrever fra avlsstasjonen på Dovre satt ut i Varanger i januar 2026, for at bestanden skal få tilført mer varierte gener. Enda litt liten effektiv bestand, med litt få som bidrar i produksjon. Miljødirektoratet konkluderer med at langsiktige og helhetlig forvaltning fungerer hvor nasjonal bestand nå består av 319, bør være på 1000.
- Referansegruppen for fjellrevmodul i COAT-prosjektet (www.coat.no) anbefaler at tiltak fortsetter i Varanger. Økt fjellrevbestand og jakt og uttak av rødrev ved kyst gjør at fjellreven igjen etablerer seg langs kysten, der den fantes tidligere og får tilgang på marine ressurser. I en fremtid med færre lemenår pga. klimaendringer kan dette få betydning for bestanden på lengre sikt.
- Nasjonalparkstyret har gitt innspill til Miljødirektoratet om at vi ønsker mer kunnskap om de kystnære fjellrevene, og ønsker GPS-merking. Ønsker tiltak i nabofjellområdet – Gaissane i Tana, for mer interaksjon med andre bestander i Finnmark som Reisa Nord i Kautokeino. Det er behov for mer kunnskap om interaksjonen mellom fjellrev og jerv. Jervebestanden i Varanger er desimert de siste årene, som i et lengre perspektiv kan ha betydning for fjellreven i dårlige lemenår eller i vintre med regn på snødekket som gir skare og isdekt mark. Da er tilgang til kadaver et supplement når smågnagerne ikke er tilgjengelige.
- UIT COAT prosjektet har fått innvilget forlengelse fra 2026 – 2029 for pågående prosjekter i Komagdalen, vegetasjonsovervåking, smågnagerkamerabokser, små værstasjoner ved eksisterende infrastruktur, lyttestasjoner for rypen mai – juli og vegetasjonsbur er innvilget ut perioden, bruk av snøskuter knyttet til aktivitetene, samt vervåking av jaktfalk, kongeørn og ravn, og overvåking av artssamfunn - kameraovervåking på utlagte åteblokker i februar/mars.
- UIT COAT rypemodul har i samarbeid med FEFO et prosjekt som skal se på effekt av jakt ved ulike jakttrykk. Forvalter er i referansegruppa. Ulike høstingsgrader på utvalgte jaktfelt vil fortelle om jakt har noen bestandsmessig effekt. Tilsvarende prosjekt pågår på Statsskogs arealer lenger sør. NINA/COAT Ønsker på sikt å samle inn bilder av rypevinger fra felte rypen om høsten digitalt ved at jeger selv tar bilde av vingen via en app. Da får man innblikk i ungfuglandel etter taksering.

Besøksutvikling i verneområdene

Vi har innhentet statistikk fra hyttebøkene på Linjehyttene, som viser markant økning i 2025, og særlig økning i juli. Vi antar NRKs Lars Monsen serie har betydning i tillegg til generell økning. Flere henvendelser generelt til forvalter, og også om innlandsfiske etter NrK serien. Serien går på svensk TV i 2026.

Teller ved startpunkt Nattfjelldalen viser markant økning i juli med 30 % fra 2024 til 2025, med størst besøk i fellesferien i juli.

Skjøtsel og tiltak i verneområdene

-Linjehyttene Helheim og Ragnarokk fikk nye dører montert av Båtsfjord røde kors, etter at nasjonalparkstyret bidro med nye dører. Gjenstår å montere på Heimdal.

- På sti til Komagdalen er det parallele stier, og her er det innført effektmåling av skilting, for å tilse at stiene ikke utvikler seg videre. Man ønsker at besøkende går og sykler i det kjøresporet som ble grusa i 2024, og ikke ved siden av.

Dekke og dragere på bru over Storelva på sti til Nattfjelldalen ble revet og gjenoppbygd. Ny vernetavle ved Hasselneset i Varsø satt opp. I Persfjorden er ny tavle satt opp ved brua etter den forrige blåste ned, samt Nerslåtta og Høyelva i Vestre Jakobselv har fått nye. Varanger Samiske museums parkering har fått ny tretavle.

På tampen av året ble det kjøpt inn grus som skal legges ut til Startpunkt Ordo, Komagdalen og Nattfjelldalen sommeren 2026. Vadsø kommune ved teknisk vil bidra ved å legge ut grusen på veien til Nattfjelldalen. På barmarksløype/ sti mot Gammerabben vil det bli lagt ut noe pukk pga. utgraving ved flom våren 2025.

Sandlupiner er fjernet like utafor Syltefjorddalen naturreservat av SNO Tana.

Ryddeaksjoner i 2025

Et utbrent skutervrak er fjernet fra Hybia i Komagdalen av SNO.

En skoleklasse ved Vardø videregående har fjernet strandsøppel ved voksested for Finnmarkssvineblom i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernrområde.

Hamningberg bygdelag har hatt ryddeaksjon i Ytre Syltevik naturreservat, og Bevar og Bruk har bistått i å tilrettelegge for at turistene plukker søppel når de går tur i naturreservatet, og samlet innsamla søppel langs vei. Statens naturoppsyn bisto ved utflyging av avfall, hvor også større objekter langs kystlinja ble fløyet ut. Dette gav fangst av 23 kubikk med avfall.

Besøksstrategi Ytre Syltevik naturreservat

Infotavler i drivved er lagd for utplassering sommeren 2026, samt ny infoplakat lages. Et par bålplasser skal etableres, og info ved nasjonal turistveis anlegg i Hamningberg etableres.

Syltefjorddalen naturreservat

Styret kjøpte Toetasjershytta, som er en toetasjers gammel tømmerkoie som har vært turmål lokalt i naturreservatet. Elva er vanskelig å krysse og mange går derfor nettopp til hytta. I mange år har den stått ubrukt. Tanken er å lage et informasjonspunkt med info om verneområdene og kulturhistorie fra dalen, med toalett og bålplass.

Elgstammen er stor i Syltefjorddalen, som viktig vinterbeiteområde. Dronetelling vil gi et bedre bilde av bestanden i mars, evt. i kombinasjon med helikoptertelling etter elgjakten høsten 2026, som forberedelse til arbeid med ny bestandsplan for Tana - Varanger stammen.

Forvalter har vært på tjenestemannsutbytte i Lemmenjokki nasjonalpark hos Metsahallitus 3 dager. Gav innsyn i forvaltning og hyttedrift, påtrykk fra turisme og besøksforvaltning etc. Metsahallitus har begynt å prøve ut elektriske snøskutere og bruker el-sykler i tjenesten, som klimatilpasningstiltak i virksomheten.

Nye skilt i 2026 jfr. skiltplan

Etablering av nye skilt på Båtsfjordfjellet ved kommunalt infopunkt for Båtsfjord og Berlevåg. Nytt skilt med nasjonalparktavle i Syltefjorddalen ved eksisterende ved Skarpdalen.

Eableres et veiskilt ved Sandfjordneset naturreservat med navn på Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Skjøtselstiltak planlagt i 2026 – ryddeprosjekter i nasjonalparken

Fjerning av sivilt flyvrak fra Falkefjellet, bygningsrester i Sandfjorddalen, søppel ved Stormheimhytta og en tømmerdunge et par km fra Stormheim, en sammenrast reingjeterhytte i Vargelvkaret. Pakkes i big bags og flys ut med helikopter høsten 2026. Rekkverk på ny bru ved Storelva langs sti til Nattfjelldalen etableres, fjerning av varde i Nattfjelldalen.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde skal tagging fjernes.

Forvaltningsplanen

Varanger krafts atkomsttraseer sommer avklart for nødvendig vedlikehold av kraftlinjer i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde - avklart ved befaringer. Vedlikehold som ikke er akutt gjøres på vinter.

Jobber med motorferdsel og sauedrift, reindrift, elgjakt etc.

Retningslinjer for organisert ferdsel. Utkast for disse temaene klar til sommeren.

Andre observasjoner

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde har det vært en del enkeltepisoder av brudd på verneforskriftene. Tagging på berg, bygging av varder, bygd kunstige kulturminner og spor av ulovlig motorferdsel på barmark. Her vil det bli skiltet bedre. Det forventes mer besøk etter TV-serie Nasjonale turistveier.

Forslag om oppføring av kulturminne ved Noidiidcearru på Norges tentative liste for UNESCO

Forslag fra Sametinget om at kulturminneområde i kjernen av nasjonalparken oppføres på Norges tentative liste.

Nasjonalparkstyret har gitt sin tilslutning våren 2025 – men har stilt en del vilkår som bla.:

Unescoområde må samsvare med nasjonalparkens enhver tids besøksstrategi.

Kjerneområdene av nasjonalparken løftes ikke frem som et hovedbesøkspunkt. Mer ressurser til nasjonalparkforvaltningen for å sikre god forvaltning etc.

Punkter til oppfølging fra sist møtereferat ble gjennomgått.

- Nord-Varanger kvenforening – qr-kode ved perleturstart med info om verneområdene – *forslag vi vil se på fremover.*
- Arnt Støme – Motorferdsel, saueneøringens motorferdsel til Hubehytta på kjøresporet – *tas med i forvaltningsplanutkastet.*
- Arnt Støme – mobildekning i Komagdalen for gps-sporing av sau (*ikke styrets rolle*).

Innspill fra Organisasjonene

Vadsø historielag

- Lurer på om det er kontakt med Finnmark friluftsråd i forhold til perleturene. De er aktive og har mange prosjekter på gang. Anbefaler jevnlig kontakt.

Vi har hatt samarbeid om kart for Vadsø, Vardø og Båtsfjord for noen år tilbake med friluftsrådet. Ellers har de flyttet på noen perleturer etter anmodning fra

nasjonalparkstyret. Ser det er viktig å holde kontakten, de har bygd mange dagsturhytter

de siste årene.

Varangerfjærasvenneforening v/ Espen Oskar Robertsen

- stinettet ved Syltevikvatnet bærer økt preg av slitasje med flere paralelle stier mot Ytre Syltevik. Her er det perletur, og både foreningens hytte i Ytre Syltevik og toalett brukes hyppigere. Det er trivelig med økt besøk men i sommer bodde en gruppe i 5 netter i hytta. Flere har uttrykt i hyttEboka at hytta er en positiv overraskende underveis på turen , og er en opplevelse ved at den ikke er markedsført med skilting og markert på alle kart. *Nasjonalparkforvalter ser at kanskje ikke alle åpne buer og hytter burde markedsføres. Verken størrelse, tilstand eller eier / opprinnelig brukergruppes interesse er nødvendigvis at de skal være hovedattraksjoner. Det kan løses med at de mest egne robuste hytter merkes på kart, mens andre ikke løftes frem på kart eller nettsider. Hytta i ytre Syltevik er nok i den siste kategorien. Man kan unngå tilfeller med at folk slår seg til over lengre tid med tydelige hytteregler på antall netter for overnatting.*

- Veien inn Sandfjorddalen til Syltevikmoan trenger noe mer vedlikehold pga. dype vanddammer og hull. Lite parkering innerst. Behov for mer skilting. Veien bidrar til noen punkteringer hvert år.

Nasjonalparkstyret har bidratt med punktforbedring med grus og grøfting og grøfterens for å åpne opp gamle rørsystem under veien opp gjennom årene. Spisse steiner er fjernet. Da veien er gravd inn i hellende skråning uten store nok grøfter jobber vannet hver vår med grusdekket. Utfordrende med økende besøk på en så lang smal 4 km vei med kun 2-3 møteplasser. Vi må se hvordan det utvikler seg, kanskje bør informasjon og toalett flyttes ut til grustaket på sikt om det blir trafikkaos der om økt trafikk og parkeringsproblemer. Dette om i kombinasjon med stort vedlikeholdsbehov på vei, eller om det oppstår større skader på vei.

-Ser det dukker opp varder flere steder. Bør informere mer om at vardebygging er forbudt og uheldig i forhold til landskap og kulturminner.

-Foreningen har byttet to torvvegger på hytta i Finnvikdalen. Folk har begynt å ta hytta i bruk.

Nord-Varanger kvenforening v/ Raymond

-De jobber med en kulturløype fra Skallelv til Vadsø – innom ruta for gamle Kventrimmen. Med info underveis om kulturspor.

- Ønsker å ha et prosjekt med skoler – formidling av torvuttak. *Områder utenfor verneområdene som er lettere tilgjengelig finnes i bl.a Skallelv.*

- Foreningen har stedsnavnprosjekt. Ved utarbeidelse av nye fremtidige kart for verneområdene kan de gjerne benyttes.

Nesseby jeger og fiskeforening, Regine E Mathisen

Har merket lite til økning av turister i Bergebyelva i fjor. Har hatt litt nedgang i salg av fiskekort i sommer, og folk er flinke og følger fiskereglene.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Arnt Støme
Indressveien1
9960 KIBERG

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2025/3997-4 432.3

Deres ref.

Dato 27.03.2026

Innvilget dispensasjon til bruk av snøskuter til hytte 2026 - 2028 - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vardø 2/2 - Komagdalen – Arnt Støme m.fl.

Vi viser til din søknad og korrespondanse på telefon om søknad 27.03.2026.

Delegert vedtak

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3 bokstav f gis tillatelse til totalt seks – 6 – turer med snøskuter i 2026, 2027, 2028 , for transport av varer, utstyr og materialer til sin hytte med gårds- og bruksnummer 2/2 i Komagdalen i Vardø kommune. Kjøringen til og fra hytta skal skje langs trasé som er inntegnet med blått på kart i saken. Tillatelsen er gyldig til og med 4. mai vårvinteren det enkelte år.

Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark.
- Arnt Støme, Dag Andreas Støre eller Iris Marie Støme kan benytte tillatelsen. Om to snøscootere benyttes samtidig teller dette som to turer.
- Tillatelse etter motorferdselloven må også være innhentet fra Vardø kommune.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut.
- Kjøreseddelen må medbringes i felt sammen med dette brevet i tilfelle kontroll.
- Kun stemplet kjøreseddel med forvalters signatur er gyldig (tilsendes).
- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøresedlene sendes forvaltningsmyndigheten.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder reinflokker i området skal ikke forstyrres unødig.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Kart 1. Blå linje fra Nasjonalparkgrensen til hytta angir dispensasjonstrase, og stiplede linjer angir åpne kommunale snøscooterløyper.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Søknaden

Arnt Støme søker om tillatelse til å kjøre med snøskuter i forbindelse med nødvendig transport til sin hytte (gårds- og bruksnummer 2/2) i Komagdalen i Vardø kommune. I søknad oppgis at kjøringa skal utføres av Dag Andreas Støme, Arnt Støme og Iris Støme.

Vi legger til grunn at det er ønske om å bruke samme trase som ved tidligere dispensasjoner. Søker har levert kjørelogg for 2025.

Vurdering av søknaden

Gjeldende regelverk

Saken er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Saken er behandlet av forvalter på delegert myndighet fra nasjonalparkstyret etter dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften om ferdsel. Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den er det kommunen som har myndighet på. Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlandsNorge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner. Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Verneforskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel: "Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter." I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 bokstav a – i åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreføremål. I søkers tilfelle er det § 3 punkt 6.3. bokstav f som kommer til anvendelse. Dette punktet sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer til hytter.

Naturmangfoldsloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Påvirkningen på naturmangfoldet og kulturminner

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at den delen av nasjonalparken som søknaden gjelder er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og andre brukere av parken. Hytta ligger helt i utkanten av Nasjonalparken. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil imidlertid ikke gi skader på planteliv, terreng og kulturminner i samme grad som ved kjøring på barmark. Det er også snakk om en forbigående forstyrrelse. Kjøringen vil foregå fra åpen skuterløype nummer 4, og kjørestrekningen i nasjonalparken er cirka 400 meter. På bakgrunn av opplysningene ovenfor mener nasjonalparkforvalter at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger av den omsøkte aktiviteten, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 ("føre - var – prinsippet") til anvendelse i denne saken. Dispensasjonen vurderes ikke for å påvirke den samlede belastningen på området, da hytta ligger nært en åpen snøskuterløype og kjøreavstand er kun 400 m.

Vurdering av om søknaden skal innvilges

På bakgrunn av resonnementene ovenfor, vurderer forvalter at kjøring av varer med snøskuter til hytta kan tillates. Søker har tidligere hatt tillatelse, sist i 2025. Når det gjelder antall turer som skal innvilges, er forvaltningspraksis for frakt av varer og utstyr med snøskuter til hytter å gi inntil seks turer per sesong, etter verneforskriftens § 3 punkt 6.3 f. Dette er vurdert til å være en tilpasning jamfør Naturmangfoldlovens § 10, samlet belastning. Like ved går det en åpen snøskuterløype og hytta ligger lavt plassert i dalen. Det er vurdert slik at seks turer dekker det normale behovet en hytteeier vil ha for å frakte opp

varer/forsyninger slik som for eksempel ved og gass, samt andre varer til normalt vedlikehold av en hytte. Angående § 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver), kommer den først til anvendelse når det omsøkte tiltaket vil medføre skade på naturmangfoldet. Ut i fra resonnementene over, mener vi at kjøringen ikke vil medføre skade. Dermed er ikke § 11 aktuell i dette tilfellet. Når det gjelder naturmangfoldlovens § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), mener vi at denne er tatt hensyn til i dette tilfellet. Antallet turer er forholdsvis lavt, og kjøringen skal skje langs en kort og definert trasé fra åpen kommunal snøskuterløype. Naturmangfoldlovens § 12 er også tatt hensyn til gjennom de vilkår som knytter seg til vedtaket med at kjøring avsluttes 4 mai, og følger fast trase fra åpen snøskuterløype.

Påvirkning på naturmangfold og reindrift

Kjøringen vurderes ikke for å påvirke truede arter som fjellrev eller rovfugl vesentlig. Området er såpass langt nede i dalen at det neppe påvirker reindriften på den tida. Det har vært praksis for å innvilge tillatelse til og med 4 mai til denne hytta, mens lengre oppe i dalen er praksis at det innvilges inntil 15 april, hvor nærmere vurdering gjøres senere relatert til tidspunkt for flytting til vårbeitet.

Om reinflyttingen skulle komme i gang tidlig, og forstyrrelser vil være svært uheldig kan dispensasjonsmyndigheten vurdere å trekke dispensasjon tilbake etter anmodning fra Reinbeitedistriktet.

Nasjonalparkstyret har praksis for å innvilge tillatelse i inntil 3 år av gangen, når vilkårene i tillatelse fra forrige periode er fulgt med innlevering av kjøreløgg.

VEDLEGG

Kjøreseddel 6 turer for 2026,2027,2028 (signert av forvalter).

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat	Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
Niillas Sara Smuk	2		
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Statens naturoppsyn Vadsø			

KJØRESEDDER ÅR 2026 – sak 2025/3997

Arnt Støme m.fl. kjøring til Hytte i Komagdalen gnr.2 bnr. 2, Vardø kommune.

Kjøreseddelen er kun gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken. Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under. Det skal brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1 tur		
2 tur		
3 tur		
4 tur		
5 tur		
6 tur		

KJØRESEDEL ÅR 2027 – sak 2025/3997

Arnt Støme m.fl. kjøring til Hytte i Komagdalen gnr.2 bnr. 2, Vardø kommune.

Kjøreseddelen er kun gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken. Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under. Det skal brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1 tur		
2 tur		
3 tur		
4 tur		
5 tur		
6 tur		

DEL ÅR 2028 – sak 2025/3997

Arnt Støme m.fl. kjøring til Hytte i Komagdalen gnr.2 bnr. 2, Vardø kommune.

Kjøreseddelen er kun gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken. Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under. Det skal brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk.

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1 tur		
2 tur		
3 tur		
4 tur		
5 tur		
6 tur		

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

BÅTSFJORD RØDE KORS
Postboks 427
9991 BÅTSFJORD

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2026/2451-3 444

Deres ref.

Dato 04.03.2026

Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av utstyr til linjehyttene, Helheim, Heimdal og Ragnarokk - Varangerhalvøya nasjonalpark – 2026, 2027 og 2028 - Båtsfjord røde kors

Vi viser til korrespondanse med Willy-Eilert Økland og deres søknad datert 2 mars 2026. Det opplyses om at søknad er likelydende med søknad i 2023, det søkes for 2026-2028.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 26/2024 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3 bokstav f) innvilger Varangerhalvøya nasjonalparkstyre søknaden fra Båtsfjord røde kors om dispensasjon til kjøring med snøskuter fra Ordo til Linjehyttene for påfylling av ved, nødrasjoner og fjerning av søppel til – Helheim, Heimdal og Ragnarok i Varangerhalvøya nasjonalpark. Bytte av dør på Helheim inngår også.

Det innvilges totalt inntil **6 turer** (en tur omfatter en tur/retur, per kjøretøy). Kjører to kjøretøy teller det som to turer etc.

Tillatelsen gjelder **1 januar inntil 15. april 2026, 2027 og 2028 det enkelte år**, og gjelder inntegnet rute på kart. Ved rasfare i Ravdol kan det også kjøres over Ravdolskaidi til Helheim. Sjåfører er Willy Eilert Økland, Jan Johansen, Ron Berg, Jorunn Elise Økland, Geir Jacobsen.

Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

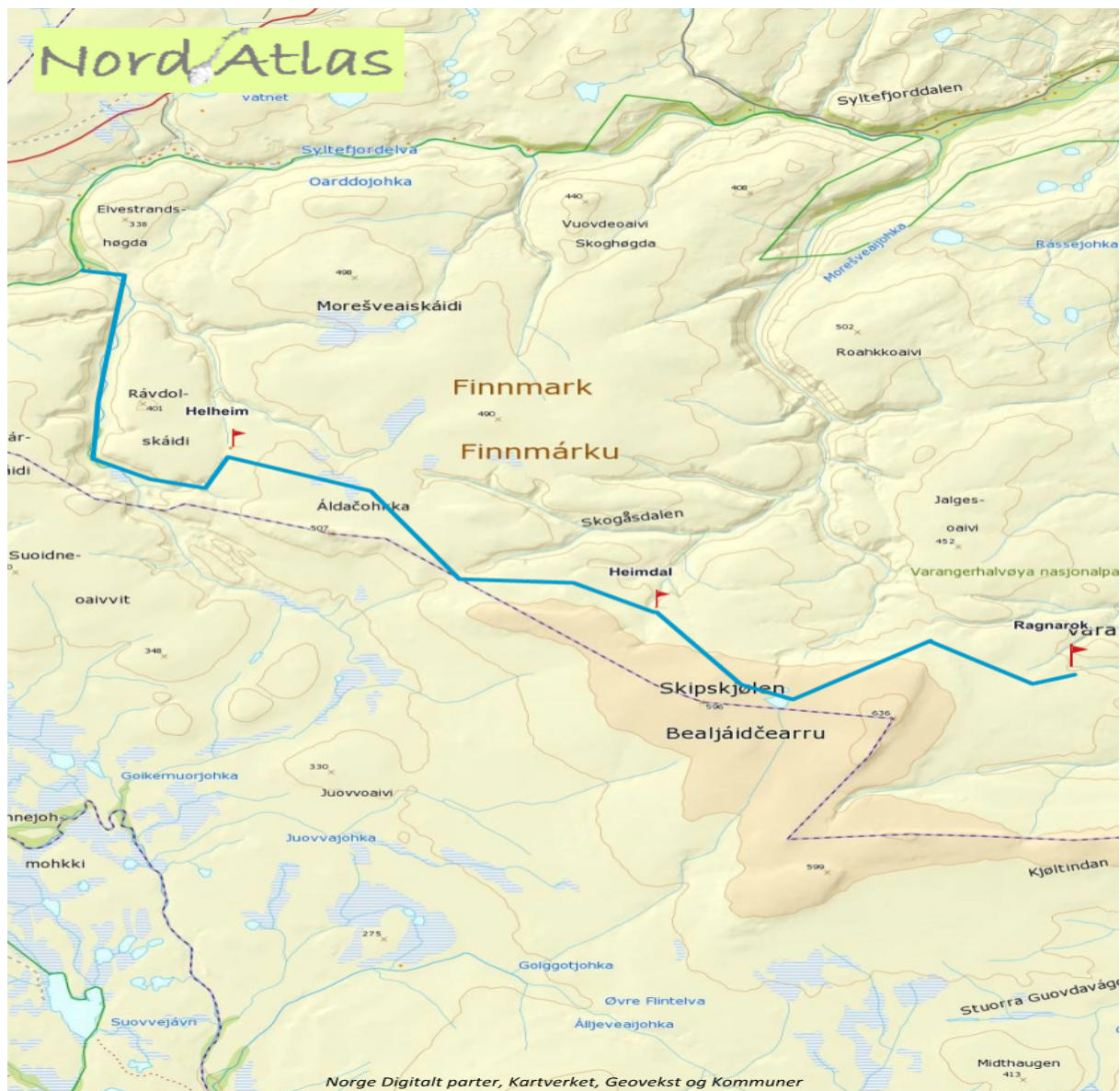
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark. Og trase som omsøkt benyttes.
- Tillatelse etter motorferdselloven må være innhentet fra Båtsfjord kommune.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut. Statens Naturoppsyn skal varsles før start på sms tlf. 98041906 (Hortman) og tlf. 95038207 (Mikalsen).
- Kjøreseddelen må medbringes i felt sammen med dette brevet i tilfelle kontroll. Kun stemplet og signert kjøreløgg er gyldig, om ikke annet er avtalt.
- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet i området, herunder rein, skal ikke forstyrres unødige.
- Reinbeitedistrikt 6 ved leder skal kontaktes i god tid i forkant før kjøring, **etter datoen 10. april** for å avklare om reinflyttingen er startet og om kjøring kommer i konflikt med reindrift. v/ Aslat Niilas Smuk på telefon 403 90 736 (leder), eller nestleder John Arne Neshavn tlf. 9910 5008.
- Tillatelsen kan endres om opplysninger om hensyn til reindrift eller naturmangfold tilsier dette.

Kart 1. Tillatt trase jfr. blå strek. Trase over Ravidolskáidi kan også benyttes. Rettlinje mellom Heimdal og Ragnarokk kan også benyttes.

Om værforholdene medfører at man ikke når frem til alle hyttene og må snu, kan forvalter kontaktes.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling av søknaden

Tilsvarende sak med tre - årig dispensasjon ble behandlet på delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret i 2023.

I 2019 bestemte Varangerhalvøya nasjonalparkstyre at søknader til formål som gjentok seg årlig med samme antall turer kunne innvilges for tre år av gangen.

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre avsto en tilsvarende søknad i 2015 da reinen var på vei inn i området på det tidspunktet man ønsket å kjøre. Men vedtok da «*Nasjonalparkstyret har forståelse for at Båtsfjord røde kors ønsker å kjøre inn ved og nødproviant og hente ut søppel fra sine hytter i nasjonalparken. Med tanke på neste år vil det derfor være ønskelig at dere planlegger å gjøre dette før midten av april, siden reindriften vanligvis flytter reinen inn i nasjonalparken på den tiden.*»

Søknaden

Båtsfjord røde kors søker om tillatelse til å kjøre tre turer med fire snøscootere fra åpen snøscooterløype nr. 3 til de tre linjehyttene Helheim, Heimdal og Ragnarok i Båtsfjord kommune. Formålet med kjøringen er å kjøre inn ved og hente ned søppel. Førere er Willy Eilert Økland, Ron Berg, Ragnar Rasmussen og Jan Nylund Johansen. Om andre skal kjøre må det meldes inn på tlf til 41470437 (nasjonalparkforvalter) eller e-post på forhånd : geir.ostereng@statsforvalteren.no

Gjeldende regelverk

Saken er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den er det kommunen som har myndighet på.

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner. Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Verneforskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 bokstav a – i åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

I søkers tilfelle er det § 3 punkt 6.3. bokstav f som kommer til anvendelse. Dette punktet sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer til hytter.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Påvirkningen fra den omsøkte kjøringen

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at den delen av nasjonalparken som søknaden gjelder er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Traseen går ikke forbi hiområder eller hekkeplasser for rovfugler som er sårbare for forstyrrelser.

Kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og andre brukere av parken. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil imidlertid ikke gi skader på planteliv, terreng og kulturminner i samme grad som ved kjøring på barmark. Det er også snakk om en forbigående forstyrrelse.

Kjøringen vil foregå med utgangspunkt i Ordo og åpen skuterløype nummer 3 i Båtsfjord kommune, og kjørestrekningen i nasjonalparken er cirka 25-30 km (en vei) langs «Kjølen». Langs denne ruta er det ikke registrert fjellrevhi, hekkeplasser for rovfugl og er mindre sensitiv mht. forstyrrelser enn andre områder av nasjonalparken. Rute er befart og kartlagt slik at kunnskapsgrunnlaget om naturen er godt. Naturmangfoldlovens § 9 er da lite aktuell.

Reinbeitedistrikt 6 flytter reinen over «Kjølen» på vei til kalvingslandet, noe som vanligvis skjer etter 10 april. Det er vanskelig å fastslå per dato når dette reintrekket begynner, som avhenger av vær og temperatur fremover. Vilkår om at søker må kontakte reinbeitedistrikt 6 for å forsikre seg om at man ikke forstyrrer vårflyttingen, tilsier at man vil unngå at dette skjer.

I perioden før og under kalving må reinen forstyrres minst mulig. På bakgrunn av opplysningene ovenfor mener nasjonalparkforvalter at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger av den omsøkte aktiviteten.

Langs den omsøkte trase er det lite aktiviteter eller motorisert ferdsel, og det er ikke registrerte sårbare arter som kjøringen vil berøre og naturmangfoldprinsippet § 10 om total belastning er lite aktuelt.

Det er ikke aktuelt å anvende naturmangfoldloven § 11 om at *kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver* i dette tilfellet, og relatert til § 12 om *miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er frakt på snødekt mark beste alternativ*

Vurdering av om søknaden skal innvilges

Kjøreløgg for 2023,2024 og 2025 er levert og man benyttet 2 turer i 2023, 6 turer i 2024, og 5 turer i 2025. I 2025 ble det innvilget en ekstra tur pga. arbeid med skifte av dører, men de ble ikke benyttet pga. værforhold.

Det forventes at friluftslivsutøvere vil benytte linjehyttene i påsken og det vil være en fordel om det er ved og basisutstyr. Forvalter har ikke oversikt på status for ved på hyttene per

dato, foruten at det er lite på Helheim og Ragnarokk. Det antas at det er behov for mer ved. Frakt av ved og nedfrakt av søppel fra hyttene bør gjøres før reinen er kommet inn i området, og frakt av dette vil være tungvint sommerstid. Ved som nå fraktes inn vil også være tilgjengelig i sommersesongen for de som går ruta mellom linjehyttene. Linjehyttene er åpne hytter, og i samtlige hytter forventes mer besøk av hyttene da de er vist på kart i ny nasjonalparkbrosjyre som åpne hytter. Vedlikehold ved bytte av dører vurderes som positivt slik at hyttene ivaretas. Statistikk fra hyttebøkene tilsier at det er økt besøk i 2025, etter Lars-Monsen serien på NRK i området.

Reinbeitedistrikt 6 er den største brukeren av nasjonalparken, og reindriften er en viktig næring på Varangerhalvøya. I tiden før og under kalving må reinen forstyrres minst mulig.

I verneforskriftens § 2 (Formål) står det at:

«Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Så lenge reinbeitedistrikt 6 kontaktes i god tid i forkant unngås at man kommer i konflikt med reinflyttingen.

Nasjonalparkforvalter mener at hensynet til å unngå forstyrrelse for reindriftsnæringen før kalvingen veier tyngre enn behovet som Båtsfjord røde kors har for å kjøre til sine hytter etter at flyttingen har startet, da utstyrskjøring kan gjøres tidlig på vinteren.

I og med at søker må forsikre seg om at man ikke kommer i veien for reinflyttingen, kommer forvalter til at det kan gis tillatelse inntil 15 april. Om det skulle bli tidlig vår og tidlig flytting vil man kunne endre tillatelsen for å unngå konflikt med reindrift.

Antallet turer er relatert til at man skal kunne frakte inn nok ved og utstyr til de tre hyttene. Hjelpeskorpset. Erfaringsvis er Helheim den hytta som har flest besøk og vi antar at Ragnarokk og Heimdal også vil få noe økt besøk fremover.

I Varangerhalvøya Nasjonalpark skal motorferdselen være på et minimum, og kun skje når det strengt tatt er nødvendig.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg: kjøreseddel 2026,2027,2028

Kopi til:

Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat	Rasengveien	9840	VARANGERBOTN
Niillas Sara Smuk	2		
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ

Statens naturoppsyn Vadsø

KJØRESEDEL 2026 – sak 2026/2451

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjøreløgg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

KJØRESEDDDEL 2027 – sak 2026/2451

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

KJØRESEDDDEL 2028 – sak 2026/2451

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

KOMAGVÆR JEGER OG FISKEFORENING
Postboks 78
9951 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2026/3311-2 432.3

Deres ref.

Dato 20.03.2026

Dispensasjon til bruk av snøskuter til Porthytta og Portgammen i Komagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagvær jff 2026-2027

Vi viser til foreningens søknad 20.3.26 om å kjøre til Porthytta og Portgammen, samt kontakt per telefon med Tobias Ervik.

Jamfør tidligere praksis har vi lagt til grunn at det ønskes tre-årig dispensasjon til hytta, men foreningen ønsker to – årig for samkjøring av periode for alle dispensasjoner.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 13/2016 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3 f gis Komagvær Jeger – og Fiskeforening tillatelse til maksimalt seks - 4 - turer med snøskuter per år, for transport av utstyr, brensel og materialer til foreningens oppsynshytte ("Porthytta"), langs traséen som er tegnet inn på kartet nedenfor. Tillatelsen gjelder på snødekt mark til og med 15. april i 2026 og 2027. Tillatelsen gjelder Tobias Ervik eller Roy Hosen i følge med evt. medhjelpere (to skutere i følge regnes som to turer). Signatur for samtlige førere må også føres i kjørelista før kjøretur starter.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

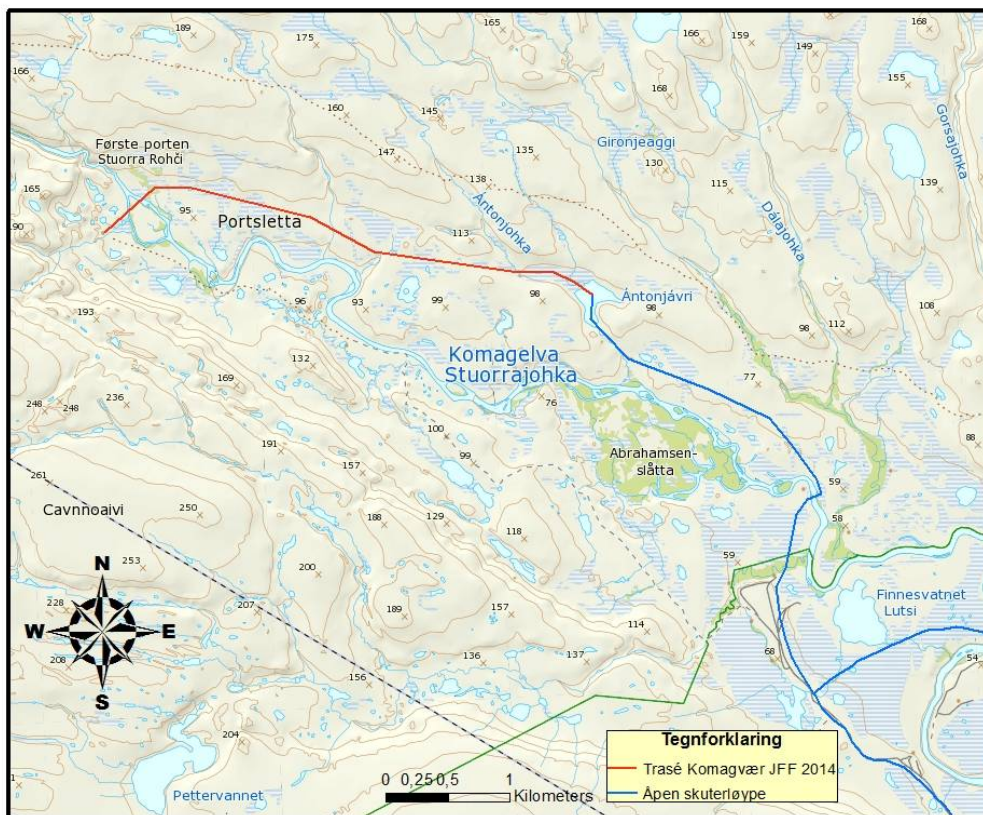
- Tillatelsen gjelder kun for transport av materialer, varer og utstyr, og den kan ikke benyttes til ren persontransport.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut. Kun Kjøreseddel som er signert av forvalter er gyldig.
- Kjøreseddelen må medbringes i felt sammen med dette brevet i tilfelle kontroll.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødige.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Reinbeitedistrikt 6 må kontaktes før kjøring etter 10. april det enkelte år mht. eventuelle hensyn til rein mht. vårens ankomst. Aslat Niilas Smuk (leder) 40390736 eller John Arne Neshavn tlf. 99105008, (nestleder).
- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten, dette før gangs søknad.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark. Tillatelse etter motorferdselloven må være innhentet fra Vardø kommune.
- Før kjøring skal det sendes sms til Statens naturoppsyn om når kjøringen finner sted til Christer Michaelsen tlf. 950 38 207 og Hans Ivar Hortman tlf. 980 41 906.

Kart som viser plassering av "Porthytta" og tillatt trasé for kjøring til hytta. Tillatt trase i er jfr. kart med rød strek.

Søknaden til Porthytta

Komagvær jeger og fiskerforening søker om tillatelse til transport av utstyr og brensel med snøskuter til sin oppsynshytte "Porthytta" ved Komagelva i Varangerhalvøya nasjonalpark.. Her ligger også den åpne hytte Portgammen. Deler av turen går på åpen snøscooterløype i Nasjonalparken via Antonjavri, og deretter 4 km til hytta. Det søkes fra 20. mars 2026 – 24.april 2026, samt for sesongen i 2027. Det søkes om 4 turer per år.

Det er slått om til mildt vær og det er behov for å kjøre på kort varsel.

Regelverket

Søknadene er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

" Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner"

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 bokstav a – i åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreforhold. I søkers tilfelle er det § 3 punkt 6.3. bokstav f, som kommer til anvendelse. Dette punktet sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer til hytter.

Naturmangfoldloven § 7 -prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I lovens § 8 står det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske

tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering av saken

Naturverdiene i Nasjonalparken

Varangerhalvøya er den mest arktisk pregete delen av Fastlands-Norge. Plantelivet er særpreget som følge av at halvøya er et møtested for arter fra det nordlige Arktis, det østlige Sibir og mer sørlige planter.

Innlandsisen under de siste istidene har ligget fastfrosset over store deler av halvøya, og dermed i liten grad endret landskapet. Halvøya består i hovedsak av fjellvidder, og vegetasjonsløse blokkhav (earru) dominerer store deler av de høyereliggende platåene.

Søk i databasene "Naturbase" databasene" Artskart viser at nasjonalparken er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Varangerhalvøya er ikke minst et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven.

Dyrelivet er sparsomt over store deler av de sentrale fjellområdene. Halvøya er blant de aller viktigste områdene i landet for både fjellrev og snøugle, som begge er utrydningstruede, og som kan yngle/ hekke i dette området i år med smånagere.

Sommerstid har området en spesialisert høyfjellsflora og et fugleliv med forekomst av arter som trives lengst nord og øst på norsk fastland.

Kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv. Krattområdene i Komagdalen er viktige oppholdssteder for villt på vinterstid. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil imidlertid ikke gi skader på planteliv og terreng i samme grad som ved kjøring på barmark. Vierområdene benyttes av elgen som i denne tiden behøver ro på vinterbeite.

Kjøringen som foreningen søker om starter fra en åpen skuterløype som går inn

nasjonalparken. Fra enden av den åpne løypa til Porthytta er det drøyt 4 kilometer.

Traseen er tidligere befart og kunnskapen i saken vurderes som god jfr. Naturmangfoldlovens § 8.

Omfanget av kjøringa vurderes derfor som begrenset, og forstyrrelsen vil være forbigående. Ruta er skånsom mht. forekomst av trua og sårbare dyrearter. Vi mener derfor at en kjøring langs denne definerte traséen et fåtall ganger ikke bidrar vesentlig til den samlede belastningen på økosystemet i området, og føre – var hensyn jamfør Naturmangfoldlovens § 9 er ikke aktuell. På trase er det lite annen kjøring.

Hytta er oppsynshytte for lokalt elveoppsyn i fiskesesongen sommerstid og forsyninger er nødvendig å kjøre opp vinterstid. Samtidig føres utstyr til Portgammen som er et åpent bygg ved hovedhytta. Gitt behovet vurderes snøskuter som mest hensiktsmessig virkemiddel mht. Naturmangfoldlovens § 12. Naturmangfoldlovens § 11 er lite aktuell.

Nasjonalparkstyret har som praksis å tillate kjøring inntil 15 april, hvor reinbeitedistrikt 6 må kontaktes i forkant etter 10 april da reinflyttingen i år med tidlig vår, allerede kan være i gang.

Tillatelsen vurderes ikke for å forringe eller true verneverdiene.

Da et kraftig mildvær har medført at man behøver tillatelsen på kort varsel, da snøen er i ferd med å forsvinne og elver kan gå opp, kan utskrift av dispensasjon benyttes som kjørelogg. Vedtak med Signert kjørelogg av forvalter benyttes deretter når den mottas per post og fylles ut tilsvarende.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jamfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jamfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Vardø kommune
Várjjatnjárga - reinbeitedistrikt 6 v/ Ásllat
Niillas Sara Smuk
Statens Naturoppsyn Vadsø
Finnmarkseiendommen

Postboks 700	9815	VADSØ
Postboks 292	9951	WARDØ
Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Postboks 133	9811	VADSØ

KJØRESEDDEL – sak 2026/3311 – Porthytta 2026

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

Send inn kjøreloggen etter sesongen.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		

KJØRESEDDDEL – sak 2026/3311 – Porthytta 2027

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

Send inn kjøreloggen etter sesongen.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		

Fra: Line-Kristin Larsen[Line-Kristin.Larsen@miljodir.no]
Sendt: 27.03.2026 12:39:09
Til: Line-Kristin Larsen[Line-Kristin.Larsen@miljodir.no]
Tittel: Innkjøp av ferdselstellere til bruk i verneområder

Til alle statsforvaltere og verneområdeforvaltere!

Nå går vi snart inn for landing i påskeferien, men jeg tenkte å få ut litt informasjon til dere om innkjøp av tellere før feriedagene. Sindre Kolstad Valan (Femundsmarka) og Ole-Jakob Kvalshaug (Lofotodden) har laget et notat med oversikt over egenskaper og pris til tellere fra to firma; Eco-Counter og TRAFx – tellere de selv har hatt erfaring med, se vedlegg.

Se også e-post sendt 11 februar i år, med informasjon om opplegg for ferdselstellere i verneområder.

De ulike telleralternativene

Den ene telleren; Eco-Counter Pyro Evo har en såpass høy innkjøpspris at den utgår som et alternativ for bruk i verneområdene. Men de to andre tellertypene som er omtalt i notatet: Eco-Counter Pyro Nano og TRAFx Trail Counter kan dere kjøpe inn. Vær oppmerksom på følgende angående telleren fra TRAFx: For å hente ut telleresultatene fra telleren kreves programvaren TRAFx Communicator, og det er ikke tilgang til å installere denne programvaren på PCer som driftes av Statsforvalterens Fellestjenester (STAF). Enn så lenge godkjenner ikke STAF bruk av denne programvaren på deres maskiner. **Hvis dere skal kjøpe tellere fra TRAFx må dere også ha tilgang til en PC som denne programvaren kan lastes ned på**, da vi kan ikke legge opp til innkjøp av nye PC'er for tilgang til programvaren. TRAFx leveres fra en kanadisk leverandør: <https://trafx.net/>

Med bakgrunn i dette er det nok Eco-Counter Pyro Nano som er mest aktuell for innkjøp for de fleste av dere. Disse kan kjøpes fra en norsk forhandler:

[Amparosolutions](#)

Tilgang til database

- For TRAFx trenger du ikke abonnement for selve telleren, den kan driftes uten. Da lastes tellerdata direkte ned på din PC. Det finnes en tilgjengelig database for dette alternativet også, DataNet.
- For tellere fra Eco-Counter betales det ett abonnement pr. teller for tilgang til databasen Eco-Visio. Abonnement har et ubegrenset antall brukere.

Se mer utfyllende detaljer i vedlegg.

Vurderinger ved innkjøp

Den mest rimelige telleren fra Eco-Counter har en innkjøpspris på ca. 13 000,- + abonnement 2 400,- per teller. Dette utgjør i sum en kostnad på 15 400,- per teller. Prisen bli i realiteten noe lavere da leverandøren tilbyr 10-20 % i kvantumsrabatt ved innkjøp av 3 tellere samlet. For å holde kostnadene nede oppfordrer vi til at dere samarbeider om innkjøp der det er hensiktsmessig, slik at en pott med tellere kan deles på flere verneområder. På sikt ønsker vi å få til en rammeavtale for innkjøp av tellere, men for årets innkjøp har vi ikke noe slikt på plass.

Når dere bestemmer dere dere for et eventuelt innkjøp av tellere må dere ta i betraktning tilgjengelig SNO ressurs for oppfølging, slik at det ikke kjøpes inn flere

tellere enn de klarer å følge opp i felt. Tiltaksposten (1420.31) vil ikke prioriteres til innkjøp av eksterne ressurser for utsetting og oppfølging av tellere.

Med vennlig hilsen Line

Line-Kristin Larsen
Seniorrådgiver verneområdeseksjonen
Miljødirektoratet
Tlf. 97643455

Notat – Vurdering av ferdselstellere for verneområdeforvaltningen

1. Kort om infrarøde ferdselstellere:

En infrarød ferdselsteller registrerer personer som passerer ved å måle endringer i infrarød stråling, ved hjelp av passiv infrarød sensor (PIR). Alle mennesker avgir kroppsvarme, og når en person beveger seg gjennom tellerens deteksjonsområde, fanges denne varmesignaturen opp av sensoren og registreres som en passering. Telleren lagrer tidspunktet for hver registrering og gir dermed pålitelig oversikt over ferdsel på stier, gangveier og lignende områder.

Det finnes flere ulike tellesystem med ulike løsninger for hvordan bevegelse registreres av den infrarøde sensoren. På noen system må man montere to enheter, én sender og én mottaker, på hver side av passasjen hvor ferdsel skal registreres. Andre systemer består av en enhet med infrarød stråle, og en reflektor som monteres på motsatt side av telleenhet, og som fanger opp den infrarøde strålen. Disse systemene har noen svakheter ved at de er vanskelig å montere skjult. Ferdselen bør gjerne også være mer konsentrert langs en godt definert sti, eller gjennom en port for at man skal kunne fange opp all ferdsel.

De to tellesystemene som vi har erfaring med, TRAFx og Eco-Counter, består av én enkelt sensor som registrerer ferdsel uten at den infrarøde strålen må fanges opp eller reflekteres fra andre siden. Man står dermed noe friere til å montere ferdselstilleren, og den er lettere å skjule for allmennheten dersom det er ønskelig.

Ferdselstilleren monteres vanligvis på et tre, en stolpe eller en annen installasjon langs en sti der ferdselen er konsentrert. For best mulig registrering bør den plasseres i anbefalt høyde og vinkel, med fri sikt til passerende personer. Telleren monteres gjerne i hofte høyde for å unngå registrering av dyr som hunder og sauer. Det er viktig å unngå plassering der sollys, vegetasjon som beveger seg i vinden, eller varme fra kjøretøy og dyr kan gi feiltellinger. Telleren bør også monteres stabilt og diskret for å redusere risikoen for hærverk og feiltellinger.

2. Eco-Counter

Pyro Evo – fleksibel og robust ferdselsteller

Pyro Evo er en kompakt og robust ferdselsteller. Telleren benytter passiv infrarød (PIR) teknologi som registrerer varmen fra menneskekroppen og gir nøyaktige data om ferdsel over tid. Den teller ulike brukergrupper som gående, joggere og syklister, og egner seg godt på både stier og veier. Med innebygd retningsdeteksjon og fleksibel dekning kan Pyro Evo brukes på alt fra smale stier til brede ferdselsårer, med rekkevidde fra 4 til 30 meter avhengig av sensortype.

Telleren har trådløs dataoverføring via mobilnett, lang batterilevetid og høy tåleevne (IP68), noe som gjør den godt egnet for krevende utendørsforhold og helårsbruk. Fjernavlest telling gir økt driftssikkerhet ved at feil som forskyvning, tildekkede sensorer eller uønsket flytting

raskt kan oppdages. Leverandøren kan følge med på status, rette feilmeldinger og ved behov spore selve telleren.

Passer best når du trenger:

- Helautomatisk og fjernavlest telling.
- Kontinuerlig oversikt over ferdselsmengde gjennom sesongen.
- Robust løsning for installasjon til krevende utendørsforhold og helårsbruk.
- God dekning på bredere stier og veier.

Se vedlagt produktark. Mer informasjon hos leverandør: [Personteller PYRO Evo - Amparo](#)

Pyro Nano – diskret og kompakt

Pyro Nano er Eco-Counters minste og mest diskrete ferdselsteller. Den er spesielt utviklet for steder der synlighet må holdes på et minimum. Telleren monteres enkelt på trestammer, stolper eller i varder og kan enkelt flyttes ved behov.

Pyro Nano teller alle brukere innenfor en rekkevidde på opptil 4 meter og registrerer også ferdselsretning. Data hentes trådløst via Bluetooth med mobil. Med svært lav vekt, kamouflasjemuligheter og enkel installasjon er dette en ideell løsning for midlertidige målinger eller skjulte tellepunkter.

Passer best når du trenger:

- Mest mulig skjult telling
- Enkel og rask installasjon uten fast infrastruktur
- Midlertidige eller sesongbaserte målinger
- Lokal dataauthenting via mobil
- Prisgunstig: Muliggjør dekning av større områder med flere enheter for bedre datainnsamling.

Se vedlagt produktark. Mer informasjon hos leverandør: [Personteller PYRO Nano - Amparo](#)

Figur 1. Til venstre, Pyro Nano i to ulike kamuflasje-farger. Til høyre, Pyro Evo i egen innkapsling med feste.

Hva skiller Pyro Evo og Pyro Nano?

Kort oppsummert er **Pyro Evo** den mest robuste og automatiserte løsningen, godt egnet for kontinuerlig overvåking og fjernavlesning. **Pyro Nano** er mindre, lettere og mer diskret, og passer best der man ønsker minst mulig synlighet og fleksibel bruk. Valget handler i stor grad om installasjonssted, behov for datatilgang og hvor permanent løsningen skal være.

Eco-Visio – full oversikt over ferdselen

Eco-Visio er Eco-Counters skybaserte analyse- og visualiseringsplattform. Her samles alle data fra ferdselstellerne i ett oversiktlig dashboard som kan tilpasses hver enkelt sitt behov. Plattformen gir enkel tilgang til grafer, tidsserier og rapporter, og gjør det mulig å analysere trender, sesongvariasjoner og effekter av tiltak. Mulig å redigere i tellerdata ved eventuelle feiltellinger, både manuell redigering og automatisk rekonstruksjon (tar utgangspunkt i hva som er normalen). Eco-Visio gjør ferdselsdata lett forståelig og anvendelig – enten det er til forvaltning, planlegging, rapportering eller formidling.

Betaler for abonnement pr. teller. Ubegrenset antall brukere knyttet til Eco-Visio. Administrer tilgangen til tellere og gi tilgang til folk utenfor organisasjonen.

Ny funksjon kommer i Eco-Visio! VisitorFlow. Mulig å hente ut mobildata fra et avgrenset område. Eget abonnement pr. område. Pris ut fra antall km². Mulig å se hvor folk beveger seg, generere heatmaps osv. Nyttig på mindre områder som en innfallsport eller i en planleggingsfase før tiltak gjennomføres.

Nedre Røa

Rullerende år — February 9, 2025 → February 8, 2026

+ Ny widget

Figur 2. Eksempel på oversikt i Eco-Visio for en Pyro Evo i Femundsmarka nasjonalpark.

Prisliste Eco-Counter

Prisliste	Merknad	Pris (NOK, eks.mva)
Eco-Counter Pyro Evo	Pris pr. teller	35 783,-
- Abonnement Pyro Evo	Abonnement pr. teller. 10-20 % i kvantumsrabatt.	5198,-
Eco-Counter Pyro Nano	Pris pr. teller	12 990,-
- Abonnement Pyro Nano	Abonnement pr. teller. 10-20 % i kvantumsrabatt.	2378,-

Erfaringer så langt med Eco-Counter

Fordeler

- Veldig enkelt og sømløst system. Bruk av app for installasjon på stedet – ferdig oppsatt på noen få minutter.
- Smarte løsninger for montering på trær og stolper. Disse er også enkle å montere i steinvarder. Pyro Evo kan med fordel dekkes til med kamuflasjenett, litt vegetasjon e.l. Pyro Nano leveres med tre ulike kamuflasjefarger.
- Alt-i-ett-løsning. Sensor og batteri i telleren. Ingen ledninger.
- Pyro Evo kan fjernavleses og gjør det mulig å oppdage evt. feil med tellingene gjennom sesongen.

- Rask oppfølging fra leverandør i Amparo Solutions og Eco-Counter sitt serviceteam.
- Mange muligheter for oversikt og analyser i Eco-Visio. Enkelt å lage f.eks. rapporter.

Ulemper

- Pyro Evo er en kostbar løsning i både innkjøp og drift (abonnement). Kvantumsrabatt ved kjøp av flere tellere. Pyro Nano er mer prisgunstig.

Montering av Eco-Counter Pyro Evo og Pyro Nano

Eksempelbilder som viser hvordan telleren kan monteres.

Figur 3. Til venstre, Pyro Evo i steinvarde. Til høyre, Pyro Evo på et tre med kamuflasjenett.

3. TRAFx Trail Counter

TRAFx Trail Counter:

En kompakt og diskret ferdselsteller med infrarød linse for telling av personer på stier, gangvei eller fortau. Den infrarøde strålen har en maks rekkevidde på 6 meter.

Telleren består av en infrarød linse som er koblet til 0,75 meter ledning og en vanntett kamuflasjefarget beholder med en lagringsenhet og batteri (fig. 1).

Telleren bruker standard alkaliske batterier (AA), som har en levetid på 8 – 10 år. Ifølge produsenten tåler telleren å stå ute hele året (- 40 °C til +55 °C). Telleren er ikke vanntett, men værbestandig. Batteribeholderen har en gummipakning, men produsenten anbefaler at

beholderen pakkes inn i plast for å unngå fuktgjennomtrenging i spesielt fuktig klima. Linsen bør monteres med litt helning nedover for å unngå vannansamling under regnvær.

Telledata lagres på enheten og må hentes ut manuelt ved hjelp av en «dock». Enheten kan lagre totalt 14 000 dataserien. Normalt lagres totalt antall passeringer pr. time, og det vil si at enheten kan lagre inntil 14 000 timer med data (dvs. 1,6 år). Alternativt kan enheten stilles inn på å lagre totalt antall passeringer per dag for 14 000 dager, eller lagre 14 000 individuelle passeringer. I det siste tilfellet vil hvert punkt vise passeringer ned til sekundet (dvs. 2025-12-03, 09:45:03).

Telleren krever lite til ingen vedlikehold, annet enn nedlastning av data og batteriskifte. Det anbefales at en tørkemiddelpose (Silica Gel) legges inn i batteribeholderen, og at denne skiftes ut hver gang man fører tilsyn med telleren. Dette for å unngå at det dannes fukt i beholderen som følge av temperatursvingninger.

Bruk av tellesystemet til TRAFx krever ikke noe abonnement. Men brukere får tilbud til å kjøpe abonnement til nettsiden DataNet. Man vil da få en brukerkonto, hvor telledata kan overføres for databehandling. I abonnementet gis det tilgang for fem brukere i tre år.

Figur 1. Til venstre, ferdselstelleren og tørkemiddelpose som alltid ligger i beholderen for å unngå fuktdanning. Til høyre, docken som bl.a. brukes til å laste ned data fra telleren.

Se vedlagt produktark. Mer informasjon hos leverandør: <https://trafx.net/>

TRAFx Dock

TRAFx Dock er en sentral del av TRAFx sitt tellesystem og brukes til å konfigurere telleren og å laste ned data (fig. 1). Den kan brukes både koblet til PC for oppsett av tellere (PC-modus) og som en selvstendig enhet i felt (Shuttle-modus) for nedlastning av data uten bruk av bærbar PC. Enheten er kompakt og enkel å bruke, med lang batterilevetid og stor lagringskapasitet som gjør det mulig å samle data fra mange tellere av gangen.

I Shuttle-modus kobles docken direkte til telleren i felt og laster automatisk ned data. Status vises med fargekodede LED-lys, og dataene overføres senere til PCen på kontoret. Docken kobles til PC via en seriell-kabel. Seriell-kabel og USB-til-seriell adapterkabel følger med fra produsent.

TRAFx Communicator

For å få tilgang til docken kreves programvaren TRAFx Communicator. Med denne programvaren har man tilgang til å laste opp telldata fra docken til PC og konfigurere teller og dock. Telldata lastes opp som -txt-fil.

Det er ikke tilgang til å installere denne programvaren på PCer som driftes av Statsforvalterens Fellestjenester (STAF). STAF opererer med et standardisert sett med programvarer som kan kjøres på maskinene. Disse risikovurderes før bruk, og overvåkes og oppdateres kontinuerlig. Oppfølging av godkjente programvarer er ressurskrevende. I og med at embetets bruk av TRAFx er svært begrenset, godkjenner ikke STAF bruk av denne programvaren på deres maskiner. Man må derfor gå til anskaffelse av egen PC til dette formålet. Data lastes opp fra docken som en .txt-fil.

TRAFx DataNet

DataNet er en nettbasert programvareløsning for visning, analyse, håndtering og presentasjon av data fra tellerne. Nettsiden krever et årlig abonnement. Nettsiden er et tilbud, men er ikke nødvendig for å behandle data fra tellerne. Dataen lastes opp som .txt og kan enkelt eksporteres til Microsoft Exel, dersom man ikke ønsker å bruke DataNet. Det muliggjør at man kan stå for datavasking og analyser selv.

Systemet DataNet gjør det mulig for flere brukere å jobbe samtidig, forenkler deling av data og gir raske oversikter gjennom rapporter, tabeller og grafer. Man legger selv inn relevant informasjon om tellerne som er i bruk på nettsiden, inkludert metadata som bilder, kart og GPS-posisjoner. Løsningen har ifølge produsent høy sikkerhet, ingen begrensning på datamengde eller antall tellere, og abonnementet inkluderer teknisk brukerstøtte.

Prisliste TRAFx

Prisliste pr. 03.02.2026

TRAFx har flere typer tellere, for sykkel, bil og ferdsel. Prisen er den samme for samtlige type tellere.

Prisliste	Merknad	Pris (NOK)*
-----------	---------	-------------

TRAFx system package	3 tellere (valgfri type), 1 dock m/kabler, DataNet abonnement (5 brukere, 3 år), Premium-level tech support (3 år)	23 659,-
TRAFx teller	Pris pr. teller ved kjøp av 1 til 10 tellere (valgfri type)	5 606,-
TRAFx teller	Pris pr. teller ved kjøp av 11 eller flere tellere (valgfri type)	5 226,-
Trafx Dock	Inkluderer beholder, kabler og manual	5 653,-
DataNet Plan	5 brukere, 3 år. Inkl. premium Tech support	4 751,-
Toll	0 % toll jf. frihandelsavtale med EU og EFTA	0,-

* Prisene fra TRAFx er oppgitt i US dollar og konvertert til NOK etter valutakurs 18.02.26. Prisene kan derfor variere noe. Se prisskjema fra produsent for priser oppgitt i US dollar.

Det må i tillegg påregnes kostnader for innkjøp av egen PC til bruk av programvaren til TRAFx.

Erfaringer så langt med TRAFx

Fordeler

- Rimelig og enkel løsning som muliggjør anskaffelse av flere tellere.
- Bruk av ferdselstilleren krever ikke abonnement. Abonnementet er knyttet til DataNet hvor databehandlingen skjer.
- Telledata blir lastet opp som .txt-fil og kan enkelt eksporteres til Microsoft Excel. Her kan man selv vaske data og gjøre egne analyser.
- Systemet er kompakt og lett, og kan enkelt transporteres ut i felt. Passer i lomma.
- Statskog SF bruker TRAFx. Dette muliggjør enkel datautveksling. Dersom det er andre organisasjoner som driver med ferdselstilling i samme område, kan det være lurt å samordne seg. Eksempelvis har Lofoten Friluftsråd samme tellere som Lofotodden nasjonalparkstyre.
- Det er lite behov for service, support eller reparasjoner. Kundeservice responderer raskt på forespørsler.

Ulemper

- Ledningen mellom linse og batteribeholder kan oppleves som noe kort (0,75 m), og dette gir noen begrensninger på hvordan man monterer oppsettet i felt. Spesielt dersom man vil ha et helt skjult anlegg.
- Det er ikke norske eller europeiske forhandlere. Tellesystemet må bestilles direkte fra produsent i Canada via deres nettsider. Vedlikehold og reparasjoner kan derfor ta litt tid, men telleren er på den andre siden så billig, at det trolig er mer økonomisk å kjøpe ny.
- STAF støtter ikke programvaren TRAFx Communicator, og man må ha en egen PC for å laste opp data fra tellesystemet til PC.
- Det er begrenset hvor mye databehandling man kan gjøre på DataNet, spesielt når det gjelder vasking av telledata. Dette gjøres best med programvaren Excel.

Montering av TRAFx Trail Counter

Eksempelbilder som viser hvordan telleren kan monteres.

Figur 2. Montering av «skjult» teller langs med sti. Til venstre, teller skjult i en varde. Til høyre, teller montert på en gjerdestolpe, der batteriholderen ligger i en koblingsboks montert bak stolpen.

Figur 3. Montering av synlig teller. Koblingsboks montert på en stolpe langs med en sti. Sensor er montert slik at den registrerer ferdsel gjennom hull i koblingsboksen. Det anbefales at det festes informasjon om prosjektet og eier på boksen, når den skal stå synlig. Denne telleren er montert av Lofoten Friluftsråd.

4. Andre tellesystem

Det er i all hovedsak de to tellesystemene Eco-Counter og TRAFx som brukes av forvaltningen eller friluftsrådene i Norge, og det er disse vi har førstehånds erfaring med. Det finnes derimot en rekke andre tellesystemer på markedet. Under har vi med hjelp av AI listet opp noen andre alternativer. Det er ikke innhentet priser på disse.

Trail Counter TTC-4430 – Diamond Traffic Products

Nettside: <https://diamondtraffic.com/product/TTC-4430>

- Batteridrevet infrarød teller designet for stier og skog. Det må monteres en reflektor på motsatt side av stien.
- Meget robust, værbestandig (IP64) aluminiumskapsling og lang batteritid (4 alkaliske D-batteri) for feltbruk (12 – 15 mnd.).
- Data hentes ut manuelt. Kan lagre inntil 1250 dager med timestellinger.

SensMax SE Outdoor People Counting Sensor

Nettside: <https://sensmax.eu/devices/outdoor-people-counting-wireless-sensor-sensmax-se/>

- Ene-veis infrarød fotgjengerteller med opp til 2 års batterilevetid (AA batterier).
- Vanntett (IP68)
- Kan lagre opptil 250 dager med timestellinger.
- Består av to enheter som monteres på hver side av tellepunktet.
- Autonom uten nett, data må hentes manuelt via en trådløs håndleser.

SensMax DE Outdoor Infrared People Counting Sensor

Nettside: <https://sensmax.eu/devices/outdoor-wireless-people-counting-bidirectional-sensor-sensmax-de/>

- Samme som SE, men med bidireksjonell telling (IN/OUT) via 3 infrarøde stråler.
- Internt minne for opptil 150 dager med timestellinger

Countmatic Trail – CountMatic

Nettside: <https://count-matic.com/produtcs/countmatic-trail/>

- Infrarød teller med internt batteri. Robust og vanntett (IP68).
- Det er mulig å få spesialtilpasset enheten etter behov og plassering. Førsteintrykk er at denne passer bedre til mer urbane turområder.
- Kan levere data (via web/tilkobling) når internett er tilgjengelig – ellers lagres lokalt

Outdoor People Counters – Chambers Electronics

Nettside: <https://www.chambers-electronics.com/>

- RadioBeam og PIR-baserte utendørs tellere for parker og naturområder.
- Består av to enheter som monteres på hver side av tellepunktet, gjerne i en stolpe på hver side av en sti eller vei. Registrerer både passeringer av mennesker, sykkel, bil og hest, men kan ikke skille mellom disse i telldata.
- Internt batteri med lang levetid (3 – 7 år) avhengig av om data skal sendes via teledata/ satellitt, skal eller lagres lokalt.

- Batteridrevne, værbestandige og designet for langvarig feltbruk uten vedlikehold.

Spesifikasjoner	TRAFx Trail Counter	Eco-Counter Pyro Evo	Eco-Counter Pyro Nano
Type teller	Personteller (men har også bil- og sykkel teller)	Personteller	Personteller
Teknologi	Infrarød linse	Infrarød linse	Infrarød linse
Skiller mellom passeringer inn og ut	Nei	Ja	Ja
Dimensjoner	Baterikasse: 11 x 7 x 4 cm. Linse: 11 cm, omkrets 1,5 cm. Vekt 170 g	Ca. 12,6 × 12,6 × 5,35 cm. Vekt ca. 820 g.	Svært kompakt: ca. 6,9 × 5,0 × 3,0 cm. Vekt ca. 90 g.
Lengde på ledning	0,75 meter ledning fra linse til batteri	Ingen ledning	Ingen ledning
Henting av data	Manuell avlesning med egen dock.	Automatisk fjernoverføring + mulighet for lokal avlesning.	Manuell avlesning med mobil via Bluetooth.
Krever programvare	Ja, TRAFx Communicator. Data overføres så til nettside DataNet.	nei, bare nettside med egen database, Eco-Visio	nei, bare nettside med egen database, Eco-Visio
Lagringskapasitet	Maks 14 000 timer eller tidsenheter med data (tilsvarer 1,6 år)		
Batteriteknologi	3 Alkaliske AA batteri , levetid 8 - 10 år	Levetid ca. 2 år. 2 utskiftbare litiumbatterier. Egen batteritype. Integrert i telleren, ingen ledninger.	Levetid ca. 2 år. 1 utskiftbart litiumbatteri. Egen batteritype. Integrert i telleren, ingen ledninger.
Rekkevidde for avlesning	opptil 6 meter Værbestandig med ikke vanntett. Det anbefaler at batterkasse dekkes med	Opptil 1 m, 4 m eller 12 m (avhengig av oppsett og sensorer)	Opptil 4 m.
Beskyttelse mot fuktighet	plast for å unngå vanninntregning ved mye nedbør.	Robust kapsling. Tåler støv og vann (IP68). Solid deksel som	Tåler støv og vann (IP67).
Temperaturtoleranse	- 40 °C til +55 °C	- 30 °C til +70 °C mulig å kjøpe et deksel eller en stolpe hvor teller kan monteres i. Teller med deksel kan f.eks monteres på trær eller i en varde. Litt mer krevende å skjule. Kan dekkes til med kamuflasjenett e.l.	- 30 °C til +70 °C
Montering	Fleksibel montering. Linsen tar lite plass og er enkel å skjule. Batteripakke er koblet til linsen via en 0,75 meter ledning, og kan skjules for seg	Krever årlig abonnement	Fastmontert deksel som kan plasseres på trær eller i en varde. Enkel å skjule pga liten størrelse og kamuflasje-farger.
Krever abonnement	Valgfritt, data lastes opp som .txt og kan eksporteres til Microsoft Excel	Lavt. Batteribytte ca. hvert 2 år. Fjernovervåking og varsler til database er mulig.	Krever årlig abonnement
Vedlikehold og drift	Lavt. Alkaliske AA batteri som har levetid på 8 -10 år Ingen forhandler i Norge eller EU. Må kjøpes direkte fra produsent i Canada		Lavt. Batteribytte ca. hvert 2. år. Krever manuell avlesning og kontroll.
Tilgang/innkjøp	(ingen toll pga. handelsavtale)	Lett tilgjengelig via én norsk forhandler: Amparo Solutions.	Lett tilgjengelig via én norsk forhandler: Amparo Soluti
Pris pr. teller	NOK 5 606,-	35 783,- eks. mva	12 990,- eks. mva
Pris pr. abonnement	NOK 4 751,- (5 brukere, 3 år)	5198,- eks. mva. 10-20 % i kvantumsrabatt. Pr. teller.	2378,- eks. mva. 10-20 % i kvantumsrabatt. Pr. teller.
Pakkepris	NOK 23 659,- (3 tellere, 1 dock, 3 årig abonnement)	Mulig å få kvantumsrabatt for kjøp av flere.	3 tellere - 10 990,- pr. stk

Se mottakertabell

Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Telegrafhytta - Båtsfjord Kommune

Vardø brann- og redningskorps gjennomførte feiing og tilsyn med fyringsanlegget den **14.04.2026** i ovennevnte objekt. Tilsynet ble foretatt i medhold av lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 11, 1.ledd bokstav h, samt forskrift av 17. desember 2015 nr. 1710 § 17. Eiers plikt til kontroll og vedlikehold av fyringsanlegget fremkommer i nevnte forskrift om brannforebygging § 6.

Sikkerhetsnivået ved fyringsanlegget er vurdert i forhold til kravene i forskrift om brannforebygging

Til stede: Joachim K. Malin og Tobias Ervik

Skorsteinen ble kontrollert og det var ikke behov for feiing. Sotluka var også tømt.

Det var ikke montert røykvarsler i hytta og det var heller ikke tilstrekkelig med brannslukkingsutstyr. Det var kun et 2kg's pulverapparat.

Innledning

Formålet med tilsynet var å vurdere forholdene ved fyringsanlegget som har betydning for brannsikkerheten og atkomsten.

Omfang

Tilsynet omfatter kontroll med at fyringsanlegget for oppvarming av rom og bygninger er intakt, fungerer som forutsatt og ikke forårsaker brann eller annen skade.

Vi har ingenting å anmerke på tilsynet og dette er herved formelt avsluttet.

Med hilsen
Vardø brann- og redningskorps

Joachim Kofoed Malin
Brannforebygger

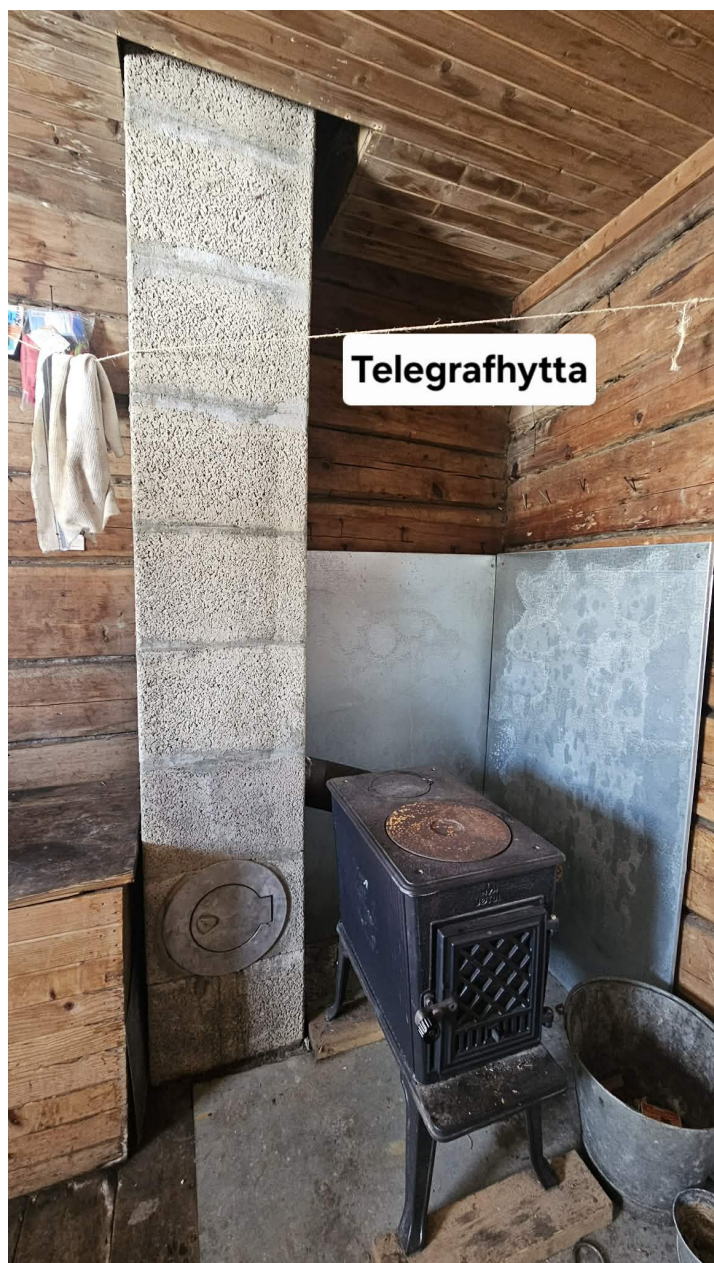
Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur

Vennligst merk all videre korrespondanse som omhandler denne saken med: 26/00523

Vår dato
15.04.2026

Vår referanse
26/00523-1

Likelydende brev sendt til VARANGERHALVØYA NASJONALPARKSTYRE	Geir Østereng	Fylkesmannen i FinnmarkStatens hus Damsveien 1	9815 VADSØ
BÅTSFJORD KOMMUNE		Postboks 610	9991 BÅTSFJORD
WARDØ SPORTSFISKER OG JEGERFORENING		Postboks 206	9951 VARDØ

Fra: noreply@vardo.kommune.no[noreply@mail.tietoevry.com]
Sendt: 15.04.2026 13:22:31
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Dokument 26/00523-1 Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Telegrafhytta - Båtsfjord
Kommune sendt fra Vardø kommune

Hei Geir Østereng,

Dokumentet **26/00523-1 Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Telegrafhytta - Båtsfjord
Kommune** for sak **Tilsyn/Feiing av fyringsanlegg - Telegrafhytta - Båtsfjord
Kommune** er blitt sendt fra **Vardø kommune**. Se vedlagte fil.

Dette er en systemgenerert e-postmelding som ikke kan besvares.

Fra: Østereng, Geir[]
Sendt: 24.02.2026 13:44:00
Til: Wenche Pedersen;Willy Pedersen;birgerknudsen75@gmail.com;Bård Kostamo
Olsen;eliselundholm@hotmail.com;torill olsen
vara[wenche.pedersen@vadso.kommune.no;willyapedersen@gmail.com;birgerknudsen75@
gmail.com;nesseby@hotmail.com;eliselundholm@hotmail.com;frilansfinnmark@outlook.com]
Tittel: Møteprotokoll og dok. deltakelse styremøte 20 februar 2026

Hei, takk for sist, vedlagt er protokoll.

Gi tilbakemelding om noe bør endres eller er uteglemt .

Birger og Torill godkjenner ved tilbakemelding uansett ♦♦.

Med vennlig hilsen / Dearvuodaiguin/ Ystävällissii tervehissii

Geir Østereng
Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahcchálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja
Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya
<https://varangerhalvoya.no/>
<https://www.facebook.com/NasjonalparkVarangerhalvoya>

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona
suodjemeahcci
Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci
Ytre syltevik naturreservat
Sandfjordneset Naturreservat

**Varangerhalvøya
nasjonalpark**

**Várnjárgga
álbmotmeahcci**

**Varenkinniemen
kansalistaras**

Møteprotokoll

ST 1 / 26

Utvalg: Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Várnjårgga
álbmotmeahccestivra
Møtested: 8 season Varangerbotn, Varangerbotn
Dato: 20.02.2026
Tidspunkt: 10:00 - 13:45

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Birger Knudsen	Leder	Vardø kommune
Wenche Pedersen	Medlem	Vadsø kommune
Elise Lund Holm	Medlem	Båtsfjord kommune
Willy Pedersen	Medlem	Finnmark fylkeskommune
Bård Kostamo Olsen	Medlem	Unjårgga gielda - Nesseby kommune

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Ingvild M. L. Halvorsen	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Frank Inge Sivertsen	Medlem	Sametinget - Sámediggi

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Torill Olsen	Ingvild M. L. Halvorsen	Sametinget - Sámediggi

Merknader:

Øvrige frammøtte:

Navn
Geir Østereng

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/26	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 2/26	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll		
ST 3/26	Eventuelt		
ST 4/26	Rapportering forbruk på tiltaksprosjekter og drift i 2025		2024/11432
ST 5/26	Budsjett og tiltaksplan for 2026 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2025/10735
ST 6/26	Orienteringssaker styremøte 1 2026 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2026/1869
ST 7/26	Behandling av klage på dispensasjon til motorferdsel - Varangerhalvøya nasjonalpark		2025/11765
ST 8/26	Behandling av søknad om forlengelse av COAT prosjektet i Varangerhalvøya nasjonalpark 2026 - 2030 - Climate-ecological Observatory for Arctic Tundra - UIT Norges arktiske universitet -		2021/11228
ST 9/26	Arbeid med forvaltningsplaner Varangerhalvøya nasjonalpark m.fl. motorferdsel		2026/1956
RS 1/26	Svar på søknad om etablering av veiskilt - Syltefjorden landskapsvernområde - Fylkesveg 8100 - Båtsfjord kommune - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - diverse saker 2026		2026/566
RS 2/26	Referat fra referansemøte om Fjellrevmodulen i COAT Varanger 111225 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - diverse saker 2026		2026/566
RS 3/26	Varangerhalvøya nasjonalpark - klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operativ virksomhet - Miljødirektoratet		2026/1842

ST 1/26 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Vedtak

5 faste represententer og en vara møtte og styret var beslutningsdyktig. Wenche Pedersen og Willy Pedersen forlot møtet midtveis i sak 9/26 etter lunsj, men styret bestod fortsatt av 4 representanter og var beslutningsdyktig. Enstemmig vedtatt.

ST 2/26 Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjent.
Torill Olsen Valgt som underskriver av protokoll.
Enstemmig vedtatt.

ST 3/26 Eventuelt

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Behandling

Styreleder har fått en henvendelse fra John Arne Kristiansen, som har jaktet elg i jaktvald Vardø i Komagdalen i 2025, og flere år tidligere; *Det ønskes at det tilrettelegges bedre for uttak av elg i komagdalen. Nu er situasjonen at vi kun kan følge veg til vegsende hytta å må med håndmakt bære eller dra på brett felte dyr. Øst av elva er samme regel. Da vi kun kan bruke bruke ATV langs gammel traktorveg for uttransport av felte dyr. Må kunne få dispensasjon til å hente felte dyr på skuddplass med ATV.*

Vedtak

Styret opprettholder sin praksis i Komagdalen med vilkår for uttransport av felt elg med ATV. Styret er kjent med at det blir ekstra arbeidssomt med vilkår om at ATV kun kan kjøre på utvalgte kjørespor, og ikke helt frem til skuddplass. Hensikten er å unngå at det blir sporsetting av ATV og henger med tung last. Enstemmig Vedtatt.

ST 4/26 Rapportering forbruk på tiltaksprosjekter og drift i 2025

Forvalters innstilling

Rapport tas til orientering.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Vedtak

Rapport for forbruk på tiltaksprosjekter for 2025 tatt til orientering. Enstemmig vedtatt.

ST 5/26 Budsjett og tiltaksplan for 2026 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tar tildeling til etterretning :

- tiltaksmidler 700 000 kr
- driftsmidler for styret 430 000 kr
- nasjonalparkdrift 100 000 kr + 70 000 kr + 50 000 kr (elgregistrering)
- forvaltningsplanmidler 40 000 kr

Tiltaksplan for 2026 vedtas jamfør tildelingen.

Tildelinger tas til etterretning, og styret delegerer myndighet til forvalter og styreleder til å søke om supplerende tildelinger om det skulle bli behov i løpet av året jfr. tiltaksplan.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Vedtak

Som innstilt. Enstemmig vedtatt.

ST 6/26 Orienteringssaker styremøte 1 2026 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Forvalters innstilling

Orienteringssaker tas til orientering

- Toetasjershytta
- 20 årsmarkering

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Vedtak

Orienteringssaker tatt til orientering. For øvrig vedtas enstemmig;

Markering av at Nasjonalparken og 2 av de andre verneområdene blir 20 år, markeres som foreslått - historielag i de 4 kommuner forespørres om samarbeid om arrangement, om stedsnavn med utgangspunkt i historiske hendelser. Evt. tidsskrift om tema. Vi lager et arrangement i høst med invitasjon av klima- og miljøminister med 20 - års markering. Styret kan bidra ang. planlegging av arr.

Forvalter kan kjøpe inn mobil med bedre kamera til arbeidsbruk -modell PRO- styret betaler mellomlegg for ekstra kostand ved bestilling via Statsforvalterens rammeavtale for ansatte for jobbmobil.

Fritidseiendommer uten tinglyst plassering i verneområde hvor feste er langt unna plassering i verneområde anmodes festepunkt om å flyttes til dit hytte står plassert.

ST 7/26 Behandling av klage på dispensasjon til motorferdsel - Varangerhalvøya nasjonalpark

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre tar klagen til følge, og endrer sitt vedtak og tilførende vilkår for tillatelsen at;

Beitelaget må kontakte Reinbeitedistrikt 6 før kjøring for å tilse at den ikke kommer i konflikt med reindrift. Om kjøring vurderes for å komme i konflikt med en viktig periode for reindriften i området i aktuell periode, eller trase er upassende for reindriften må tidspunkt for kjøring og rute utsettes og endres, jamfør nærmere avklaring med forvaltningsmyndigheten.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Vedtak

Som innstilt enstemmig vedtatt.

ST 8/26 Behandling av søknad om forlengelse av COAT prosjektet i Varangerhalvøya nasjonalpark 2026 - 2030 - Climate-ecological Observatory for Arctic Tundra - UIT Norges arktiske universitet -

Forvalters innstilling

Søknad til omsøkte overvåkningstiltak innvilges som omsøkt med noen få unntak, og på gitte vilkår.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre forlenger tillatelsen jamfør Naturmangfoldlovens § 48 til UIT – COAT prosjektet til å videreføre infrastrukturen og aktivitetene som har blitt igangsatt og har pågått ut 2025, til og med året 2029. Det dispenseres fra Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark 08.12.2006 jamfør naturmangfoldlovens § 48, innen Varangerhalvøya nasjonalpark. Jamfør Naturmangfoldlovens § 10 (samlet belastning) innvilges ikke all motorisert ferdsel til Hubehytta som omsøkt for å holde omfanget på samme nivå, 6 turer innvilges. Søknad om bruk av helikopter til værstasjoner avslås jamfør Naturmangfoldlovens 48, en tillatelse må være nødvendig og må konkret kunne vurderes på søknadstidspunktet. Dette må omsøkes særskilt når behov oppstår. Taksering av ryper med fuglehunder innvilges kun utenom ordinær båndtvangstid, av hensyn til føre var prinsippet jamfør Naturmangfoldlovens § 9, hensyn til prioritert art. Taksering må foregå minst en km fra hilokaliteter og foringsstasjoner.

Vilkår

-Feltaktiviteten knyttet til prosjektet skal ikke utvides utover de rammene som er gitt i tillatelse og omfang av delaktiviteter definert i konsekvensutredningen jfr. Naturmangfoldlovens § 10 (vurdering av total belastning på økosystemet).

-Prosjektet skal ikke bidra til økt belastning på verneområdet ved forskningsaktiviteter ved at det inviteres til ytterligere forskningsprosjekter i nasjonalparken eller landskapsvernområdet med bakgrunn i at COAT allerede er etablert i verneområdet jfr. vurdering av Naturmangfoldlovens § 10 (total belastning).

-Nasjonalparkstyret gir tillatelse 4 år om gangen, og prosjektet må søke om fornyet tillatelse hvert fjerde år. Dette er en risiko COAT må akseptere ved etablering av et langsiktig overvåkningsprogram innenfor verneområdet, slik at eventuelle justeringer kan gjøres, om nødvendig innen en styreperiode.

UIT- COAT må holde Reinbeitedistrikt 6 oppdatert om prosjektet, og aktiviteter må planlegges og tilpasses for å unngå unødige forstyrrelser, og særlig den mest sårbare perioden - kalvingsperioden. Distriktsleder eller nestleder må kontaktes før eventuell helikopterflyging, og snøskuter når kalvingstiden og flyttingen nærmer seg.

Generelle vilkår for tillatelsen

Forvalter og Statens naturoppsyn skal varsles på forhånd før de ulike feltperiodene, inkludert for motorisert ferdsel slik at forvaltning og naturoppsyn kjenner til når det er aktivitet.

Motorisert ferdsel skal planlegges for et minimum. Ved bruk av helikopter skal turer samordning vurderes i samråd med nasjonalparkstyret ved forvalter og Statens naturoppsyn for vurdering om tverrfaglige aktiviteter kan gjennomføres på samme tur, for å sikre at helikoptertrafikk i nasjonalparken er minimert.

Forskningspersonell skal lese gjennom verneforskriften for nasjonalparken, slik at regler er kjent, samt forskrift om fjellrev som prioritert art og herunder krav om å holde 300 m fra fjellrev.

Hekkeplasser for rovfulger, hiforekomster av fjellrev, og andre store rovdyr er unntatt offentligheten.

Observasjoner av trua og sårbare arter ved feltarbeid i nasjonalparken skal legges i www.artsobservasjoner.no, slik at forekommende plante- og dyreliv er registrert i åpne nasjonale databaser.

Ved telting, leirslaging og båling skal praksis for sporløs ferdsel vektlegges. Eksisterende bålplasser skal benyttes om mulig, slik at forskningsaktiviteten ikke gjenlegger spor.

Eventuelle observasjoner av snøugle, ynglinger av fjellrev skal meldes inn til nasjonalparkstyret ved forvalter så fort de oppdages, slik at kunnskap kan implementeres i forvaltningen av området.

Prosjektet bidrar til økt kunnskap om de økologiske sammenhengene relatert til klimaendringene og nasjonalparkstyret skal ha tilgang til resultatet av de vitenskapelige undersøkelsene, som ledd i å øke kunnskapen om området, jf. Naturmangfoldlovens § 8. Forskningsartikler publisert i regi av prosjektet skal gjøres allment tilgjengelige slik at nasjonalparkstyret har tilgang for videreformidling av innhentet kunnskap om verneområdet.

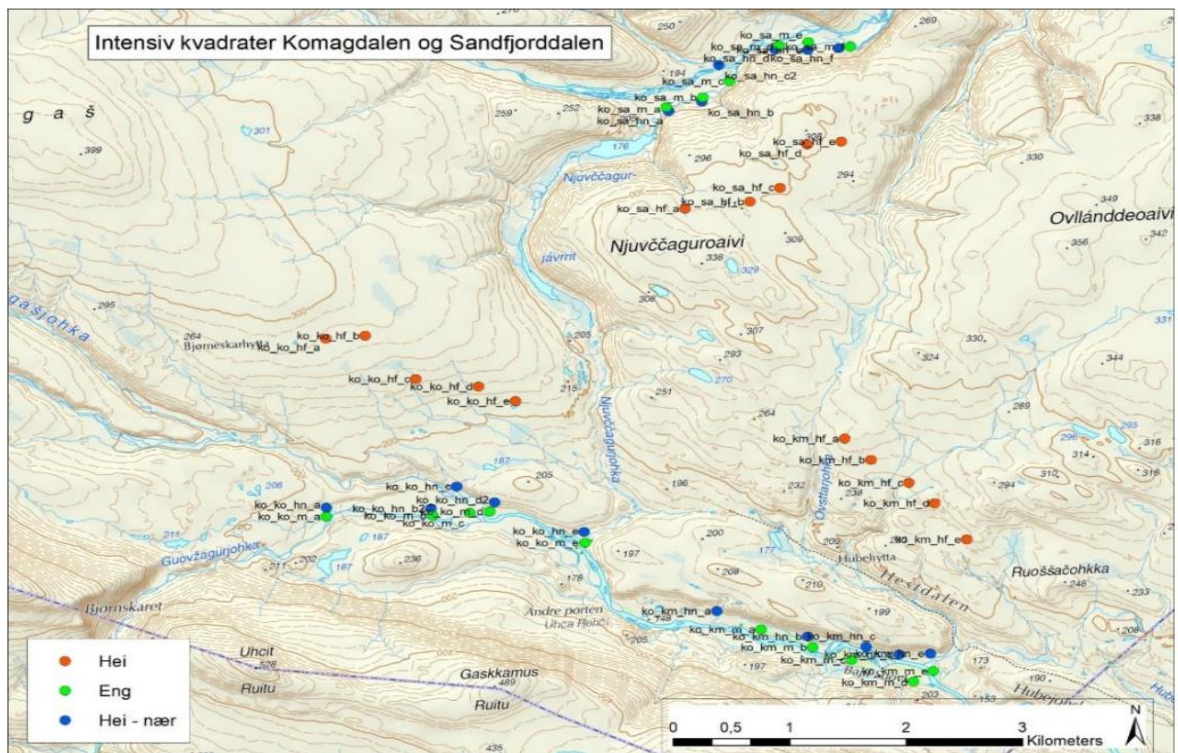
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre kan endre tillatelsen eller trekke deler av denne tilbake for enkelte tiltak i perioden dersom justeringer må gjøres av hensyn til oppnåelsen av verneformålet. Bruk av installasjoner som vegetasjonsbur skal avvikles høsten 2029 og fraktes ut senest våren 2030.

Det gis tillatelse jamfør Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldlovens § 48 til en rekke tiltak for å øke kunnskapen om klimaets påvirkning på vegetasjon og dyreliv;

1. Merking, overvåkning og prøvetakning av plott i eng, hei og snøleier, inkludert jordprøver, bruk av temperaturloggere i plastrør, og skittellinger juli/august jfr. figur 1 gjengitt fra søknad under.

- merking av prøveplottene i eng, hei og snøleier markert i figur 5 med små trepinner,
- samt små RECO brikker på samme sted jf. Figur 13 i søknad (48 stk. på eng og hei og 19 på snøleier).
- montering av temperaturloggere på samme sted, som står i ett lite plastrør, som festes i bakken med streng på hvert prøveplott jfr. figur 10.
- registreringer av skitt og plantebiomasse på prøveplottene
- innsamling av planteprov av silikatholdig gress på elveslettene (skudd fra 3-6 enkeltplanter per lokalitet)
- bladprøver av vanlige plantearter i eng, hei og snøleier (et blad pr. lokalitet/art av de vanligste gress og urter).
- Jordprøver med jordbor 2 cm i diameter – 12 prøver per intensivkvadrat for måling av næringsnivåer og næringsflyt (intensivkvadrater).

Det vil si at tillatelse i sak 2021/11228-10 til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

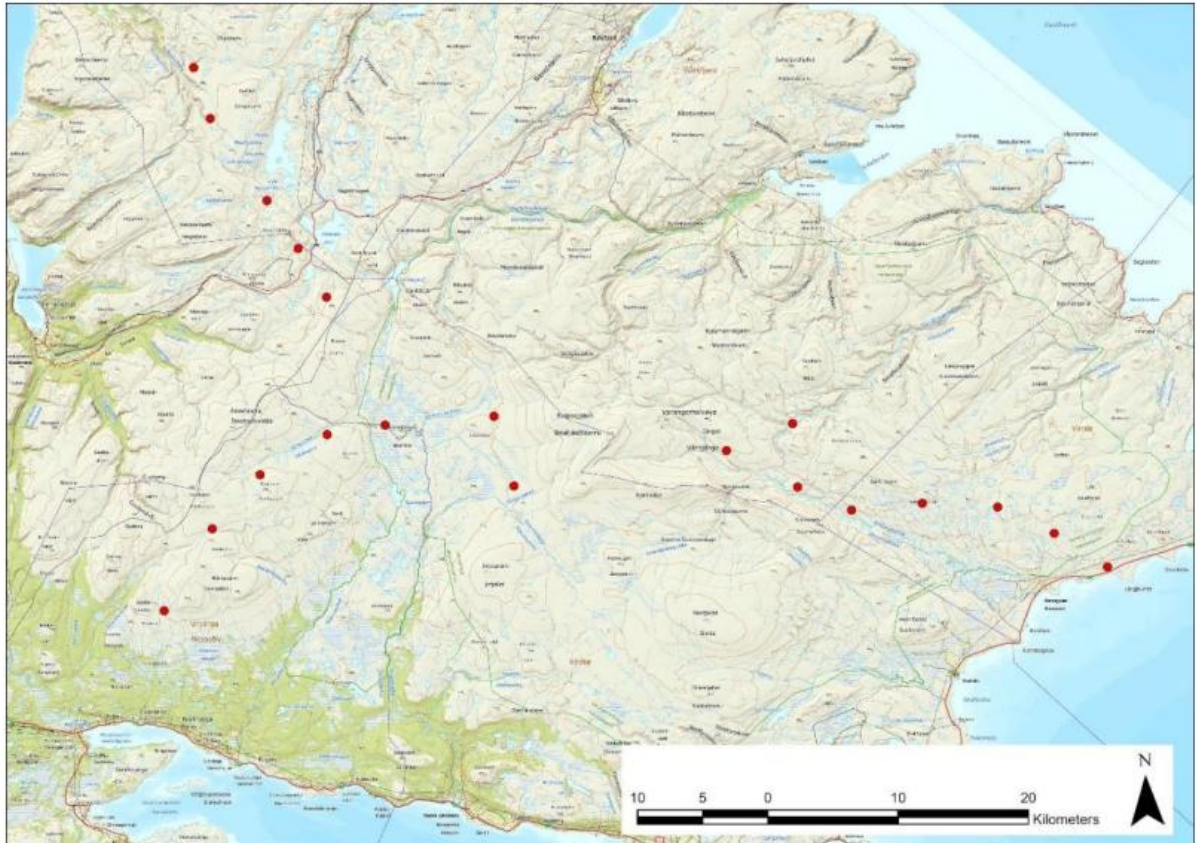
Figur 1. intensiv kvadrater i Komagdalen og Sandfjorddalen.

2. Fjellrev: fotobokser med åte foran 10 lokaliteter i nasjonalparken 4-6 uker mars - april jfr. Figur 4.

Overvåkning av generalistpredatorer. Tilstedeværelse av fjellrev. Bildetaking hvert 5 minutt. Tillatelse til 3 kameraer nord og øst for Jakobselvkroken og 7 stykker i Komagdalen/Sandfjorddalen.

- Åteblokker og kamera kan plasseres ut jfr. søknad i fra slutten av februar det enkelte år og skal tas inn før midten av april. Åte påfylles en gang.
- Reinbeitedistrikt 6 skal kontaktes før kjøring for å få informasjon om hvilke hensyn som evt. må tas for å unngå å forstyrre rein når fotobokser tas inn.
- All kjøring i forbindelse med utplassering og henting av fotobokser og åteblokker skal skje hensynsfullt, på snø- og isdekket mark, og begrenses til et minimum.
- Rapport fra når det er kjørt skal sendes inn innen 1.12. som del av årlig oppsummering av motorisert ferdsel i COAT prosjektet.

Det vil si at tillatelse i sak 2021/11228-16 til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

Figur 4. Kart som viser alle åtekamera på Varangerhalvøya.

Montering av viltkamera på jernstang.

3. Fjellrev: hi - kamera for overvåkning av fjellrevhi -

Det gis tillatelse til å utplassere viltkamera i mai på de fjellrevhiene hvor det er aktivitet av fjellrev, og hvor man kan forvente ynglinger og hvor arbeidet gjøres av SNO i forbindelse med hiovervåkingen. Kameraene kan også brukes til å dokumentere i hvilken grad fjellrevhiene besøkes av andre arter, som kan forstyrre fjellreven.

Vilkår til tiltaket:

-Nasjonalparkforvaltningen skal holdes orientert om hvilke hi det er utplassert kamera på og fortløpende hvor det registreres ynglinger. Observasjoner av mennesker og/ eller hunder på hi, skal også loggføres og oppsummeres.

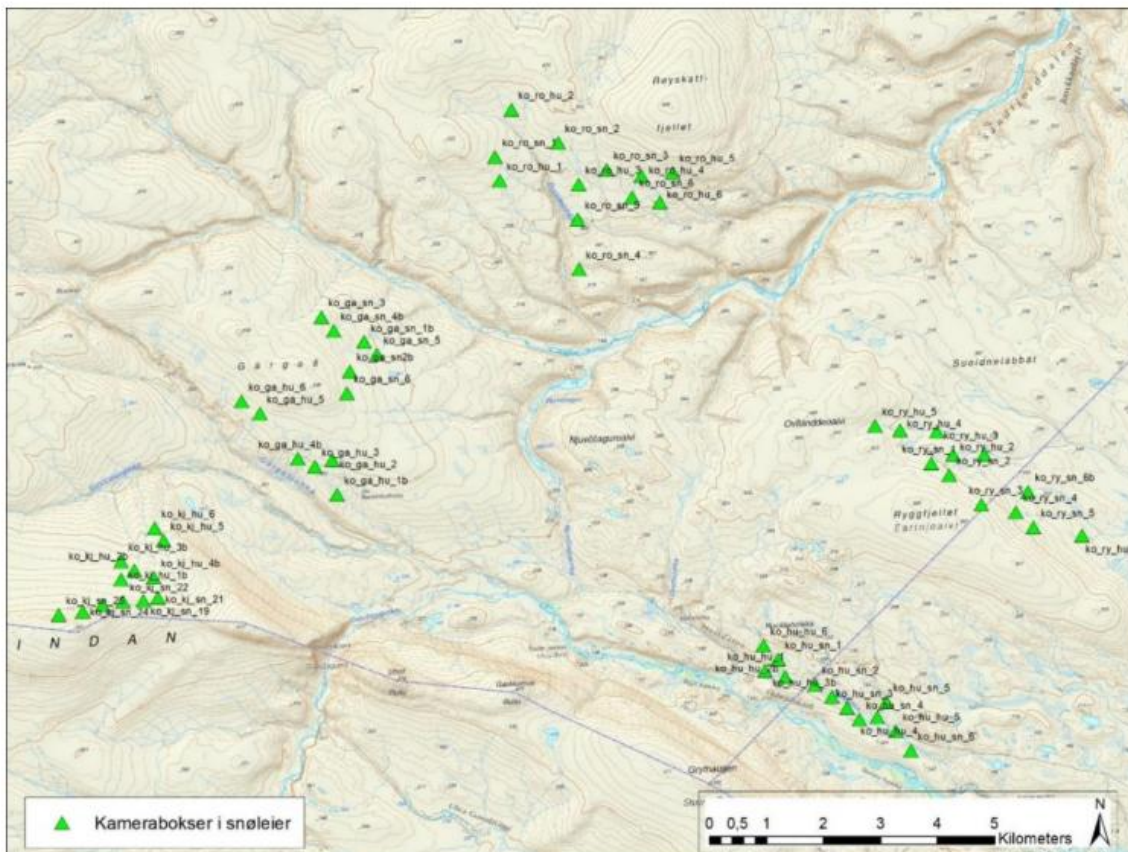
-Dersom det mistenkes at utplassering av kamera påmontert pinne på hi medfører at hiene lettere blir oppdaget av folk slik at det medfører unødige forstyrrelser skal ikke kamerapinne og kamera settes opp og helst bør kamerapinne fjernes fra hiområdet fra år til år.

-Dersom utplassert kamerapinne/ kamera vurderes for å øke sannsynligheten for økt predasjon av Kongeørn/ rødrev skal man utvikle kameraovervåkningsmetoden i nasjonalparken på hi.

Det vil si at tillatelse i sak 2021/11228-16 til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

4. Overvåkning av smågnagere: kamerabokser for overvåkning av smågnagere, snømus og røyskatt

Videreføring av tillatelse til utplassering av smågnagerkamerabokser (figur 12 b og c) i intensivkvadratene i Komagdalen og Sandfjorddalen, samt i snøleier ved Kjøltindan, Ryggfjellet, Gárgeš og Røyskattfjellet – tillatt plassering synliggjort i figur 6 (116 stk.). Det vil si at tillatelse i sak 2021/11228-10 til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

Figur 5. Kart som viser alle kamerabokser i snøleier, «lementransekt».

5. Smågnagermodul: overvåkning av smågnagerpredatorer (fjelljo, fjellvåk og snøugle)

Videreføring av tillatelse til å registrere antall hekkende par og reproduksjonssuksess, og alder på unger ved oppsøk av potensielle hekkeplasser for fjellvåk, snøugle og fjelljo tidlig i juli i faste områder. Oppsøk av fjellvåkreir for registrering av overlevelse og ringmerking. Plukke inn gulpeboller av fjellvåk og snøugle på hekkeplasser. Registrering av hekkesuksess hos Fjelljo i utvalgte felt.

Det vil si at tillatelse i sak 2021/11228-10 til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

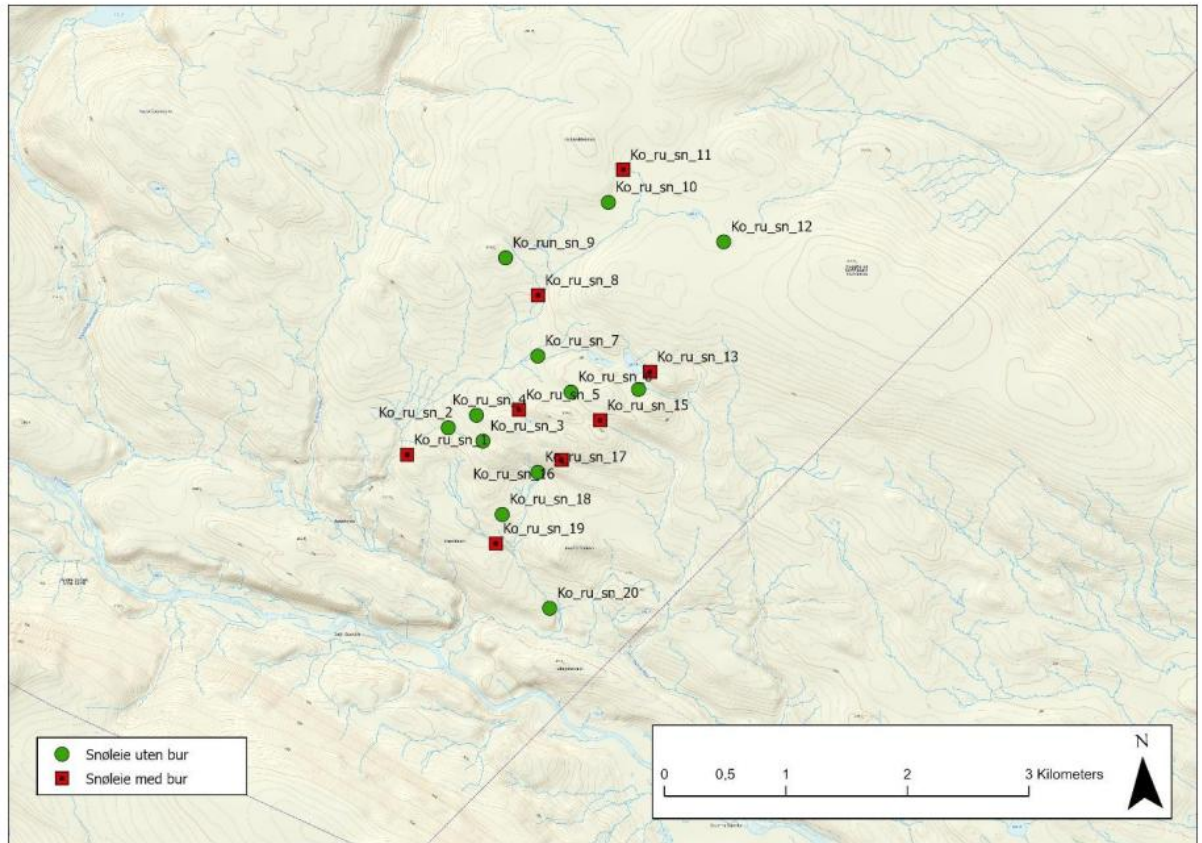
6. Smågnagermodul: Vegetasjonsbur i snøleier Kjøltindan og Ryggfjellet.

Videreføring av tillatelse til å ha 19 vegetasjonsbur 1mx1mx0,5 m fordelt på 19 snøleier, jamfør Figur 8 og 9.

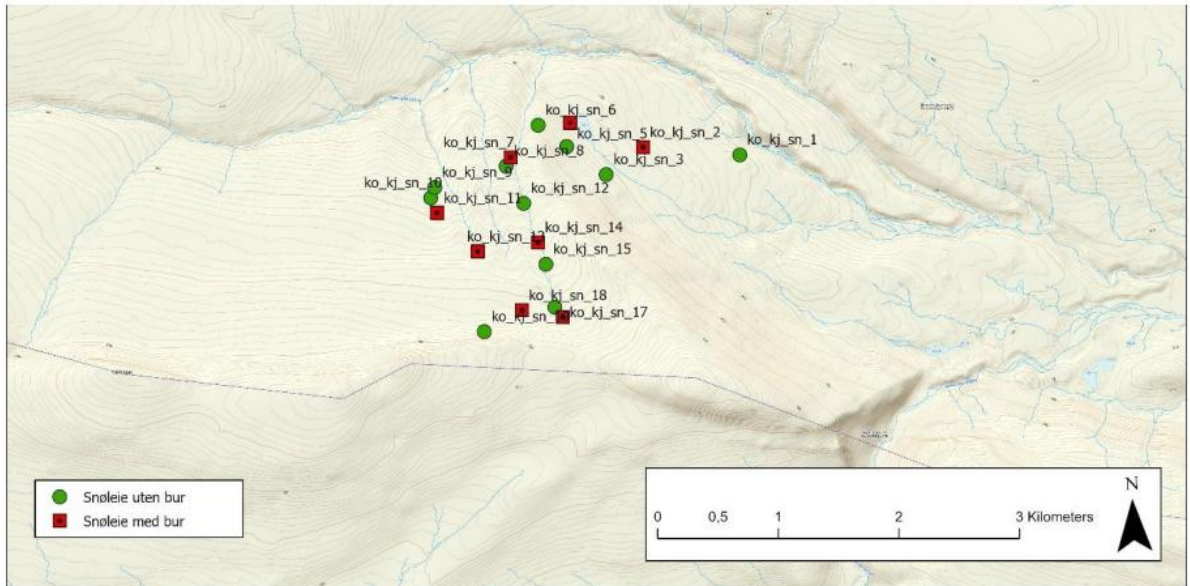
- Vegetasjonsbur er lett synlig infrastruktur, plassert i et område hvor preg av fravær av infrastruktur påvirkes. Man ønsker ikke at dette skal være i nasjonalparken over lengre tid og burforsøkene skal evalueres fortløpende, og innvilges ikke som et permanent overvåkningstiltak.

- Ved avvikling skal det videre monitoreres årlig om forsøket har gitt endringer i vegetasjon som ikke normaliserer seg til opprinnelig tilstand ved forsøkets start.
- Tiltaket avvikles ved utløp av denne perioden 2026 - 2029.

Det vil si at tillatelse i sak 2019/2232 gitt til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

Figur 8. Snøleier med og uten bur i området Ruoššačohkka – Ryggfjellet.

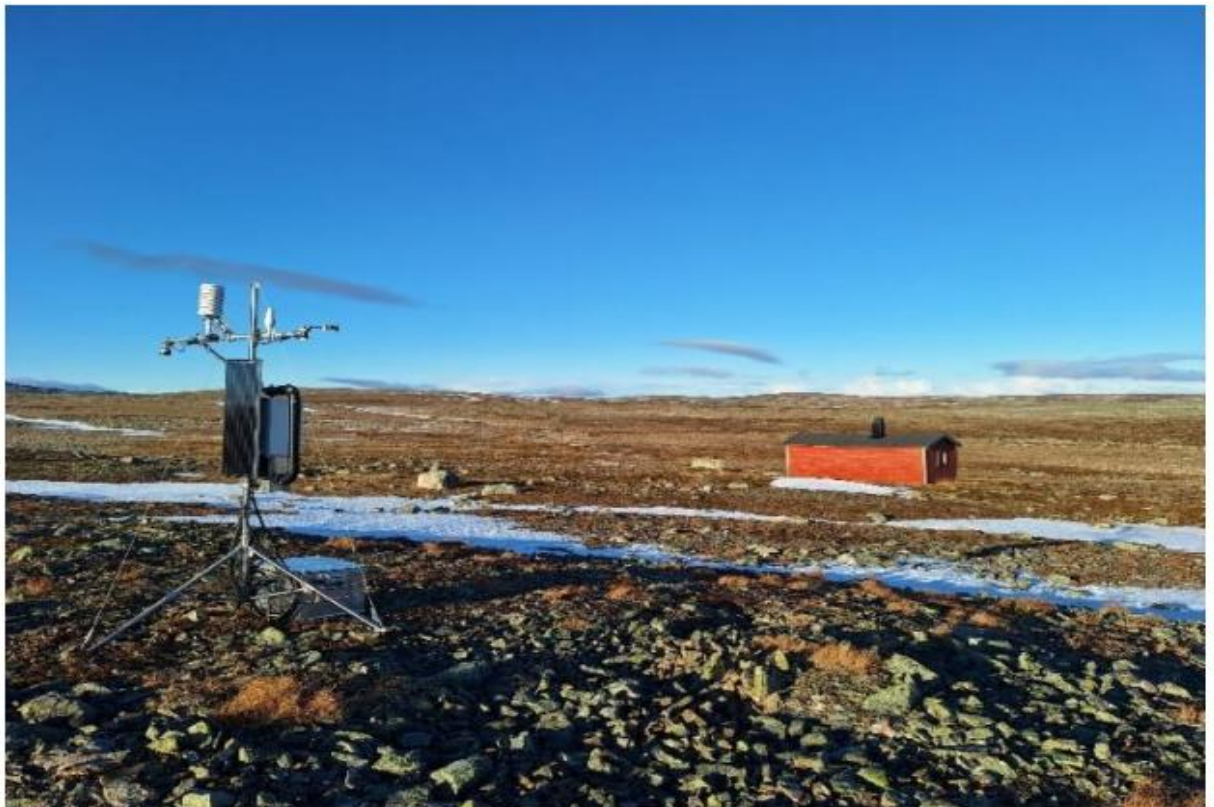

Figur 9. Snøleier med og uten bur ved Kjøltindan.

Klimamodul; små værstasjoner ved Hubehytta, Ragnarokk og hengebrua

Videreføring av dispensasjon til å videreføre 3 m høy værstasjon på tripod ved hengebrua i Komagdalen, Hubehytta og Ragnarokk for å overvåke hvordan klimaendringene påvirker økosystemet i området presist.

Det vil si at tillatelse i sak 2019/2232 gitt til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

Figur 10. Værstasjonen ved Ragnarokk

Rypemodul: Lyttebokser for ryper og annen fugl, taksering med fuglehunder

Dispensasjon til å utplassere inntil 30 lyttebokser, med ca. 1 km mellom hver boks i ett område på 5x6 km, dvs. totalt dekkes ca. 30 km² (plassering gitt i figur under). Designet skal dekke høydegradienten fra lirypehabitater i lavereliggende områder nær kratt-tundraen i dalbunnen (ca. 150 m.o.h.) til fjellrypehabitater 300-400 m.o.h. Lytteboksene programmeres slik at de logger steggenes territorialsang og sangen til andre fuglearter i hele perioden fra slutten av april til slutten av juni.

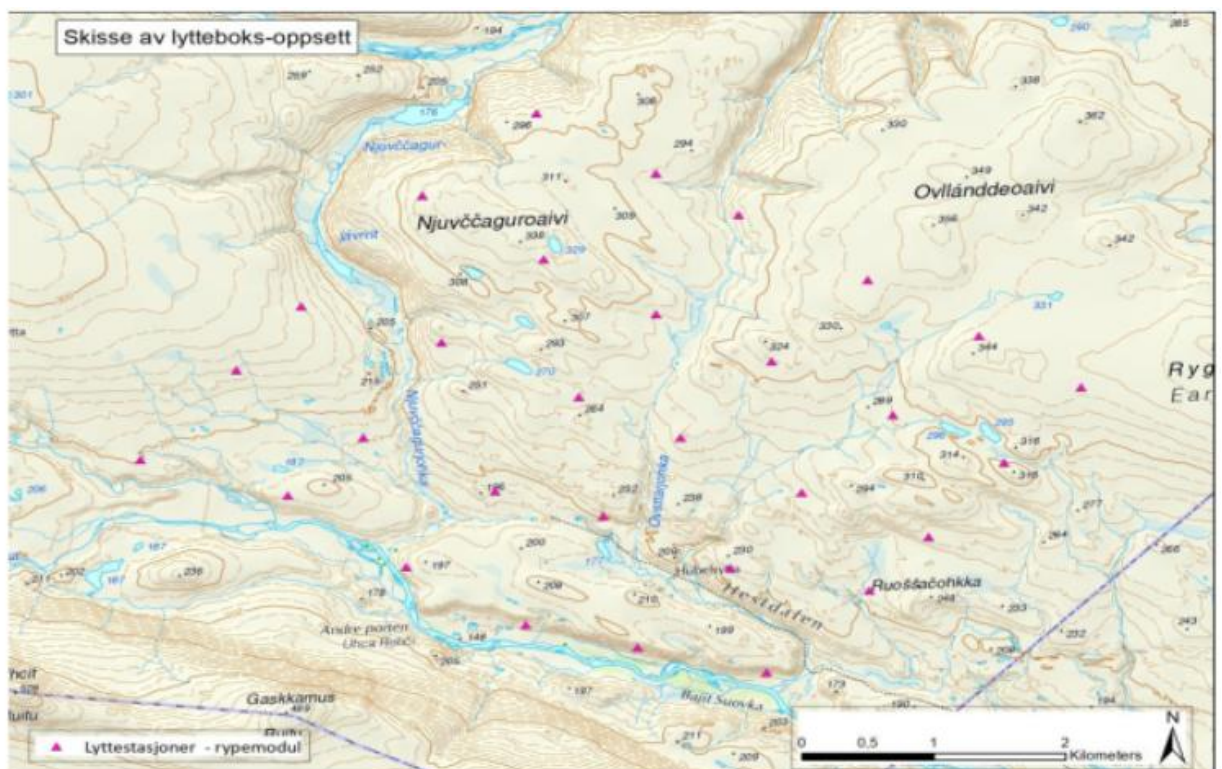
Dersom vær og smelteforhold gjør at rute må endres kan Nasjonalparkforvalter vurdere dispensasjon på delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret.

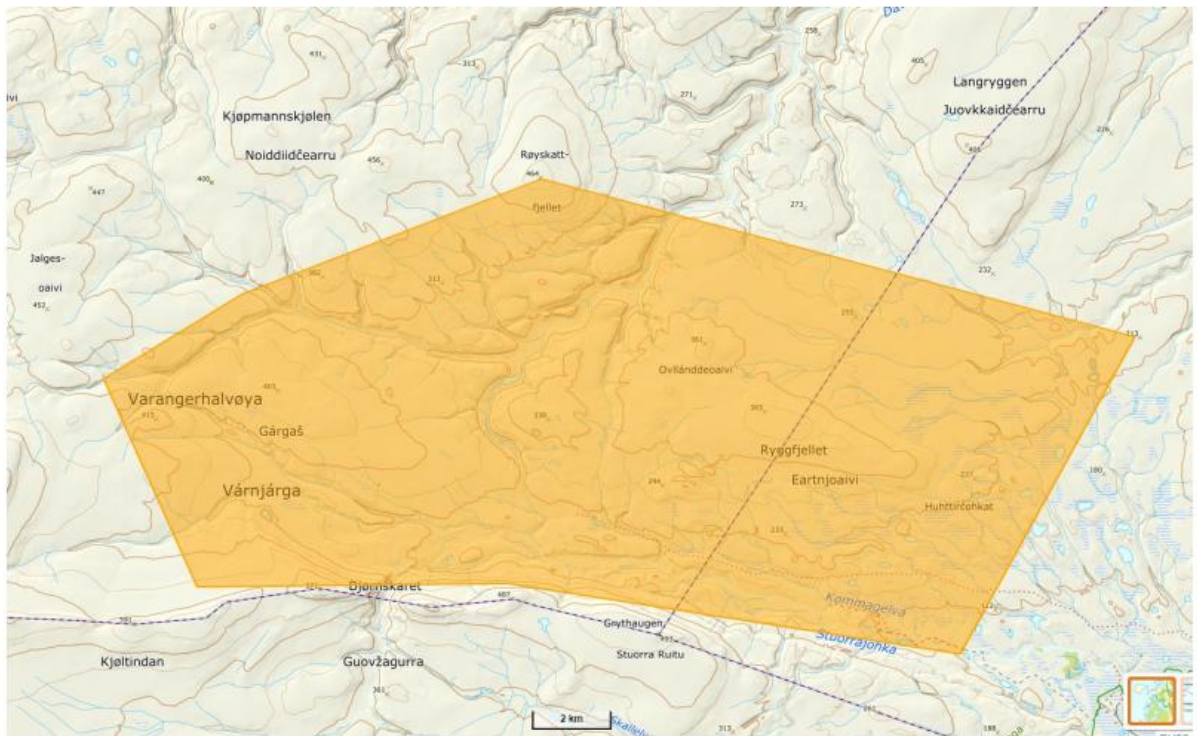
Vilkår – befaring av lokalitetene viser at bruk av pinner som stikkes ned i bakken på lyttebokser for ryper medfører mange spor (hull) på samme lokalitet, når tiltaket gjentas år etter år. Prosjektet bør utrede et alternativt oppsett som ikke medfører sporsetting på sikt, i et område med tynt jordsmonn i lavarktisk klima. Det viser seg at spor av pinnene forblir. Prosjektet har som mål å drive overvåking uten sporsetting i området.

Taksering med fuglehund i båndtvangstid

Det gis tillatelse til å takserer omsøkt – utvidet område med fuglehund, men kun utenfor ordinær båndtvangsperiode. Området er viktig for en prioritert art som er utsatt for skade eller predasjon av hunder. Dette er av føre - var hensyn jamfør Naturmangfoldlovens § 9. Aktiviteten av av arten vektlegges. Takseringslinjer må legges minst 1 km fra lokaliteter og foringsstasjoner, aktive eller ikke aktive hi. Tracklog fra hunder og førere skal lagres. Om hund jager fjellrev, sau eller tamrein må hunden tas ut av bruk i området.

Det vil si at tillatelse i sak 2019/2232 gitt til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

Figur 12. Område for rypetaksering.

Rypemodul – lokaliteter jaktfalk og ravn, Kongeørn

Årlige besøk på kjente lokaliteter for jaktfalk, kongeørn og ravn for overvåkning av territorier og hekkesuksess i samarbeid med rovfuglgruppa i vest - Finnmark. Vårvintersjekk i april med snøskuter av to personer, og registrering fra helikopter i juni, da på de lokalitetene som var aktive på vårvintersjekken.

Ved helikopterrunde skal statens naturoppsyn og nasjonalparkforvalter tilbys å være med for naturoppsynsoppgaver, skjøtsel og tilsynsoppgaver langs utvalgt rute. Hensikten er å minimere total bruk av helikopter i nasjonalparken tverrfaglig på aktuelt tidspunkt.

Det vil si at tillatelse i sak 2019/2232-59 gitt til og med 2025, videreføres med eventuelle justeringer jfr. søknad.

Motorferdsel

Generelt

- Det skal utvises spordisiplin slik at ved bruk av snøskuter kjøres i samme trase og spor i følge, for å unngå at området blir preget av spor av motorisert ferdsel.
- Prosjektet overvåker effekten av klimaendringer på naturen. De beste miljøforsvarlige virkemidler og teknikker skal benytte mht. kjøretøy som bil og snøskutere som har lavest mulig støy og utslippsnivå, for å sikre lavest mulig påvirkning på naturen.
- Motorferdsel skal skje før 5 mai. Etter 15 april skal reinbeitedistrikt 6 kontaktes ved leder/nestleder for å tilse at kjøringen ikke kommer i konflikt med reindriften i Komagdalen.
- Tillatelse gjelder på snødekt mark og skal gjøres med minst mulig forstyrrelser på dyreliv og friluftsliv i området.
- Det blir utsendt kjørelogg for hver konkrete formål, som skal fylles ut før kjøring

- Dersom ski/ truger kan benyttes fremfor snøskuter til deler av tiltakene ved de ulike typer feltarbeid skal dette benyttes.

a. Vinterfelt Komagdalen

a) Det gis tillatelse til å kjøre med to snøskutere via Antonjavri til Hubehytta i vinterfeltperioden i 2 ukersperiode i mars måned i Komagdalen og videre ut fra Hubehytta til de faste snømålingspunktene i Komagdalen, Sandfjorddalen, Røyskattfjellet, Ryggfjellet og Kjøltindan jamfør figur 2, vinterfeltområdet i Komagdalen.

Ved bruk av snøskuter skal et spor benyttes (spordisiplin), og motorferdsel være på et minimum, slik at sporsetting i forskningsområdet i kjernen av nasjonalparken ikke oppfattes som område preget av motorferdsel.

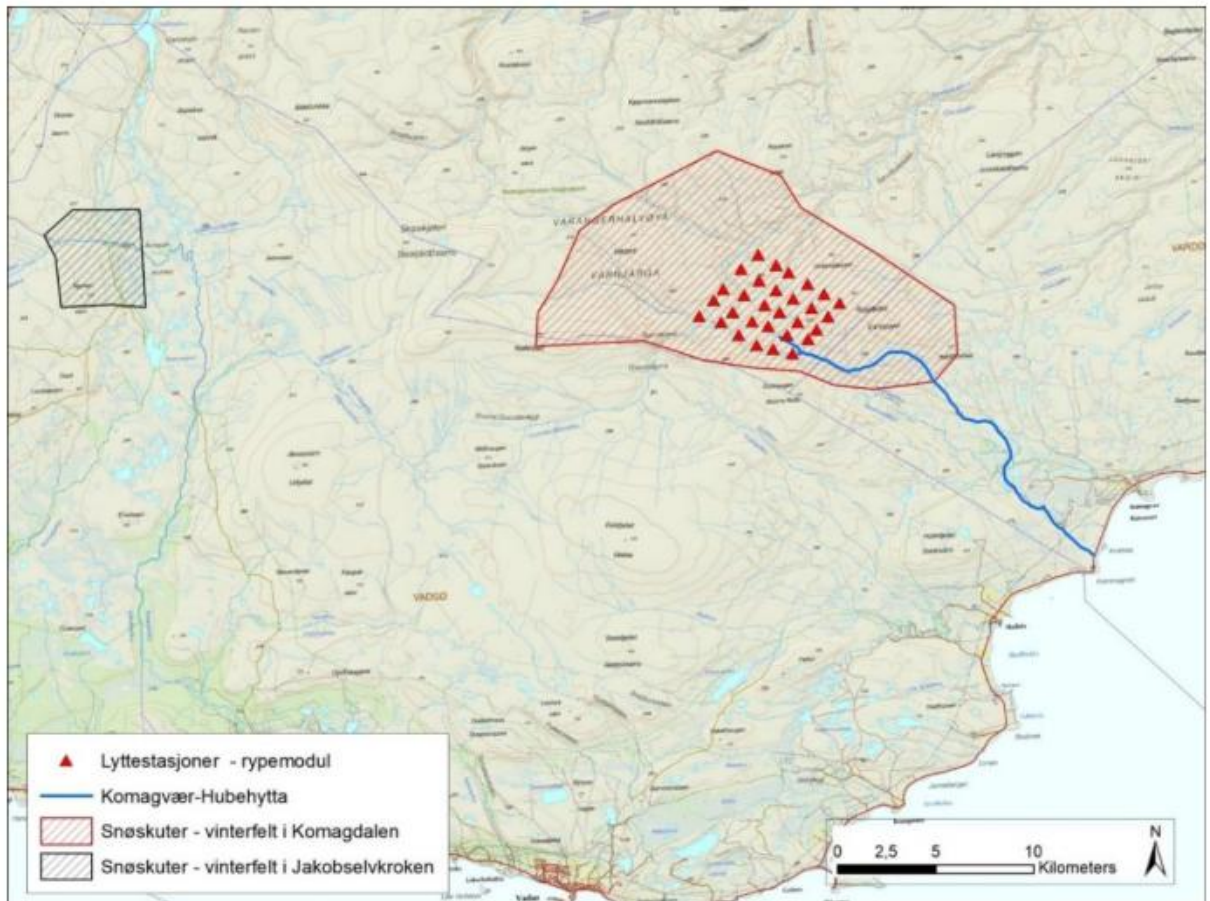
I Komagdalen kjører man opp til Hubehytta fra Komagvær, via skuterløype som går til Antonvann. Videre er det transport mellom hytta og de ulike forsøksfeltene i Komagdalen, Sandfjorddalen, Gargas, Røyskattfjellet, Ryggfjellet og Kjøltindan.

b) Det gis tillatelse til å bruke en snøskuter med utgangspunkt i Skoarrojohka til snømålingsplott i **Jakobselvkroken** som ligger innenfor vestlige deler av nasjonalparken.

b. Transport av utstyr til Hubehytta i Komagdalen 1 januar – 30 april

Det innvilges tillatelse delvis som omsøkt jamfør Naturmangfoldlovens § 48, 10. Det gis tillatelse til seks årlige turer med en snøskuter til Hubehytta på østsiden av Komagdalen, da fra åpen snøskuterløype ved Antonjavri til Hubehytta via Hestdalen. Det kan kjøres to snøskutere i lag, men da regnes det som to turer. Via de 6 turene legges til grunn at utstyret som skal opp fås med.

- Ved kjøring av åte på fotoboksløypa med to snøskutere i følge skal ledig transportkapasitet utnyttes for frakt av utstyr til Hubehytta samtidig om nødvendig. Antall turer er vurdert ut fra praksis hittil og motorferdsel skal forbli på et minimum.

Figur 13. Kart over område for motorferdsel, jf. punkt 10 a) (vinterfelt) og 10 e) (rypefelt) i søknaden.

c. Åtekamera – fjellrev

totalt 3 turer med to snøskuter (oppsummert til totalt seks turer) etter Komagløyra og 3 turer med inntil to snøskutere (oppsummert til totalt seks turer) i følge etter Nyborgløyra, for perioden 20. februar – 20. april det enkelte år.

d. Overvåkning av jaktfalk, ravn og fjellvåk -

Bruk av to snøskutere i følge i april, med utgangspunkt i Skoarrojohka - sjekk av lokaliteter for ravn, jaktfalk og fjellvåk.

- Åpne motorferdselløyper eller ruter utenfor nasjonalparken skal benyttes i den grad det er mulig ved forflytning mellom lokaliteter jamfør innarbeidet praksis.
- Kratt- og vierområder hvor elg står vinterstid skal unngås ved kjøring mellom lokalitetene. (Komagdalen, Syltefjorddalen og Øvre Flintelv)

Bruk av helikopter, lavflyging ved lokaliteter for sjekk av lokalitetene som var aktive på vårvinteren for vellykket hekking, registrering av antall unger.

e. Rypefelt – oppsetting av lyttebokser

En tur med to snøskutere til oppsetting av lyttebokser for rype med utgangspunkt i Antonjavri og trase til Hubehytta t.o.m. 2029 jamfør figur «skisse lyttebokser».

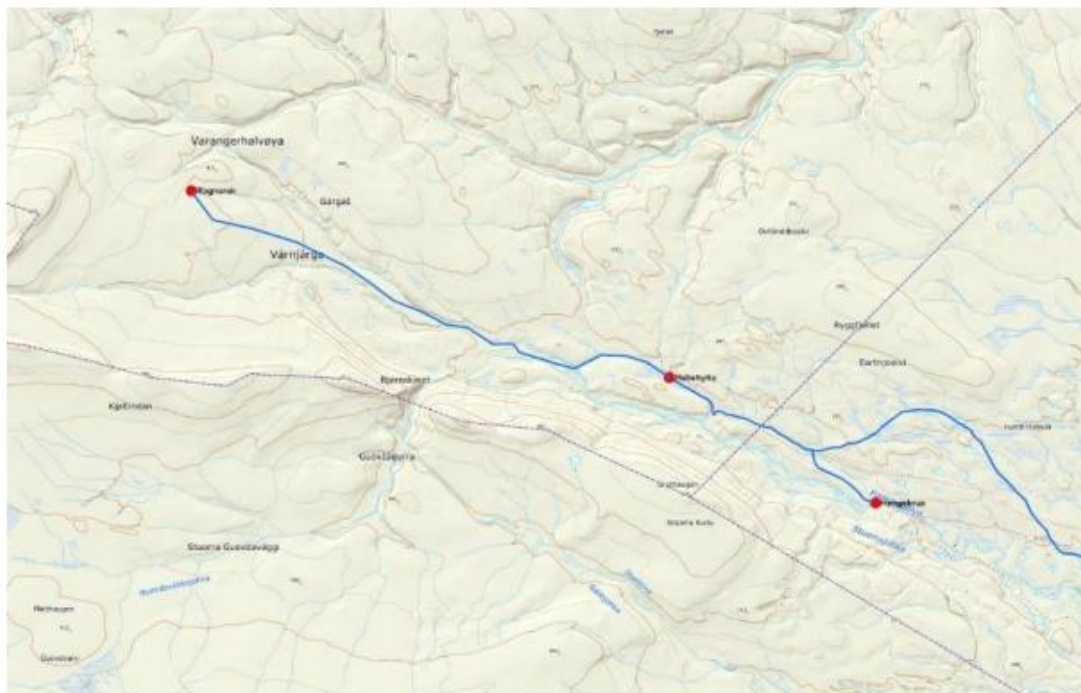
f. Værstasjoner – service og befaring med snøskuter – søknad om bruk av helikopter

To årlige turer med inntil to snøskutere i følge langs følgende trase fra Antonjavri via hengebrua, Hubehytta, og Ragnarokkhytta jamfør trasé til de tre værstasjonene i figur 4 inntil.

- Tiltaket gjennomføres av COAT/ Meteorologisk institutt.
- Tilsynet skal hovedsakelig skje i forbindelse med andre oppgaver som krever motorferdsel til Komagdalen innen nasjonalparken som vinterfelt, transport av utstyr til Hubehytta og kameraprojekt med åteblokker.

Tilsyn og vedlikehold på værstasjoner skal primært gjøres vinterstid. Dersom det er nødvendig på sommerstid, hvor helikopter er nødvendig, må dette avklares med nasjonalparkstyret v/ forvalter, og omsøkes særskilt.

Om behov oppstår, skal planlagte flyginger av Statens naturoppsyn, nasjonalparkstyret eller reindrift undersøkes i forkant av søknad. Det innvilges inntil en landing per værstasjon. Tidspunkt for flyging må planlegges for å unngå forstyrrelser på reindrift eller forstyrrelse av sårbare arter ved sårbare tidspunkt, før søknad fremmes.

Figur 14. Plassering av værstasjonene i nasjonalparken, og trasé som benyttes ved befarings og vedlikehold av stasjonene.

g. Motorferdsel i forbindelse med fjellrevtiltak**

I forbindelse skjøtseltiltakene relatert til å ivareta fjellrevbestanden (forskning på resultater av tiltak utsetting og støtteforing av fjellrev i regi av Miljødirektoratet og NINA) gis tillatelse til å bruke snøskuter i følge med Statens naturoppsyn (SNO) i forbindelse med støtteforing og evt. utsetting av fjellrevvalper. Dette gjelder når bistand er nødvendig og om SNO har behov for dette.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgea álbmotmeahccestivra - 20.02.2026

Behandling

Tillatelse gis en styreperiode - 4 år til og med 2029.

Vedtak

Tillatelser forlenges 4 år av gangen - en nasjonalparkstyre periode, som da blir ut 2029. Forøvrig enstemmig vedtatt som innstilt med noen rettelser merket rødt.

ST 9/26 Arbeid med forvaltningsplaner Varangerhalvøya nasjonalpark m.fl. motorferdsel

Forvalters innstilling

Ettersendes

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárdagga álbotmeahccestivra - 20.02.2026

Behandling

Willy Pedersen og Wenche Pedersen forlot møtet etter lunsj, og deltok i behandling av kapittel frem til og med 2.4.

Vedtak

Kapittel 1 - 2.4 ble gjennomgått før lunsj.

Kapittel 2.4 Forvaltningsmessig utfordringer ble gjennomgått.

Kapittel 3. Retningslinjer til verneforskriftene 3.1 reindrift ,3.2 Sauenæring og landbruk ble gått gjennom til s. 36.

Nyere teknikker som dronebruk, og gumpi bør tas med.

Angående bruk av ATV i sauenæring i Komagdalen åpnes for en tur opp til Hubehytta på det brukte kjøresporet, da det nesten årlig befinner seg sau her på høsten jamføring sporingsdata for sau fra eier. Det er dyr som må kunne sankes ned.

Enstemmig vedtatt.

RS 1/26 Svar på søknad om etablering av veiskilt - Syltefjorden landskapsvernområde - Fylkesveg 8100 - Båtsfjord kommune - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - diverse saker 2026

RS 2/26 Referat fra referansemøte om Fjellrevmodulen i COAT Varanger 111225 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - diverse saker 2026

RS 3/26 Varangerhalvøya nasjonalpark - klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operativ virksomhet - Miljødirektoratet